

BIBLE ČESKÁ

(LIDOVÉ VYDÁNÍ)

DÍL PRVÝ:

KNIHY STARÉHO ZÁKONA

SVAZEK III.

ESTER · KNIHA SIRACHOVCOVA.

ČÁST PRVÁ:

ESTER, JOB A KNIHA ŽALMŮ.

PODLE OBECNÉHO ZNĚNÍ LATINSKÉHO SE STÁLÝM KRITICKÝM
ZŘETELEM K PŮVODNÍM TEXTŮM PŘELOŽIL

Dr. JAN HEJČL

SE SCHVÁLENÍM ARCIBISKUPSKÉHO ORDINARIÁTU V PRAZE

PODÍL ÚDŮ „DĚDICTVÍ SVATOJANSKÉHO“ NA ROK 1935

ČÍSLO 1

V PRAZE 1935

NÁKLADEM „DĚDICTVÍ SV. JANA NEPOMUCKÉHO“
TISKEM ČESKOSLOVANSKÉ AKCIOVÉ TISKÁRNY V PRAZE

I M P R I M A T U R

P r a g a e, 16. Aprilis 1935

Prael. Dr. Theophilus Opatrný,

vicarius generalis

N. E. 4892

—

Všecka práva vyhrazena

—

KNIHA „ESTER“

Ú V O D.

Kniha sluje Ester podle jména hlavní své hrdinky. Prameny dnešní knihy Est byly a) list Mardocheův (9, 20.) a b) list Esterin (9, 29.). Podle těchto pramenů před r. 200 (před Kr.) napsal svatopisec nejspíše v Persii své dílo. Zamýšlel na dějinném¹⁾ příkladu dokázati, že Bůh pečuje o národ israelský i v cizině, že bývá pomoc jeho nejbližší, když je nouze lidu největší; spolu chtěl, aby jeho prací upevněn a rozšířen byl obyčej slaviti v duchu nábožensko-mravním svátek „púrím“. Brzy potom byla kniha, psaná původně hebrejsky, přeložena v Jerusalemě²⁾ do jazyka řeckého; ten překlad zachoval se nám ve dvou recensích (A. B.). Svátek „púrím“, kdy bývala Est veřejně ve sbornicích předčítána, pozbyval znenáhla rázu nábožensko-mravního tak, že v prvních stoletích našeho letopočtu zvrhl se v židovský masopust, se kterým se málo srovnával rozhodný nábožensko-mravní ráz předčítané knihy Est. Aby ta nesrovnalost neurážela, vyloučili Židé prvních století křesťanských z knihy Est všechno posvátné, co mohlo býti o divokém masopustu zneuctěno. Zkrácená takto kniha se v židovstvu ujala. Zlomky z ní vyloučené ve znění hebrejském zanikly, zachovaly se však v řeckém překladě, který církev katolická od Židů přijala. Máme tedy dvě recenze knihy Est: a) původní delší (zachovanou v řeckém překladě) a b) zkrácenou ve znění původním (hebrejském).

1) Názor o dějinném rázu knihy Est opírá se o závažné důvody:

a) Jisto, že již v dobách spisovatele knih Machabejských, jakož i v prvním století křesťanském, slavili Židé svátek „púrím“ (2. Mach 15, 37; Jos. Flavius, Starozitnosti XI, 6.) a od těch dob že jej slaví do dneška. Nelze však mysliti, že tak činí na základě události vymyšlené, která se nikdy nesběhla.

b) Spisovatel vypravuje *prostě*, ale živě kreslí *podrobnosti*, které nesnadno vymysleti. Uvádí netoliko jména vůdčích osob (Estery, Asuera, Mardochea, Amana), ale zná také jména královských kleštěnců (1, 10; 2, 8. 14.), nejvyšších rádců královských (1, 14.), zapuzené královny (1, 11.), spiklenců (2, 21.), manželky a deseti synů Amanových (5, 10; 9, 7. n.).

c) Odborní znalci věcí perských diví se dokonalé znalosti perských obyčejů a mravů, jakou jeví spisovatel knihy Est. Spisovatel *dovolává se i perských pramenů* (10, 2.).

d) Zprávy knihy Est srovnávají se se zprávami, které podávají prameny řecké (zejména Herodot), nápisy perské i vykopávky královského hradu suského.

Události, vypravované v Est dají se velmi pěkně vetkati do osnovy všeobecných dějin Xerxových.

Podle Herodota (VII 5) podnikl Xerxes druhého roku své vlády (484—483) výpravu do Egypta. Šťastně ji dokončiv zabýval se r. 483 myšlenkou táhnouti proti Řekům, i povolal všechny velmože své říše do Sus na poradu (Herodot VII, 8.).

O tom sněmu vypravuje též Est 1, 3. — Herodot píše, že porada dlouho trvala; to se srovnává se 180 dny (= šesti měsíci) jmenovanými v Est 1, 4. — Pátého roku své vlády na jaře (před nisanem) r. 480 vytáhl proti Řekům a byv poražen r. 479 vrátil se do Sus. Sem dlužno zařadit Est hl. 2. Byv zklamán v nadějích na vítězství oddal se rozkošem, jež mu poskytoval harém. (Srv. Herodot IX, 108.) R. 478 byla povolána Ester do harému a r. 477 povýšena za královnu. Na výpravu proti Řekům potřeboval Xerxes prostředků; s tím souhlasí poznámka Est 10, 1.

Námítky, kterými chce nadkritika povaliti dějinnou cenu Est, možno vyvrátiti. Viz výklady k 1, 1; 2, 16; 3, 7; 6, 10; 10, 3.

2) Viz 11, 1.

Královna Vasti zapuzena. (1, 1.—22.).

HLAVA 1. — ¹ Za dnů Asuera, který kraloval od Indie až po Etiopii nad sto a dvaceti sedmi krajinami, ² když seděl na trůnu království svého v Susách, hlavním městě říše své — ³ třetího roku vlády své dal strojiti u sebe veliké hody všem knížatům a služebníkům svým, vojévůdcům perským, slovutným Medům a vladařům nad krajinami, ⁴ když byl ukazoval bohatství a slávu království svého a velikost i chloubu moci své dlouhou dobu, sto a osmdesáte dní.

⁵ Když pak minuly (ty) dni [hodů], sezval veškeren lid, cokoli ho bylo v Susách, od největšího do nejmenšího a kázal sedm dní hody strojiti v nádvoří zahrady a háje, který královskou péčí a prací štipen byl.

⁶ Se všech stran zavěšeny byly čalouny barvy blankytné, z bavlny a z modrého purpuru na lanech kmentových a červeně purpurových, provlečených skrze kroužky ze slonové kosti, a upevněných na sloupech mramorových. Také pohovky zlaté a stříbrné rozestaveny byly po podlaže, dlážděné smaragdovým a bílým mramorem, roztočivnou pestrou malbou zdobené. ⁷ Hosté pili ze zlatých číší a jídla na jiných a jiných nádobách byla nošena. Také víno, jak se slušelo na velmožnost královskou, výborné a v hojnosti předkládáno bylo. ⁸ Aniž byl, kdo by nutil píti nechtějících; ale (bylo) jak byl král zřídil, u každého stolu ustanoviv jednoho ze svých úředníků, by mohl každý bráti si, jak mu libo.

⁹ Také královna Vasti učinila hody ženám na paláci, kde král Asuerus sídlíval.

¹⁰ Sedmého pak dne, když byl král velmi rozjařen, když po přílišném pití byl rozpálen vínem, rozkázal Maumamovi, Bazatovi, Harbonovi, Bagatovi, Abgatovi, Zetarovi a Charchasovi, sedmi komorníkům, kteří konali službu před ním, ¹¹ by přivedli Vasti královnu před krále, vstavit na hlavu její korunu, aby ukázal všemu lidu i knížatům krásu její; bylať velmi krásná. ¹² Ona však odepřela a k rozkazu královskému, který po komornících byl vzkázal, přijíti se vzepřela.

Proto rozhněvav se král a náramnou prechlivostí rozpálen jsa ¹³ ptal se mudrců, kteří podle obyčeje královského vždycky při něm byli a s jejichžto radou činil všechny věci, ježto znali ustanovení a staré zvyky — ¹⁴ byli pak první a (králi) nejbližší Charsena, Setar, Admata, Tarsis, Mares, Marsana a Mamuchan, sedm vévod perských a medských, kteří vídali tvář královu a první po něm sedali — ¹⁵ kterému rozsudku Vasti královna propadá, ježto rozkaz krále Asuera, který byl po komornících vzkázal, učiniti nechtěla. ¹⁶ Tu odpověděl Mamuchan poslouchajícimu králi a knížatům: „Ne toliko na králi provinila se královna Vasti, ale i na všem lidu a knížatech, kteří jsou po všech krajinách krále Asuera. ¹⁷ Neboť se donese čin královnin všem ženám, i potupí muže své řkouce: „Král Asuerus rozkázal, aby královna Vasti přišla k němu, ona však nechtěla.“ ¹⁸ Tím příkladem všechny manželky knížat perských a medských málo si vážiti budou rozkazů mužů; proto spravedlivý je králův hněv. ¹⁹ Vidi-li se ti za dobré, nechať vyjde výnos od tebe a budiž za-

Hl. 1. V. 1. „Asuer“ sluje ve zlomcích druhokanonických (10, 4.—16., 24.) Artazerzes. Byl to Xerxes I. Viz Esdr 4.

V. 3. Xerxes I. nastoupil r. 486, od r. 483—482 byl třetí rok jeho vlády. S tou hostinou byla pravděpodobně spojena vilečná rada před výpravou proti Recku.

psán podle zákona perského a medského, který nesmí býti přestoupen, aby Vasti dokonce již nevcházela ke králi, ale královskou důstojnost její aby dostala jiná, která je lepší než ona. ²⁰ A to budiž rozhlášeno po všech krajinách v království tvém široším, aby všechny ženy velikých i malých zachovaly úctu k mužům svým!“ ²¹ Ježto se líbila ta rada jeho králi i knížatům, učinil král podle rady Mamuchanovy: ²² rozeslal listy do všech krajin království svého, jak každý národ rozuměti nebo čísti uměl, (psané) rozličnými jazyky a písmem, že muži jsou páni a přední v domech svých, a to že po všech národech má býti rozhlášeno.

Ester královnou. (2, 1.—18.)

HLAVA 2. — ¹ Po těchto událostech, když hněv krále Asuera schladl, vzpomněl si na Vasti, co byla učinila a co ji potkalo; ² i řekli dvořané královi, služebníci jeho: „Budtež hledány králi panny mladistvé a krásné; ³ budtež rozesláni, kteří by hledali po všech krajinách děv krásných, panen, ať přivedou je do města Sus a dají je do haremu pod dozor Egea komorníka, který je představeným a strážcem žen královských; a nechať dostanou, čeho třeba k ženské kráse, a vůbec čeho potřebují; ⁴ a která ze všech zalíbí se očím královským, ta budiž královnou místo Vasti!“ Líbila se ta řeč králi, i rozkázal, aby tak, jak mu poradili, se stalo.

⁵ Byl pak Žid ve městě Susách, jménem Mardocheus, syn Jaira, syna Semeje, syna Kisa, z kmene Benjaminova, ⁶ který přestěhován byl z Jerusalema tehdy, kdy Jechoniáše, krále judského Nabuchodonosor, král babylonský byl přestěhoval. ⁷ Ten byl pěstounem dcery bratra svého, Edissy, jiným jménem Ester zvané, která otce ni matere neměla. Byla náramně krásná, sličného vzezření, i vzal si ji po smrti otce i matky její Mardocheus za dočasnou. ⁸ Když pak se rozhlásil králův rozkaz, a podle jeho vůle mnoho krásných panen přivedeno bylo do Sus, a odevzdáno Egeovi komorníku, dána mu byla též Ester mezi jinými děvčaty, aby chována byla v počtu žen.

⁹ Ta zalíbila se mu a nalezla milost v očích jeho. I přikázal komorníkovi, ať si pospíší s tím, čeho třeba k ženské kráse, ať jí dá přiměřenou stravu a sedm nejkrásnějších děv z domu královského, ať jí i služebnice její vyvadí a vyšlechtí. ¹⁰ Ona pak nechtěla oznámiti mu národnosti své a původu svého, ježto jí byl přikázal Mardocheus, aby o tom dokonce mlčela. ¹¹ A ten procházel se každý den před nádvořím domu, ve kterém vybrané panny chovány byly, jsa starostliv, jak se má Ester a chtěje věděti, co s ní bude.

¹² Než došlo podle pořádku na tu onu pannu, aby vešla ke králi, než bylo vykonáno vše, co k vyšlechtění ženskému příslušelo, minul dvánáctý měsíc; šest měsíců totiž mazaly se olejem myrhovým, a druhých šest (měsíců) jiných mastí a voňavek užívaly. ¹³ Vcházejíce ke králi, čehokoli požádaly k vyšlechtění příslušného, dostávaly, a připravivše se podle libosti chodily z haremu do ložnice královny. ¹⁴ Která večer vešla, ráno vyšla, a odtud vedena byla do druhého domu, který byl pod dozorem Susagaza komorníka, který byl dozorcem nad ženami královskými; a nesměla již zase ke králi jíti, leč král chtěl a jménem ji dal zavolati.

¹⁵ Když tedy minul čas, nastal podle pořádku den, kdy Ester, dcera Abihaila, bratra Mardocheova, kterou si byl vzal za dceru, měla vjíti ke králi. Ta však nehleděla ženského vykrášlení, ale cokoli chtěl Egeus komorník (a) strážce panen, to ji dal k ozdobě. Neboť byla velmi krásná a pro neuvěřitelnou krásu všem, kteří ji viděli, byla milá a příjemná. ¹⁶ Tedy vedena byla do ložnice krále Asuera měsíce desátého, který sluje tebet, sedmého roku vlády jeho. ¹⁷ I zamiloval si ji král nade všechny ženy; došla milosti a blahověle před ním nade všechny ženy, že vstavil na hlavu její korunu královskou a učinil ji královnou místo Vasti; ¹⁸ kázal také připravit hody převeliké všem knížatům a služebníkům svým, ke sňatku a k svatbě Esterině, dal úlevu všem krajinám a rozdál dary velmožnosti královské přiměřené.

Mardocheus odkryl spiknutí proti králi. (2, 19.—23.)

¹⁹ Když po druhé hledány byly panny a shromažďovány, (a) Mardocheus býval u brány královské — ²⁰ Ester dosud neprozradila původu a národnosti své podle příkazu jeho; cokoli totiž on jí prikazoval, zachovávala Ester, a tak všechno činila, jak činívala tehdy, když ji maličkou opatroval — ²¹ tehdy tedy, když (právě) dlel Mardocheus u brány královské, rozhněvali se Bagatan a Tares, dva komorníci královští, kteří byli vrátnými, prvního prahu palácového strážci a chtěli povstati proti králi a zavraždit ho. ²² To však neušlo Mardocheovi, ihned oznámil to královně Ester a ta králi jménem Mardochea, který tu věc na ni vznesl. ²³ Vyšetřováním byla věc potvrzena i byli oba pověšeni na šibenici. A bylo to napsáno na listy pamětní a vloženo do letopisů před králem.

Aman chtěl Židy v Persii vyhladit. (3, 1.—15; 13, 1.—7.)

HLAVA 3. — ¹ Potom král Asuerus povýšil Amanu, syna Amadatiova, původu agažského; vyzdvihl křeslo jeho nade všechna knížata, která měl. ² Všichni služebníci královští, kteří byli u dveří palácových, klekali na kolena a klaněli se Amanovi; nebo tak jim byl prikázal král. Jediný Mardocheus neklekal na kolena, aniž se klaněl jemu. ³ I tázali se ho služebníci královští, kteří vládli u dveří palácových: „Proč proti (všem) ostatním nezachovááš příkazu královského?“ ⁴ Když to často říkali, on však jich neposlechl, oznámili to Amanovi, chtějíce věděti, setrvá-li ve svém úmyslu; byl jim totiž pověděl, že je Žid. ⁵ Aman uslyšev to a vskutku shledav, že Mardocheus před ním nekleká na kolena a neklaní se mu, rozhněval se velmi ⁶ a měl to za nic, aby toliko na Mardochea vztáhl ruce své; — byltž slyšel, že je z národa židovského — ale raději chtěl všechnen židovský národ, který byl v království Asuerově, zahladiti.

⁷ Měsíce prvního — který sluje nisan — léta dvanáctého kralování Asuerova vržen byl do osudí „fur“ — to jest hebrejsky „los“ — před Amanem, který den a který měsíc měl by povražděn býti národ židovský; i vyšel měsíc dvanáctý, který sluje adar. ⁸ Řekl pak Aman králi Asuerovi: „Je národ po všech krajinách království tvého rozptýlený, a

V. ¹⁶. tebet = náš prosinec-leden. — 483—482 byl (podle 1, 3.) třetí rok Xerxův, 479—478 sedmý. Bylo tedy po válce persko-řecké.

V. ²¹.—²³. srv. s 12, 1.—4.

ode všech oddělený, který užívá nových zákonů a zvyků, k tomu i královskými příkazy pohrdaje. Víš dobře, že není užitečno tvé vládě, aby zpyšněl svobodou.⁹ Vidí-li se ti za dobré, rozkaž, ať zahyne, a já deset tisíc hřiven odvážím správcům pokladu tvého.“¹⁰ Sňal tedy král (pečetní) prsten, kterého užíval, s ruky své, dal jej Amanovi, synu Amadati-ovu, původu agažského, nepříteli Židů,¹¹ a řekl mu: „Stříbro, které slibuješ, budiž tvé, s národem tím pak učiň podle libosti.“

¹² Byli tedy povoláni písaři království měsíce prvního nisanu, třináctého dne téhož měsíce, a psáno bylo, jak Aman rozkázal, všem satrapům královským a vladařům krajín i rozličných národů, jak ten onen národ čísti nebo rozuměti mohl podle rozličnosti jazyků, jménem krále Asuera. Listy pečetěné prstenem jeho¹³ poslány byly po rychloposlech královských do všech krajín, aby pobili a vyhladili všechny Židy, od pacholety až do starce, děti i ženy, jednoho dne, totiž třináctého (dne) měsíce dvanáctého, který sluje adar, a majetek jejich aby pobrali.¹⁴ Trest listů byla ta, by všechny krajiny věděly, a připravily se na jmenovaný den.¹⁵ Poslové, kteří byli posláni, pospíšili, by rozkaz králův splnili. Výnos králův ihned byl v Susách vyvěšen; král pak a Aman slavili hody, kdežto Židé všichni, kteří byli ve městě, plakali.

Mardocheus vyzývá Esteru, by u krále za Židy orodovala.
(4, 1.—16.; 15, 1.—3.)

HLAVA 4. — ¹ Když to uslyšel Mardocheus, roztrhl roucha svá, oblékl se v žínici, posypal hlavu popelem a prostřed města na ulici hlasem velikým křičel, ukazuje hořkost mysli své. ² S tím kvilením šel až ke dveřím paláce; nebylo totiž dovoleno oblečenému v žínici vjíti do králova dvoru. ³ Ve všech krajinách, městech a místech, kamkoli ukrutný výrok králův přišel, byl veliký nářek u Židů, půst, kvilení a pláč; mnozí žínice a popela místo lůžka užívali.

⁴ Služebné Esteriny a komorníci přišedše oznámili jí to. Když to uslyšela, ulekla se velmi; i poslala roucho (Mardocheovi), aby odejmouce žínici, oblékli ho (v ně); ale on nechtěl ho vzíti. ⁵ Zavolavši tedy Atacha, komorníka, kterého jí byl dal král za služebníka, poručila mu, aby šel k Mardocheovi a zvěděl od něho, proč to činí. ⁶ Atach vyšel, šel k Mardocheovi, který stál na ulici města přede dveřmi paláce. ⁷ Ten oznámil mu vše, co se přihodilo, kolik stříbra slíbil Aman dáti do pokladny královské za vyhlazení Židů; ⁸ dal mu též opis výnosu vydaného v Susách, aby (jej) ukázal královně a napomenul ji, by šla ke králi, a prosila ho za svůj národ.

⁹ Když se vrátil Atach a oznámil Esterě vše, co byl Mardocheus řekl, ¹⁰ ona chopivši se slova poručila, by pověděl Mardocheovi: ¹¹ „Všichni služebníci království a všechny krajiny, které jsou pod panstvím jeho, vědí, že muž nebo žena, který by vešel do vnitřního dvoru králova nejso povolán, ihned, bez meškání má zabít býti, leč by král vztáhl k němu

Za v. ¹³. patří list podaný doleji 12, 6b.—13. 7.

V. ¹⁴. Podle hebr. měl býti „*opis listu*“ (královského) *jakožto zákon v každé satrapii ohlášen.*

V. ¹⁵. Podle hebr. rychloposlové se rozběhli hned „*jak byl zákon na hradě suském vydán*“.

Hl. 4. Za v. 8. patří 15, 1.—3.

žezlo zlaté na znamení milosti, a tak směl živ býti. Kterak tedy budu moci přijíti ke králi já, která již třicet dní nejsem volána k němu?"

¹² Uslyšev to Mardocheus ¹³ vzkázal opět Esterě: „Nemysli si, že život svůj zachováš sama ze všech Židů, protože jsi v domě královském! ¹⁴ Neboť budeš-li nyní mlčeti, jiným způsobem budou vysvobozeni Židé, avšak ty a dům otce tvého zahynete. Kdo ví, zdali jsi proto nepřišla k důstojnosti královské, abys byla pohotově k takovému času?"

¹⁵ Vzkázala tedy Ester Mardocheovi zase toto: ¹⁶ „Jdi a shromáždi všechny Židy, které nalezneš v Susách, a modlete se za mne. Nejezte a nepijte tři dny a tři noci; já podobně se služebními svými budu se postit a pak vejdu ke králi, proti zákonu činíc, nejsouc povolána, a vydám se v nebezpečí smrti.“

Mardocheus i Ester doprošují se milosrdenství Božího.

(4, 17.; 13, 8.—14, 19.)

¹⁷ Šel tedy Mardocheus a učinil vše, co mu poručila Ester.

Ester odváží se předstoupiti před krále. (15, 4.—19.; 5, 1.—8.)

HLAVA 5. — ¹ Dne pak třetího Ester oblékla se v roucho královské, (šla) a zastavila se ve dvoře domu královského, který byl vnitř, naproti domu královu, an seděl na trůnu svém, v zasedací dvoraně palácové proti vchodu do (toho) domu (královského).

² Když uzřel Ester královnu, ona stojí, zalíbila se očím jeho, a vztáhl k ní žezlo zlaté, které držel v ruce. Ona přistoupivši, políbila konec žezla jeho.

³ I tázal se jí král: „Co si přeješ, Ester královno? Jaká je tvá žádost? I kdybys prosila za půl království, bude dáno tobě!“ ⁴ Ona odpověděla: „Libo-li králi, prosím, abys přišel dnes ke mně, a Aman s tebou na hody, které jsem připravila.“ ⁵ Tedy král ihned řekl: „Rychle zavolejte Amanu, ať poslechne přání Esterina!“

I přišel král s Amanem na hody, které jim byla královna připravila. ⁶ Když se byl král napil hojně vína, řekl jí: „Co si přeješ, aby bylo ti dáno? Za kterou věc žádáš? I kdybys prosila za polovici mého království, obdržíš!“ ⁷ Ester mu odpověděla: „Toto je přání mé a prosba: ⁸ „Nalezla-li jsem milost u krále, a je-li králi libo dáti mi, co žádám a mou prosbu splniti, nechať přijde král i Aman na hody, které jsem připravila jim, a zítra oznámím králi přání své.“

Aman chystá kůl, aby na něj Mardocheus byl pověšen. (5, 9.—14.)

⁹ I vyšel Aman ten den vesel jsa a radosten. Avšak uzřev Mardochea, an sedí přede dveřmi paláce, a ne toliko že nepovstal před ním, ale ani se nehnul s místa, na kterém seděl, rozhněval se velmi, ¹⁰ ale činil, jako by se nehněval. Přišed pak domů svolal k sobě přátele své i manželku svou Zares, ¹¹ vypravoval jim o velikosti bohatství svého,

Za v. ¹⁷. patří 13, 8.—14., 19.

III. 5. V. 1. n. Podrobněji vstup Esterin ke králi vypsán ve zlomku druhokanonickém 15, 4.—10.

o množství synů (svých), kterak ho král vyvýšil v slávě nade všechna knížata a služebníky své, ¹² a potom řekl: „Královna Ester také žádného jiného nepozvala na hody s králem nežli mne; u ní také zítra s králem hodovati budu. ¹³ Ačkoli však toto všechno mám, zdá se mi, jako bych nic neměl, dokud vidím Mardochea Žida seděti u dveří královských.“ ¹⁴ I odpověděla mu Zares, manželka jeho i jiní přátelé: „Rozkaž udělati šibenici vysokou na padesát loket, a ráno rci králi, aby pověšen byl na ní Mardocheus, i půjdeš vesele s králem na hody!“ Líbila se mu (ta) rada, i rozkázal udělati vysokou šibenici.

Mardocheus počtěn od krále. (6, 1.—13.)

HLAVA 6. — ¹ Tu noc král ztrávil beze spánku, i kázal si přinést knihy pamětné, letopisy prvnějších časů. Když je před ním četli, ² přišli na místo, kde psáno bylo, kterak Mardocheus oznámil úklady Bagatana a Taresa, kómorníků, kteří chtěli usmrtili krále Asuera. ³ Král uslyšev to, řekl: „Jaké cti a odplaty dostalo se za tu věrnost Mardocheovi?“ Služebníci jeho a dvořané odpověděli mu: „Dokonce žádné odměny nedostal.“

⁴ A hned tázal se král: „Kdo je na dvoře?“ — Aman totiž byl vešel na vnitřní dvůr domu královského, chtěje vnuknouti králi, by rozkázal Mardochea pověsiti na šibenici, která mu byla připravena. — ⁵ Služebníci odpověděli: „Aman stojí na dvoře.“ I řekl král: „Nechat vejde!“ ⁶ Když vešel, ptal se ho: „Co se má státi muži, kterého král chce uctít?“ Aman myslel si a máje za to, že žádného jiného nemíní uctít král nežli jej, ⁷ odpověděl: „Člověk, kterého král chce uctít, ⁸ budiž oblečen v roucho královo, posazen na koně, na kterém jezdí král, dostaň korunu královskou na hlavu, ⁹ a první z královských knížat, z vladářů, ať drží koně jeho, jde po ulici města a volá: „Tak je ctěn, koho král ctíti chce!“ ¹⁰ I řekl mu král: „Rychle vezmi roucho i koně, a učiň, jak jsi řekl, Mardocheovi Židu, který sedí přede dveřmi paláce. Hleď, ať nic z toho, co jsi mluvil, neopomeneš!“

¹¹ Vzal tedy Aman roucho i koně, oblékl Mardochea a sedícího na koni po ulici města předcházel volaje: „Touto ctí jest omilostěn, koho král chce ctíti!“

¹² Mardocheus vrátil se (zase) ke dveřím paláce. Aman pak rychle šel domů, jsa smuten a máje hlavu zakrytou. ¹³ A vypravoval Zarese, manželce své, jakož i přátelům vše, co se mu přihodilo. Mudrci, kterých se radíval, i manželka jeho mu odpověděli: „Je-li z rodu židovského Mardocheus, před kterým jsi počal padati, nebudeš moci jemu odolati, ale padneš před ním.“

Aman nakolen, Mardocheus povýšen. (6, 14.—8, 2.)

¹⁴ Když oni ještě mluvili, přišli královští kómorníci a přinutili ho, by rychle šel na hody, které byla královna připravila.

HLAVA 7. — ¹ Přišel tedy král i Aman, aby hodovali s královnou. ² Také (tohoto) druhého dne řekl jí král, když se byl vinem rozehrál: „Jaká je žádost tvá, Estero, aby ti byla splněna? Co si přeješ, aby se stalo? I kdybys polovici království mého žádala, dostaneš (ji)!“ ³ Ona

mu odvětila: „Nalezla-li jsem milost před očima tvýma, ó králi, a libo-li tobě, daruj mi život můj — za ten prosím — a národ můj, — za ten žádám. ⁴ Neboť prodání jsme já i národ můj, abychom byli potřeni, pobiti, abychom zahynuli. Ó kéž jsme (raději) za otroky a otrokyně prodáni! Bylo by to zlo snesitelné, a lkajíc mlčela bych; nyní však máme nepřítele, jehož ukrutnost dotýká se krále!“ ⁵ Král Asuerus ujav slovo tážal se: „Kdo je to? A odkud má moc, aby směl se odvážiti učiniti to?“ ⁶ I řekla Ester: „Protivník a nepřítel náš je tento zloduch Aman!“

Ten uslyšev to, hned se zděsil sněsti nemoha obličej králova a královnina. ⁷ Král pak rozhněvav se, vstal a z hodovny vyšel na zahradu stromovým vysázenou. Též Aman vstal, aby prosil Esteru královnu za život svůj, nebo srozuměl, že je mu zle od krále ustanoveno. ⁸ Ten pak vrátiv se ze zahrady stromovým vysázené a vešed do hodovny, našel Amana, an padl na pohovku, na které ležela Ester, i řekl: „Ještě násili učiniti chce královně v přítomnosti mé, v domě mém?“ Ještě slovo to z úst králových nevyšlo, a již zakryli mu tvář. ⁹ A Harbona, jeden z komorníků, kteří stáli ve službě královské, řekl: „Hle, šibenice, kterou připravil (Aman) Mardocheovi, který mluvil králi k dobrému, stojí v domě Amanově zvýši padesáti loket.“ I řekl mu král: „Pověste ho na ni!“ ¹⁰ Pověšen byl tedy Aman na šibenici, kterou byl připravil Mardocheovi, a hněv králův se upokojil.

HLAVA 8. — ¹ Toho dne dal král Asuerus Esterě královně dům Amana, nepřítele Židů, Mardocheus pak dostal se před krále; vyznala mu totiž Ester, že jest její strýc. ² I vzal král prsten, který byl Amanovi zase vzíti rozkázal, a dal jej Mardocheovi; Ester pak ustanovila Mardochea nad svým domem.

Druhý výnos králův. (8, 3.—17.; 16, 1.—24.)

³ A nemajíc na tom dosti padla k nohám královým, plakala, a mluvíc k němu, prosila, aby rozkázal zmařiti zlobu Amana Agažského, a úklady jeho nejhorší, které byl smysлил proti Židům. ⁴ Když pak vztáhl k ní rukou zlaté žezlo, podle obyčeje, kterým bylo dáváno znamení milosti, ona vstala a stojíc ⁵ řekla: „Libo-li, králi, nalezla-li jsem milost před očima jeho, a prosba má, nevidí-li se mu nespravedlivá, prosím, aby novými listy byly napraveny staré listy Amana, úkladníka a nepřítele Židů, kterými po všech krajinách králových přikázal je vyhladiti. ⁶ Nebo, kterak budu moci sněsti vraždu a vyhlazení národa svého?“ ⁷ Král Asuerus odpověděl Esterě královně a Mardocheovi Židu: „Dům Amanův dal jsem Esterě a jej rozkázal jsem pověsiti na šibenici, že se opovážil vztáhnouti ruku na Židy. ⁸ Pište tedy Židům, jak je vám libo,

HI. 7. V. ⁸. Ukládati o život královně stačilo, by strůjce zkrácen byl o hlavu. Srv. kterak trestá i moderní stát atentát na člena panujícího domu.

V. 4. „Prodání“ jsou za 10.000 slíbených hřiven 3, 9.

III. 8. V. ⁸. Podle práva perského nemohl býti výnos královský *odvolán* (zrušen), ježto by tím utrpěla vážnost královské moci; Xerxes nemůže tedy vyhověti prosbě Esterině (v. 5.). Ale dává Mardocheovi právo, by jménem královým vydal jiný (rovněž neodvolatelný) list, kterým bude znemožněno vykonati skutečně výnos prvý. Zrušení účinků prvého neodvolatelného výnosu bylo snadno, ježto v něm Židé výslovně jmenování nebyli (ve druhém jmenování jsou. Viz 16, 1.—17.). Že byly výnosy králů perských neodvolatelné, dosvědčuje též Dn 6, 8. 12. 15.

jménem královským a opatřte listy pečeti prstenu mého. Jeť obyčej, že listy, které byly jménem královým posílány, a pečeti jeho prstenu opatřeny, žádný nesmí odvolati.“

⁹ I povolali tajemníků a písařů královských — byl právě třetí měsíc, zvaný siban — a dvacátého třetího dne toho (měsíce) napsány byly listy, jak byl si přál Mardocheus, k Židům, satrapům, úředníkům a vladařům, kteří ustanoveni byli ve stu a dvaceti sedmi krajinách od Indie až do Etiopie; do každé krajiny, každému národu jejich jazykem i písmem, i Židům, jak mohli čísti a rozuměti. ¹⁰ Ty listy, které jménem královým byly posílány, opatřeny byly pečeti jeho prstenu a poslány po rychloposlech; po všech krajinách jezdíce, měli listy staré předejiti novými poselstvími. ¹¹ Král jim přikázal, by dojeli k Židům po všech městech a (jim) v jedno se shromážditi rozkázali, aby hájili života svého, a všechny nepřátele své, se ženami, s dětmi i se všemi domácnými, aby pobili a zahladili, majetek pak jejich jakožto kořist aby rozebrali. ¹² A byl ustanoven po všech krajinách jeden den pomsty, to jest třináctý den měsíce dvanáctého, adaru.

¹³ Trest listu toho byla: ve všech zemích a národech, kteří vládě krále Asuera byli poddáni, oznámiti, že Židé směji se připraviti, by pomstili se nad nepřáteli svými.

¹⁴ Vyšli tedy rychloposlové s poselstvím, a výnos králův vyvěšen byl (také) v Susách.

¹⁵ Mardocheus pak, z paláce a od krále vycházejce, stkvěl se rouchem královským, totiž purpurově modrým a bílým, čelenku zlatou nesa na hlavě a oděn jsa pláštěm kmentovým, purpurově červeným. A všechno město plesalo a veselilo se. ¹⁶ Židům se zdálo, že jim vzešlo nové světlo, radost, čest a veselí. ¹⁷ Ve všech národech, v městech i krajinách, kamkoli rozkaz králův došel, bylo neobyčejné veselí, hody a kvasy, dobrý den; tak velmi, že mnozí z jiných národů a vyznání k jejich náboženství a posvátným obyčejům přistupovali; velký totiž strach ze Židů zachvátil všechny.

Židé hájí se proti nepřátelům. (9, 1.—19.)

HLAVA 9. — ¹ Dvanáctého tedy měsíce, o kterém jsme již prve pověděli, že slul adar, třináctého dne, na který chystána byla všem Židům záhuba, a nepřátelé po jejich krvi lačněli, stalo se naopak: Židé nabyli vrchu a počali mstiti se nad nepřitelem. ² Shromáždili se po všech městech, městečkách a místech, aby vztáhli ruku proti nepřátelům a protivníkům svým, a žádný neodvážil se (jim) odporovati, ježto všechny národy pronikla hrůza z jejich velikosti. ³ Neboť i vladaři krajin, satrapové, správcové i každý hodnostář představený kterémukoli místu nebo práci, podporovali Zidy, ježto se báli Mardochea; ⁴ věděliť o něm, že je knížetem na paláci a že velmi mnoho může; sláva jména jeho také rostla každý den a letěla od úst k ústům všem. ⁵ I způsobili Židé nepřátelům svým řez velikou; pobili je, učinivše jim, co jim byli oni učiniti mínili, ⁶ tolik, že i v Susách pět set mužů pobili mimo deset synů Amana agažského, nepřitele židovstva, jichž tato jsou jména: ⁷ Farsandata, Delfon, Esfata, ⁸ Forata, Adalia, Aridata, ⁹ Fermesta, Arisaj, Aridaj a Jezata.

¹⁰ Statků však jejich, když je byli usmrtili, nechtěli se dotknouti jménem kořisti.

¹¹ Když byl počet těch, kteří pobiti byli v Susách, ihned oznámen králi, ¹² řekl královně: „V městě Susách pobili Židé pět set mužů kromě deseti synů Amanových; jakou asi řez učini po všech krajinách!? Co si přeješ ještě? Co chceš, bych rozkázal učiniti?“ ¹³ Ona mu odpověděla: „Libo-li, králi, budiž dána moc Židům, jako učinili dnes v Susách, tak i zítra by směli učiniti, a deset synů Amanových nechat je na šibenicích zvěšeno.“ ¹⁴ Král přikázal, aby se tak stalo. Byl tedy hned v Susách vyvěšen výnos a deset synů Amanových pověšeno. ¹⁵ A shromáždivše se Židé čtrnáctého dne měsíce adaru pobili v Susách tři sta mužů; ale statek jejich od nich rozebrán nebyl.

¹⁶ Také však po všech krajinách, které moci králově poddány byly, hájili Židé života svého, i pobili nepřátele a protivníky svých tolik, že sedmdesát pět tisíc bylo zabitých; ale žádný nedotekl se ničeho ze statků jejich.

¹⁷ Začali vražditi vsudy dne třináctého měsíce adaru, den pak čtrnáctý, kdy již nevraždili, ustanovili, aby byl slavný, aby toho dne potom vždycky hodovali, radovali se a kvasili. ¹⁸ Ale ti, kteří ve městě Susách vraždili, třináctého a čtrnáctého dne téhož měsíce vraždili; patnáctého pak dne již nevraždili, a proto ten den za slavný ustanovili k hodům a k veselí. ¹⁹ Ti však Židé, kteří v městech nehrazených a ve všech bydlili, čtrnáctý den měsíce adaru stanovili k hodům a veselí, tak aby veselili se v něm, a posílali si navzájem díly pokrmů z hodů.

Ustanoven výroční svátek: „furim“. (9, 20.—32.)

²⁰ Mardocheus sepsal všechny tyto věci a zoslal listy po Židech, kteří bydlili po všech krajinách králových, blízkých i dalekých, ²¹ aby čtrnáctý a patnáctý den měsíce adaru přijali za svátky a každý rok slavně je ctili a slavili — ²² pomstili se totiž v těch dnech Židé nad nepřáteli svými, a kvílení a zármutek obrátil se (jim) v radost a veselí — a v ty dny aby hodovali, veselili se, posílali si navzájem díly pokrmů a chudým aby dávali dárky.

²³ I přijali Židé za slavný obyčej vše, co tehdy činiti počali, a co Mardocheus učiniti rozkázal listy. ²⁴ Aman totiž, syn Amadiatuv, původu agažského, nepřítel a protivník Židů, smysliv neštěstí jejich, aby je

III. g. V. ¹³. Také *Amestris*, *Parysatis*, *Atossa* a jiné ženy ovládaly své královské manžely, jak všeobecně dějiny učí. Ježto podle v. 2. žádný pohan se neopovážil Židům odporovati, lze čín Esterin (z návodu Mardocheova?) omluviti jak tak z neurovnaných poměrů státu východního, který podobné „pogromy“ častěji připouštěl. Dlužno tedy taková krveprolití posuzovati se stanoviska práva válečného. Ester chtěla nepřátele svého národa zeslabiti. Činila podobně, jako činí též moderní státy v době války, ačkoli řádný moderní stát v době míru nepřipouští „pogromy“. Ester se domnívala, že jedná vlastenecky. Všeobecné dějiny světové nás učí, jak často zvrhlo se vlastenectví („*patriotismus*“) v ukrutnost, krvelačnost, které byly obětovány tisíce lidských životů. Křesťanství vykazuje vlastenectví pravou míru a správné cesty, by zůstalo ctností, která zná ne toliko sebe, svou vlast a stát, ale také má na zřeteli lásku k bližnímu, i k nepříteli! Takové vlastenectví posvěcuje křesťanství. Ester ovšem nebyla křesťankou, ale dcerou své doby, právě tak, jako byl Mardocheus, její rádce, synem zákona *Starého*.

V. ¹⁵. Ke cti Židům řečeno, že neplenili. Zpravidla vášeň, která prolévá krev, sahá také na majetek v podobných okolnostech. Srv. výše v. 10. a níže v. 16.

pobil a zahladil, metal fur, to znamená jazykem našim los; ²⁵ potom vešla Ester ke králi a vyprosila, by úsilí jeho královskými listy bylo zrušeno, a neštěstí, které proti Židům smyslel, aby obrátilo se na hlavu jeho; konečně i jej i syny jeho pověsili na šibenici. — ²⁶ Od toho času ty dni nazvány jsou „furim“, to jest „losů“, protože fur, to jest los, vržen byl do osudí.

A vše, co se tehdy stalo, jest obsaženo v závitku listu, to jest (v závitku) tohoto spisu; ²⁷ co měli totiž vytrpěti, co však potom se změnilo.

Židé zavázali sebe, potomstvo své i všechny, kteří k náboženství jejich chtěli připojení býti, že nikomu nebude dovoleno těch dvou dní pomínouti bez slavností, o kterých svědčí písmo a (jak) žádají stanovené výroční doby; ²⁸ to že jsou dni, které nikdy nepříjdou v zapomenutí, ale po všech pokoleních a po všech krajinách všeho světa že slaveny budou; aniž bude které město, ve kterém by dni „furim“, to jest „losů“, nebyly zachovávány od Židů i od jejich potomstva, které k těm posvátným obyčejům zavázáno jest.

²⁹ Ester královna, dcera Abihailova psala [s Mardocheem, Židem] také druhý list, aby s veškerým důrazem den tento slavný stanoven byl na budoucí časy. ³⁰ A rozeslali jej všem Židům, kteří přebývali ve stu dvaceti sedmi krajinách krále Asuera, (přejíce) jim upřímně pokoj, aby přijali ³¹ obyčej dnů losů a časem svým je s radostí slavili, jak nařídil Mardocheus [a Ester], a (jak) oni se zavázali, za sebe, i za potomstvo své, že budou zachovávat posty, křiky, zkrátka dny losů. ³² to jest vše, co v tom spisu, [který sluje Ester], napsáno jest.

Moc a důstojnost Mardocheeva zapsána. (10. 1.—3.)

HLAVA 10. — ¹ Král Asuerus pak uložil daň na všechnu zemi a na všechny ostrovy mořské. ² Jeho moc a vláda, jakož i důstojnost a vznešenost, ke které povýšil Mardochea, zapsány jsou v knihách medských a perských, ³ kterak totiž Mardocheus z rodu židovského byl druhý po králi Asuerovi; (byl také) veliký u Židů, vzácný u lidu bratří svých, hledě dobrého národu svému a mysle na to, co přispívalo k pokoji rodu jeho.

Závěr knihy Ester. (10. 4.—11., 1.)

Co je ve znění hebrejském, věrně jsem přeložil. Ale co níže podáno je, nalezl jsem ve vydání obecném, řeckým jazykem a písmem psaném; někdy na konci knihy tato hlava stála; podle svého zvyku poznamenali jsme ji v čele obolem, to jest kopím.

⁴ I řekl Mardocheus: Od Boha staly se tyto věci. ⁵ Vzpomínám si na sen, který jsem měl; ten znamenal tyto věci právě, aniž bylo co

V. ²⁷. „písmo“ = Mardocheův list. — „žádají“ závazné výroční zvyky.

V. ²⁹. n. První spis, který doporučoval Židům slavit svátek „purim“, a vypravoval proč, napsal podle v. 20. Mardocheus. Druhý spis dala napsati Ester. Pravděpodobně opakoval, co byl napsal Mardocheus a některé drobnosti podával podrobněji. — „s Mardocheem Židem“ pokládá kritika za glosu a proto důsledně místo „rozeslali“ dlužno čísti: „rozeslala“.

III. 10. V. ⁴. Co tištěno tu a níže drobným písmem jsou poznámky sv. Jeronyma k jeho překladu. V původním znění hebrejském nalezl sv. Jeronym toliko 1. 1. až 10. 3. Ostatek, t. j. 10. 4.—16. 24. nalezl sv. překladatel v řeckém obecném znění (v „řecké Vulgátě“), t. j. v LXX. — „hlava“ tu znamená všechny „zlomky druhokanonické“ (10. 4.—16. 24.). Aby čtenář věděl, že Židé ve svém hebrejském znění knihy Est 10. 4.—16. 24. nemají, položil sv. Jeronym před 10. 4. kritické znaménko, zvané řecky „obelos“.

v nich nesplněného. ⁶ Pramének, který vzrostl v řeku, který proměnil se ve světlo a v slunce, a ve vody hojné se rozmohl, jest Ester, kterou král vzal si za manželku a královnou ráčil učiniti. ⁷ Dva pak draci: já jsem a Aman. ⁸ Národové, kteří se shromáždili: jsou ti, kteříž usilovali vyhladit jméno Židů. ⁹ Národ pak můj: Israel je, který volal k Hospodinu, i vysvobodil Hospodin svůj národ, vyprostil nás ze všeho zlého, učinil znamení veliká a zázraky mezi národy, ¹⁰ a přikázal, aby byly dva losy: jeden lidu Božího, a druhý všech národů (ostatních); ¹¹ i přišel obojí los v den, který byl již tehdy stanoven před Bohem všem národům; ¹² rozpomněl se Hospodin na lid svůj a slitoval se nad svým dědičným majetkem. ¹³ Buďtež tedy zachovávány ty dni měsíce adaru, čtrnáctý a patnáctý den toho měsíce, s veškerou snahou a radostí v jeden sbor shromážděného lidu ve všech potomních pokoleních lidu Israelova.

HLAVA 11. — ¹ Léta čtvrtého vlády Ptolomea a Kleopatry přinesli Dositeus, který se pravil býti knězem, z kmene Levi, a Ptolemeus, jeho syn, tento list „furim“, který — tak tvrdili — přeložil Lysimachus, syn Ptolemeův v Jerusalemě.

Počátek knihy Ester. (11, 2.—12, 6a.)

Také tento začátek byl v obecném překladě; ale není podán ani ve znění hebrejském, ani u žádného překladatele.

² Léta druhého vlády velikého Artaxerxa, prvního dne měsíce nisanu měl sen Mardocheus, syn Jaira, syna Semeje, syna Kisova z kmene Benjaminova, ³ Žid, který bydlil ve městě Susách, muž veliký a při dvoře královském mezi prvními. ⁴ Byl z počtu těch zajatých, které byl převedl Nabuchodonosor, král babylonský z Jerusalema s Jechoniášem, králem judským. ⁵ Zdálo se mu toto:

Bylo slyšeti hlasy, hřmot, hromobití, zemětřesení a hrůzu na zemi. ⁶ A hle, dva draci velicí (přišli) hotoví proti sobě k boji. ⁷ Jejich kři-

V. 4.—13. *vykládá* sen Mardocheův, který ve Vulg. jest *vypravován* teprve níže, 11, 2.—12.

V. 6. O tom praménku, světlu a slunci viz níže 11, 10. n. — Ester byla předobrazem (typem) Marie Panny. Esteru *vyňal* král z obecného zákona (níže 15, 13.); Marii *vyňal* Bůh z obecného zákona hříchu dědičného. Obě byly *panny* z rodu *nepatrného*, vynikaly *krásou, skromností, zbožností, láskou k modlitbě* (14, 3. nn.), *životu zapírávému* (půst), a *vřelou láskou k národu svému*, obě *použity* byly za *královny*, obě *užívaly* vlivu svého ku blahu milovaného lidu („Pomocnice křesťanů“), obě *vyznamenaly se mlčelivostí, poslušností* (2, 10.), *opatrností* („Panna nejmoudřejší“), *neohrožeností, obětavostí, hrdinností* v ctnostech. Ovšem předobrazená (Maria) předčí obraz (Esteru) tou měrou, že jest Ester *toliko nedokonalým nástínem Marie Panny*.

V. 10. „*los*“ je zde „*úděl*“: *úděl štěstí* (Židům) a *úděl pohromy* (pohanům v říši perské). — „*los*“ *naráží* na „*losy*“ Amanovy.

III. 11. V. 1. je poznámka (pozdější) o *překladu* dnešní kanonické knihy Ester z *hebrejské* předlohy do jazyka *řeckého*. — Kniha Est sluje tu „*list*“, ježto prameny její, spis Mardocheův (9, 20.) a spis Esteřin (9, 29.) byly jako „*listy*“ rozeslány po Zidech v Persii žijících. — Pravděpodobně přinesen byl řecký překlad knihy Est do Egypta za *Ptolomea Filometora*, příznivce Židů, kteří si za jeho vlády vystavěli také v Leontopoli chrám. „*Čtvrtý rok*“ byl tedy r. 178. před Kr.

V. 2. Úryvek 11, 2.—12. nazývá v poznámce sv. Jeronym právem „*začátek*“. V řeckém překladě bývá v čele knihy před 1, 1. — „*Artazerxes*“ jmenován v 10, 4.—16, 24. též král, který výše sluje „*Asuerus*“ = Xerxes I. — „*druhý rok*“ Xerxův == od 1. nisanu 484. — do konce adaru (veadaru) r. 483.

kem vzbouřili se všichni národové, aby bojovali proti národu spravedlivců. ⁸ Byl to den temnosti a nebezpečí, soužení a úzkosti, a veliký strach (byl) na zemi. ⁹ I zkormoutil se národ spravedlivců boje se béd svých a byl připraven na smrt; ¹⁰ volali k Bohu, a zatím co křičeli, pramének vzrostl v řeku převelikou a rozmnožil se ve vody veliké; ¹¹ světlo i slunce vzešlo, ponížení byli pak povýšeni a pohltili slavné.

¹² Uzřev to Mardocheus vstal z lože, uvažoval, co Bůh zamýšlí učiniti, a pevně měl to na mysli, chtěje zvědět, co znamená ten sen.

HLAVA 12. — ¹ (Mardocheus) býval tehdy v předsíni králově s Bagatou a Tarou, komorníky královskými, kteří byli vrátnými u paláce. ² Poznáv pak úmysly jejich a snahy dobře vystihnuv, postřehl, že usilují vztáhnouti ruce na krále Artaxerxa; i oznámil to králi. ³ Ten dav oba vyšetřiti, když se přiznali, kázal je vésti na smrt. ⁴ Co se stalo, dal zapsati král v pamětných knihách; a také Mardocheus písemně tu věc na památku poznamenal. ⁵ A přikázal mu král, aby při dvoře zůstal, dav mu dary za to, že věc oznámil.

⁶ Aman pak, syn Amadiatiův, Bugejský, byl velmi slavný před králem, i chtěl usškoditi Mardocheovi a národu jeho pro dva komorníky královské, kteří byli usmrčeni. Potud předmluva.

Vyhlazovací výnos Amanův. (12, 6b.—13., 7.)

(Patří k 3, 14.)

Co doleji podáno, položeno bylo na tom místě, kde psáno je v knize. „A porabali statky, to jest majetek jejich.“ (3, 13.) Nalezli jsme to ve vydání obecném toliko.

Opis listu pak byl tento:

HLAVA 13. — ¹ Artaxerxes, převeliký král od Indie až do Etiopie, sto dvaceti sedmi krajin knížatům a vévodům, kteří vládě jeho poddáni jsou, pozdrav!

² Nad mnohými národy stav se králem a všecku zemi své vládě podmaniv nechtěl jsem nijak zneužívatí moci veliké, ale milostivě a dobrotitivě spravovati poddané, aby beze strachu život tiše vedouce, požívali pokoje všem lidem žádoucího. ³ Když jsem však tázal se radů svých, kterak by lze bylo splniti to, jeden, který jiné moudrostí a věrností převyšoval, a byl druhý po králi, jménem Aman, ⁴ oznámil mi, že je po všem kruhu země rozptýlen národ, který nových zákonů užívá, proti obvyceji všech národů jedná, královskými rozkazy pohrdá a všech národů svornost výstředností svou ruší. ⁵ Zvěděvše to a vidouce, že jeden národ všemu lidskému pokolení na vzdor zvrácených zákonů užívá, našim rozkazům se protiví a ruší pokoj i svornost krajin nám poddaných; ⁶ rozkázali jsme, na kterékoli Aman, všem krajinám představený a druhý po králi, jehož si vážíme jako otce, ukáže, ti by se ženami i s dětmi vyhlazení byli od nepřátel svých a žádný by se nad nimi nesmiloval, čtrnáctého dne měsíce dvanáctého adaru tohoto roku. ⁷ tak aby ti nešlechterní lidé jednoho dne do podsvětí sestoupíce vrátili říši naší pokoj, který porušili.

Modlitba Mardocheova a Esterina. (13, 8.—18.; 14, 1.—19.)

(Patří k 4, 17.)

Co doleji stojí, po tom místě psané jsem našel, kde čteme: Sel tedy Mardocheus a učinil vše, co mu poručila Ester (4, 17.). Ale není to v hebrejském znění, aniž je to podáno u některého překladatele.

⁸ I prosil Mardocheus Hospodina pamětliv jsa všech skutků jeho,
⁹ takto:

Hospodine, Pane, králi Všemohoucí! Jsoutě v moci tvé všechny věci a není, kdo by mohl odolati vůli tvé, ustanoviš-li, aby vysvobozen byl Israel. ¹⁰ Tys učinil nebe i zemi a cokoli jest v oboru nebes. ¹¹ Pánem jsi všech věcí aniž je, kdo by odolal velebnosti tvé. ¹² Všecky věci znáš a víš, že ne z pýchy ani z potupy nebo z nějaké žádosti slávy učinil jsem to, že jsem se neklaněl pyšnému Amanovi — ¹³ neboť rád bych pro záchranu Israele i šlepěje nohou jeho líbatí hotov byl — ¹⁴ ale bál jsem se, bych čest Bohu mému příslušnou nepřenesl na člověka, a žádnému bych se neklaněl než Bohu svému. ¹⁵ Nyní tedy, Pane, králi, Bože Abrahamův, smiluj se nad lidem svým; neboť chtějí nás nepřátelé naši zahubit a dědičný tvůj majetek zahladit. ¹⁶ Nepohrdej údělem svým, který sis vykoupil z Egypta. ¹⁷ Vyslyš prosbu mou, milostiv buď losu, údělu svému, a obrať žádost naši v radost, abychom živi jsouce chválili jméno tvé, Hospodine; nezavírej ústa těch, kteří tě chválí!“

¹⁸ Také všecek Israel srdcem týmž i modlitbou volal k Hospodinu, ježto jim jistá smrt nastávala.

HLAVA 14. — ¹ Také královna Ester utekla se k Hospodinu bojíc se nebezpečí, které nastávalo. ² Odloživši roucha královská vzala šat pláči a kvílení přiměřený, místo masti rozličných popelem a prachem posypala celou hlavu, tělo své zkrušila posty a všechna místa, na kterých mívávala prve šperky k veselí svému, měla plná vytrhaných vlasů. ³ A modlila se Hospodinu Bohu Israelovu takto:

„Pane můj, kterýžto jediný jsi král náš, pomoz mně osamělé, která nemá pomocníka žádného jiného kromě tebe! ⁴ Nebezpečí je mi v patách. ⁵ Slýchala jsem od otce svého, že ty, Hospodine, vyvolils Israele ze všech národů a otce naše ze všech předků jejich, abys je učinil dědičným majetkem svým na věčné časy, a splnil jsi jim své sliby. ⁶ (Ale) zhřešili jsme před tebou, a proto dals nás v ruce nepřátel našich; ⁷ ctili jsme totiž bohy jejich; spravedlivý jsi, Hospodine! A nyní nemají na tom dosti, že nás přetěžkou porobou sužují, ale sílu rukou svých moci ⁸ model připisujíce, ⁹ chtějí změnití tvé sliby, zahladiti dědičný majetek tvůj, zavřít ústa těch, kteří tě chválí a uhasiti slávu chrámu i oltáře tvého, ¹⁰ aby otevřeli ústa pohanům, chválili sílu model a velebili krále z masa na věky. ¹¹ Nedávej, Hospodine, žezla svého těm, kteří nic nejsou, aby se nemohli smáti naší zkáze, ale obrať záměr jejich na ně, a zahlad toho, jenž počal zuřiti na nás. ¹² Rozpomeň se, Hospodine, ukaž se nám v době tísne naší a dej mi důvěru, Hospodine, králi bohů a jakékoli mocnosti! ¹³ Dej řeč přiměřenou v ústa má před obličejem lva, a proměň srdce jeho, by nenávidělo nepřítele našeho, ať zahyne sám i ostatní stoupenci jeho! ¹⁴ Nás pak vysvobod rukou svou, a pomoz mně, nemající žádné jiné pomoci kromě tebe, Hospodine, který všech věcí vědomost máš, ¹⁵ a víš, že mně jest odporná sláva bezbožných, a že si oškli-

vím lože neobřezaných, kteréhokoli cizince. ¹⁶ Ty víš, k čemu jsem donucena, (víš), že v ošklivosti mám odznak nádhery a slávy své, který mívám na hlavě, kdy se musím ukázati, že jej mám v ošklivosti jako roucho ženy v době měsícků, a že ho nenosím v dobách, kdy bývám sama; ¹⁷ (víš), že jsem nejedla u stolu Amanova, že nelíbily se mi hody královny, a že jsem nepila vína z obětí mokrých; ¹⁸ (víš), že se nikdy neveselila služebnice tvá od té doby, kdy jsem přenesena byla sem, až do dneška, leč z tebe, Hospodine, Bože Abrahamův! ¹⁹ Bože mocný nade všecky, vyslyš hlas těch, kteří žádné jiné naděje nemají, vysvoboď nás z ruky nespravedlivých, a vytrhni mne z bázně mé!

Mardocheus napomíná Esteru. (15, 1.—3.)

(Patří k 4, 8.)

Také tento dodatek nalezl jsem v obecném vydání.

HLAVA 15. — ¹ I přikázal jí — nepochybně Mardocheus — aby vešla před krále, a prosila za národ svůj a za vlast svou. ² „Pomni“ — řekl — „na dni nízkosti své, kterak jsi krmena byla v ruce mé! Neboť Aman, druhý po králi, promluvil proti nám na smrt. ³ Ale ty volej k Hospodinu, přimluv se u krále za nás a vysvoboď nás ze smrti!“

Ester odvážila se ke králi. (15, 4.—19.)

(V. 4.—10. patří za 5, 1; v. 11.—19. patří za 5, 2.)

Také to, co tu podáno, nalezl jsem v obecném vydání.

⁴ Třetího pak dne svlékla roucha, ve která byla oblečena, a oblékla se v nádheru svou. ⁵ Stkvějíc se v rouchu královském vzývala všech věcí správce, a spasitele Boha, a vzala dvě služebnice; ⁶ na jednu z nich spolehla, jako by pro změkčilost a velikou zchoulostivělost nemohla tělo své unést, ⁷ druhá pak služebnice šla za paní nesouc roucho, které po zemi se vleklo. ⁸ Sama majíc polité líce růžovou barvou, půvabnými zářícíma očima zakrývala srdce smutné a velikou bázní sevřené. ⁹ Prošedší po pořádku všecky dveře zastavila se před králem, kdež on seděl na trůnu svém královském; oblečen byl v roucho královské, stkvěl se zlatem a drahým kamením, a byl hrozného vzezření. ¹⁰ Když pozdvihl obličej, a planoucíma očima pohněvanou mysl ukázal, královna padla, zbledla a opřela mdlou hlavu o služebnici.

¹¹ Tu obrátil Bůh ducha krále v laskavost, že rychle a s obavou seskočil s trůnu a drže ji na loktech, až okřála, těmito slovy jí lahodil: ¹² „Co je ti, Estero? Já jsem bratr tvůj, neboj se! ¹³ Neumřeš, neboť ne pro tebe, ale pro jiné všecky ten zákon ustanoven jest. ¹⁴ Přistup tedy, a dotkni se žezla!“ ¹⁵ A když ona mlčela, zdvihl zlaté žezlo, položil (je) na hrdlo její, políbil ji a řekl: „Proč ke mně nemluvíš?“ ¹⁶ Ona pak odpověděla: „Viděla jsem tě, pane, jako anděla Božího, i zarazilo se srdce mé bázní před tvou slávou. ¹⁷ Neboť velikého podivu hoden jsi, pane, a tvář tvá plna je půvabu.“ ¹⁸ Když to mluvila, opět pad-

Hl. 15. V. 1. „*nepochybně Mardocheus*“ jest asi poznámka překladatelova. — „*vlast*“ = Palestina, které patřila tehdy také k Persii, a které tedy hrozilo též nebezpečí. — Srv. 4, 3.

la, a téměř zmrtevěla. ¹⁹ Král byl zaražen a všichni služebníci jeho těšili ji.

Druhý list Xerxův, Židům příznivý. (16, 1.—24.)

(Patří za 8, 12. (místo v. 13.).)

Opis listu krále Artaxerxa, který ve prospěch Židů rozeslal po všech krajinách království svého; ani tento v hebrejském závitku není.

HLAVA 16. — ¹ „Artaxerxes, král veliký od Indie až do Etiopie sto dvaceti sedmi krajin vévodům a knížatům, kteří naší vládě poddáni jsou, vzkazuje pozdrav.

² Mnozí dobroty knížat a cti, které se jim dostalo, zneužili k zpupnosti; ³ a netoliko poddané královské usilují sužovati, ale neumějíce spokojiti se slávou jim udělenou, kteří (jim) ji dali, strojí úklady. ⁴ Aniž mají na tom dosti, že neděkují za dobrodiní a že ruší práva (vyplývající) z blahovůle jim prokázané; ale ještě mají za to, že ujdou soudu Boha, který všecko vidí. ⁵ Ve svém šílenství tolik poklesli, že těm, kteří úřady sobě svěřené pečlivě zastávají a tak vše činí, že zasluhují všeobecné chvály, lživými úskoky usilují podraziti nohy, ⁶ oklamávající lstivou vychytralostí dobromyslné uši knížat, podle sebe jiné posuzujících. ⁷ Kterážto věc dokázána jest i dějinami minulosti, i denní zkušeností, kterak zlými návodů některých úmysly králův kaženy bývají. ⁸ Proto dlužno pečovat o pokoj všech krajin. ⁹ A nesmíte se domnívati, že to pochází z naší lehkomyšlnosti, když rozkazujeme věci sobě odporující; ale (vězte, že) podle poměrů a potřeb časových, jak žádá prospěch říše, výnosy vydáváme. ¹⁰ Abyste porozuměli zřetelněji, co pravíme: Aman, syn Amadatiův, i mravy i rodem Macedoňan, daleký krve perské, který dobrotivost naší svou krvelačností poskrvnil, ačkoli cizinec, od nás přijat byl ¹¹ a takové blahovůli se těšil, že otcem naším slul a všichni se mu klaněli jako druhému po králi, ¹² a ten se nadul tak velikou pýchou, a pozdvihl se, že usiloval připravití nás o království i hrdlo. ¹³ Neboť Mardochea, jehož věrností a dobrodiním živi jsme, jakož i družku království našeho Esteru s veškerým národem jejím, všelijakými novými a neslýchanými úklady snažil se vyhladit, ¹⁴ zamýšleje, až je usmrtí, úklady činiti nám osamocným a království perské přenést na Macedoňany. ¹⁵ My však na Židech, které nejnešlechetnější člověk odevzdal smrti, neshledali jsme, že by v něčem vinni byli, ale naopak že spravedlivých zákonů užívají, ¹⁶ a že jsou synové nejvyššího, největšího a vždy živého Boha, jehožto dobrodiním i naším otcům i nám království se dostalo a až do dneška jest zachováváno. ¹⁷ Proto vězte, že ty listy, které byl on jménem naším rozeslal, jsou zrušeny. ¹⁸ Pro ten zločin před branami tohoto města, to jest Sus, pověšen byl na šibenici i ten, který to nastrojil i všechna jeho rodina; ne my, ale Bůh mu odplatil, co zasloužil. ¹⁹ Ten pak výnos, který nyní posíláme, po všech městech budiž vyhlášen, aby bylo Židům volno užívati svých zákonů.

III. 16. V. ¹⁰. Ježto byl Aman z Medie (výše 3, 1.), znamená tu „Macedoňan“ = cizinec. (Srv. Kanaan = kupec.) Možná také, že „Macedoňan“ není tu původní, ale připsáno později místo „Medan“.

V. ¹⁷. V jakém smyslu je první neodvolatelný výnos králův „zrušen“, viz výše 8, 8. Podle LXX mají perští úředníci počínati si rozvážně, *nechatí bez povšimnutí* prvý královský výnos, *ježto* zlý původce jeho Aman pověšen byl na šibenici.

²⁰ A buďte jim na pomoc, aby ty, kteří se byli připravili k jejich zahubení, mohli pobítí třináctého dne měsíce dvanáctého, který sluje adar;
²¹ nebo ten den smutku a žalosti Bůh všemohoucí obrátil jim v radost.
²² Protož i vy mezi ostatními dny svátečními i tento den zachovávejte, a svěťte jej s veškerou radostí, aby i potom se vědělo, ²³ že všichni, kteří věrně Peršanům poddání jsou, hodnou za věrnost odplatu dostávají, ti však, kteří úklady činí království jejich, že hynou pro hřích (svůj).
²⁴ A každá krajina i město, které by nechtělo být účastno slavnosti této, ať zahyne mečem a ohněm; tak budiž vyhlazeno, aby ne toliko lidem, ale také dobytku bylo nepřístupné na věky, na výstrahu pohrdání a neposlušnosti.“

KNIHA „JOB“ ČILI „O JOBOVI“

řeši způsobem velmi uměleckým záhadu prozřetelnosti Boží, řídící všech svět:

*Proč bývá i spravedlivec stíhán neštěstím, jehož přece hříchy
svými nezasloužil?*¹⁾

ÚVOD (1, 1.—2, 13.) psaný řeči nevázanou (prosou) seznamují čtenáře s trpitelem-hrdinou, který činně (rozmluvami s přáteli) i trpně (neštěstím a potomním štěstím) bude hlubokou záhadu luštit.

V ČÁSTI PRVÉ (3, 1.—31, 40.) zastávají tři přátelé Jobovi názor, že Bůh odměňuje ctnostné skutky pozemským štěstím podle přísné své spravedlnosti, hříchy pak trestá podle téže spravedlnosti pozemskými nehodami. Důsledně tedy každý nešťastník je hříšníkem (aspoň tajným) a čím větší jeho útrapy, tím větší jsou před Bohem hříchy jeho. Názor tento polírá Job, ježto není si vědom hříchů, které by byly úměrné jeho svízelnosti.

VE DRUHÉ ČÁSTI (32, 1.—37, 24.) čtvrtý přítel Jobův Elihu, chtěje jaksi sporné strany rozsouditi, uvádí do přiměřených kolejí výstřelky rozprav Jobových, zdůrazňuje nevyzpytatelnou velebnost Boží a nedotknutelnou spravedlnost, připomíná však také proti soupeřům Jobovým, že Bůh nejvyšší moudrý sesílá neštěstí na spravedlivé též proto, by je vzdělal.

V ČÁSTI TŘETÍ zjevuje se sám Bůh. Neospravedlňuje se, nevykládá, proč na Joba seslal utrpení, ale ve dvou řečech: 38, 1.—39, 32; 40 1.—41, 25. připomíná, že člověk rozumu i síly obmezené má se pokorně a mlčky podrobiti, jestliže Bůh všemohoucí a nejvyšší moudrý trpěti mu ukládá; nesmí chtít domlouvati se s Bohem trestajícím.

Job přiznává po každé řeči (39, 33.—35.; 42, 1.—6.), že opovázlivě mluvil proti Všemohoucímu a Nejvyšší moudrému, a prosí, by mu bylo přílišné vědomí nevinny milostivě prominuto.

V DOSLOVU psaném zase prosou (42, 7.—16.) Bůh kárá první tři přátele Jobovy, že nemluvili správně, vyzývá je, by činili pokání, Jobovi pak vrací v míře hojnější, co byl prve měl a čeho byl pozbyl.

Kdo a kdy napsal knihu Job, perlu básnickou světové literatury i v příčině umělecké, nelze pohříchu zjistit. Tolik však jest nepochybné, že použil bohoduchý básník ke své práci i staršího pramene písemného

¹⁾ a) Bývá také *spravedlivec* stíhán utrpením, či toliko hříšník? Ano, také *spravedlivec* trpívá, ačkoli hříchy svých útrap nezasloužil. b) Jak lze tuto skutečnost srovnati s prozřetelností Boží, zejména se spravedlností nejvyšší, která může trestati toliko hřích a musí odměňovati ctnost? Kniha Job hájí *správnost prozřetelnosti Boží* na příkladech názorném, teoreticky (řeči) i prakticky. (úvod a doslov). Člověk nesmí jednostranně míti na zřeteli toliko spravedlnost Boží, ale také jiné jeho vlastnosti. Je to popředně nevyzpytatelná *vševědoucnost a moudrost*, která nejlépe ví, *proč sesílá svízele také na spravedlivého*. Člověk nesmí zapomínati, že *Všemohoucí* má právo seslati na svého tvora, třebaš nevinného, bolesti, a člověk povinnost jemu se podrobiti, třebaš byl nechápal záměrů Prozřetelnosti; Boží *dobrota* jistě má dobré úmysly s nevinným trpitelem. Bůh dopouští bolesti, aby vyléčil *spravedlivce* z pýchy, které snad nepostřehl, která však byla nebezpečná, která byla by dříve či později uvrhla jej do hříchu těžkého. Má tedy utrpení ne toliko ráz *trestný*, ale také *zkušební, očistný a ochranný*. Jest proto kniha Job velikou obranou Boží prozřetelnosti („*teodicea*“).

nebo ústního, který mu poskytl dějinné jádro Jobovy osoby²⁾ a jeho osudů. Tu látku mistrně zpracoval v nádhernou báseň *rozjímavou*, která svými rozhovory nabývá veliké, až divadelní živosti, ač divadelním kusem (drama) není.

ÚVOD. (1, 1.—2, 13.)

HLAVA 1. — ¹ Byl muž v zemi Hus, jménem Job. Muž ten byl upřímný a poctivý, bál se Boha a vystříhal se zlého. ² Narodilo se mu sedm synů a tři dcery. ³ Dobytka pak měl sedm tisíc ovcí a tři tisíce velbloudů, dále pět set spřežení hovězího dobytka a pět set oslů; také čeládky měl mnoho. Byl to muž velmi zámožný mezi všemi Východany.

⁴ Synové jeho obyčejně strojivali hody po domech, každý ve svůj den; zvali po poslech také své tři sestry, aby jedly a pily s nimi. ⁵ Když pak se vystřídaly dokola dni hodů, posílal pro ně Job, aby je posvětil; a vstávaje na úsvitě podával celopaly za každého. Říkal (si) totiž:

„Kdyby snad byli zhřešili synové moji;
snad že nezhnali v srdcích svých Bohu.“

Tak činíval Job vždycky.

⁶ Jednoho dne, když přišli synové Boží, aby se postavili před Hospodina, byl mezi nimi také satan. ⁷ Tomu řekl Hospodin: „Odkud jdeš?“ On odpověděl: „Obcházel jsem zemi; prošel jsem ji kříž na kříž.“ ⁸ Tu řekl Hospodin:

„Viděl jsi služebníka mého Joba,
že mu rovného na zemi není,
člověka upřímného a poctivého,
bohabojného, jenž se varuje zlého?“

⁹ Satan mu odpověděl:

„Zdaliž darmo Job se bojí Boha?
¹⁰ Neohradils ty jej i dům jeho,
i vše, co mu patří, dokola kolem?
Dílům rukou jeho požehnal jsi,
a jeho majetek po zemi se rozmáhá.
¹¹ Ale vztáhni maličko svou ruku,
a všeho, co mu náleží, se dotkni,
nebude-li v tvář ti zlořečiti!“

²⁾ Že byl Job skutečnou osobou, vyplývá z Ez 14, 14.—20., kde přiřazen jest k osobám jistě dějinným Noemovi a Danielovi. Srv. Sir 49, 9; Tob 2, 12.—15. (Vulg.); Jak 5, 11. Josef Flavius, většina židovských učitelů a s nimi Otcové církevní pokládali také Joba za historickou osobu. Církev latinská koná památku jeho dne 10. května, církev řecká dne 6. téhož měsíce.

III. 1. V. 2. n. Štěstí rodinné ceněno výše nežli ostatní bohatství. Chlapci (7.) vážení bývali více nežli dívky (3.). Číslice 7 + 3 (= 10), 7000 + 3000 (= 10.000), 500 + 500 (= 1000) jsou jen okrouhlé, náznačné, znamenající „velmi mnoho“.

¹² Řekl tedy Hospodin satanovi:

„Hle, všechny věci, které má, v moci tvé jsou;
toliko na něj nevztahuj své ruky!“

I vyšel satan od Hospodina.

¹³ Jednoho pak dne, když synové a dcery jeho jedli a pili víno v domě bratra svého prvorozeného, ¹⁴ přišel posel k Jobovi, a pravil:

„Hovězí dobytek (právě) oral,
oslice podle něho se pásly,
¹⁵ i vpadli Sabští a zabrali všecko,
také čeládku pobili mečem;
jediný já utekl jsem,
abych tobě oznámil to.“

¹⁶ Když on ještě mluvil, přišel druhý a řekl:

„Oheň Boží spadl s nebe,
udeřil, ovce i čeládku pohltil;
jediný já utekl jsem,
abych tobě oznámil to.“

¹⁷ Když i ten ještě mluvil, přišel jiný a řekl:

„Chaldové zšikovali tři tlupy,
přepadše velbloudy zajali je,
ano i čeládku pobili mečem;
jediný já utekl jsem,
abych tobě oznámil to.“

¹⁸ Ještě (také) ten mluvil, a hle, jiný přišel a řekl:

„Synové tvoji a dcery když jedli,
když pili víno v domě bratra
svého prvorozeného,
¹⁹ náhle vichor od pouště zadul,
opřel se do čtyř úhlů domu,
a ten do smrti zasul tvé děti;
jediný já utekl jsem,
abych tobě oznámil to.“

²⁰ Tu se Job vzchopil, roztrhl roucho své, ostríhal si hlavu, padl na zemi, klaněl se ²¹ a řekl:

„Nahý vyšel jsem z lůna své matky,
a zas nahý se tam vrátím.
Hospodin dal a Hospodin vzal,
jak se mu líbilo, tak se stalo,
buď jménu Hospodinovu žehnáno!“

²² Ve všem tom nezhřešil Job rty svými; nic pošetilého proti Bohu nemluvil.

HLAVA 2. — ¹ Když (opět) jednoho dne přišli synové Boží, aby se postavili před Hospodina, přišel také (zase) satan mezi ně a postavil se před něj. ² I řekl Hospodin satanovi: „Odkud jdeš?“ On odpověděl: „Obcházel jsem zemi; prošel jsem ji kříž na kříž.“ ³ Tu řekl Hospodin satanovi:

„Viděl jsi služebníka mého Joba.
že mu rovného na zemi není,
člověka upřímného a poctivého,
bohabojného, jenž se varuje zlého.
kterak dosud nevinu zachovává?
Ty jsi tedy nadarmo mne pohnul
proti němu, bych dovolil jej trápit.“

⁴ Satan mu odpověděl:

„Kůži za kůži! Všecky statky
dává člověk za sebe sama.
⁵ Ale vztáhna svoji ruku,
dotkni se jeho kostí a masa,
i uzříš, že bude ti ve tvář zlořečit!“

⁶ Řekl tedy Hospodin satanovi:

„Nuže, budiž ve tvé moci;
avšak života jeho šetři!“

⁷ Vyšed tedy satan od Hospodina ranil Joba velmi zlými nežitý od paty nohy až do temene hlavy jeho. ⁸ On pak střepinou hnis ostruhoval sedě na smetišti. ⁹ Tu mu řekla manželka jeho:

„Ještě ty trváš ve své upřímnosti?
Zlořeč Bohu a umři!“

¹⁰ On však jí pravil:

„Jako jedna z šílených žen mluvíš!
Dobré-li věci jsme brali z ruky Boží,
proč bychom nechtěli přijímati zlých?“

Ve všem tom nezhřešil Job rty svými.

¹¹ Když pak uslyšeli tři přátelé Jobovi o všem neštěstí, které přišlo na něj, přišel každý z místa svého, Elifaz Temaňan, Baldad Suhan, a Sofar Naamatan. Byliť se snesli, že spolu přijdou, aby jej navštívili a potěšili. ¹² Když byli pozdvihli z daleka oči své a nepoznali ho, zkríkše plakali, roztrhli roucho své a sypali si prach na hlavu k nebi (jej házejíce). ¹³ A seděli s ním na zemi sedm dní a sedm nocí; žádný nepromluvil k němu slova, neboť viděli, že bolest je náramná.

Job předkládá otázku, kterou bude s přáteli přetřásati. (3, 1.—26.)

HLAVA 3. — ¹ Potom otevřel Job ústa a zlořečil dni svému.
² Řekl:

- ³ Ó, kéž byl zhynul den, kdy jsem se zrodil,
jakož i noc, kdy se řeklo: „Počat je chlapec!“
- ⁴ Den ten kéž by obrácen byl v temno,
kéž se po něm netázal Bůh nahoře,
kéž nikdy neosvítlo ho světlo!
- ⁵ Ó, by zastřela jej tma a stín smrti,
kéž by mrákota na něm se usadila,
a jej zahalilo ponuré šero!
- ⁶ Noc tu vichor černý kéž uchvátil,
nebyla počítána mezi dny roku,
a v počet měsíců kéž by nebyla přišla!
- ⁷ Ona noc kéž neplodná by byla,
kéž zvuku radosti nezasloužila sí!
- ⁸ Ať jí klnou, dny kdo zaklínají,
ti, kdož umějí vzbudit levjatana!
- ⁹ Zatemněte se šerem hvězdy, její.
čekej světlo, ale nespátrí ho,
nespátrí východu svítající zory!
- ¹⁰ Nezavřelať bran života, který mne nosil,
a tak zla neušetrila mých očí.
- ¹¹ Proč jsem neumřel (já) v mateřském lůně,
neb vyšed ze života nezahynul hned?
- ¹² Proč jsem vzat byl (kdysi) na kolena,
(a) proč odkájely mne kdy prsy?
- ¹³ Neboť nyní leže měl bych pokoj,
ve svém spánku bych si odpočíval
- ¹⁴ s králi i s (bývalými) rádci světa,
kteří stavěli padající paláce,
- ¹⁵ s velmoži, kteří vládli zlatem,
a své domy plnili stříbrem.
- ¹⁶ Nebo kéž nežil bych jak potrat zahrabaný,
jako děti nespátrivší světla!
- ¹⁷ Bezbožní tam přestávají zuřit,
odpočívají tam vysilení.

Hl. 3. V. ¹. Slova Jobova vyslovují myšlenky a pocity jeho; tím, že je vyslovil, ulehčilo se mu (Efrem). Básník jeho slova umělecky rozprádá a nadsázkou dodává jim úchvatné síly. V jaké míře Job s myšlenkami, které se ho zmocňovaly (a které jsou tu až vášnivě vysloveny), dobrovolně souhlasil a tedy přece snad (lehce) hřešil, ne- snadno vyšetřiti.

V. ⁸. Básník tu vypůjčuje si obraty z lidové mluvy; tím není řečeno, že je schvaluje. Také moderní básník tu a tam vyslovuje své myšlenky v rouchu mnoho- božských názorů a rčení Řeků a Římanů, aniž tím zapírá své přísné jednobožství. — „*leviatan*“ = krokodil. Srv. níže 40, 20. nn.; Ž 104, 26. Ti zaklínači uměli půso- bití na hady i krokodily, že ztuhlí, ale také že procitli. — Lépe se Schlöglem připustit, že je tu „*levjatan*“ vypůjčen z názorů starých, kteří v něm viděli jakési souhvězdí, jako na př. lva, šтира a pod.; o tomto „*levjatanu*“ se domnívali, že může pohltit světlo denní, a snad i hvězd; toho levjatana prý mohli zaklínači přiměti, aby tak učinil.

- 18 Bývalí spoutanci stejně zbavení robot
neposlouchají robotářova křiku.
19 Malý i velký jsou tam (sobě rovni),
také otrok je zproštěn pána svého.
20 Proč se dostává nešťastnému světla,
a proč života do duše roztrpčeným,
21 kteří po smrti, jež nejde, dychtí,
jako kdo chce pokladu dokopat se;
22 radovali by se do jáso tu,
kdyby přáno jim bylo hrob si najít.
(Proč se nedostává světla nešťastnému)
23 muži, kterému skryto, kudy jíti.
kterého zahradil Bůh temnotami?
24 Prve nežli (chléb svůj) jídám, vzdychám,
jako vodní záplava je řev můj.
25 Neb čeho jsem se děsival, postihlo mne,
čeho jsem se (kdy) hrozil, se přihodilo.
26 Nezapřel jsem se? Nemlčel? Nebyl pokojný?
A přec na mne přišlo roztrpčení.

Prvá řeč Elifazova. (4, 1.—5, 27.)

Elifaz po krátké omluvě viní Joba z netrpělivosti a tvrdí, že jeho bývalá zbožnost nebyla ryzí, ale toliko na oko (4, 1.—6.). Ať uzná Job tu chybu, neboť toliko bezbožní neštěstím jsou stíháni, jak je zřejmo ze zkušenosti a obdoby (4, 7.—11.), i ze zjevení tajemného, jehož se dostalo Elifazovi (4, 12.—21.). Ježto pošetilec, který nechce se vrátit k Bohu, musí zahynouti, (5, 1.—7.), napomíná Elifaz Joba, aby pokorně trest přijal a odprosil Boha (5, 8.—16.). Bude mu pak blaze, ježto Bůh, když byl potrestal, vrací bývalé štěstí (5, 17.—27.).

HLAVA 4. — ¹ Tu Elifaz Temaňan ujav se slova pravil:

- ² Počne-li mluvit kdo s tebou, snad těžko to poneseš,
ale kdo může se zdržet, aby mlčel?
³ Učíls, hle, mnohé, a ruce skleslé jsi tužil,
⁴ klopýtající zachytly pevně tvé řeči,
kolena třesoucí se posilovali.
⁵ Teď však stihla tebe rána, i chabneš,
dotekla se tebe, a — zaražen jsi.
⁶ Kde je bohabojnost a statečnost tvá,
trpělivost a dokonalost cest tvých?

V. 26. Podle Vulg. dovolává se Job sebezapírání a trpělivosti, s jakou přijímal první rány; proč tedy přicházejí další, všechny možné svízele? Podle hebr. však praví Job:

*Nemám klidu, oddechu, odpočinku;
neboť přichází (opět a zase) nepokoje.*

Job míní muky tělesné i duševní, které mu působí rostoucí malomocenství.

Hl. 4. V. 6. „cesta“ = způsob života, mravy. Z Jobovy malomyslnosti vyvozuje Elifaz, že jeho bývalá zbožnost nebyla pevná, ryzí. Kdyby byla zbožnost Jobova pravá bývala, nebyl by nyní v této bídě. Podle hebr. však dovolává se Elifaz bývalého přesvědčení Jobova, že spravedlivec právem očekává odměnu (pozemskou) za svou spravedlnost:

*Nebyla tvá zbožnost nadějí tvou,
a tvou důvěrou dokonalost cest tvých?*

Podle hebr. dlužno v. 6. myšlenkově připojit k v. 7. a počítí veršem tím (6.) nový odstavec (do v. 11.).

- 7 Vzpomeň, prosím tě, který kdy nevinný zhynul,
aneb kdy byli poctivci zahlazeni?
8 Spíše však viděl jsem, zlo kteří vzdělávali,
a kteří bolesti silí, že také je žali.
9 (Viděl jsem), že Bůh dechl a zahynuli;
dechem hněvu jeho za své vzali.
10 Ryk lvův a lvice řvaní (oněmělo),
a zuby lvíčat jeho jsou vylámány.
11 Dravec zahynul, ježto lupu neměl,
a lví mláďata jsou rozptýlena.
12 Také řečeno mi tajně slovo,
kradmo jaksi zachytlo ucho mé proud toho šepotu.
13 Když jsem vidění měl hrozné v noci,
kdy v tvrdý spánek bývají zabráni lidé,
14 bázeň držela mne, až jsem se třásl,
každá kost má byla předěšena.
15 A když vánek přelétal mi obličej,
ježily se vlasy na mém těle.
16 Stál tu kdos, jehož podoby neviděl jsem,
(toliko) postava byla před mým zrakem,
a hlas jak tichého větříku jsem slyšel:
17 „Zda může člověk před Bohem spravedliv být,
neb někdo z lidí před svým tvůrcem čist?
18 Hle, (ani) sluhové jeho nejsou stáli,
také na svých andělech nepravost najde!
19 Čím víc ti, kteří v hliněných chatách sídlí,
kteří mají základy z prachu (země)!
Ztráveni bývají takofka jako od mola.
20 Od jitra do večera káceni jsou,
nepozorovaně na věky hynou.
21 Také příslušníci jsou jim bráni;
umírají moudrosti nenabytve.“

HLAVA 5. — ¹ Volej tedy, je-li, kdo by tě slyšel,
k některému z nebešťanů se obrať!

² Neboť šilence ubíjí roztrpčení.
nerozumného usmrtí rozmrzelost.

V. 12. Elifaz, aby dodal více váhy svému názoru o utrpení, dovolává se *zjevení*, jehož prý se mu dostalo. V. 12.—16. líčí *způsob*, jakým byl nadpřirozeně poučen, v. 17.—21. podává *obsah* toho zjevení. *Bylo-li* to zjevení pravé, či toliko smyšlenka Elifazova, bylo-li dílem ducha dobrého, či zlého, je *sporno*. Ježto Elifaz byl (snad nevědomky a bezděky) spolupracovníkem satanovým (srv. výše v. 7.), možno se domnívati, že bylo zjevení Elifazovo pouhý přelud nebo sen. — Podle hebr. se to slovo „*příkradlo*“.

V. 13. n. Podle hebr. měl to vidění ve spleti (v houšti) myšlenek (doslovně větroví).

V. 18. Staří velmi pozorně si všímali snů, zejména ti, kteří se vydávali za mudrce a proroky. Takým byl asi též Elifaz. Podnes považují obyvatelé Arabie skalnaté některé své soukmenovce za lidi, kteří žijí v důvěrném styku s božstvím, kteří prý mohou mnoho prospět i škodit, kteří velmi mnoho vědí atd. („fakír“). — Podle hebr. dlužno v. 18. přeložiti:

*Hle, ani ke svým sluhům důvěry nemá,
i své posly kárá z poblouzení.*

- 3 Viděl jsem šilence, který měl pevný kořen;
hned však jsem kletbu zřel, jež stihla blahobyt jeho.
- 4 Synové jeho postrádají pomoci,
zdeptáni bývají ve bráně bez zastánce.
- 5 Zeň jeho kdekterý lačný pojídá (mu),
jeho samého uchvacuje lupič,
a kdekdo žízní, pije bohatství jeho.
- 6 Na zemi bez příčiny nic se neděje;
z hlíny nemůže vzcházet utrpení.
- 7 Člověk se rodí, by trpěl, jak pták, by létal.
- 8 Z toho důvodu já prosil bych Pána,
a Bohu předložil bych ústně věc svou.
- 9 jenž věci veliké činí, nezpytelné,
podivuhodné, kterých není počtu,
- 10 který dává deště na povrch země,
zavlažuje vodami všechna (pole),
- 11 posazuje snížené na místa vysoká,
smutné pak pozdvihuje dobrým bydlem;
- 12 který hatí záměry úskočníků,
by ruce jejich, co počaly, nemohly dokonat,
- 13 kterýž lapá „moudré“ v lstivosti jejich,
že se záměry pletichářů kácejí.
- 14 Za dne (bílého) nabíhají na tmou,
a jako v noci makají o polednách.
- 15 Nuzného tak zbavuje meče úst jejich,
a z ruky násilníkovy člověka chudého.
- 16 Takto dostává se nuznému naděje,
bezbožnost však stahuje svá ústa.
- 17 Blaze člověku od Boha trestanému;
proto kázeň Páně nezamítej!
- 18 Neboť on raní, ale též ošetřuje;
tepe, — a jeho ruce uzdravují.
- 19 Ze šesti soužení vysvobodí tebe,
a v sedmém nedotkne se tebe rána.
- 20 V hladu vysvobodí tebe ze smrti,
ve válce pak z moci, kterou meč má.
- 21 Před bícem jazyka (dobře) ukryt budeš,
nebudeš báti se blízkého zpustošení.
- 22 Pustošení a hladu smáti se budeš,
a dravců lýtých nebudeš se strachovat.
- 23 Neboť s kamením polním budeš mít smlouvu,
a zvěř divá pokoj zachová k tobě.

III. 5. V. 6. Neštěstí člověka nemůže mít jiné příčiny nežli hřích jeho. — Podle hebr. v. 6. zní:

*Neboť nemůže vzejít z prachu neštěstí,
aniž ze země může vypučet bolest.*

V. 7. Člověk svou přirozenou povahou je křehký, že snadno hřeší a tak si utrhá trest za hřích — bolest. V tom smyslu přechází v. 7. k 8. nn. Ať se přizná Job, vždyť chybiti a trpěti je lidské. Lépe však hebr.:

*Ale člověk plodí si utrpení;
jiskry z ohně velmi vysoko vzletí.*

- 24 Zakusíš, že jen blaho je v tvém stánku,
zkoumaje bohatství své nic nepohřešíš.
25 Shledáš také, že velmi se množí tvé símě;
potomstva tvého bude jak polní trávy.
26 Dokonale zralý do hrobu vejdeš,
jako se snáší pšenice ve stoh svým časem.
27 Ille, to je, co jsme vyzkoumali, a tak jest;
co jsme my zakusili, pamatuj si!

Job Elifazovi po prvé odpovídá. (6, 1.—7, 21.)

Job mluvil proto tak roztrpčeně, že jeho svizele jsou nevýslovné; prosí Boha, aby je zmírnil, nebo by mohlo se státi, že by se dal jejich prudkostí strhnouti k řečem proti Bohu (6, 1.—13.). Přátelé, místo aby ho potěšili, nespravedlivě a tvrdě jej kárají (6, 14.—30.). Job opět lká (7, 1.—10.) a ptá se Boha, proč s ním nakládá tak ukrutně a proč ho Bůh nechce útrap hrozných zbaviti aspoň na chvilku (7, 11.—21.).

HLAVA 6. — ¹ Job odpovídaje řekl:

- ² Ó, by hřích můj zvážen byl,
ale též bída, již trpím, ať dána je na váhu!
³ Nad písek mořský ta těžší by ukázala se;
proto slova má plna jsou roztrpčení.
⁴ Neboť šípy Páně ve mně vězí.
jejich palčivost vyssává mi život,
a hrůzy Páně proti mně se šikují.
⁵ Říčí divoký osel, má-li trávy,
nebo bučí býk stoje před plným žlabem?
⁶ Aneb lze bez soli jísti, co chuti nemá,
či možno, by chutnal pokrm smrtonosný?
⁷ Čeho kdys dotknout se přičilo se mé duši,
to jest nyní z bídý pokrmem mým.
⁸ Ó, by naplnila se má žádost,
a čehož očekávám, kéž dá Bůh mně!
⁹ Který počal, ten mne také zdeptej!
Ó, by hnul svou rukou a mne vyťal!
¹⁰ Neboť to mi bude potěšením.
— když mne holem trýznil nešetře mne —
že jsem nezapřel slov Nejvyššího.
¹¹ Nebo jaká je má síla, bych vytrval,
a jaký konec můj, bych zůstal trpělivý?
¹² Neníť síla moje síla skály,
a mé tělo není přece z kovu.
¹³ Ejhle, pomoci mi není ve mně,
a také přátelé moji mne opustili.
¹⁴ Kdo svému příteli odpírá milosrdenství,
Všemohoucího se báti přestává.

HL. 6. V. ¹³b. podle Vulg. připravuje již na v. 14. nn. Podle hebr. však zní:
„a také štěstí zahánáno jest ode mne“.

V. 14. Podle hebr.

*Kdo trpí, toho má přítel milovati;
bázně před Všemohoucím ať nepřipomíná.*

Podle Vulg. bázeň Boží žádá s přítelem soustrast míti.

- 15 Bratři moji mne zklamali jak potoky,
které dravě tekou po údolích.
16 které hrozně zakaleny jsou jiním.
do nichžto se zřítíl tající sněh;
17 v čas, kdy se rozptýlily, zanikají;
jak se rozežřeje, veta je po nich.
18 Točité jsou stezky, po kterých běží.
do prázdna ubírají se a hynou.
19 Vizte stezky, kterými berou se Temané.
karavanu sabskou a počkejte chvíli ...
20 Stydí se, že důvěřovali (jim);
přišli až tam, a zklamáním jsou zardělí.
21 (Ano tím) teď stali jste se vy mně;
nyní vidouce ránu mou hrozíte se.
22 Zda jsem řekl: „Přimeste mi něco,
z majetku svého dejte dary za mne.
23 z ruky nepřítele mne vysvobodíte,
z moci násilníka vytrhněte!“
24 Přesvědčte mne, a já mlčet budu;
čím (snad) pochybil jsem, poučte mne!
25 Proč jste utrhali řečem pravdy,
když nelze výtkám vašim nic mi vytknout?
26 Jen byste vytýkali, skládáte řeči,
do větru slova pronášíte.
27 Obořujete se na sirotka,
podvrátit usilujete přítele svého.
28 Ale co jste počali, dokončete;
ucho však přiložte a vizte, zda klamu.
29 Odpovídejte (mi), prosím, bez vášně;
mluvíce pak spravedlivě suďte.
30 Nesprávnosti v ústech mých nenajdete;
v hrdle mém nebude pošetilost zníti.

HLAVA 7. — ¹ Bojování je život člověka na zemi; jak dny nádeníka jsou dny jeho.

V. 15. Jako údolí (kterým na jaře proudila voda) v létě vysychá, vyprahne a vody poskytnouti nemůže, tak vyprahla v srdcích přátel Jobových soustrast, proto mu neposkytují osvěžující potěchy (vody). — „*pominuli mne*“ (Vulg.), jako potok pomíjí, přestává, vysychá. Podle hebr. „*zklamali ho, zpronevěřili se mu*“. — Teče „*dravě*“, ježto má vody, až *přetéká* (hebr.) břehy.

V. 16. Podle hebr. jsou proudy těch prchavých potoků do černa zbarvené tajícím *ledem* a do nich sněh se *ukryl*, v nich se ztratil.

V. 17. „*o době*“ letní (= „*jak se rozežřeje*“), kdy odtekly vody z údolí a když vysušeno bylo, (hebr.) co v něm ještě zbylo.

V. 19. Lépe překládati podle hebr.:

*Upřely na ně zrak karavany z Temy,
putující ze Saby doufali v ně.*

V. 26. Přátelé Jobovi, nepodávajíc věcných důvodů proti Jobovi, mluví do větru. Podle hebr. zní však v. 26.:

*Za důkazy slova chcete pokládati,
do větru mluvené řeči zoufalého?*

Job líčí ukrutnost svých „*přátel*“. Sebe k sirotkovi přirovnává.

Hl. 7. V. 1. povšechná úvaha o lidském životě. — Služba vojenská (niže 14, 14.; Is 40, 2.) a práce nádeníková (niže 14, 6.) obrazy života lopotného, svízelného.

- 2 Jako otrok, který po stínu prahne,
a jako nádeník, jenž čeká konec práce,
3 já také byl jsem podělen měsíci strádání,
a noci traplivých napočítáno mi.
4 Lehnu-li si, říkávám: „Kdy vstanu?“
Pak zas večera nemohu se dočkat,
než jsem přesycen bolestmi až do tmy.
5 Tělo mé oděno hnísem a skvrnami prachu,
kůže má uvadla a sraštila se.
6 Dni mé rychleji letí než tkadlec tkáň přestřihne;
pomíjejí bez veškeré naděje.
7 Vzpomeň, že jako vánek je můj život,
a mé oko že neuzří po druhé štěstí.
8 Aniž oko člověka mne spatří;
zrak tvůj bude mne hledat, a nebudu zde.
9 Jako hyne oblak, že veta je po něm,
tak i kdo sestoupí v hrob, již nevystoupí.
10 Nevrátí se nikdy již do domu svého,
aniž ho zase pozná bydlíště jeho.
11 Proto též nebudu já svých úst zdržovati,
mluviti budu v soužení své duše,
hovořiti v hořkosti své mysli.
12 Zdali jsem já moře, aneb olbřím,
že jsi obklíčil mne žalární stráží?
13 Díím-li (si): „Potěší mne lůžko moje,
polehčím si samomluvou na loži“:
14 strašíš mne sny a viděnímí děsíš.
15 Proto přeje si duše má zadušení,
a smrt (želají si) kosti moje.
16 Odpor mám, nechci dokonce již žít;
ušetři mne, neboť nic nejsou dni mé.
17 Co je člověk, že si ho tak vážíš,
a že pozornost takovou mu věnuješ?
18 Navštěvuješ ho (již) na úsvitě,
každou chvíli pak jej vyšetřuješ.
19 Dlouho-li budeš odpírat mi úlevu,
a mne nenecháš, co bych svou slinu polkl?

V. 2, n. Pravdivost zásady té zakouší Job nyní také na sobě. Otrok, jenž robotuje na palčivém slunci, trápen je touhou, kdy bude si moci lehnouti do stínu. — „čeká na konec práce“, ježto podle hebr. nemůže se dočkat „mzdy“. — „strádání“ nedostatku, prázdnoty.

V. 4. Podle hebr.:

*Lehnuv si říkám: „Kdy vstanu?“ Neb se tma vleče;
přejídu se mi převalovat se do jitra.*

V. 5. Příznaky malomocenství. Podle hebr.:

*Tělo mé odívá se v hnís a kůru,
kůže moje tvrdne a roztéká se.*

„Skvrny prachu“ (Vulg.) vznikly tím, že Job ležel a válel se na popelišti, smísl se tedy prach a popel s hnísem kůže; také vítr nanesl prachu do hnísajících ran. Nebylo, kdo by jej čistil.

- 20 Zhřešiv snad, co jsem ti učinil, strážce lidí?
Proč jsi postavil mne sobě za terč,
že jsem se stal na obtíž sám sobě?
- 21 Proč mi hřích můj nechceš prominouti,
a proč neodnímáš nepravost mou?
Hle, již již si do prachu (země) lehnu,
a ráno, budeš-li hledat mne, nebude mne.

Prvá řeč Baldadova. (8, 1.—22.).

Baldad se domnívá, že Job vinil Boha z nespravedlnosti, zastává se tedy zásady, že je Bůh spravedlivý. Synům Jobovým, kteří byli spravedlivě potrestáni smrtí za své hříchy, není již pomoci; Job však, který dosud žije, může se upřímně k Bohu obrátit a Bůh obrátí se k němu, že bude zase šťastnější nežli kdy býval (v. 1.—7.). Dlouhověká zkušenost učí, že štěstí hříšníků dlouho netrvá, že je náhle překvapuje zkáza (v. 8.—19.). Jobovi nezbyvá nežli vrátit se k bývalé zbožnosti (v. 20.—22.).

HLAVA 8. — ¹ Baldad Suhan ujav slovo řekl:

- ² Dokavad mluvíti budeš takové věci,
a budou jak prudký vítr řeči úst tvých?
- ³ Zdali převrací Bůh, co je právo,
nebo vyvrací Všemocný spravedlnost?
- ⁴ Ačkoli děti tvé zhřešily proti němu,
že je dal do moci nepravosti jejich,
- ⁵ ty přece, budeš-li pilně si všimati Boha,
Všemohoucího-li budeš prosit,
⁶ čistě-li a upřímně tvé smýšlení,
ihned bude (Bůh) všimati si tebe,
oblaží tě zase dle tvého práva,
- ⁷ že tvé bývalé štěstí bude malé
proti blahu, které ti náramně vzroste.
- ⁸ Ano, ptej se zaslého pokolení,
všimni si bedlivě zkušenosti otců,
- ⁹ — my jsme totiž věřejší, a nic nevíme;
ano, jako stín jsou dni naše na zemi —
- ¹⁰ oni budou tě učit, mluvit tobě,
ze svých srdcí vážit průpovědi:
- ¹¹ Zdali se může zelenat bez vláhy třtina,
aneb růsti rákosí, kde není vody?
- ¹² Když ještě pučí, kdy ruce nelze je trhat,
dříve než kterákoli bylina — usychá.
- ¹³ Tak končí všichni, kdo zapomínají na Boha,
a (tak) naděje pokrytova hyne.
- ¹⁴ Nemůže kochat se tím, v co klamně doufal;
jako pavučina je, po čem toužil.
- ¹⁵ Podpírá dům svůj, (ten) však se nemůže udržet;
zachytil jej, ale nemůže státi.
- ¹⁶ Treba se zdá, že je (jako keř) svěží na slunci,
ve světle jeho že své pruty vyhání,
- ¹⁷ na pecnu skalním kořeny jeho že houstnou,
a že mezi kamením se drží,

- 18 vychvátí-li jej však z místa jeho,
zapře jej (to místo) a řekne: „Neznám tě!“
19 To je totiž rozkoš života jeho —
ze země že budou pučet jíní.
20 (Ano), Bůh neodstrčí poctivého,
aniž ruku podá bezbožníkům.
21 Ještě naplní se smíchem rty tvé,
a tvá ústa (plná budou) veselí.
22 Kdo na tě nevráží, bude se haliti v hanbu,
a bydlou bezbožných se neudrží.

Job odpovídá Baldadovi. (9, 1.—10, 22.)

Hříšný smrtelník před Bohem vševědoucím a všemohoucím neobstojí. Nesmí se odvážit, aby volal Boha k odpovědnosti, že činí tak a ne jinak (9, 1. 13.). Také Job chce činiti podle této zásady; nechce dokazovati Bohu, že je nevinný (9, 14.—21.). Není pravda, že toliko bezbožní trpí; také spravedliví bývají stíháni neštěstím, a naopak také hříšníci mívají se na světě leckdy dobře (9, 22.—24.). Job máje na mysli hroznou velebnost Boží zase hořekuje (9, 25.—35.). Způsob, jakým nakládá Bůh s Jobem, zdá se Jobovi arci krutým, nemůže však býti nazván nespravedlností, ježto Bůh je nekonečně vznešený (10, 1.—7.). Jak srovnatí záměr Boží, který Joba stvořil a kdysi blažil s tajemným záměrem, který nyní tak bolestně na sobě zakouší, (10, 8.—17.). Opět volá po smrti a prosí za malou úlevu prve nežli se odebere tam, odkud nikdo se nevrací (10, 18.—22.).

HLAVA 9. — ¹ Job odpovídaje řekl:

- ² Ano, zajisté, já vím, že tak jest,
že člověk jist není, rovná-li se s Bohem.
³ Kdyby někdo chtěl s ním hádati se,
nezodpoví jediné věci z tisíce.
⁴ Nejvyšší moudrý jest a obrovskou moc má.
Kdo mu kdy odporoval a zdráv vyšel?
⁵ (Jemu). jenž hory přenáší, dřív než se nadějí,
a je podvrací ve svém rozhorlení.
⁶ On zemi vyšínuje z jejího místa.
že se sloupy její otrásají;
⁷ on slunci přikáže, i nevychází,
a hvězdy zamyká jako pod pečeti;
⁸ rozprostírá nebesa on jediný,
a nohy klade na moře, které se vlní;
⁹ učinil Arktura i Oriona,
Hyady a komory jižního nebe;
¹⁰ on činí věci veliké, nevystížitelné,
zázraky, kterých nelze spočítati.
¹¹ Přichází-li ke mně, nevidím ho;
odchází-li, nepozoruji toho.

Hl. 9. V. 9. 'Aš či 'Ajiš (níže 32, 31.) pokládá Vulg. za souhvězdí *velkého „medvěda“*, (čteme-li místo „*Arkturus*“ správně „*Arktos*“); ale hvězdář Schiaparelli se domnívá, že je to *Aldebaran s Hyadami*. — Hebr. „*kesil*“ všeobecně bývá pokládáno za „*Orion*“. — Hebr. „*kimá*“ bývá obyčejně pokládáno za „*Plejady*“. — „*chadré thémán*“ jsou prostory pod obzorem, do kterých, jak se zdálo, vracely a skrývaly se hvězdy jižního nebe (Argus, Crux, Centaurus, Sirius? Schiaparelli). Srv. níže 37, 9.

- 12 Náhle-li se otáže, kdo mu odpoví?
Aneb kdo může říci: „Proč tak činíš?“
- 13 Bůh — jeho hněvu žádný odolát nemůže,
a pod ním kloní se ti, kdož nesou zemi.
- 14 Kteraký teprv jsem já, bych při s ním vedl,
svými slovy abych s ním domlouval se,
15 (já), který, byť i snad právo měl, nechci se hájit,
ale svého žalobce prosit budu.
- 16 I kdybych vyzval jej, a on se dostavil k soudu,
nemyslím, sluchu že popřál by hlasu mému.
- 17 Neboť ve vichoru potírá mne,
množí mé rány, a to pro nic a za nic;
- 18 nepopřává oddechu mé duši,
ale hořkostmi mne nasycuje.
- 19 Je-li řeč o síle, on jest nejsilnější:
o řádný soud-li jde, kdo osvědčit pro mne se odváží?
- 20 Kdybych své správnosti hájit chtěl, ústa má odsoudí mne
chtěl-li bych nevinu dokázat, usvědčí mne ze lži.
- 21 Třebas byl poctivý, nepoznal bych sebe,
a mým životem bylo by mi pohrdat!
- 22 Způsobem stejným — to je, co já tvrdím —
nevinného i bezbožného hubí.
- 23 Mrská-li, nechť zabíjí jedním rázem,
ale mukám nevinných ať se nesměje!
- 24 Země v ruce bezbožných je dána,
obličej vladařů jejich zahaluje;
jestliže on to není, kdo tedy je to?
- 25 Dni mé rychlejší byly nežli běžec,
přehly, aniž viděly co dobrého.
- 26 Minuly jako rákosové čuny,
jak orel, jenž padá letem na potravu.
- 27 Řeknu-li si: „Ne tak, nebudu lkáti,
vyjasním tvář svou.“ přece mne přemáhá bolest.
- 28 Děsím se všeho svého utrpení
vida, že neodpustíš (mně) hřešícímu.
- 29 Jestliže i beztak bezbožný jsem,
proč bych nadarmo napínal své síly?
- 30 Kdybych se i umyl vodou sněžnou,
budou-li po mýdle se lesknout mé ruce,
31 přece v kalužinách omočíš mne,
že se ošklivit budu rouchu svému.
- 32 Neníť on člověk jak já, bych jemu se hájil,
aby se mnou u soudu stejně byl vyslýchán.
- 33 Není, kdo by nás dva mohl soudit,
a svou ruku položit na oba,

V. 19. Podle hebr. mluví sám Bůh:

Běží-li o sílu reka, ejhle, tu jsem;

jde-li o soud, kdo může pohnat mě (na něj?)“

Chabý člověk nemůže dát se s Bohem v zápas, nemůže pohnati k odpovědnosti. Srv. výše 12b. Podle Vulg. neodvážil by se u soudu svědčiti proti Bohu. Podle hebr. je takový soud vůbec nemožný, ježto nemůže býti Bůh pohnán k němu.

- 34 Kdo by odňal ode mne jeho metlu,
aby mne hrůza před ním neděsila,
35 abych mluvit mohl beze strachu,
neboť pro strach nemohu se hájit.

HLAVA 10. — ¹ Hrozí se má duše života mého:

- (proto) dám průchod nářku nad sebou samým,
mluviti budu v hořkosti své duše.
2 Řeknu Bohu: „Neodsuzuj mne:
dej, ať poznám, proč mne tolik stiháš.
3 Zdá se ti být dobré tísnit mne,
hubiti mne, dílo svých rukou,
záměřům bezbožníků pomáhati?
4 Zdali máš ty oči tělesné,
nebo jak vidí člověk, ty též vidíš?
5 Zda jsou jako dny člověkovy dny tvé,
a tvá léta jako věky lidské,
6 nepravosti mé že vyhledáváš,
a mé pochybení vyšetřuješ,
7 ač víš, hříšného nic že jsem neučinil,
a nikdo nemůže z ruky tvé vyprostit mne.
8 Ruce tvé pečlivě mne vytvořily,
a ty obratem celého mne ničíš!
9 Ponmi, prosím, žeš takorčka z hlíny mne utvořil,
a zase činiš, abych v prach se vrátil!
10 Zdalis nevyžil mne jako mléko,
a zda jako sýr jsi nezhustil mne?
11 Kůži, jakož i masem přioděls mne,
kostmi pak a šlachami jsi mne zcelil,
12 život a milosrdenství udělils mi,
péče tvoje střežla mne, bych dýchal.
13 Avšak, ač to tajíš ve svém srdci,
vím, že na mysli máš všechno (toto):
14 Zhřeším-li, třebas na čas odpustils mi,
abych byl prost svého hříchu, nedopouštíš.
15 Kdybych bezbožný byl — běda mně pak!
Ale i jsem-li spravedliv, nelze, bych hrdý byl,
nasyčen jsa trápením a bédou.
16 A (přece) pro hrdost jak lev mne chceš honit,
novými bolestmi mými chceš proslavit se,
17 nové a nové své svědky proti mně volat,
rozmnožovat svou roztrpčenost na mne,
chceš, by tvé pokuty na mne útokem hnaly.
18 Proč jsi z (matčina) lůna vyvedl mne?
Kéz jsem zhynul, by oko mne nespatriło!
19 Bylo by, jako kdybych nikdy nebyl —
z (matčina) lůna přenesen byv do hrobu.
20 Zdali několik dní mých brzy neskoná?
Dovol mi tedy, bych maličko vylkal se z bolestí,

- 21 prve než půjdu, odkud návratu není,
do krajů temna, zakrytých mrákotou smrti,
22 do krajů bídy a temnot, kde je stín smrti,
kde žádný řád, ale stálá hrůza sídlí.

Prvá řeč Sofarova. (11, 1.—20.)

Třetí přítel vyčítá Jobovi, že mnoho mluvil, a že opovázlivě před Bohem dovolával se nevinu své, ačkoli Bůh mírněji s ním nakládá, nežli za své hříchy zasluhuje, (11, 1.—6.). Bohu vševědoucímu a všemohoucímu nemůže odporovati nežli ten, kdo minul se rozumem (7.—12.). Zmoudří-li Job, bude nevýslovně šťasten, ježto Bůh dobré odměňuje (13.—20.).

HLAVA 11. — ¹ Tu slovo ujal Sofar Naamatan a řekl:

- ² Kdo mnoho mluví, nemá (též něco) slyšet,
a člověk tlachavý má navrchu býti?
³ Ty sám umlčet měl bys (každého) člověka?
Tupíš jiné a nikdo by neměl tě usadit?
⁴ Vždyť jsi řekl: „Čisté je, co mluvím,
a čist jsem před obličejem tvým, (Bože)!“
⁵ Avšak kéž by Bůh (jen) mluvil s tebou,
a rty svoje otevřel proti tobě,
⁶ aby ti ukázal tajemství moudrosti (své).
která zákonů má nesčetné množství!
Poznal bys, mnohem méně že vymáhá na tobě,
nežli zasluhuje nepravost tvá.
⁷ Domníváš se, že vystihneš šlépěje Boží,
dokonale Všemocného že vyzkoumáš?
⁸ Vyšší nežli nebe jest: co tedy zmůžeš?
Hlubší než pekla: odkud ho znát tedy můžeš?
⁹ Chceš-li jej měřit, je delší nežli země;
do šířky pak větší nežli moře.
¹⁰ Kdyby svět vyvrátil, nebo v jedno stěsnał,
kdo by mohl jemu odporovat?
¹¹ Dojista on zná lidskou pošetilost;
a vida nepravost, zda může nedbati jí?
¹² Pošetilý, kdo se pyšně vzpouzí,
a mní, že zrozen je k svobodě jak stepní osel.
¹³ Ty však, spořádáš-li srdce svoje,
rozepneš-li k němu svoje ruce,
¹⁴ hřích, jenž lpí na tvé ruce, vzdálíš-li od sebe,
a v tvém stanu sídlit už nebude nepravost:
¹⁵ pak bude možno ti tvář zdvihnout bez poskvrny,
a pevně stát budeš, aniž (čeho) se báti.
¹⁶ Na neštěstí také zapomeneš,
jak vody uplynulé zdát se ti bude.
¹⁷ Jako zářící poledne vzejde ti večer,
až budeš mnít, že je po tobě, jak zora svitneš.
¹⁸ Budeš bez starosti naději maje,
a jsa ohrazen klidně spáti budeš.

- 19 Hověť si budeš a nebude, kdo by tě děsil;
mnozí pak žebrat budou o tvou přízeň.
20 Ale oči nešlechtníků zchřadnou,
kam by utekli se, nebudou mítí,
a jejich naděje — vydechnouti duši.

Job odpovídá Sofarovi. (12, 1.—14, 22.)

Job vytýká přátelům, že si osobují monopol na moudrost. Tolik rozumu, co jeho přátelé, má Job také. Přátelé jej rmoutí (12, 1.—5.). Bezbožníci mívají se na světě dobře (12, 6.—10.). Názor, že je způsob, kterým Bůh rozdává štěstí a neštěstí, možno měřiti toliko s hlediska přísné spravedlnosti, dlužno bráti s výhradou (12, 11.—13.). Všemohoucí nejedná rozmarně, ale moudře (12, 14.—13, 2.). Druzi Jobovi, kteří jednostranně chtějí hájiti Boží spravedlnosti, mohou tím nemístným způsobem Boha pohněvati (13, 3.—12.). Svědomí Jobovo je tak čisto a klidno, že se domnívá, že by mu i Bůh dal za pravdu, kdyby směl se hájit. (13, 13.—21.). Job opět dovolává se milosrdenství Božího (13, 22.—28.). Člověk křehký a ze hříšníků zrozený zasluhuje slitování (14, 1.—6.). Člověk je toliko jednou na světě (14, 7.—12.). Kdyby se mohl ještě jednou vrátit Job z podsvětí k lepšímu životu na zemi! (14, 13.—17.). To je však nemožnost (14, 18.—22.).

HLAVA 12. — ¹ Job odpověděl toto:

- ² Ano, sami vy jste lidé,
a s vámi vymře (všecka) moudrost!
³ Také já mám jako vy rozum,
aniž méně jsem nežli vy jste;
nebo kdo, co vy znáte, neví?
⁴ Na posměch přáteli svému býti mám já,
který jsem Boha vzýval a vyslyšen byl?
Na posměch býti má spravedlivcova poctivost?
⁵ „Bídě opovržení“ — myslí si boháč —
„kopanec tomu, jehož noha vrávorá!“
⁶ Hojnost (všeho) je ve stanech loupežníků,
těch, kteří směle popouzejí Boha,
ježto dal on všechno v ruce jejich.
⁷ Zeptej se jen zvířat, a naučí tě;
ptáků nebeských, i oznámí ti.
⁸ K zemi mluv, a odpověď dá tobě;
vypravovat budou (ti) ryby mořské.
⁹ Kdo je mezi námi, jenž by nevěděl,
že to vše učinila ruka Páně,

Hl. 12. V. ². „sami vy jste lidé“ rozumní a nikdo jiný.

V. 4. n. Podle Vulg. doslovně:

- ⁴ Kdo bývá na posměch přáteli svému jak já,
vzývati bude Boha, i vyslyší jej.
Bývat na posměch spravedlivcova poctivost.
⁵ „Jest jako pochodeň pohozená“ — míní boháč.
(Ale je) připravena na svou dobu.

Podle Vulg. vyslovuje Job naději, že nabude vrchu ve svém boji s přáteli, ježto bude prosit Boha, který mu pomůže. Job je jako pochodeň, kterou zahodili jakožto věc bezcennou, kterou však Bůh ustanovil, aby zazářila, až nadejde ustanovená chvíle. — „boháč“ = (dosl. „bezpečný“) člověk, jenž se domnívá, že mu Bůh štěstím splácí jeho spravedlnost.

- 10 v jehož moci je život každého zvířete
 a duch kteréhokoliv lidského těla?
 11 Nemá-liž ucho rozeznávat slova,
 jako dásně ochutnávají pokrm?
 12 U kmetů že najít lze moudrost,
 u lidí dlouhověkých rozumnost?
 13 U něho je moudrost i síla,
 u něho je moc i rozum!
 14 Zboří-li co, není kdo by to vystavěl,
 zavře-li za kým, není, kdo by (mu) otevřel;
 15 zadrží-li vody, všechno vysychá;
 vypustí-li je pak, zpustoší zemi.
 16 U něho je síla, u něho moudrost:
 jeho je podvodník i podvedený.
 17 Přivádí rádce ku bláznivým koncům,
 uvádí vládce do pošetilostí.
 18 Pásky panovníkům odvazuje,
 a jejich bedra pouty přepasuje.
 19 Dává odvádět kněžstvo beze slávy,
 a kteří pevně prve stáli, podvrací.
 20 Bere výmluvnost řečníkům osvědčeným,
 tak jako starcům rozumnost odnímá.
 21 Vylévá potupu na pány urozené,
 a pásy velmožům uvolňuje.
 22 Zjevuje, co bylo hluboko ve tmě,
 vyvádí na světlo věci ze stínu smrti.
 23 Rozmnožuje národy a hubí je;
 vyvrácené pak úplně obnovuje.
 24 Bere rozum knížatům národů země,
 zavádí je, že bloudí po poušti bez cest.
 25 Makají jako potmě beze světla,
 činí, že jak opilí vrávorají.

HLAVA 13. — ¹ Hle, to všechno vidělo mé oko,
 slyšelo ucho, a to vše pochopil jsem.

² Já též mám rozum jako vy jej máte,
 aniž méně jsem nežli vy jste.

³ Ale s Všemohoucím mluvití chci,
 s Bohem při svou projednání žádám.

⁴ Prve však připomínám, že strůjcové lži jste,
 a zásad převrácených přivrženci.

⁵ Ó, kéž byste chtěli mlčet,
 aby se zdálo, že jste moudří!

Hl. 13. V. 4. Podle hebr.:

*„Neboť zajisté že vy lžete lži,
 a vy všichni nicotní felčáři jste.“*

Jako „očerňují“ pravdu, „zaličují“, „obílejí“ bludy; tak činí Sofar a jeho druzí. Mají být lékaři, kteří hojí duševní bolesti svého přítele útěchou; zatím však jako špatní mastičkáři bolest Jobovu jen množí. Vulg. spíše opisuje nežli překládá. Opis ten však do souvislosti se pěkně hodí a porozumění podporuje.

- 6 Popřejte tedy sluchu výtce mojí,
 slyšte, co na vás žalovat budou rty mé!
 7 Zdali potřebuje Bůh lži vaši,
 abyste pro něho pronášeli bludy?
 8 Jemu straniti vy snažíte se,
 a při pro Boha věsti usilujete?
 9 Bude to milo mu, když ho nic tajno být nemůže?
 Či může oklamán býti jak člověk lstmi vašimi?
 10 On vás přísně bude tresty stíhat,
 neboť nepozorovaně mu straníte.
 11 Hned jak se pohne, poděsí vás,
 a hrůza před ním zachvátí vás.
 12 Co jste tu z dějím uvedli, bude jak popel;
 a v bláto obrátí se vaše štíty.
 13 Pomlčte maličko, abych mluvit mohl,
 ať pak přijde na mne to či ono!
 14 Ano, na jazyk duši svoji kladu,
 život svůj vydávaje v nebezpečí.
 15 Byť mne také zabil, nebojím se,
 jen když mravy své předložím před tvář jeho.
 16 A v tom štěstí mi již poskytuje,
 neboť nepřijde před něho žádný pokrytec.
 17 Poslouchejte, slyšte řeči moje,
 a mým záhadám popřejte svého sluchu!
 18 Ejhle, připravuji se již na soud,
 vím, že spravedlivým nalezen budu.
 19 Kéž by chtěl se mnou se soudit, kéž by přišel!
 Neboť nyní mlčet musím a umřít.
 20 Dvě jen věci činiti mi nerač,
 a pak nebudu se před tebou skrývat:
 21 Ruku svoji ode mne rač vzdálit,
 a strach před tebou ať neděsí mne!
 22 (Pak) mne povolej, abych ti odpovídal,
 aneb ať já mluvím, a ty mi odpovídej!
 23 Mnoho-li mám nepravostí a hříchů.
 zločiny mé a viny moje mi ukaž!
 24 Proč (mi) obličej svůj zahaluješ,
 a mne pokládáš za svého nepřítele?
 25 Na listu větrem zmítaném moc svou chceš ukázat,
 a suché stéblo pronásledovati,

V. 9. Podle hebr.:

*„Bude to k dobru vám, až bude vyslýchati vás,
 neb chcete šašky si tropit z něho jak z člověka?“*

V. 12. Podle Vulg. doslovně:

*„Památka vaše bude jako popel
 a v bláto obrátí se šíje vaše.“*

V. 14. Podle Vulg. začíná tu již Job horekovati. „Proč (pro jaký zločin) írhám maso své zuby svými (= tolik trpím), a svou duši v rukou svých nosem?“

- 26 že mi diktuješ tak hořké tresty,
chtěje mne zkazit pro hříchy mého mládí,
27 že jsi do klády dal moje nohy,
na všechny stezky mé že pozor dáváš,
a že kotníky mi utahuješ;
28 (mně), jenž jako shnilina ztravován jsem,
a jako roucho, jež moli sežirají.

- HLAVA 14. — ¹ Člověk, který ze ženy se rodí,
krátce žije, a syčen je mnohými bédami.
² Vzhází jako rostlina, a vadne;
prchá jako stín a nemá stání.
³ Na toho ráčíš mít otevřené oko,
a toho na soud se sebou poháněti?
⁴ Může-li kdo učiniti čistým
toho, jenž počal se ze zrna nečistého?
Nikdo!
⁵ (Je-li již) nemnoho dnů člověkových,
(jestliže) měsíce jeho jsi odpočítal,
a vymezil mu hranice, jichž nelze překročit:
⁶ odstup maličko od něho, aby si odpočal
jak dělník, když přijde vítaná mu hodina.

⁷ Strom, ten (věru) naději mít může.
Když i podetnou jej, zelená se,
a jeho ratolesti (zase) pučí.
⁸ Jestliže steří v zemi kořen jeho,
v prachu odemře-li jeho pařez,
⁹ sotvaže přičichne k vodě, zpupení se,
a vzroste v houštinu jak nová sazenice.
¹⁰ Ale člověk-li zemře, všeho je zbaven:
zahyne-li, kam se, prosím, poděl?
¹¹ Jako vody, které unikly z moře,
nebo z řeky vyprázdněné, vyschlé,
¹² tak i člověk, usne-li, nepovstává,
dokud nebe stává, neprocitne,
z jeho spánku nikdo ho neprobudí.

¹³ Kéž bys na onom světě uschoval mne,
skrýl mne (tam), dokud nepomine hněv tvůj.
lhůtu mi stanovil, kdy si vzpomeneš na mne!
¹⁴ — Oživne zas člověk, který zemřel? —
Všecky dny své roboty bych čekal
na chvíli, kdy přijde na mne změna,
¹⁵ zavolal bys mne a já bych ti odpověděl,
dilu rukou svých bys pravici podal;
¹⁶ ty pak moje kroky počítal bys,
a mým přestoupením odpouštěl bys,

HL. 14. V. 4. Všeobecná křehkost a náklonnost ke hříchu člověku vrozená (srv. výše v. 1.) zasluhuje, by Stvořitel měl s ním milosrdenství. Srv. Ž. 50, 7. — „zrna“ = *simě*, jádro, zárodek.

- 17 zapečetil bys jak v měsíci mé hřichy,
a mé provinění zalepil bys.
18 Ale jak hora padne a rozdrobí se,
neb jako skála se posune s místa svého,
19 jako kameny rozhlodává voda,
a příval pomalu prst odplavuje,
tak také člověka ty zahubuješ.
20 Dals mu na chvilku síly, by na věky zmizel,
měníš mu podobu a vyháníš ho.
21 Jsou-li slaveni synové jeho, neví;
neb jsou-li v potupě — nepozoruje jich.
22 Toliko jeho tělo cítí svou bolest,
a jeho duše sama nad sebou kvílí.

Slova se ujímá Elifaz. (15, 1.—35.)

Elifaz kárá příkře Joba, že mluvil nemoudře a bezbožně (15, 1.—6.). Jobova slova dlužno zamítnouti; Job nevyrovná se moudrostí svým přátelům a svými řečmi odcizí si Boha (7.—13.). Jak může Job tvrdit, že je nevinný, kdyžt ani nebesa před Bohem nejsou čistá (15, 14.—16.). Z podání prastarého plyne, že bezbožní nejsou šťastní, ale vnitřním nepokojem týráni (17.—24.). Bezbožný strachy zmirá, ježto se zatvrzele Bohu vzpírá; proto také hrozí jemu i potomstvu jeho neodvratná záhuba (25.—35.).

HLAVA 15. — ¹ Tu chopiv slovo Elifaz Temaňan řekl:

- ² Mluví moudrý řeči podobné větru,
a plní žhavým vichorem své nitro?
³ Hádati se slovy nic neprospívá,
řeči míti neuzitečno jest.
⁴ Ty také vyhlazuješ bázeň (Boží),
a bráníš modliti se před Boží tváří.
⁵ Věru, že nepravost tvá tě mluvit učí,
a slova vybíráš jako úskočníci.
⁶ Odsuzují tě tvá ústa, ne já;
a rty tvoje usvědčují tebe.
⁷ Jsi ty první člověk, který se zrodil,
anebo před pahorky byl jsi stvořen?
⁸ (Či snad) v radě Boží zasedáváš
a tak moudrost sobě osvojuješ?
⁹ Co víš, čeho bychom nevěděli,
co znáš, čeho bychom neznali my?

V. 17. „zapečetit“ hřichy = „zalepit“ je = odpustit je.

V. 21. n. líčí stav člověka po smrti — nemá citu pro to, co děje se na světě, oč se zajímal, dokud byl na světě, nejvřeleji. — Trpce (ironicky) řečeno, že tělo v hrobě „cítí“, kterak práchniví — čeho člověk za živa nevýslovně, celým citem svým se hrozil. — „duše“ kvílí, že pozbyla života i těla svého a že nelze po druhém na svět se vrátit. Tak si Job představuje ponurý stav duše po smrti, nemaje neb aspoň nepodávaje dosud poučení *lepšího*.

Hl. 15. V. 3. opět zdůrazňuje, že Job mlátil slámu, že jsou slova jeho pleva. Podle Vulg. 3a. doslovně: „Karáš slovy toho, který není roven tobě“ (Boha).

K v. 8b. sr. naše: „snísti nebo spolknouti všecku moudrost“. Podle Vulg. 8b. doslovně: „zdali je nižší nežli ty moudrost jeho“ (t. j. Boha?).

- 10 Kmeti dlouhého věku jsou též mezi námi,
mnohem starší nežli byl tvůj otec.
- 11 Jsou ti málo ta slova útěchy Boží,
řeči laskavé (promluvené) k tobě?
- 12 Cože tě uchvacuje vášnivost tvá,
a máje myšlenky pyšné s patra hledíš?
- 13 Co se nadýmá proti Bohu duch tvůj,
aby pronášel z úst tvých takové řeči?
- 14 Co je člověk, by neposkvrněný byl?
Jak může čistým se ukázat ze ženy zrozený?
- 15 Ille, jeho svatí nejsou nezměnitelní,
nebesa nejsou čistá před jeho tváří.
- 16 Čím méně ohavný a zvrhlý člověk,
který pije nepravost jako vodu!
- 17 Ukáži (to) tobě, (nuže) slyš mne;
o čem jsem přesvědčen, budu ti vypravovat.
- 18 Mudrci to hlásali od svých otců,
tajemství žádné z toho nečiníce,
- 19 jimžto samým dána byla země,
ke kterým cizozemec ještě nepřišel.
- 20 Po všechny dny své bezbožný se trápí,
neb počet let jeho zvuile nejistý jest.
- 21 Hrůzy zvuk mu zní ustavičně v uchu,
i když je pokoj, on vzdychy úklady větrí.
- 22 Nevěří, že může vrátit se po tmě mu světlo,
čenichaje s každé strany meč.
- 23 Trne již, kde najde, kde bude chleba:
cítí, že v patách mu neodvratný den zkázy.
- 24 Soužení jej děsí a úzkost ho sklíčuje
jako král, jenž do boje vyzbrojen jest.
- 25 Vztáhl totiž ruku svou proti Bohu,
proti Všemohoucímu opovážlivě;
- 26 rozběhl se na něho se vzepjatou šíjí,
s tlustými puklicemi na svých štítech.
- 27 Tukem zarostl mu obličej,
a s jeho boků sádlo visí.
- 28 Bydlil v městech zpustošených,
v domech, jež neměly být obydleny.
(ale) ssutinami zůstat měly.
- 29 Nebude bohat, co má, nebude trvat,
nezapustí do země kořene svého.
- 30 Neodejde od něho temnota,
ratolesti jeho plamenem uschnou
a květ jeho bude větrem odváť.
- 31 Nemůže doufat, v nicotu bludem jsa sveden;
nicoty v odměnu jemu dostává se.

V. 11. Podle Vulg. doslovně: „*Velká-li věc jest, aby tě potěšil Bůh? Ale slova tvoje zlá toho zbraňují.*“

- 32 Prve než dny jeho naplní se, vadne;
haluze jeho nezelenají se.
33 Oprchá jak hrozny s révy, sotvaže odkvetla
a jak oliva, která shazuje květ svůj.
31 Ano, rodina pokrytce neplodná bývá,
a oheň spaluje stany, v nichž úplatnost sídlí.
35 Bolest je, co počíná, nezdar, co rodí.
a v jeho životě zklamání zraje.

Job odpovídá po druhé Elifazovi. (16, 1.—17, 16.)

Job kárá těšitele nepřijemné (16, 1.—6.). Líčí zase své bolesti, jež nevinně snáší (16, 7.—18.). Vědom své neviny volá k Bohu, aby ji brzy již dosvědčil (16, 19.—17, 10.). V bídě Jobově marná je naděje na štěstí pozemské, jež mu přátelé slibují. (17, 11.—16.).

HLAVA 16. - ¹ Job odpověděl takto:

- 2 Slýchal jsem velmi často takové řeči:
těšitelé trpčí jste vy všichni.
3 Bude-liž konec mluvení větrnému?
Neb co tě tíží, že se chápeš slova?
4 Mohl bych také já mluvit jako vy,
kdybyste vy byli na mém místě:
5 mohl bych též já vás těšit řečmi,
nebo nad vámi potrásati hlavou:
6 posiloval bych vás ústy svými,
anebo pohýboval rty, bych vás šetřil.
7 Mluvím-li, netiší se má bolest,
a když mlčím, neodchází také.
8 Nyní věru vysílil mne bol můj,
zničeny jsou všechny moje údy:
9 vrásky mé vydávají proti mně svědectví,
povstává lhář a mně do očí odporuje.
10 Sebral hněv svůj proti mně, nevraží na mne,
skřípe na mne zuby svými,
hroznýma očima na mne můj nepřítel hledí.
11 Otevřeli proti mně svá ústa,
tupíce mne bijí moje líce,
na mých útrapách se pasou.
12 Vydal mne Bůh na pospas nešlechetným,
do rukou bezbožníkův odevzdal mne.
13 Já, kdysi boháč, náhle jsem zničen byl:
za šiji mne chopiv roztřískal mne,
a takřka postavil mne za terč sobě.
14 Zasypal mne vůkol střelami svými,
poranil mi ledviny bez milosti,
a vylil na zemi žluč moji.
15 Průlom na průlom učinil ve mně,
obořil se na mne jak válečník.

- 16 Žinici jsem na kůži si přišil,
a své tělo popelem jsem přikryl.
17 Obličej od pláče mi zpuchl,
a má víčka se zakalila.
18 To (vše) trpím, ač bez hříchu jsou mé ruce,
ačkoli čisté jsou mé prosby k Bohu.
- 19 Ó země, nepřikrývej krve mé,
a necht hrob nenajde na tobě křik můj!
20 Ještě (však) nyní, hle, na nebi mám svědka,
ten, jenž bude mi svědčit, jest na výsostech.
21 Posměvači moji přátelé jsou;
k Bohu obracím své slzavé oko,
22 aby tak ujal se člověka ve při s Bohem,
jak práva dochází člověk ve sporu s bližním.
23 Neboť ejhle, míjejí krátká léta,
a stezkou, kterou se nevrátím, budu se brátí.

HLAVA 17. — ¹ Dech a vánek moje dny jsou;

- a nic mi nezbyvá kromě hrobu.
2 Ano, ačkoli jsem se neprohřešil,
hořkosti (jen) vidí oko moje.
3 Zaruč se, prosím, Pane, za mne u tebe;
kdo jiný mohl by dát mi na to ruku?
4 Srdce jejich poznání jsi zavřel,
proto nemohou nabýt vrchu.
5 O kořist dělit se slibuje svým druhům,
a (zatím) oči jeho dětí chřadnou.
6 Vystaven jsem jako na přísloví lidu,
a musím být jim terčem, na nějž plijí.
7 Zakalilo se bolestí mé oko,
a z mých údů bezmála nezbyl než stín.
8 Užaslí jsou nad tím spravedliví,
a čistý na pokrytce se rozhořčuje.
9 I bude držet se spravedlivý své cesty,
a kdo je čistých rukou, ten se vzmuží.
10 Ale všichni vy sem opět pojdte,
neb mezi vámi moudrého nenalézám.
- 11 Dni mé prchají a já se trápím,
rozprášeny jsou naděje mého srdce.
12 Noc v den obrátit mi chtějí,
a mám čekat zas po temnu světlo.
13 Budu-li čekat, podsvětí bude mým domem,
a v temnu ustelu si lůžko svoje.
14 Inilobě „Můj otec jsi ty“ řeknu,
„Matka má a sestra moje“ — červům.

Hl. 17. Vulg. podává toliko volně smysl:

„Vysvobod mne, Pane, a postav vedle sebe;
a ruka kohokoliv ať bojuje proti mně!“

- 15 Kde je tedy nyní naděje má,
a mé štěstí — kdo je může vidět?
16 Do hlubin podsvětí sestoupí všechno to se mnou.
Zdaliž aspoň tam dojdou odpočinku?

Druhá řeč Baldadova. (18, 1.—21.)

Slova Jobova jsou mluvení jalové, Bůh přece nebude činiti k vůli Jobovi výjimky od svých nezměnitelných zákonů, podle kterých musí bezbožník bídně vzít za své (18, 1.—6.). Pohroma jeho je dokonalá (7.—14.). Trvá i po smrti jeho, kdy zaniká jeho majetek, rod i památka, že všichni žasnou (15.—21.).

HLAVA 18. — ¹ Tu slovo ujav Baldad Suhan řekl:

- ² Kdy přece skončíte své daremné řeči?
Zmoudřete prve, a pak si promluvíme.
³ Proč jsme pokládáni za dobytek,
proč jsme v očích vašich zabeďněni?
⁴ Ty, jenž svou zuřivostí se rozsápáváš,
zda bude pro tebe vylidněna země,
neb skály přeneseny s místa svého?
⁵ Zda světlo bezbožného nemusí zhasnout?
Zda může lesknout se plamen ohně jeho?
⁶ Světlo zatemnívá se ve stanu jeho,
a lampa, která je nad ním, uhasíná.

⁷ Stísněny bývají statné jeho kroky,
a jeho záměry ho porážejí.
⁸ Zamotává totiž do sítí nohy své,
ježto po jejich okách chodit musí.
⁹ Pata jeho do kličky se chytá,
a smyčka pevně ho zadrhuje.
¹⁰ Neboť je v zemi skrytá na něho léčka,
a kudy chodí, jsou osidla na něho.
¹¹ Odevšad jej hrůzy děsí,
ženou se za ním, jsou jemu v patách.
¹² Umídlévá hladem síla jeho,
vyhublost zabírá mu boky.
¹³ Rozežírá lepost kůže jeho,
údy ztravuje prvorozenec smrti.
¹⁴ Vytržen ze svého stanu, kde měl své naděje,
zaváděn bývá před krále děsů.

¹⁵ Ve stanu jeho (pak) cizinci bydlívají,
a bývá sypána na jeho bydlíště síra.

V. 16b. však podle hebr.:

„ano spolu do prachu sneseme se.“

Hl. 18. V. 9b. Podle Vulg. doslovně: *„rozpálť se proti němu žízeň!“*

V. 13. „*prvorozený syn smrti*“, nemoc, které přísluší nejvíce přívlastek „*smrteľná*“, t. j. *malomocenství*.

V. 14. „*král děsů*“ = *smrt*, jež v podsvětí hrozném vládne (výše 10, 21. n.). Podle Vulg. doslovně *„zahynutí po něm šlapává jako král“*.

- 16 Vespod kořeny jeho usychají,
nahore pak koruna mu vadne.
- 17 Památka jeho mizí se země,
nebývá slyšet ho jmenovat na světě.
- 18 Vylánějí ho ze světla do temnosti,
z okruhu země jej vypuzují.
- 19 Nemívá podrost ni dorost ve svém kmeni,
a nic nezůstává z něho v jeho krajích.
- 20 V den jeho (zkázy) žasne Západ,
a Východ zachvacuje hrůza.
- 21 Tak jen mají se stany nešlechetných,
a tak bydlá těch, kteří nedbají Boha.

Job odpovídá po druhé Baldadovi. (19, 1.—29.)

Proč tolik trýzněn jest Job od svých těšitelů? At přece nahlédnou, že trpí nevinně (19, 1.—6.). Děsné Jobovy strasti (7.—13.). Ode všech opuštěn, všichni se ho šití (13.—20.). Nedocházejce soucitu svých přátel vyslovuje pevnou naději, že Soudce nejvyšší ukáže Jobovu nevinu; toho Soudce nechat se boji (21.—29.).

HLAVA 19. — ¹ Job odpověděl toto:

- 2 Dlouho-li rmoutit budete mou duši?
a mne rozemílat řečmi?
- 3 Ejhle, po desáté tupíte mne,
a mně křivditi se nestydíte.
- 4 I kdybych opravdu byl chybil,
na mně by lpělo mé pochybení.
- 5 Avšak vy si na mne vyjíždíte,
ve zlé mi vykládáte má pohanění.
- 6 Vězte přec, ne dle práva že mne Bůh sklíčil,
a síť svoji kolem mne rozestřel.
- 7 Hle, volám „Násilí!“, nikdo však neposlouchá,
křičím, není však, kdo by mi dojit dal práva.
- 8 Stezku mou se všech stran přehradil, nemohu přes zeď,
a mou pěšinu zahalil temnotami.
- 9 Strhl se mne slávu moji,
a vzal korunu mi s hlavy.
- 10 Se všech stran mne trhá, a tak hynu;
jako když vytrhne strom, vzal naději mně.
- 11 Roznítil se proti mně hněv jeho,
a má mě za svého nepřítele.
- 12 V jednom šiku přitáhly tlupy jeho,
nanesly násep, aby se dostaly na mne,
a můj stánek tábořem obklíčily.
- 13 Bratry moje ode mne daleko vzdálil,
a moji přátelé odcizili se mi.
- 14 Opustili mne příbuzní a známí,
zapomněli mne hosté domu mého.

- 15 Služky mé mne za cizáka mají,
hledí na mne jako na cizince.
16 Na sluhu volám, avšak neodpoví;
abych důraznými slovy ho prosil.
17 Dech můj odporný je manželce mé,
a puch ze mne mojim sourozencům.
18 Mládež také pohrdá mnou,
jak sebou hnu, již se posmívají.
19 Stítí se mne bývalí důvěrníci,
největší milácci obrátili se proti mně.
20 Na kůži scvrklého masa visí mi kosti,
a s duší na jazyku unikám smrti.

21 Cit se mnou mějte přec, cit mějte, vy moji přátelé,
neboť ruka Páně dotkla se mne.
22 Proč mne jako Bůh pronásledujete,
a mého masa dost nemůžete se nakousat?
23 Ó, by napsána má slova byla,
kůž by vyryta byla na tabulku,
24 železným rydlem na desku olovenou,
nebo dlátem do skály vydlabána!

25 Víím totiž, že můj Vykupitel živ jest,
a že v poslední den ze země vstanu;
26 zase budu oblečen svou kůží,
a v mém těle uzřím Boha svého.
27 Patřiti budu na něho já, týž,
a ne jiný, mé oči uvidí ho,
naděje tato je v nitru mém uložena.
28 Proč tedy nyní pravíte: „Stíhejme ho,
a kořen věci (té) v něm nalezněme!“
29 Protož utíkejte před mečem (trestu),
ježto meč bude mstitelem nepravosti,
abyste poznání došli, že je soudce!

III. 19. V. 17b. doslovně podle Vulg.: „*prosim synů života mého*“.

V. 20b. podle hebr. drží Job své maso ještě zubu, t. j. každou chvíli může mu býti ze zubů vyrváno, t. j. může zemřít. Srv. výše 13, 14. — Vulg. doslovně: „*zůstali toliko rtové při zubech svých*.“ (Hontheim připomíná, že člověk na zubech kůže vůbec nemá a že tedy „*unikl jsem s kůží na zubech*“ = nezbyla mi kůže.

V. 25.—27. bývají (a bývala již za dob nejstarších) překládána a vykládána velmi pestře. Podle běžného hebr. originálu znějí:

- (25) *Avšak, víím, že výkupce můj živ jest;
na konec pak na prachu (země) vystoupí,*
(26) *i budu oblečen jsa ve svou kůži
a ve své tělo viděti (zas) Boha.*
(27) *Budu viděti v něm příznivce svého,
oči mé uzří jej ne jako nepřítele;
(touhou) zmírá moje srdce v mém těle.*

Job 19, 25.—27. je znění tak zmateno, že jest sotva upotřebitelné; kromě toho souhlasí velmi málo s povšechnými beznadějnými lčenými o osudu člověka, i zbožného (Bartmann).

V. 25. O Mesidí („Výkupci“) přímo hebr. nehlaví (Knabenbauer).

Druhá řeč Sofarova. (20, 1.—29.)

Co pohání Sofara, by mluvil? (1.—3.). Nade vši pochybnost je zásada nejstarší zkušenosti, že štěstí bezbožného může býti toliko chvilkové; brzy a náhle mizí (4.—10.). Hřích, toť jed jistě vedoucí k smrti, která bolestně trhá člověka, od toho, co měl (11.—16.). Bohatství nečiní ho blaženým. Jisto jistě zachvátí jej neštěstí i s majetkem jeho (17.—28.). Doslov (v. 29.).

HLAVA 20. ¹ Tu slova se ujav Sofar. Naamatam, řekl:

² Proto mě myšlenky pudí, bych odpověděl,
proto také vře to (všecko) ve mně.

³ Výtku, kterou mne potupuješ, jsem slyšel,
jalovost na mou moudrost mi odpovídá.

⁴ To přec je známo od prvopočátku,
od té doby, co člověk byl postaven na zemi,

⁵ že jásoť bezbožného kratičký jest,
a radost pokrytoova chvilková (jen).

⁶ Byť až k nebi dostoupla jeho pýcha,
a hlava jeho oblaků se dotkla,

⁷ jako kal jeho navždy vezme za své,
a kteří vídali jej, říknou: „Kde jest?“

⁸ Jako sen odlétá, mizí beze stopy,
pomine jako přelud noční.

⁹ Oko, které jej vídalo, neužří ho,
aniž patřit dál bude naň jeho bydlo.

¹⁰ Synům jeho bude nést bídu a křivdu,
a rukám jeho vydat, co pracně byl získal.

¹¹ Třebas měl v kostech plno mladistvé síly,
(ta síla) musí s ním do prachu si lehnout.

¹² Protože totiž sladký byl hřích jeho ústům,
schovával jej pod jazykem.

¹³ Šetřil jím a nechtěje se vzdát ho,
v hrdle svém jej zadržet se snažil;

¹⁴ (ten) jeho pokrm (však) v žaludku mění se mu,
že má jed hadí v útrobách svých.

¹⁵ Bohatství, kterého se nahltal, zvrátí;
Bůh je vyžene z vnitřností jeho.

¹⁶ Jedu hadího se nassál,
usmrtí ho jazyk plazu.

¹⁷ Nebude se kochat potůčky řeky,
proudy medu, ani smetany.

¹⁸ Výdělek musí vydat, nesmí ho užít,
třebas měl zisku jak písku, nesmí ho okusit.

III. 20. V. ¹¹. rozvádí dále myšlenku v. 9. Podle Vulg. doslovně:

*Kosti jeho nasáknou hřichy mládí,
a s ním v prachu budou odpočívat.*

V. ¹⁸. Podle Vulg. doslovně: „*Trpěti bude za všecko, což učinil, avšak ztráven nebude, vedle množství podniků svých trpěti bude*“.

- 19 Za to, chatrče chudšasů že bořil,
na půdě uloupené nebude stavět.
20 Nepoznal, co je to hltavost ukojená,
proto po čem dychtil, nezachová.
21 Ničeho nešetřila jeho žravost,
proto nebude pevné jeho štěstí.
22 V dokonalém nadbytku bude mu úzko,
všecka tíha neštěstí připadne na něj.
- 23 Bůh, aby naplnil nenasytnost jeho,
sešle na něho hrozný hněv svůj,
a dešť jídla, které přísluší jemu.
24 Uteče-li zbrani ze železa,
prostřelí ho lučiště ze spěže;
25 potáhne (střelu), až vyjde z jeho zadku,
(až vyjde) bleskutné želízko z jeho žluči;
musí jíti — všecek ustrašený.
26 Všecky tmy v úkrytu čekají na to, co tajil,
zhltí jej oheň nikým nepodpálený,
zle bude tomu, kdo zůstane ve stanu jeho.
27 Odkryjí nebesa nepravost jeho,
a země povstane proti němu.
28 Bude se stěhovat zisk z jeho domu,
rozplyne se v den hněvu Božího.
- 29 To jest úděl od Boha bezbožnému.
a to dědictví, které Bůh mu přisoudil.

Job odpovídá po druhé Sofarovi. (21, 1.—34.)

Job žádá, by věnována byla slovům jeho pozornost, jak sluší důležitému předmětu (21, 1.—6.). Běh života dokazuje, že bezbožní žijí v přepychu a že klidně umírají přes to, že se rouhají Bohu (7.—15.). Zřídka bývá trestán bezbožný tak, jak přátelé jeho tvrdí. Málo platno namítati, že za ně trpí jejich synové, kdyžže za hříchy mají trpěti hříšníci sami (16.—26.). Zkušenost učí, že ani veřejné pohromy leckdy nestíhají bezbožných, ale slavně bývají pohřbeni a žijí ve světlé památce dalších věků (27.—33.). Job vyvrátil „potěšující“ tvrzení přátel svých tak, že z nich zbývá toliko jejich — zloba (v. 34.).

HLAVA 21. — ¹ Job odpověděl toto:

- ² Slyšte, prosím, řeči moje!
To budiž vaší potěchou mně!
³ Mějte strpení, ať já také mluvím,
až pak domluví, bude-li libo, se smějte!

V. 19. Podle Vulg. doslovně: „*Neboť utiskuje svlékal chudé; dům moci odjal. ač nestavěl ho.*“

V. 25. Bezbožník prchá, na útěku raněn je střelou i snaží se střelu „vytáhnouti“ z bolavé rány, avšak nic naplat, musí „jíti“, t. j. zemřít. Srv. 6; 4: 16, 13; 34, 6. Podle Vulg. doslovně: „*Vytažen jest a vychází z pošvy své, a blýská se v hořkosti své; půjdou a přijdou na něho hrozni.*“

Hl. 21. V. 2. Podle Vulg. 2b. doslovně: „*činite pokání*“, t. j. zmoudřete.

- 4 Zdaž já na člověka stěžuji si,
že bych neměl proč se roztrpčovat?
5 Upřete na mne zrak a užasněte,
prst si položte na svá ústa!
6 Já také, kdykoli (na to) si vzpomenu, děším se;
třesení popadá mé tělo.

- 7 Jak to, že bezbožníci žijí (a tyj),
velkého věku i bohatství docházejí?
8 Vidí, že potomstvo jejich žije s nimi,
patří na zástup svého pokrevstva.
9 V domech jejich pokoj bez obavy,
a Boží metla nad nimi nevznáší se.
10 Býk jejich připouštěn bývá ne bez užitku,
kráva pak šťastně se telí a nepometá.
11 Vycházejí jak stáda chlapci jejich,
děti jejich vesele poskakují.
12 (Výskají) s bubínkem a citarou v ruce;
veselí se při zvuku píšťaly.
13 Tráví ve štěstí dny svoje,
a rázem v podsvětí sestupují.
14 A (přece) říkají Bohu: „Odstup od nás,
znáti cesty tvoje nežádáme.
15 Kdo je Všemocný, bychom sloužili jemu,
a co nám prospěje modliti se k němu?“

- 16 Ille, zda nedrží v rukou pevně své štěstí?
Záměry bezbožných zda nejsou daleko Boha?
17 Kolikrát hasne světlo bezbožníků,
(kolikrát) přichází na ně (příslušná) pohroma,
kdy je (Bůh) ve hněvu bolestmi poděluje?
18 Ó, by byli jako drtiny na větru,
a jako plevy, které uchvátil vichor!
19 Synům (že) zachová Bůh otcovu bolest?
Jemu (přece) má odplatit, aby to cítil;
20 jeho oči mají vidět svou zkázu,
a z hněvu Všemohoucího se napít.
21 Neb co mu záleží na jeho domě po smrti,
když byl dovršen počet měsíců jeho?
22 Boha-li bude kdo moudrosti vyučovat,
který nebesa spravuje a řídí?
23 Tento umírá v dokonalém štěstí,
všecek bezpečný a spokojený;
24 údy jeho oplývají tukem,
a kosti plny jsou šťavnatého morku.
25 Onen však umírá v hořkosti duše,
nikdy neokusiv, co je štěstí.

V. 19. Job ramítá zásadu Sofarovu 20, 10. že „synové“ jsou trestáni za hříchy svých rodičů, ježto spravedlnost žádá, by vinník („jemu“) sám okusil hořkost činů svých (osobní odplata proti dědičné).

- 26 Oba (stejně) do prachu si lehnou,
oba (stejně) pokryti jsou červy.
- 27 Ejhle, známa jsou mně myšlení vaše,
záměry, kterými utiskujete mne.
- 28 Pravíte totiž: „Kam se poděl dům knížete,
a kde jsou stany, v nichž bezbožní přebývali?“
- 29 Ptali jste se lidí světem zběhlých;
jejich doklady poučit se dejte,
- 30 že v den zhouby zlý člověk zachován bývá,
a v čas (Božího) hněvu v bezpečí odveden.
- 31 Kdo smí do očí mu kárat mravy,
a co učinil, kdo mu odplácí to?
- 32 Ke hrobu (slavně) doprovázen bývá,
a jeho mohyly pečlivě opatrují.
- 33 Sladké jsou mu hrudy údolí,
a za ním všecek svět se hrne,
jako jich před ním šlo nesččetně mnoho.
- 34 Jak tedy jalové jsou potěchy vaše!
Z námitek vašich nezbývá než -- zloba!

Třetí řeč Elifazova. (22, 1.—30.)

Bůh řídí a spravuje svět nehledaje svého prospěchu, ale přísně spravedlivě; nemůže tedy trestati leč hříchy (1.—5.). Job nahromadil množství hrubých hříchů (6.—11.). Za ty je trestán; to může popírati toliko ten, kdo popírá vůbec prozíratelnost Boží podle vzoru starověkých bezbožníků, jimž bylo pykati za ten blud (12.—20.). Obrátí-li se Job upřímně k Bohu, dojde ztraceného štěstí (21.—30.).

HLAVA 22. — 1 Slova se ujav Elifaz Temaňan, řekl:

- 2 Zdali Bohu prospívá co člověk?
Nikoliv! Prospívá sám sobě moudrý.
- 3 Má z toho rozkoš Všemocný, jsi-li spravedliv,
nebo zisk, je-li bez vady tvůj život?
- 4 Zdaž tě přes tvou bohabojnost trestá,
přišed, aby s tebou se vypořádal?
- 5 Zda tvé zloby není tuze mnoho,
a tvé nepravosti zda mají konec?
- 6 Neboť vymáhals na bratřích zástavy neprávem,
a lidi ze šatů do naha jsi svlékal.
- 7 Vody unavenému jsi nedal,
lačnému pak odpíral jsi chleba.
- 8 Člověka pěstního práva — tvá byla země;
velmožný pán — ty jen směls na ní sídlit!

III. 22. V. 2. n. „moudrý“ = bohabojný. — Bůh netrestá člověka proto, by pohnul ho k větší ctnosti a z té by měl větší zisk. (Podle Vulg. v. 2. doslovně: „Zdali Bohu může přirovnán býti člověk, také když by byl dokonalého vědění?“ Elifaz měl své názory za moudrost Boží, se kterou nemůže žádná i nejdokonalejší moudrost lidská soutěžit, tedy také ne jím odporovati, jak činil domněle Job.).

- 9 Vdovy propouštěl jsi s rukou prázdnou,
a plece sirotků jsi rozšlapával.
- 10 Protož osidla tě obklíčila,
a strach nenadálý tebe děsí.
- 11 (Světlo tvé) se zatemnilo, že nevidíš.
rozvodněné vody tě přikrývají.
- 12 Myslíš, Bůh že vyšší je než nebe,
nad hvězdy zenitu že vyvýšen jest.
- 13 a proto praviš: „Co Bůh může vědět?
A jak skrze mračno spravovat co?
- 14 Mraky jsou skryš jeho, že našich věcí nevidí,
a kolem stěžejí nebes prochází se.“
- 15 Zda chceš kráčet po stezce dávných věků,
po které kráčeli muži zlopravů,
- 16 které předčasně smrt uchvátila,
a jichž podstat v potok se rozplynula:
- 17 kteří Bohu říkali: „Odstup od nás;
nic nám nemůže učinit Všemohoucí!“
- 18 On (prý) jim nenaplnil domy blahem,
a jejich smýšlení daleko je (prý) od něho.
- 19 Zřeli (to) spravedliví a veselili se;
nevinný počal jim se posmívat:
- 20 „Ano, podřata je zpučnost jejich,
a co zbylo z nich, to zhltal oheň.“
- 21 Přivíň se k Bohu a buď v přátelství živ s ním,
a tak dojdeš nejlepšího zisku.
- 22 Vezmi si z úst jeho poučení,
a vlož jeho slova do srdce svého.
- 23 Vrať se ponížene k Všemocnému,
vyhostí nepravost daleko ze svého stanu;
- 24 zahodí do prachu kov ušlechtilý,
mezi křemeny potoka ofirské zlato,
- 25 a buď Všemohoucí kovem tvým vzácným,
stříbrem a ofirským zlatem budiž tobě!
- 26 Pak budeš rozkoší z Všemocného kypět,
a své líce k Bohu pozdvihovat;
- 27 prosit budeš ho, i vyslyší tě,
a své sliby plníti mu budeš.
- 28 Všecko, cokoli počneš, zdaří se ti;
na tvých cestách bude ti svítit štěstí.
- 29 Neboť (Bůh) člověka zpučného ponizuje,
ale tomu, kdo klopí oči, pomáhá.
- 30 Spásy dojde ten, kdo nevinný jest;
dojde však spásy čistotou svých rukou.

V. 30, podle hebr.: „Spasí (Bůh) i toho, kdo bez viny není; dojde spásy čistotou svých rukou.“

Job odpovídá po třetí Elifazovi. (23, 1.—24, 25.)

Job dovolává se Božího soudu, který prokáže jeho nevinu. Bůh však pohřichu na soud nepřichází (23, 1.—10.). Hájí se tedy Job sám. Kterak se srovnává jeho čistý život s velikostí muk, jež trpí, je mu nerozluštitelnou hádankou (23, 11.—24, 1.). Podivná prozřetelnost Boží: násilníci se všady roztahují a slabí strádají a trpí nejpestřejšími způsoby (24, 2.—12.). Kromě těch, kteří veřejně jiné znásilňují, druzí zakrývají své nekalé činy pláštěm noci (24, 13.—17.). Bylo by ovšem žádoucí, by patrně byli trestáni. Avšak není tak, bezbožní žijí a umírají namnoze jako jiní (24, 18. až 24.). Doslov (24, 25.).

HLAVA 23. — ¹ Tu Job odpověděl toto:

- 2 Dosud je za vzpouru pokládán můj náрек,
a přece násilně lkání své zadržuji.
- 3 Ó, bych věděl, kde ho mohu najít,
kudy dostal bych se k trůnu jeho!
- 4 Předložil bych řádně jemu (své) právo,
moje ústa měla by plno důkazů.
- 5 Zvěděl bych, jakými slovy by odpověděl mi,
ano, dověděl bych se, co by mi řekl.
- 6 Ó, by jen ve své všemoci se mnou se nepřel,
a mne tíží své velikosti nezavalil!
- 7 Tu by poctivý s ním rozepři vedl,
navždy bych osvobozen byl od svého soudce.
- 8 Ale půjdu-li k východu, neukáže se;
pakli k západu, nezpozorují ho:
- 9 budu-li k severu hledat ho, nespatřím ho,
obráťm-li se k jihu, neuzřím ho.
- 10 Pak by totiž poznal cestu moji,
kdyby mne zkoušel, jako zlato bych vyšel.
- 11 Po jeho stopách chodila má noha,
cesty jeho jsem dbal a nesešel s ní.
- 12 Od stanov rtů jeho neuchýlil jsem se,
a slova úst jeho v lůně mém schovával jsem.
- 13 Týž je vždy, a zvrátit úmyslů jeho nelze;
zachce-li se mu čeho, vykoná to.
- 14 Tak také vykoná, mně co ustanovil,
a jiných podobných úmyslů má mnoho.
- 15 Proto strachuji se před ním:
o tom přemýšleje se děším.
- 16 Řízením Božím srdce mi zmalátnělo,
Všemohoucí poděsil mne.
- 17 Či nejsem bezmála zničen temnotami,
mrákotou, která zakrývá mi líce?

**HLAVA 24. — ¹ (Proč as) Všemocný neurčil časů (k soudu).
by jeho přátelé viděli dny jeho (trestů)?**

III. 23. V. 3. „*ho*“ Boha, jakožto soudce a mstitele krivd, jež trpí. Srv. 10. 2; 13, 3; 16, 22. — „*trůnu*“ = soudcovská stolice.

- 2 Jedni mezníky přenášejí,
uloupená stáda pasou,
3 osla sirotek odhánějí,
v zástavu berou vdově krávu,
4 chudými strkají, že nesmí po cestách chodit,
všichni ubožáci musí se skrývat.
5 Ille, jsou podobní divokým na poušti oslům,
jakoby do práce dlužno jim vycházeti
a shánět kořist, jakou pustina dává,
aby opatřili chleba dětem.
6 Na poli ukradeném musí žnouti,
s vinice uloupené víno sbírat.
7 Nazí nocují nemajíce šatu,
postrádají přikrývky v době mrazu,
8 lijavci, jak bývá na horách, promoklí jsou,
nemají přístřeší, ke skále se tulí.
9 — Loupi sirotky, kteří při prsu jsou,
kojence chudého do zástavy berou. —
10 Nazí chodí nemajíce šatu,
hladovíce musí snášet snopy.
11 Sami bez tuku jsouce — tlačí olej,
šlapajíce víno v lisu — žízní.
12 Po městech nárek umírajících zaznívá,
a krev zavražděných svolává pomstu;
Bůh však té příšernosti nevšímá si.
- 13 Jiní patří k těm, kteří světla se štítí,
nechtějí cest jeho znáti,
nechodí již po jeho stezkách.
14 Záhy zrána vstává úkladný vrah,
usmrcuje chudáka, ubožáka,
v noci pak přikrádá se zloděj.
15 Cizoložníkův zrak na soumrak cihá
říkaje: „Nespatří mne živá duše,“
a své líce zahaluje.
16 V noci do domů se vloupávají,
ve dne, by bezpečni byli, se zavírají,
nechtějíce vidět světla.
17 Ano, těm všem je jitro dobou temna,
znajíť hrůzy (toho) stínu smrti.
18 Budiž jako smítko na vlnách vody,
prokletý buď na zemi úděl jeho,
na cestu k vinici ať se nevydává!

III. 24. V. 10. Vulg. zdůrazňuje, *co násilníci činí chudým (již od v. 5.).* Tu doslovně praví: „*Nahým, chodícím bez oděvu a lačným berou klasy,*“ které si v potu tváře byli na strnisku posbírali.

V. 11a. Podle Vulg.: „*Mezi hromadami těch, kteří tlačíce lisy (při tom) žízní, o poledni odpočívají,*“ hovoří si ti ukrutníci. — Zákon kázal, aby nebyla mládicimu býku tlama zavazována (náhubním provazem, náhubkem). Suroví lidé však hladem trýzní své otroky, kteří sklizejí obilí a žízní mučí ty, kteří lisují víno (nohama hrozny rozšlapující v nádržce vytesané do skály).

- 19 Jak suchý žár pere do sněhu **tavě jej ve vody,**
tak ať podsvětí uchvátí ty, kteří hřeší!
- 20 Ať naň zapomene milosrdenství,
slast jeho červi, nebuď naň pamatováno,
a budiž přelomen jako neplodný strom!
- 21 Odírají bezdětnou, nerodící,
a vdově dobrého nic neprokážou.
- 22 Zachovává (Bůh) násilníky v síle,
vstávají, ač v život další naděje neměli,
- 23 stará se o jejich bezpečí, podpírá je,
a bdí zrak jeho nad cestami jejich.
- 24 Bývají vysoko, náhle pak berou za své;
skácí se, a jako všichni bývají sklizeni,
jako klasy na vrchu (stébła) stínání.
- 25 Není tak? Kdo mne může usvědčit ze lži,
a mým slovům dokázat bezdůvodnost?

Třetí řeč Baldadova. (25, 1.—6.)

Před nejvyšším vládcem nebes, před Všemoudcím, nemůže býti bez viny žádný smrtelník.

HLAVA 25. ¹ Tu slovo ujav Baldad Suhan řekl:

- ² Vládní moc a hrůza u něho jest,
udržuje pokoj na svých výsostech.
- ³ Zdali spočítat lze vojska jeho?
a nad kým nevychází jeho světlo?
- ⁴ Jak může spravedliv být před Bohem člověk?
Jak může čistým se ukázat zrozenec žen?⁵
- ⁵ Ejhle, ani měsíc nemá světla,
ani hvězdy nejsou čisty před ním;
- ⁶ nad to pak člověk-shnilotina,
lidský zrozenec, ten — červík.

V. 19. srv. s Ž 67, 3. Podle Vulg. dosl. má *přecházeti od sněžných vod* (zimy) *do náramného horka* (t. j. má se potáceti od jedné bolestné výstřednosti ke druhé) *a hřích jeho* (t. j. trest za něj) *má přejíti až do podsvětí*.

V. 22. Podle Vulg. mluví o násilníkovi, který „*srdží dolů mnohé ve svém násilnictví; jak vstane, nikdo není jist svým životem.*“

V. 23. Ta péče Boží byla slibována za odměnu *spravedlivým*; Job si stěžuje, že se jí dostává v hojně míře také bezbožným. Podle Vulg. „*dává mu (bezbožnému) Bůh místo (příležitost) ku pokání, ale on ho zneužívá ke zpupnosti; přes to však upírá Bůh oči své na cesty jeho*“ (= bdí blahovonně nad nimi).

V. 25b. Podle Vulg. *táže se* Job, kdo tu prázdnotu jeho řečí může dokázati před soudnou stolicí Boží.

Job odpovídá Baldadovi. (26, 1.—14.)

Job se posmívá štiplavě Baldadovi, který svou „dlouhou“ řečí znamenitě ho potěšil a poučil (26, 2.—4.). Job dokazuje, že smýšlí o velebnosti a moudrosti Boží dokonaleji nežli předešlý řečník, který ho chtěl „poučiti“. Tím odmítá podezření, že snad neuctivě o Bohu smýšlel a mluvil (5.—14.). Job takofka bere svému soupeři zbraň z rukou, aby ho jí porazil.

HLAVA 26. — ¹ Job odpověděl takto:

- ² Kterak jsi pomohl tomu, jenž postrádá síly!
Kterak jsi podepřel rámě, jež nemá moci!
- ³ Jak jsi poradil, komu schází moudrost,
jak mnoho bystrozraku ukázal jsi!
- ⁴ Jménem koho zvěštovals ta slova,
kdo to byl, jehož duch z tebe vyšel?
- ⁵ Ejhle, mrtví chvějí se pod vodami:
také tvorstvo, které přebývá v nich.
- ⁶ Obnažena před ním jsou pekla,
nemá závoje místo smrti.
- ⁷ Roztahuje zemi nad prázdnem,
a mraky na ničem zavěšuje.
- ⁸ Zavazuje vody v oblacích svých,
a mračno pod jejich tíží netrhá se.
- ⁹ Zahaluje líce měsíce v úplňku,
rozprostírá nad ním svoje mračno.
- ¹⁰ Do kruhu ohraničil povrch vodstva,
tam až, kde meze jsou světla a temna.
- ¹¹ Sloupy nebeské se třesou,
trnou, jakmile počne žehrat.
- ¹² Svojí velmocí bouří moře,
a svou moudrostí tříští (jeho) zpupnost.
- ¹³ Dechem jeho nebe se vyjasňuje,
moc jeho vyvádí křivolakého Hada.
- ¹⁴ Ille, co řečeno, drobtý jsou toho, co činí,
sotva šepot jeho řeči vnímáme!
Hřímání velikosti jeho kdo může slyšet?

III. 26. V. 4. Podle Vulg. doslovně: „Koho učiti chtěl? Zdali ne toho, kterýž učinil dýchání?“

V. 9a. předkládá Vulg.: „Který drží obličej trůnu svého.“

V. 10. n. „žehrat“ blesky, hromy a zemětřesením. Místo „žehrat“ Vulg. doslovně jakmile „pokyne.“

JOBŮV VÍTEZNÝ DOSLOV. (27, 1.—31, 40.)

První část. (27, 1.—28, 28.)

Job jest nevinný, ježto bezbožník nemůže mítí svědomí tak klidného a té blaživé důvěry v Boha, jakou má Job (27, 1.—10.). Také Job dovede ličiti zkázu bezbožných, ale toliko neuznává, že stihne s živelní nutností *každého a jen* bezbožného. Podivno, že přátelé ty zásady obraceli stále na Joba a nikoliv na sebe, ačkoli *jim* svědčí, ježto Jobovi velmi křivdili (27, 11.—23.). Člověk dovede sice leccos podivuhodného, ale nemá tolik rozumu, by pochopil zásady moudrosti Boží, kterými je běh světa spravován (28, 1.—11.). Právě moudrosti nelze najít na světě, ta přísluší toliko Bohu. Nejdůležitější zásada moudrosti lidské pak jest — Boha nejvyšší moudrého ctít a vystříhat se hříchu (28, 12.—28.).

HLAVA 27. — ¹ Job ujav své průpovědi mluvil dále:

- ² Jakože živ je Bůh, který zbavil mne práva,
Všemocný, který roztrpčil mou duši!
- ³ Dokud naposled nevydechnu,
dokud dech Boží bude v mých nozdrách,
- ⁴ nebudou mluvit rty mé nepravosti,
a můj jazyk nebude pronášeti lži.
- ⁵ Odstup ode mne, abych vám za pravdu dal;
dokud nezhygnu, nevzdám se neviný své.
- ⁶ Na své správnosti trvám a té se nespustím,
neb mé svědomí nekárá dne mého žití.
- ⁷ Staň se, jak hříšníku sluší, odpůrci mému;
mému nepříteli — jak slušno zlosynů.
- ⁸ Neb jakou naději pokrytec má, když chce přerézat,
když chce odvolat Bůh jeho život?
- ⁹ Zdali křik jeho vyslyší Bůh,
soužení když na něj přijde?
- ¹⁰ Zda může ve Všemocném kochati se,
a Boha vzývati každého času?
- ¹¹ Budu vás učit, jak ruka Boží jedná,
a co Všemocný myslí, nebudu tajit.
- ¹² Ejhle, všichni vy to znáte,
ale proč klamete sebe samé?
- ¹³ To jest u Boha úděl bezbožníkův,
dědictví ukrutníkovu, jež mu dá Všemocný:
- ¹⁴ Množí-li se mu synové, je to pod meč,
vnukové jeho nemohou najíst se chleba,
- ¹⁵ zbylí po něm bývají pohřbeni morem,
aniž vdovy jejich plakávají.
- ¹⁶ Nahromadí-li stříbra jako hlíny,
a šatů opatří-li si jako bláta,
- ¹⁷ opatří sice, nevinný však je obléká,
stříbro pak spravedlivý si dělí.

HL. V. 1. „*průpovědi*“ = duchaplných, britkých, umělecky vázaných, příslovími protkaných výroků.

- 18 Stavívá si příbytek jako mol,
a jako hlídač dělá si boudu.
19 Bohat jsa uléhá, nic není ještě (mu) vzato;
otevře oči své, a — po všem je veta.
20 Stíhají ho jako přival hrůzy,
v noci zachvacuje ho vichor,
21 zdvihne ho žhavý vítr, i musí jíti,
jako bouře jej odnáší z jeho bydla.
22 Házívají po něm bez lítosti,
ruce jejich snaží se úprkem prchnout.
23 Tleskávají nad ním rukama svýma,
vypískávají ho z domova jeho.

- HLAVA 28. — ¹ Má sice stříbro ložiska, kde je dolují,
a zlato místa, kde bývá vypíráno;
² železo ze země umějí vyráběti,
a žárem kamení přetaviti ve měď.
³ Člověk meze temnotám ustanovuje,
do nejzazších koutů vyšetřuje
kámen mrákoty a stínu smrti;
⁴ prolamuje důl si daleko světa,
nohou nepotřebuje se spouští,
ne jako člověk dolů se houpá.
⁵ Pod vrchem země, ze které vyrůstá chléb,
převratně řádí jako oheň;
⁶ ložiska safiru jsou v kamení jejím,
a také hrudy zlata jsou v zemi.
⁷ Je to stezka, které nezná ostrůž,
sokolí oko jí nevyslídí;
⁸ nekráčejí po ní králové zvířat,
nechodí po ní lvíci.
⁹ Člověk na křemen klade svoji ruku,
od kořenů počíná převracet hory,
¹⁰ ve skalách si protrhává štoly,
a všechny skvosty vidí oko jeho;
¹¹ v hlubinách, ze kterých řinou se řeky, šťárá,
a věci nevidané na světlo nosí.

¹² Moudrost však — kde může nalezena býti,
a své sídlo na kterém místě má rozumnost?
¹³ Nezná smrtelník cesty, jež k ní vede,
nelze jí najít v krajích, kde lidé žijí.
¹⁴ Tůně praví: „Není ve mně!“
Moře mluví: „Není u mne!“
¹⁵ Nelze dáti ryzího zlata za ni,
ani koupiti jí váhou stříbra.
¹⁶ Nemožno vyvážit ji ofirským zlatem,
nejskvostnějším onyxem ani safírem.
¹⁷ Nevyrovná se jí zlato ni sklo,
aniž lze směniti za ni nádoby zlaté.

- 18 Na korál, na krystal ani pomyšlení,
nežli moudrost — snáze je loviti perly.
19 Marmo k ní přirovnat etiopský topas,
zbytečno barvami nejčistšími ji cenit.
20 Odkud tedy pochází moudrost,
a kde rozumnost má svůj domov?
21 Skryta je zrakům každého živého tvora,
i ptactvu nebeskému jest utajena.
22 Říše záhuby a smrti praví:
„Ucha našeho došla pověst o ní.“
23 Bůh jen zná cestu, která k ní vede,
on ví, kde má svoje sídlo;
24 on totiž patří až ke končinám světa,
vidí všecko, cokoli pod nebem jest.
25 Když on větrům stanovil sílu,
a vodám odvažoval míru,
26 dešťům když vykazoval zákon
a cestu hromobitným bleskům:
27 tehdy patřil na ni a vyslovil ji,
postavil a také vystihl ji.
28 K člověkově promluvil pak takto:
„Ejhle, Boha se báti — toť jest moudrost.
vzdalovat se zlého — rozumnost!“

Druhá část. (29, 1.—31, 40.)

Jak bývalo jindy: Měl nadbytek majetku (29, 1.—11.) ježto byl dobročinný (12. až 17.); důvěroval, že se nezakalí to štěstí (18.—20.); byl všeobecně vážen (21.—25.). Kterak jest nyní: Nejnížší chátara jím pohrdá (30, 1.—10.); odevšad sevřen, pomocníka nemá (11.—15.); nevýslovně trpí (16.—23.); všechny jeho tužby v nívec se rozplynuly (24.—31.). Přisežně prohlašuje, že té hořké zněny nezasloužil: nebylté smilný (31, 1.—8.); nekřivdil bližnímu (9.—15.); nezanedbával péče o chudinu, vdovy a sirotky (16.—23.); neskládal naděje v bohatství (24. n.); neoddával se tajnému modlářství (26.—28.); neměl zášti k nepřátelům (29.—32.); nebyl pokrytcem (33. n.); neutiskoval na poli (38.—40.). Soud Boží, po kterém Job z té duše touží, ukáže jeho nevinu. (35.—37.).

HLAVA 29. — ¹ Job ujav své průpovědi mluvil dále:

- 2 Ó, by mně bylo jak za měsíců minulých,
jako za dnů, kdy Bůh mne opatroval,
3 když jeho svítlna zářila nad mou hlavou,
při jeho světle když chodil jsem temnotami,
4 jako mi bývalo za dnů, kdy jsem kvetl,
kdy Bůh přátelsky vznášel se nad mým bydletem,
5 dokud býval Všemohoucí se mnou.
vůkol mne pak děti moje,
6 dokud se brodily nohy mé ve smetaně,
a skála vylévala mi potoky oleje!

- 7 Když jsem chodíval ještě ku bráně města,
 abych na ulici usedl si,
 8 jak mne spatřila mládež, skrývala se,
 starci zdvihše se zůstávali státi,
 9 vznešení zaráželi svoje řeči,
 ano prsty kladli na svá ústa;
 10 hlas svůj zdržovali velmožové,
 jazyk jejich na dásních jim vázl.
 11 Ucho, jež slyšelo o tom, mne blahoslavilo;
 oko, jež zřelo to, dávalo svědectví mi.
- 12 Býval jsem zastáncem chudáku, který křičel,
 sirotku, tomu, jenž postrádal pomocníka.
 13 Žehnání hynoucích přicházelo na mne,
 srdce vdovino jsem potěšoval.
 14 Spravedlnost jsem oblékal — ona pak mne —
 jako řízu a turban svou snahu o právo.
 15 Okem slepému jsem býval,
 kulhajícímu pak nohou:
 16 otcem chudáků jsem býval,
 po při neznámého jsem pátral.
 17 Zločincovi čelisti jsem lámal,
 ze zubů jsem vyrážel mu kořist.
- 18 Říkával jsem: „Ve svém hnízdečku zemru,
 až jako písku bude mnoho dnů mých.
 19 Kořen můj jest otevřený vodám,
 a rosa nocuje na mých ratolestech.
 20 Sláva má se stále obnovuje,
 a luk v ruce mé se omlazuje.“
- 21 Napjatě očekávali můj výrok,
 němě dávali pozor na mou radu,
 22 k slovům mým neměli co dodávat,
 nechali na sebe kanouti mé slovo.
 23 Očekávali mne jako deště,
 ústa svá otvírali jak na pozdní lijavec.
 24 Smál jsem se na ty, již malomyslněli,
 jasný můj obličej nemohli zasmušiti.
 25 Řídil jsem dráhy jejich jako velitel,
 jako král mezi vojskem sedával jsem,
 [když jsem zarmoucené těšil].

HLAVA 30. — ¹ Nyní však posmívají se mi lidé,
 kteří lety mne jsou mladší,
 jichžto otce za hodné jsem neměl,
 postavit ke psům stáda svého.
² Síla rukou jejich zničena jest,
 nelze je pokládat za schopné, by žili.
³ Nouzí a hladem vyžábli jsou,

- ohryzují, poušť co skýtá,
 zhyzdění jsou psotou a bídou.
 4 Trhají slané býli a listy s křoví,
 kořen kručinkový jest jim chlebem.
 5 Ze společnosti jsou vyvrženi,
 pokřikují na ně jak na zloděje.
 6 V děsných roklicích jest jim bydliť,
 v děrách zemských nebo skalních.
 7 Ve chrastinách kručívají,
 pod trním své schůzky mají.
 8 Plémě bláznů a bezectných lidí,
 jež bylo ze země vypráskáno.
 9 Nyní jsem jim na písničku,
 stal jsem se jim pořekadlem.
 10 Štítí se mne, daleko přechají ode mne,
 na mou tvář se nestydí plítí.
 11 Ano, toulý své otvírají a trápí mne;
 udidla přede mnou uvolňují.
 12 Na mne výrostci se pozdvihují,
 mohou uběhat si nohy, jak stavějí
 proti mně své stezky zákazomné.
 13 Prolamují se, aby mne zahubili,
 pronikají a nikdo nebrání jim.
 14 Jako široký proud vody se ženou,
 jako hučící vítr se valí.
 15 Obrátila se na mne děsná hrůza,
 hnána jest jako vichorem má vážnost,
 a jako mráček přehlo moje štěstí.
 16 Ano, nyní se rozplývá ve mně má duše,
 neboť dni utrpení mnou vládnou.
 17 V noci bolesti vrtají mi kosti,
 a kteří rozežirají mne, nespí.
 18 Hnilobou pohlédá tělo mé jakoby pláštěm,
 jako řízou se všech stran přikrývá mne.

Hl. 30. V. 5. Podle Vulg. doslovně: „*Kteří z údolí tyto věci uchvacující, když některé našli, s křikem k nim běhávali*“, t. j. když spatří nějaké takové býli v údolí, vykřiknou jástem, tryskem tam běží a rvou se o ně, by každý něco uchvátil.

V. 6. Podle Vulg. doslovně: „*Na pustinách potoků bydlívali, a v doupatech země, anebo na pisku*.“

V. 11. Vulg. přičítá ty útoky samému Bohu: „*Nebo toul svůj otevřel a stisnil mne, a udu vložil v ústa má*.“

V. 12. „*stavějí cesty*“, t. j. násep kolem pevnosti, které chtějí dobýti. K té pevnosti přirovnán tu Job jako již výše 16, 15. Podle Vulg. doslovně: „*Na pravici východu neřesti mé hned povstali; nohy mé podrazili, a utiskli jako vlnami, stezkami svými*“, t. j. hned, jak vznikly mé pohromy, povstali trýznitelé moji.

V. 13. rozvádí obraz o pevnosti, do které nepřítel se dere. — Podle Vulg. v. 13. n. doslovně: „*Rozmetali cesty mé, úklady strojili mně, a nebyl, kdo by dal pomoc. Jako prolomenou zdi a otevřenou branou vpadli na mne, a k mým bídám svalili se*.“

V. 18. srv. s 2, 3. — Podle Vulg. doslovně: „*Množstvím jich hyne roucho mé (t. j. maso mé, zejména kůže) a jako obojkem sukně podpásali mne*.“

- 19 Do bláta mne uvrhl (Bůh),
že jsem bezmála prach a popel.
20 Volám k tobě, avšak neslyšíš mne,
vstávám, ale neohlédáš se na mne.
21 Obrátils mi se v ukrutníka,
tvrdostí své ruky mě stíháš.
22 Vysadils mě na vichor a vezeš mne:
kážeš, abych hynul v bouři.
23 Ano, vím to, že mne vydáš smrti,
domu, v němž vše, co žije, se shromažďuje.
- 24 Zda přece nevztahuje ruky, kdo padá,
a kdo hyne, zda o pomoc nevolává?
25 Či jsem neplakal kdysi nad souženým.
nebo neměla duše má soustrasti s chudým?
26 Čekal jsem totiž dobré, a přišlo mi zlé;
těšil jsem se na světlo, přišla však tma.
27 V útrokách mých vše to bez úlevy,
zastihly mne časy utrpení.
28 Truchle chodím bez útěchy,
povstáváje veřejně křičím.
29 Sbratřil jsem se se šakaly,
přidružil jsem se k pštrosům pouště.
30 Kůže má černá a odpryskává,
kosti mé vyprahly od horkosti.
31 Obrátila se v kvílení má loutna,
a má píšťala v hlasitý nářek.

- HLAVA 31. — 1 Uložil jsem závazek svým očím,
na pannu že ani nepomyslím.
2 — — Neb jaký úděl měl by pro mne Bůh nahoře,
a jaké dědictví Všemocný na výsostech?
3 Zda nemá zkázu pro nešlechetného,
neštěstí pro ty, kdož nespravedlivě činí?
4 Zdaž on nemá na očích mé cesty,
a mých kroků všech nepočítá?
5 Chodil-li jsem s úmyslem obelhati,
chvátala-li, by obelstila, má noha — —
6 — — kéž mne zváží na váze spravedlivé,
a nechť zví Bůh poctivost mou — —
7 Jestliže s cesty uchýlil se krok můj,
chodilo-li srdce mé za očima,
a mých rukou chytla-li se skvrna:

V. 21. Není divu, že nařikám. Činím, co každý se smrti zápasící člověk. Je to poslední oprávněná útěcha. — Podle Vulg. doslovně: „*Avšak ne k zkažení jich vy-pouštíš ruku svou; a padnou-li, (ty) je vysvobodíš*“, t. j. Bůh nevztahuje svou trestající ruku na zemřelé, kdo jednou zemřel, není již mučen. Jiní jinak.

V. 22. srv. s Ž 102, 11. Podle Vulg. doslovně: „*Vy-zdvihl jsi mne, a jako na vítr vsadiv vyrazil jsi mne silně*“, t. j. dal větrem Joba vynést do záchranné výše a odtud jej nechal spadnouti dolů.

8 co jsem zasel, nechať jiný stráví,
co mi vzešlo, buď z kořene vytrháno!

9 Nechalo-li se srdce mé klamat ženou,
že jsem u dveří přítele svého číhal:
10 nevěstkou jiného buď manželka má,
jiní nechať skloňují se na ni;
11 — — neboť je to nešlechethnost,
zločin trestního soudu hodný;
12 oheň je to až do pekel zžírající,
veškeren majetek spalující. — —
13 Přisahám: Dbal jsem práva otroka svého,
nebo otrokyně, když měli spor se mnou.
14 — — Neb co bych čínil, kdyby Bůh povstal k soudu,
kdyby vyšetřoval, co bych mu odvětil?
15 Neučil mne v životě tvůrce jeho,
neutvořil mne v lůně tentýž?

16 Přisahám: Chudým, co chtěli, jsem neodpíral.
zrak vdovin touhou nýti jsem nenechával;
17 sám svou skývu nejídal jsem,
jídal z ní (také) sirotek.
18 — — Neboť od dětství rostla se mnou soustrast,
z lůna matky mé vyšla se mnou — —
19 Viděl-li jsem bez šatů koho hynout,
viděl-li jsem chudáka bez přikrývky,
20 zda mi nežehnala jeho bedra,
a vlnou ovcí mých zda nebyl zahrát?
21 Zamával-li jsem nad sirotkem pěstí,
ježto v bráně svou oporu jsem viděl:
22 paže moje nechať od plece odpadne,
rámě mé ať z kloubu vylomí se!
23 — — Děsil jsem se totiž Božího trestu,
že bych neobstál před jeho velebností. — —

24 Přisahám: neměl jsem zlata za svou oporu,
lesklému kovu jsem neřekl: „Naděje má jsi!“
25 Neměl jsem radosti, že se mé bohatství množí,
že se mnohého domohla ruka má.

26 Nehleděl jsem na zářící slunce,
ani na měsíc v jasů (po nebi) jdoucích;

III. 31. V. 18. podle hebr.:

*„Aho, od mládí byl jsem otcem jemu (sirotkovi),
od dětství byl jsem vůdcem jejím (vdoviným).“*

V. 21. „*zamávati pěstí*“ = zbítí, (nebo jinak znásilnití). — „*v bráně*“ býval soud; u soudu měl Job tolik vlivu, že by se sirotek svého práva proti němu nebyl dovolal.

V. 26. n. srv. s Přís 30, 9. — Mnozí okouzlení jsouce leskem slunce a měsíce, projevovali svou úctu k nim tím, že „*posílali jim hubičky*“, nemohouce líbat je jako líbali modly.

- 27 nedalo se tajně svěsti mé srdce,
abych ruku si líbal svými ústy.
- 28 — — Je to zločin hodný trestního soudu,
byl bych zapřel Boha na výsostech.
- 29 Přisahám: Neměl jsem radosti, padl-li nepřítel,
nejásal jsem, že ho neštěstí stihlo,
- 30 nedopustil jsem hřešit hrdlu svému,
abych kletbou žádal smrti jemu;
- 31 nesměli říci lidé stanu mého:
„Ó, bychom mohli se nasytit masa jeho!“
- 32 Venku nemusil cizinec nocovati,
dveře mé pocestný měl otevřené.
- 33 Přisahám: Nekryl jsem před lidmi hříchu svého,
netajil ve svém nitru své nepravosti;
- 34 nebylo bát se mně velikého davu,
ani děsit se potupy soukmenovců,
v zátiší být, ze dveří nevycházet.
- 35 Ó, by někdo byl, jenž slyšel by mne!
— Zde můj podpis, Všemocný odpověz mi! —
Kéz mám psanou žalobu odpůrce svého!
- 36 Jako náramek chtěl bych nositi ji,
jako korimou skrát ji ovinouti.
- 37 z každého kroku chci se odpovídat,
a jako kníže před něj předstoupiti.
- 38 Jestliže proti mně půda má křičí,
pláčou-li s ní záhony její,
- 39 jídal-li jsem úrody její bez peněz,
a duši oráčů jejích jestli jsem trápil:
- 40 místo pšenice nechat mi vzejde bodlák,
místo ječmene pak trní!

Konec slov Jobových.

ŘEČI BUZANA ELIU, ČTVRTÉHO PŘÍTELE JOBOVA. (32, 1.—37, 24.)

Úvod. (32, 1.—5.)

HLAVA 32. — ¹ Když přestali tito tři muži Jobovi odporovati proto, že spravedlivý býti sobě se zdál, ² rozhněval a popudil se Eliu, syn Barachelův, Buzan, z rodu Ramova. Na Joba se rozhněval, že spravedlivým pravil se býti před Bohem; ³ na jeho přátele pak rozhněval se

V. ³⁸. mluví o zločinech, kterými pachatel poskvňuje své pole, na př.: bije-li své dělníky, odpírá-li jim odměnu, zejména stravu a pod.

V. ³⁹. Dosud přicházejí v Palestině a sousedních krajinách beduini a násilně vymáhají na rolníku (fellahu) část jeho polní úrody. Srv. Sdc 6, 4.

proto, že nenalezli rozumné odpovědi, ale toliko Joba odsoudili. ⁴ Eliu byl čekal, když Job rozmlouval (s přáteli), proto že starší byli ti, již mluvili.

⁵ Když tedy viděl, že ti tři nemohli odpovědět, velmi se rozhněval.

Elihu-ova první řeč. (32, 6.—33, 33.)

Elihu mluví k Jobovým přátelům (32, 6.—14.). Elihu mluví k Jobovi. Úvod (32, 15.—22.). Ať pozorně poslouchá (33, 1.—7.). Kárá Joba, že mluvil opovážlivě a vykládá, proč Bůh na lidi neštěstí sesílá (33, 8.—33.).

⁶ A ujav slovo Eliu, syn Barachelův, Buzan, řekl:

Mladého jsem ještě věku,
kdežto vy již starcové jste;
proto jsem hlavu sklopiv ostýchal se
oznámiti vám, co já vím.

⁷ Myslil jsem, že starší věk má mluvit,
a mnohá léta že mají moudrosti učít;

⁸ ale, jak vidím, jest (ona) duch (Boží) v lidech.
a dech Všemocného dává (jim) rozumnost.

⁹ Nejsou (vždycky) staří moudří,
nerozumějí starci, co právo jest.

¹⁰ Proto pravím: Poslyšte mne,
ukáži vám i já svoji moudrost!

¹¹ Čekal jsem totiž na vaše řeči,
poslouchal jsem rozumy vaše.
brzo-li najdete pravá slova;

¹² dokud mi doufati bylo možno.
že něco řeknete, měl jsem pozor.
Vidím však, nikdo že Joba nepřekonal,
nikdo z vás řečí jeho nevyvrátil.

¹³ Neříkejte: „Nalezli jsme moudrost (v něm),
Bůh jen může ho porazit, ne však člověk!“

¹⁴ Ani slova neřekl proti mně, —
ne jak vy jste mluvili, vyvrátím já ho.

¹⁵ Bojí se, už neodpovídají;
nemají, co by ještě řekli.

¹⁶ Počínám tedy, protože nemluví.
stojí a neodpovídají:

¹⁷ povím také já svůj díl,
ukáži své vědomosti.

¹⁸ Neboť jsem naplněn slovy,
tísní mne duch můj v útrokách mých.

¹⁹ Nitro mé, hle, je jak mošt, jemuž neotevrou,
jako mladé víno, jež měchy trhá.

²⁰ Budu mluvit, abych oddechl si,
rty své otevírat, slova se chápat.

²¹ Nebudu straniti osobě žádné,
aniž člověku lichotit budu.

III. 32. V. ^{21b}. podle Vulg. doslovně: „Boha k člověku nebudu přirovnávati.“

- ²² Neboť nevím, zdali setrval bych,
zda by brzy nevzal mne můj Tvůrce.

HLAVA 33. — ¹ Slyš tedy, Jobe, řeči moje,
na všechna slova má měj pozor!

² Hle, svá ústa otevírám,
mluví jazyk můj v mých ústech.

³ Ze srdce upřímného (jdou) mé řeči,
čistou pravdu rty mé budou mluvit.

⁴ (Jakože) duch Boží učinil mne,
a dech Všemocného mne oživuje.

⁵ Jestliže můžeš, odporuj mi,
připrav se, proti mně se postav!

⁶ Hle, také mne, jako tebe učinil Bůh,
a z téže hlíny já také uštípnut jsem.

⁷ Hrůza přede mnou tedy ať neleká tě,
ruka má na tobě těžce nespočine.

⁸ Řekl jsi tedy: — a já jsem to slyšel,
na zvuk tvých slov měl jsem bedlivý pozor. —

⁹ „Čist jsem já a nemám viny,
bez úhony jsem a prost neřesti;

¹⁰ protože nalézám stíznosti proti mně,
má mne za svého nepřítele,

¹¹ do klády dal moje nohy,
na všechny stezky mé pozor dává.“

¹² Hle, to je, v čem práva nemáš. — odpovídám ti —
neboť Bůh jest větší nežli člověk.

¹³ Kterak jsi mohl na něj stěžovat si,
že ti ke všem slovům neodpovídá?

¹⁴ Bůh přece mluví jednou (takto),
po druhé jinak, člověk však nedbá.

¹⁵ Ve snu, ve vidění nočním,
když padne na lidi tvrdý spánek,
na lůžku když usnou,

¹⁶ tehdy otvírá uši lidem,
učí je, výstrahu jim dává,

¹⁷ aby odvrátil člověka od jeho činů,
aby od pýchy jej osvobodil,

¹⁸ duši jeho aby zachránil od hrobu,
a jeho život aby nepřišel na meč.

¹⁹ Kárá (Bůh) také (člověka) bolestí na lůžku,
čině, že všechny kosti jeho chřadnou;

²⁰ oškliví se životu jeho chléb,
duši jeho pochoutka před tím milá;

²¹ vadne tělo jeho, zaniká,
a holé kosti mu vynikají;

- 22 blíží se ke hrobu život jeho,
duše jeho k smrtelným (ranám).
23 Bude-li mít pro sebe posla,
tlumočníka jednoho z tisíců,
a ten oznámí člověku jeho povinnost,
24 (Bůh) se smiluje nad ním a řekne:
„Vyprost jej, ať nemusí do hrobu;
našel jsem, proč bych se slitoval nad ním.“
25 I bude kypět jeho tělo svěžestí,
vrátí se do dnů mládí svého.
26 Bude se modlit k Bohu, i bude mu milostiv;
patřiti bude na tvář jeho s plesáním,
neboť vrátí člověku jeho spravedlnost.
27 Bude na lidi hledět a řekne:
„Zhřešil jsem, ano. zkrřivil jsem spravedlnost,
ale podle zásluhy nedostalo se mně.
28 Vytrhl život můj, by nemusil do hrobu,
ale by žila má duše světlem se kochajíc!“
- 29 Ejhle, toto všechno činí Bůh
dvakrát, třikrát jednomu člověku,
30 aby odvrátil duši jeho od hrobu,
a jej osvítil světlem živých.
- 31 Pozor dávej, Jobe, a poslouvej mne,
budeš-li mlčet, budu mluvit já;
32 máš-li, co bys řekl, odpověz mi,
mluv, neboť rád ti za pravdu dám;
33 pakli nemáš ty — poslyš mne:
mlč, a budu tě učit moudrosti!

Druhá řeč Elihu-ova. (34, 1.—37.)

Elihu kárá Joba, že opovážlivě mluvil, jako by Bůh nebyl spravedlivý (1.—9.). Dokazuje spravedlnost Boží (10.—30.). Opět kárá Joba, že hříšně mluvil (31.—37.).

HLAVA 34. — ¹ Eliu tedy ujav slovo, pravil také toto:

- ² Slyšte, moudří, slova moje,
učení, mne poslouvejte!
³ Neboť ucho vyšetřuje slova,
jako hrdlo pokrmu ochutnává.
⁴ Co je správné, rozbírejme,
vizme mezi sebou, co dobré jest!
- ⁵ Řekl totiž Job: „Jsem spravedlivý,
Bůh však vzal mi moje právo;
⁶ k tomu, bych odsouzen byl, není důvodu,
smrtelná je má střela bez všeho hříchu.“

III. 34. V. 6. Podle hebr. bývá 6a. překládán: „*přes právo svoje za lháře* (t. j. za pokrytce) *pokládán jsem*“. — Elihu činí tuto výtku Jobovi, ne že pokládá Joba za hříšníka, ale že svými výzvami k Bohu příliš odvážnými zhřešil a tak své útrapy si zasloužil (Knabenbauer).

- 7 Kdo je takový člověk jako Job,
 který pije rouhání jako vodu,
 8 který se přidružuje ke zločincům,
 který chodí s lidmi bezbožnými?
 9 Ano, řekl: „Člověku neprospívá,
 přátelsky-li s Bohem žije.“
- 10 Protož, muži rozumní, poslyšte mne!
 Daleko budiž Boha nešlechternost,
 daleko Všemocného nespravedlnost!
 11 Ne, dle skutků člověka odplácí jemu.
 podle cest jeho každého odměňuje.
 12 Ano, jistě Bůh pro nic neodsoudí,
 ani Všemocný nezkriví práva.
 13 Koho jiného nad zemí ustanovil,
 neb koho postavil nad světem, který stvořil?
 14 Kdyby ducha svého odvolal,
 kdyby dech svůj k sobě vzal,
 15 každý živočich pojednou by zdechl,
 a člověk v prach by navrátil se!
 16 Máš-li tedy rozum, slyš, co se praví,
 popřej sluchu hlasu mé řeči!
 17 Zda může vlásti, kdo právo nenávidí?
 Jak můžeš nejvýš spravedlivého odsoudit?
 18 Toho, jenž řící smí králi: „Odpadliku!“
 toho, jenž vládce smí zváti bezbožníky.
 19 toho, který není straníkem knížat,
 aniž dbá šlechtice, když s chudšasem při má.
 ježto jsou všichni dílo rukou jeho!
 20 Náhle umírají, o půlnoci.
 velmoži třesou se a pomíjejí.
 mizí vládce, ač nikdo ruku naň nevztáhl.
 21 Neboť na očích má cesty lidské,
 všechny kroky jejich vidí.
 22 Není mrákot, není černého temna,
 kde by se skrýti mohli zločincové.
 23 Neboť není v moci člověkově,
 kdy má před Boha dostavit se na soud.
 24 Roztříštuje silné bez výsledku,
 na jejich pak místo staví jiné.
 25 Známy jsou mu totiž jejich skutky;
 proto podvrací je v noci,
 26 rozbíjí je, protože zločinci byli,
 mrská je před očima všeho světa.
 27 To proto, že s tím úmyslem od něho odpadli,
 a žádné cesty jeho uznati nechtěli,

V. 14. „*sluch boží*“ = „*dech Boží*“, život, žicha (zvířecí), duše (nesmrtelná člověkova). Srv. Gn 2, 7; Ž 103, 30.

V. 17. „*Zdali ten, kdo nemluje soudu, může uzdraven býti?*“ (17a. Vulg. slov.-ně) je mimo souvislý proud myšlenek.

- 28 aby donesli před něho nářek nuzného,
aby uslyšel hlas chudých.
- 29 Když však klidně se chová, kdo ho smí odsoudit,
a když si zakryje tvář, kdo může ho kárat,
ať běží o národ neb o jednotlivce,
- 30 učinil-li králem (třebas) pokrytce,
člověka, který utiskuje národ.
- 31 Ano, nikdo nechce Bohu říci:
„Budu trpět, nechci dále hřešit:
32 pobloudil-li jsem, ty pouč mne,
křivdil-li jsem, nebudu dále tak činit.“
- 33 Má (Bůh) podle tvého názoru odměňovat,
že se ti nelíbí, (co činí)?
Tobě dlužno je návrhy dáti, ne mně:
co tedy myslíš sobě, pověz!
- 34 Lidé rozumní se mnou řeknou,
moudrý muž, který poslouchá mne:
- 35 „Bez rozvahy promlouval Job,
slova jeho rozumná nejsou.
- 36 Kéž jest vyzkoušen Job dokonale,
ježto se přel jako lidé nešlechtní!
- 37 Neboť vinu na vinu kupí,
mezi námi potupně mluví.
pořád reptá proti Bohu.“

Třetí řeč Elihu-ova. (35, 1.—16.)

Člověk neprospívá ctnostmi a neškodí hříchy svými Bohu, ale sám sobě (1.—8.).
Mnozí trpící úpějí, a Bůh se jich neujímá proto, že se k němu celým srdcem ne-
utíkají, ale s ním se hrdluji (9.—16.).

HLAVA 35. — 1 Eliu tedy opět ujav slovo řekl:

- 2 Za správný-li pokládáš svůj názor,
to-li zoveš „má správnost vůči Bohu“,

V. 29. Podle Vulg. slovně: v. 29.: „*Nebo když on půjčí pokoje, kdo jest, jenž by odsoudil? Jak by ale skryl obličej (svůj), kdo jest, jenž by spatřil jej. nad národy i nade všemi lidmi?*“ Smysl z nouze: Ať Bůh komu činí dobře (= „půjčí pokoje“) nebo zle (= „skryl obličej“), nikdo nemůže jeho úradek změnit, zrušit, od něho výše se odvolati, proto jest nejvyšš spravedlivý. — V. 30. prý (Knabenbauer) podle Vulg. slovně podává důvod, proč Bůh leckdy tvář svou (přízeň) od lidu odvrací: „*Kterýžto činí, aby kraloval člověk pokrytec, pro hříchy lidu.*“ Jiní jinak.

V. 31. n. mluví sice všeobecně, mluví však na Joba, kterak měl mluvit ve svém utrpení. Podle slov. znění Vulg. Elihu vyzývá Joba, aby opravil, s čím snad z řeči Elihuovy nesouhlasí: (v. 31.) „*Protož, poněvadž já mluvil jsem k Bohu, tobě také nebudu brániti.* (32.) *Pobloudil-li jsem, ty vyuč mne; mluvil-li jsem nepravost, nebudu již tak mluvit.*“ Jiní jinak.

V. 33. štiplavě vybízí Joba, by poradil Bohu, jak lépe bylo by lze řídit a spravovati svět, podělovati dobrým a zlým, když není spokojen se způsobem dosavadním — Podle Vulg. slovně: „*Ždali od tebe Bůh žádá jí, že nelíbila se tobě? Nebo ty začals mluvit, a ne já; pakli co znáš lepšího, mluv.*“ — „*jí*“ = ? nepravosti (v. 32.), t. j. nesprávně, opovržlivě řeči (Knabenbauer); smysl pak temný.

V. 37. „*vinu na vinu*“ svými smělými výzvami k Bohu (ne hříchy spáchanými dříve, nežli byl stížen malomocenstvím!). — Podle Vulg. doslovně: „*Nebo přidává k hříchům svým rouhání; mezi námi zatím sevržen buď* (posuďme řeči jeho a pokárejme ho); *a pak ať k soudu popuzuje Boha řečmi svými.*“

- 3 že ses tázal, co ti to prospěje (řka):
 „Oč je mi lépe, nežli kdybych byl zhřešil?“
 4 Já tedy odpověď dám tobě,
 i tvým přátelům, kteří jsou u tebe.
 5 Pohled na nebesa, popatř
 a viz oblohu vyšší tebe.
 6 Jestliže se proviníš, co mu (tím) uškodíš,
 bude-li mnoho tvých hříchů, co mu (tím) uděláš?
 7 Správně-li činiti budeš, co mu dáš (tím),
 neb čeho z ruky tvé dostane se jemu?
 8 Člověku, jakým jsi ty, bude škodit tvá nepravost,
 zrození lidskému pomůže tvá správnost.
 9 Pro množství utiskovatelů křičí,
 kvůli pro násilné rámě vladařů,
 10 nikdo však neříká: „Kde je Bůh, můj tvůrce,
 který nás učí chválu zpívat v noci,
 11 který nás poučil více než zvířata zemská,
 moudré nás učinil nad nebeské ptactvo.
 12 Takto-li křičí, nikdo jich nevyslýchá,
 (křičí-li) pro zpupnost bezbožníků.
 13 Avšak lež je říci, Bůh že neslyší,
 Všemocný že nevšímá si toho.
 14 Byť i se říkalo, že ho není vidět,
 věc má na očích, dlužno jen čekat na něj!
 15 V době, kdy hněv jeho ještě netrestá,
 jak by nevěděl o hříchu velmi dobře?
 16 Protož Job na jalovo ústa svá otvírá,
 bez rozumu mnoho mluví.

Čtvrtá řeč Elihu-ova (36, 1.—37, 24.).

Bůh jedná prozíratelně, zlé trestá, dobré odměňuje (36, 1.—7.). I bezbožné útrapami polepšuje, zmoudří-li, laskavě má se k nim, tím spíše pečuje strastmi o spravedlivé, sesílá je proto, aby je hříchu a trestu za něj uchránil, trestá je, by nezpyšněli, ale blíže k Bohu se přitulili (36, 8.—15.). S jakým smýšlením dlužno tedy bolesti, jež Bůh ukládá, snášeti (36, 16.—21.). Aby je přijímal Job s příslušnou pokorou, líčí Elihu nesmírnou velikost a vznešenost Boží (36, 22.—37, 13.), a proti ní chabost lidskou (37, 14.—24.).

HLAVA 36. ¹ Mluvil tedy Eliu dále:

- 2 Poshov mi maličko a povím tobě,
 neboť mám ještě, co bych za Boha mluvil!
 3 Přimáším své vědomosti z daleka,
 k důkazu, že je můj tvůrce spravedlivý.
 4 Věru, že nejsou lživé řeči moje,
 vědec dokonalý je před tebou!

HL. 35. V. 3. „to“ = spravedlivý život. — Job sice do slova nikdy se tak nevyjádřil; často však tvrdil, že spravedliví trpí, bezbožníci že se mají dobře, i mohlo se zdáti posluchačům, že nic neprospívá žití zbožné a nic neškodí žití hříšné. Tento názor potírá nyní Elihu.

- 5 Bůh je mocný, nikdo jím nesmí pohrdat,
je mocné síly, je moudré mysli.
- 6 Nedává živu býti bezbožnému,
a chudým dává práva dojít.
- 7 Neodvrací od spravedlivce očí,
ale ke králům je posazuje,
aby na věčné časy seděli vysoko.
- 8 Jsou-li (pak) lidé spoutáni řetězy,
jsou-li svázáni provazy bídy,
9 předkládá jim skutky jejich,
jejich přestupky, že zpyšněli;
10 otvírá jim ucho, aby je káral,
káže jim od zlého se odvrátit.
- 11 Poslechnou-li a podrobí-li se mu,
trávit budou dny své ve štěstí,
a svá léta v potěšení.
- 12 Pakli neposlechnou, ženou se na meč,
zahynou, že neměli rozum;
13 ano, lidé zvrhlého srdce zuří,
nevolají k němu, když je poutá,
14 proto zvadne v mládí duše jejich,
život jejich jako smilných chlapců.
- 15 Trpícího zachránit chce strastí,
otevřít utrpením ucho jeho.
- 16 Tak také tebe vytrhne z hrdla tísně,
široce místo toho se uvolní ti,
a tvůj stůl bude plný tučných jídel.
- 17 Budeš-li však bubřet bezbožným souzením,
soud a ortel zachvátí tebe.
- 18 Protož nenech se hněvem unést, bys tupil,
ani velikým výkupným nedej se svěsti!
- 19 Zda tvůj křik mimno tíseň postaví tě,
třeba bys napjal všechny síly?
- 20 Ať tě neošálí pošetilost,
abys měl toliko sebe za moudrého!
- 21 Hleď, ať nenakloníš se k nepravosti,
neboť proto jsi zkoušen utrpením.
- 22 Aj, Bůh vznešený je ve své moci,
nikdo není mu podoben mezi vládci.

Hl. 36. V. 5. Podle Vulg. slovně: „*Bůh mocných nezamítá, poněvadž i sám jest mocný.*“

V. 19. podle Vulg. slovně: „*Odlož velikost svou bez souzení i (nechej) všech mocných silou.*“ „*velikost*“ = domýšlivost, pýcha.

V. 20. Podle Vulg. slovně: „*Neprodlužuj noci, aby vystoupili lidé za ně.*“

V. 21. „*proto jsi zkoušen utrpením,*“ abys nenaklonil se k nepravosti, ale spíše se od ní odvrátil. V. 21b. podle Vulg.: „*nebo té (nepravosti) počal jsi následovati po bídě*“, t. j. od té doby, co tě stihla bída, neuctivě mluvíš.

- 23 Kdo smí ho pohnat k soudu, co a jak činí,
neb kdo smí říci mu: „Proti právu jsi jednal?“
24 Illeď, bys oslavoval vládu jeho,
kterou opěvují lidé!
25 Všechno lidstvo s úžasem na ni hledí,
každý smí (na ni) patřit toliko z dálky.
26 Ejhle, vznešenost Boží nelze nám pochopit,
let jeho počet je nevystižitelný.
27 Neboť vytahuje kapky z moře,
ve svou inlhu na déšť je svazuje,
28 a ten z mraků dolů kane,
crčí na zástupy lidí.
29 Zda možno chápat, jak mraky roztahuje,
ze kterých si stánek činí?
30 Rozprostírá, hle, kolem sebe mlhy,
a vrchy hor jimi zahaluje.
31 Jimi totiž národy vyživuje,
uděluje pokrmů hojnost.
32 Dlaně svoje zahaluje bleskem,
ukládá mu, do čeho uhoditi;
33 oznamuje mu svůj ortel,
když vzplane hněvem na nepravost.

- HLAVA 37. ¹ Nad tím děsí se mé srdce,
z místa svého se vymrštuje.
² Slyšte, slyšte v hrůze jeho hlas,
hukot, který vychází mu z úst.
³ Pod celým nebem se rozprostřít nechává jej,
světlo jeho do končin země.
⁴ Za světlem řve hromobití,
hřímá zvukem své velebnosti,
nepřekáží, by se blýskalo,
když je slyšet jeho hromy.
⁵ Hřímá Bůh svým hlasem přepodivně,
jenž činí veliké věci a nezpytatelné.
⁶ Prikazuje sněhu: „Padni na zem!“
lijavci a dešti pak: „Valte se proudem!“
⁷ Ruce každému smrtelníku svazuje,
aby poznával svou nemohoucnost.

V. 29. O stánku Božím z oblaků srv. Ž 17, 12. — Podle Vulg. slovně: „*Chtěl-li by roztáhnouti oblaky jako stan svůj, (30.) a blýskati světlem svým shůry, stěží je také moře zakryje.*“

V. 31. „*Jimi*“ mlhami, které vydávají zemi vláhu, a podmínku vzrůstu obilí. — Podle Vulg. slovně: „*Těmi zajisté věcmi soudí lidi, i dává pokrmy mnohým smrtelníkům.*“

K v. 32. srv. Ž 17, 15. — Podle Vulg. slovně: „*V rukou zakrývá světlo, a prikazuje mu, aby zase přišlo.*“

V. 33. Vulg. slovně: „*Zvěstuje o něm (o světle) příteli svému, že vladařství jeho jest, a může k němu vstoupiti.*“ T. j. Bůh svým miláčkům slibuje, že po tnu (neštěstí) uvidí světlo (štěstí). Do souvislosti s v. 32. lépe se hodí myšlenka, podaná v překladě výše, že Bůh blesky trestá hříšníky. — Jiní jinak.

- 8 Zvířata do skrýše zalézají,
v jeskyni své přebývají.
9 Z komory jihu přichází vichor,
ze zásobáren severu zima.
10 Dechem Božím ledy tuhnou,
a zase široce vody tekou.
11 Ano i blesky metá mračno,
oblak promítá jeho světlo,
12 které do kruhu se potuluje,
víně se klikatě, kam on je vede,
aby vykonalo vše, co mu káže,
na povrchu jeho zeměkruhu,
13 buďto aby bylo metlou zemi,
nebo štěstím; (obého) dává mu dojít.
- 14 Otevři své ucho tomu, Jobe,
zastav se a považ divy Boží!
15 Chápeš, kterak Bůh mu přikazuje,
blesku, v jeho mracích by svítil?
16 Chápeš, kterak vznášejí se mraky,
divy dokonale moudrého?
17 Ty, ježž roucha (nepříjemně) pálí,
když země zmalátněla poledním větrem,
18 můžeš ty s ním rozprostírat oblohu,
která je pevná, jakoby ulitá z kovu?
19 Ukaž nám, co bychom řekli jemu,
neboť my obestřeni jsme temnem.
20 Kdo smí říci mu: „Chci (s ním) rozmlouvati?“
Či si přeje někdo, by pohlcen byl?
21 Ale nyní není vidět světla,
ovzduší zhuštěno jest mraky;
vane však vítr a zahání je.
22 od severu přichází zář zlatá,
a kolem Boha hrozná velebnost.
23 Náležitě ho vystihnout nemůžeme,
veliký jest mocí a spravedlností,
co je právo, nikdy neporuší.
24 Protož nechať se ho lidé bojí,
nikoho nedbá, kdo myslí, že je moudrý.

První řeč Boží (38, 1.—39, 32.) a Jobova odpověď na ni

(39, 33.—35.).

Bůh vyzývá Joba, by mu odpověděl na dané otázky (38, 1.—3.), aby poznal Boží velikost a svou nepatrnost, Boží moudrou prozřetelnost a opovážlivost svých výroků. Otázky vzaté ze stvoření světa (38, 4.—11.); o zoře (12.—15.); o moři a zjevech povětrnostních (16.—30.). O hvězdnatém nebi, o blesku a lijavci (31.—38.); o zvířatech pozemských (38, 39. n., 39, 1.—25.), o ptactvu (38, 41; 39, 26.—30.). Bůh zahanbuje a pokořuje Joba (31. n.). Job uznává svou nepatrnost a vzdává se slova (33.—35.).

HLAVA 38. ¹ Tu odpověděl Hospodin Jobovi z vichru a řekl:

- ² Kdo to zatemňuje prozířetelnost
nejapnými promluvami?
- ³ Přepaš jako bojovník svá bedra,
budu se tebe tázat, odpověz mi!
- ⁴ Kde jsi byl, když základy kladl jsem zemi?
pověz mi, jestliže máš rozum!
- ⁵ Víš-li, kdo rozměry jí ustanovil,
aneb kdo roztáhl měřičský provazec na ni?
- ⁶ Na čem jsou upevněny základy její,
aneb kdo položil úhelný její kámen.
- ⁷ Když všechny jítiní hvězdy se radovaly,
a když plesali veškerí synové Boží?
- ⁸ Rci, kdo zavřel jako by dveřmi moře,
v době, kdy vytrysklo, z lůna takořka vyšlo.
- ⁹ Když jsem kladl mu ob'ak za oděv jeho,
a je mrákotou jako plénkami ovíjel?
- ¹⁰ Vylámal jsem jemu hranice mé,
položil jsem závory a brány,
- ¹¹ a děl jsem: „Až potud a ne dále smíš jíti,
a zde budeš tříštit bujné své vlny!“
- ¹² Který den života svého jsi přivolał jítro,
a zoře vykázal jsi místo její,
- ¹³ aby chopila se cipů země,
a všechny bezbožníky vytrásla z ní,
- ¹⁴ aby se změnila jak hlína pečutítkem,
aby se zbarvila jakoby rouchem.
- ¹⁵ by vzato bylo bezbožným světlo jejich,
a rámě zdvižené by zlomeno bylo.
- ¹⁶ Zdali přišels ku pramenům moře,
a po dně tůně procházel ses?
- ¹⁷ Zda se otevřely ti brány smrti,
a dveře temnosti jsi viděl?
- ¹⁸ Zdali přehlédł jsi šíři země?
Pověz mi, jestliže ji všecku znáš!
- ¹⁹ Která cesta vede k sídlu světla,
a kde místo své má temno,

III. 38. V. 1. srv. s Ex 19, 18; 3. Král 8, 10; Ž 17; Ž 96; Is 64, 1; Mich 1, 3.

V. 7. „synové Boží“ = andělé. Srv. 1, 6; 2, 1; Ž 28, 1.

V. 13. Jako člověk „vytrásá“ z koberce smeti, tak zora bere takořka do rukou veliký koberec země a vytrásá z něho lupiče, kteří prchají, když se rozednívá.

V. 11. Dokud je země zastřena temnou nocí, zdá se lidskému oku býti beztvorou hmotou, jako hlína, do které není vtlačeno razítko (nebo která není vměstnána do formy). Jakmile zasvitne zora, již je viděti pestrout členitost povrchu zemského. Dokud je země ponořena v hustou tmou noční, nerozoznává člověk barvy; ale jak se rozbrěskne, pozoruje pestrobarevné roucho rostlin, kterým je země oděna.

- 20 abys přivedl to i ono svým časem,
a je zas odvedl po stezkách domu?
21 Můžeš to vědět, neb tehdy jsi se zrodil,
a počet dnů tvých veliký jest!
22 Zdali vešel jsi kdy do skladů sněhu,
nebo viděl jsi skladiště krupobití,
23 které chovám na doby nepřitele,
na den bojování a války?
24 Kudy jde cesta k místu, kde vichor se dělí,
a kde se rozchází východní vítr na zemi?
25 Prudkému lijavci průdůch kdo prolamuje,
a dráhu hučícímu hromobití,
26 aby přšlo na zemi liduprázdné,
na poušti, kde nebydlí žádný člověk,
27 aby napojil kraj pustý a bez cest,
a dal vzrůst pučící zeleni?
28 Má déšť nějakého otce,
aneb kdo plodí krůpěje rosy?
29 Z čího lůna led vychází,
a jímí nebeské kdo plodí?
30 Jako kámen tvrdnou vody,
povrch tůně (mrazem) tuhne.

- 31 Zda můžeš přitáhnouti svazky Kuřátek,
aneb uvolniti pouta Orionu?
32 Zdali vyvádíš zvířetník v čas jeho,
a dáváš vycházet Medvědu s jeho dětmi?
33 Zda jsou známy tobě zákony povětří,
a zda ukládáš mu, by nad zemí vládlo?
34 Zda můžeš na oblak zavolati,
aby přival vod tě zalil?
35 Zdali vysíláš blesky, že jdou ihned,
že ti řeknou: „Ejhle, tu jsme!“?
36 Kdo vložil do útrob mraků moudrost,
neb kdo dal zjevům ve vzduchu rozum?
37 Či moudrost mraky má spočítány,
a měchy nebeské kdo vylévá,

V. 25. O „průdůch (průtocích) nebeských“ srv. Gn 7, 11.

V. 30. srv. s 37, 10. Bůh opakuje a tím schvaluje výrok, který pronesl Elihu.

V. 31. „Kuřátka“ = *Plejádky* jako 9, 9. — Činí „svazek“, chumáč tím, že jsou blízko sebe. Člověk nemůže ten svazek „utáhnouti“, t. j. učiniti, aby se přiblížily více. Podobně nemůže vzdáliti více od sebe hvězdy spojené v souhvězdí Orionu. — V 31. n. klade Hontheim před v. 12. Viz tamže.

V. 32. O „viiřetniku“ srv. 4. Král 23, 5. — O „Medvědu“ viz výše 9, 9.

V. 34. Kdyby člověk tu moc měl, schoval by se dříve, nežli by na mrak zavolal, aby nepromokl (= „nebyl zalit“). Řečeno trpce a káravě.

V. 35. „Ejhle, tu jsme“ říkali ochotní sluhové svým pánům přijímající jejich rozkazy.

V. 36. Podle Vulg. slovně: „Kdo složil ve vnitřnostech člověka moudrost, aneb kdo dal kohoutu rozumnost?“

V. 37. „měchy nebeské“ = mračna. Viz výše 36, 27. Slovný překlad Vulg.: „Kdo může vypravovati řád nebes, a souzvuku nebeskému kdo rozkáže umlknouti?“

- 38 když půda ve slitímu ztvdla,
a když hruda splynula s hroudou?
- 39 Zda můžeš nachytati kořisti lvici,
a žravost mládat jejích nasytit,
- 40 když se krčí na místech skrytých,
v houštinách leží na číhaně?
- 41 Kdo pokrm krkavci připravuje,
když jeho mláďata k Bohu křičí,
když sem tam létá, že není potravy?

- HLAVA 39. ¹ Zdali známa ti doba, kdy kamzík říje,
neb hlídáš laně, jež pracují ke slehnutí?
² Spočítals, kolik měsíců jsou březí,
a je známa ti doba, kdy rodí?
³ Nakříví se k vrhu i okozí se,
rychle se zbavují bolestí svých.
- ⁴ Mláď jejích silí se, roste pod širým nebem,
vychází a k nim se nevrací.
- ⁵ Kdo dal svobodu divokému oslu,
kdo pouta (toho) poběhlíka rozvázal,
⁶ jemuž poušť jsem vykázal za bydliště,
za jeho domov slatinné pláně?
- ⁷ Ryku města posmívá se,
křiku honákova neslyší.
- ⁸ Prohledává vůkol hory, své pastviny,
po všem, co zeleného, pátrá.
- ⁹ Zda se zachce zubru sloužit tobě,
nebo přenocovat u tvých jeslí?
- ¹⁰ Připoutáš zubra provazem svým k liše,
nebo bude poslušně brázdy ti orat?
- ¹¹ Můžeš spoléhat na něj, že velkou má sílu,
a jemu svěřit výtěžek své práce?
- ¹² Můžeš mu věřit, že ti obilí svezé,
že je shromáždí na tvé humno?
- ¹³ Je křídlo pštrosice tak líné,
neb nemá perutí ni peří,
- ¹⁴ že své vejce svěruje zemi,
na písku nechává je hřát se,
- ¹⁵ zapomíná, že je rozmačká noha,
že je divoká zvěř rozšlape?
- ¹⁶ Tvrdá je na mláď svou, jako by nebyla její,
že je marná její námaha, nedbá.
- ¹⁷ Bůh totiž odepřel jí moudrost,
neudělil rozumnost jí.

- 18 Když (však) přijdou lovci, prchá,
směje se koni i jezdcí jeho.
- 19 Zdali dáváš koni sílu,
vybavils mu řehotem hrdlo?
- 20 Ženeš jej do skoku jako kobytku,
an frká nádherně a děsně?
- 21 Vyhrabuje zemi a jásá,
statně vstříc jde ozbrojeným.
- 22 Směje se strachu, nebojí se,
aniž ustupuje meči.
- 23 Nad ním chřestí toulec,
kopí a štít se blýská.
- 24 S hlukem a hřmotem hltá zemi,
nedá se zadržet, když zazní trubka.
- 25 Jak slyší polnící, „Kupředu“ říká,
z daleka již číje srážku,
hřímání vůdců a bitevní ryk.
- 26 Zda tvou moudrostí pernatí sokol,
a svá křídla rozpíná k jihu?
- 27 Zda k slovu tvému vznáší se orel,
a klade na horách vysokých hnízdo?
- 28 Na skále sídlí a přenocuje,
na skalním špičáku, kam není přístup.
- 29 Tamodtud slídí po kořisti,
z daleka vidí ji oči jeho.
- 30 Mláďata jeho střebají krev již,
a kde jsou mrtvoly, tam jest on též.
- 31 Mluvil pak Hospodin k Jobovi dále:
- 32 Kdo se chtěl s Všemocným hádat, bude již mlčet?
Karatel Boha má mu přec odpovědět!
- 33 Odpověděl tedy Job Hospodinovi a řekl:
- 34 Hle, má maličkost, co může odpovědět?
ruku svou na ústa si vložím.
- 35 Jednou jsem mluvil, nechci rozmlouvat dále,
mluvil jsem opět, nechci nic přidávat.

*Druhá řeč Boží (40, 1.—41, 25.) a Jobova odpověď na ni
(42, 1.—6.).*

Bůh kárá Joba, že chtěl sebe ospravedlnit na úkor spravedlnosti Boží (40, 1.—3.) a připomíná mu jeho slabost (40, 4.—9.). Aby tu svou chabost lépe poznal, líčí Bůh dva veliké své tvory, hrocha (40, 10.—19.) a krokodila (40, 20.—41, 25.).

HLAVA 40. ¹ Ujav pak slovo Hospodin z vichru řekl:

- ² Přepaš jako bojovník svá bedra,
budu se tebe tázat, odpověz mi!

- 3 Zda chceš popřít mou spravedlnost,
já bych vinník byl a ty spravedlivý?
- 4 Nebo máš jak Bůh tak mocné rámě,
a jak on (svým) hlasem hřímáš?
- 5 Okrášli se vysokou vznešeností,
v nádheru a velebnost se oblec!
- 6 Přikaz, ať srší výbuchy hněvu tvého,
jediným pohledem každého nadutce poniž!
- 7 Jediným pohledem každého zpupného sehní,
zdeptej na místě bezbožníky!
- 8 Do prachu je zahrab všechny,
a tvář jejich do jámy pohřiz!
- 9 I budu také já tě slavit,
že ti pomoci může tvá pravice.
- 10 Hrocha viz, jež stvořil jsem jak tebe.
trávu jako hovězí skot žere.
- 11 Ejhle, jakou sílu má ve svých bedrech,
jaká moc v jeho břišním svalstvu!
- 12 Ocas má tuhý jako cedr,
kyčle pak šlachami propletené.
- 13 Kostí má jako trubice z mědi,
hnáty jako železné sochory.
- 14 On je prvotina Božích činů,
stvořen je k tomu, by vládl nad svými druhy.
- 15 Vyvýšeniny mu býlí nesou,
kde si všeliká zvěř polní hraje.
- 16 Pod lotosovými trsy spává,
skrývá se v rákosí a v bahně.
- 17 Obestírají ho lotosy stinné,
obstupují ho topoly říční.
- 18 Rozvodní-li se řeka, nebojí se:
klidný je, vniká-li mu Jordán do úst.
- 19 Kdo ho za zuby vzít může,
nebo mu provazec provléci nosem?
- 20 Můžeš-li háčkem vytáhnout krokodila,
provázkem udice za jazyk ho chytit?
- 21 Zdali prostrčíš rákos nozdrami jeho,
nebo trnitým proutkem mu provrtáš čelist?
- 22 Bude se obracet k tobě s mnohými prosbami,
bude mluvit k tobě lichotivě?

Hl. 40. V. 5. n. Jsi-li Bohu roven, že chceš soudně s ním rokovati, ukaž velebnost, podobnou velebnosti Boží! Řečeno šlehavě. — Velkolepé *roucho* Boží jsou mraky a jiné zjevy provázající bouři; „*výbuchy jeho hněvu*“ je bouře, zejména hromy. — „*Jediným pohledem*“ pokořil Bůh na př. Egyptany podle Ex 14, 24. Srv. Is 2, 12; Ez 22, 19; Hab 3, 6; Ž 67, 1.

V. 14b. Podle Vulg. doslovně: „*tvárce jeho přidal mu meč*“, t. j. (?) *tesáky* a kly zahnuté, kterými jako srpem žne býlí a proti útočníkovi se brání.

V. 18. „*Jordán*“, t. j. proud Nilu, prudký a veliký jako palestinský *Jordán*.

- 23 Zda se mu zachce učinit s tebou smlouvu,
abys ho za sluhu přijal na věčné časy?
24 Budeš moci s ním hráti si jako s ptáčkem,
nebo uvázati jej svým doerkám?
25 Budou smlouvat se o něj cechovníci,
rozsekají ho mezi prodavače?
26 Posypeš-li střelami kůži jeho,
nebo rybářskou harpunou jeho hlavu?
27 Jestliže vložíš na něho svou ruku,
pamětliv boje jsa po druhé nespálíš se!
28 Ejhle, naděje tvá zklame tebe,
jak se na něho podíváš, již klesneš!

HLAVA 41. 1 Nikdo není tak smělý, aby ho dráždil,
kdo tedy chtěl by postavit se přede mne?
2 Kdo mi dal prve co, abych mu to vrátil?
Všecky věci, které jsou pod nebem, mé jsou.

- 3 Nemohu pomlčeti o jeho ozdobě,
chválit chci jeho sílu a lesk jeho zbraně.
4 Kdo může odkrýti podklad roucha jeho,
do jeho dvojího kruhýře kdo vniknout?
5 Vrata tlamy jeho komu lze otevřít,
když z kruhu zubů jeho jde hrůza?
6 Jeho hřbet jest slitina štítů,
pevně je zavřen, jakoby zapečetěn.
7 Jeden těsně spojen je s druhým,
že není skuliny mezi nimi.
8 Jeden k druhému úzce přilnul,
drží vespolek nerozlučně.
9 Kýchání jeho vyzařuje světlo,
oči má jako svírající zora.
10 Z úst jeho (takořka) pochodně vycházejí,
ohnivé jiskry mu unikají.
11 Z chrípí jeho vystupuje pára,
jako z kotle na ohni, v němž to vře.

V. 25. „*cehovníci*“, t. j. příslušníci *rybářského* cechu nebudou se hašteřiti, komu, a v jaké míře ulovený krokodil patří, jak bývá, když se dělívali o *ryby* ulovené. — Dnes ovšem již jinak.

V. 26. podle Vulg. slovně: „*Zdali naplníš síť kůží jeho, a rybi posadu hlavou jeho?*“

V. 28. „*naděje*“, že ho chytiš nebo v boji (v. 27.) zabiješ. — „*klesneš*“ hrůzou. III. 41. V. 2. srv. s Řím 11, 35.

V. 3. „*dozda*“ = „*lesk jeho zbraně*“ = jeho pancíř. — Podle Vulg. slovně: „*Neodpustím ti, a slovům mocným, a k prošení stoženým.*“

V. 7. n. „*jeden*“ štítek.

V. 9. Když „*kýchá*“, vystřikuje z nozder vodu. Ta leskne se ve žhavých paprscích slunečných a tak „*vyzařuje světlo*“.

V. 10.—12. je *básnická* liceň, která se zakládá na pozorování, že krokodil, když se náhle ponožuje, ve vodě se váli, ocasem do ní plácá, rozvíří hladinu vodní, voda stříká v jasném slunci a v kapkách větších („*pochodně*“) nebo menších („*jiskry*“) a vůkol vystupují bubliny, jako když vře a klokotá voda v hrnci nad ohněm. Srv. níže v. 22. n.

- 12 Dech jeho rozpaluje jako uhlí,
a plamen ze chřtánu mu šlehá.
- 13 V šíji jeho přebývá síla.
před jeho tváří pak běží zkáza.
- 14 Laloky masa jeho pospolu drží,
slité jsou, že nelze jimi pohnout.
- 15 Srdce jeho tvrdé jest jako kámen,
tvrdé jako mlýnského žernovu spodek.
- 16 Pozdvihne-li se, bojí se nejsilnější,
strachem pozbývají rovnováhy.
- 17 Meč, který zasáhne ho, nic nepořídí,
ani kopí, ni střela, ni oštěp.
- 18 Železo za slámu považuje,
a měď za dřevo ztrouchnivělé.
- 19 Nemůže ho na útěk obrátit střela,
plevou jsou mu prakové kameny.
- 20 Za stéblo považuje klacek,
směje se svištícímu kopí.
- 21 Pod sebou má střepiny ostré,
mlátící sánky na bahno klade.
- 22 Řeku rozvlí v klokot jak vodu v kotli,
činí, že jezero vše, jak v hrnci masti.
- 23 Za ním svítí se stezka jeho,
proud se jeví oku jak stříbrná kštica.
- 24 Není na zemi, kdo by se vyrovnal jemu,
stvořenému, aby se nikoho nebál.
- 25 Všecko, co vysokého jest, bojí se ho;
králem všech pyšných zvířat on jest.

HLAVA 42. ¹ Tu odpověděl Job Hospodinovi řka:

- 2 Přesvědčen jsem, že jsi všemohoucí,
a že nemožno překazit žádný tvůj záměr.
- 3 Kdo to zatemňoval prozřetelnost
nejapnými promluvami?
Protož mluvil jsem prve nerozvázně,
co můj rozum nad obvyčej přesahá.

V. 13. n. Místo „zkáza“ hebr.: „hrůza“. Tou hrůzou všecko bezmála mře a zaniká, odtud „zkáza“. — 14b. podle Vulg. doslovně: „vyšle proti němu hromy a k mlstě jinému nevynesou se“, t. j. ani blesky neprorážejí tvrdého pancíře krokodýla, ale zanikají v něm, neodrážejíce se jinam(!). Jiní jinak.

V. 15. Místo „spodek mlýnského kamene“ Vulg.: „kovářovo nákovadlo“ (kovadlina).

V. 16. podle Vulg.: „Když se pozdvihne, báti se budou andělé, a přestrašení jsouce vyčištěni budou.“ T. j. poslové, plavci (= „andělé!“) budou se snažiti, by se smířili s Bohem a tak si duše očistili, ježto bojí se smrti. Jiní jinak.

V. 21. „ostré střepiny“ = šupiny. — Když vleče se bahnem, nechá po sobě otisk, jako by tam byl člověk táhl mlátičku. O tvaru té mlátičky viz 2. Král 24, 22. (hebr. „mórag“). — Podle Vulg. zní slovně v. 21.: „Pod ním paprskové slunce (vespod u nohou má háky, drápy?), a stele sobě zlato jako bláto (líhá na blátě či ztvrdlém písku, žlutém jako zlato?). Výklady latinského znění byly velmi pestré.

- 4 „Napni tedy sluch, a já budu mluvit,
budu se tázat tebe, odpověz mi!“
5 Prve dle doslechu toliko znal jsem tebe,
ale nyní oko mé tě vidí.
6 Protož kárám sebe samého,
a činím pokání v prachu a popelu.

DOSLOV (42, 7.—16.).

Tři přátelé Jobovi, pokáraní od Boha, docházejí skrze Joba odpuštění (42, 7.—9.).
Jobova hojná odměna (10.—16.).

7 Když pak domluvil Hospodin slova tato k Jobovi, řekl Elifazovi Temaňanu: „Roznítíl se hněv můj na tebe, a na dva přátele tvé, neboť nemluvili jste přede mnou správně, jako služebník můj Job. 8 Protož vezměte si sedm býků a sedm beranů, jděte k služebníkovi mému Jobovi, a obětujte za sebe celopal; Job pak, služebník můj, modlití se bude za vás; (toliko) pro něho nebude vám přičítána pošetilost, že jste nemluvili ke mně správně, jako služebník můj Job.“

9 Odešli tedy Elifaz Temaňan, Baldad Suhan a Sofar Naamaťan a učinili, jak byl mluvil k nim Hospodin, i přijal Hospodin Joba milostivě.

10 Hospodin také obrátil se ku pokání Jobovu, když on modlil se za přátele své. A dal Hospodin Jobovi všeho, co byl měl, dvojnásobně.

11 I přišli k němu všichni bratři a všechny sestry jeho, jakož i veškerí jeho bývalí známi, jedli s ním v domě jeho, projevovali mu svou soustrast, těšili ho nad veškerým neštěstím, které byl Hospodin na něho uvedl a dal mu každý po jedné ovci a po jednom zlatém kroužku.

12 Požehnal pak Hospodin konci Jobovu více nežli počátku jeho: Nabyt totiž čtrnácti tisíc ovec, šesti tisíc velbloudů, tisíce spřezení hovězího dobytka a tisíce oslic. 13 Dostal dále sedm synů a tři dcery;

III. 42. V. 4. Job uvádí slova, kterými volal Boha na soud (13, 22. n.) a kterými zejména se provinil.

V. 7. Místo „nemluvili jste přede mnou správně jako služebník můj Job“ lépe překládati s Honthheimem: „nemluvili jste ke mně správně o . . . Jobovi.“

V. 8. Místo „jako Job“ lépe „o Jobovi“ jako výše vo v. 7.

V. 9. „milostivě“ = doslovně: „tvář“. — Hospodin přijal Joba milostivě, t. j. odpustil jeho přátelům. — Ti, kteří pokládali kdysi Joba za zločince, přicházejí, prosí ho, by za ně u Boha orodoval a tak uznávají ho za spravedlivce, za svěťce! Tím dávají Jobovi nejkrásnější dostiučinění.

V. 10. Podle hebr. Hospodin nahradil Jobovi, čeho byl pozbyl, „obrátil“ jeho neštěstí ve štěstí. — Job zapomíná křivd, odpouští svým protivníkům, modlí se za ně. Ta láska Jobova k nepřítelům líbí se Bohu, také tu lásku štědře Jobovi odměňuje.

V. 11. „bratři a sestry“ = příbuzní (19, 13.—15.). — „projevovali mu soustrast“ = podle Vulg. slovně: „leželi nad ním hlavou“. — Dary mu dávají na znamení úcty. Hebr. „qesitá“, jež tu přeloženo slovem „ovce“ pokládají novější vykladači za váhu vzácného kovu. Srv. Gn 33, 19; Jos 24, 32. — „zlatým kroužkem“ bylo lze ozdobiti ucho („náušnice“) nebo nos. Srv. Gn 23, 47; Ex 32, 2; Is 3, 25; Přís 11, 22.

V. 12. rozprává v. 10b. — „počátek“ = bývalé štěstí Jobovo, před jeho neštěstím. — „konec“ = štěstí Jobovo, dvojnásobně obnoveno.

¹⁴ první dal jméno Jemima, druhé Kesia a třetí Keren-happuch; ¹⁵ nebylo lze najíti v celé zemi ženy krásné jako byly dcery Jobovy, a otec dal jim dědičný podíl mezi bratřími jejich. ¹⁶ A byl Job potom živ sto čtyřicet let, i viděl syny své a syny synů svých až do čtvrtého kolena; umřel došed velikého stáří.

V. ¹⁴. „*Jemimá*“ překládá Vulg.: „*Den*“, t. j. jasná, krásná jako den. — *Kasie* (*qeč'á*) je známý strom, jehož kůry užívali k výrobě voňavek (*Laurus Cassia* Linné). Srv. Ž 44, 9. — Srv. Ex 30, 24. — *Qeren-happuch* = Roh ličidla, t. j. nádobka na ženské (kosmetické) potřeby na šlechtění pleti. Srv. 4. Král 9, 30.

V. ¹⁶. „*potom*“, když byl přetrpěl Boží zkoušku. — Podle LXX bylo Jobovi 240 roků, když umřel. O požehnání Jobově srv. Ž 127. — O velikém stáří srv. Gn 25, 8; 35, 29.

„ŽALTÁŘ“
ČILI
KNIHA ŽALMŮ

ÚVOD.

Zalm jest nábožná píseň, kterou zpívali Hebreové s průvodem strunových nástrojů. Takových písní, za zvláštní součinnosti Ducha sv. napsaných, církev katolická počítá *jedno sto a padesát*. Žaltář býval od pradávna dělen na *pět knih*, t. j. menších *sbírek* žalmů, porizených od několika sběratelů různých dob. Nelze rozumně popíratí, že *čelným původcem písní žaltářových jest David*, nebo naopak tvrditi, že možno toliko málo těch písní jmenovanému králi připisovati. Podle šetření Schlögl-ova pocházejí od Davida Žž 1—40; 50—64; 67—69; 85; 100; 102; 108; 109; 137—144, tedy úhrnem sedmdesát dva žalmy. Velmi pravdě podobno jest, že jsou téhož původu Žž 41 a 42; 70; 90—106; snad i Žž 110—117; 135. Podle toho jest úhrnem *Davidových žalmů asi jedno sto*, tedy *dvě třetiny žaltáře*. Není mnoho žalmů, složených za dob Esdrášových a Nehemjášových nebo dokonce za dob machabejských.

Některé žalmy byly původně písně soukromých jednotlivců, později pak bylo jich používáno k veřejné bohoslužbě. Jiné žalmy vznikly již proto, aby jimi byl Bůh při veřejných službách Božích slaven. Aby žalmy, jež byly původně písně soukromníků, k bohoslužbě lépe se hodily, byly od povolaných činitelů poněkud pozměněny, rozšířeny, zkráceny, rozděleny nebo spojeny. Takto stal se *žaltář bohoslužebným zpěvníkem a modlitební knihou starozákonné církve a tím býti nepřestal ani v církvi Kristově*. Pán i apoštolové rádi se dovolaávají žalmů, Pán umírá se slovy žalmů na rtech (Ž 21, 2. srv. s Mt. 27, 46; Ž 30, 6. srv. s Lk. 23, 46). Ježto Pán zpíval při poslední večeři žalmy s apoštoly (Mt. 26, 30; Mk. 14, 26), a že bývaly složkou veřejné bohoslužby israelské, snadno lze si vysvětliti, že byly *pojaty do mešních obřadů*, do pravidelných veřejných pobožností, konaných v ustanovené hodiny a proto zvaných „*Hodinky církevní*“, do všech ostatních bohoslužebných úkonů, a že věřící i v soukromí rádi se modlili a zpívali žalmy. Proto byl žaltář záhy přeložen do jiných jazyků, ve kterých se konala veřejná bohoslužba. Žaltář byl jednou z prvních knih, kterou celou přeložil do řeči staroslověnské buď sám sv. Cyril nebo spolu s bratrem *Methodem*. Český žaltář vytištěn byl po prvé v Praze r. 1487.

Ohledem na *obsah* lze žalmy jaksi rozdělití a seskupití na:

a) *chvalozpěvy* v užším významu slova, čili *hymny*, které buď 1. oslavují Boha, jeho vznešenost, velebnost, velikost, všemohoucnost, spravedlnost, věrnost, milostivost, milosrdenství a jiné vlastnosti (na př. Ž 8; 18; 28), nebo 2. vzdávají Bohu díky (na př. Ž 102; 107). Sem patří 3. žalmy dějinné, čili národní, jež vypočítávají dobrodiní Boží, kterých se dostalo v minulosti národu israelskému a za něž má býti Bohu věčně vděčen (na př. Ž 77; 80).

b) *Prosby* čili *žalmy prosebné* vyprošují na Bohu nějakou milost (na př. Ž 4; 5; 10; 27). K nim se druží a) *žalozpěvy* (elegie), líčící bídu lidskou vůbec nebo zvláštní tíseň žalmistovu: básník v nich hledá a nalézá útěchu, proto služí také „*žalmy potěšné*“; žalmy, popisující bídu mravní a dovolávající se Božího smilování, služí *žalmy kající* (Ž 6; 31; 37; 50; 101; 129; 142). K žalmům prosebným druží se b) tak zvané žalmy *zaklínací*, kterými žalmista dovolává se spravedlnosti a sva-

tosti Boží, aby zmizela se světa bezbožnost a nespravedlnost (na př. Ž 34; 51; 53; 54; 58; 59). Aby jim bylo dobře rozuměno, třeba uvážit: Žalmista nepřije zla svým bližním z osobní nenávisti nebo pomsty, tím méně chce někomu z této pohnutky coci zlého samovolně učiniti. Žalmista má v nenávisti bezbožnost a zločinnost, která úctu, příslušnou jedinému pravému Bohu vzdává nicotám, která vraždí, plení, utiskuje bohobojné proto, že se bojí Boha; básník si přeje, aby ty zločiny zmizely; mělo-li se státi tak, bylo třeba, by zločinci nenapravitelní se světa zmizeli, vymřeli. Budou-li řádití beztrestně dále, a budou-li přes to blahobytem oplývati, jest nebezpečí, že i ctitelé Boží vidouce to a pozorující, že údělem zbožných bývá namnoze utrpení, odpadnou od Boha, i vyhyne bohobojnost a s ní i mravnost se světa. Dovolávati se světské moci bylo málo platno, ježto veřejné úřady nečinily své povinnosti, ale zneužívaly své moci samy. Žalmisté byli tou všeobecnou znemravnělostí (korupcí) do duše roztrpčeni, i poroučeli své bolesti a stesky Bohu, nejvyššímu řediteli řádu právního i mravního. Boha se dovolávali, ježto šlo popředně o zájmy jeho. Své city a přání vyslovují žalmisté nejednou ze široka, jako činívají lyričtí básníci vůbec.

c) *Poučné* čili *mudroslovné* žalmy vštěpují a prohlubují život podle zjeveného náboženství (na př. Ž 110; 111; 118; 124).

d) Žalmy *prorocké* (mesiášské), které předpovídají budoucího Vysvoboditele: příchod království (Ž 2 a 71), kněžství (Ž 109), utrpení (Ž 21), smrt a vzkříšení (Ž 15), zasnoubení se Mesiášem s církví (Ž 44).

Věrouta a mravouta žalmů nedosahuje sice výše nauky náboženství zjeveného v Novém zákoně, ale jest bohatá, čistá, vznešená a převyšuje vysoko náboženskomravní cenu náboženských písní jiných národů starého Východu. Křesťan, modlící se žalmy, jejichž původcem jest Bůh, protkává je myšlenkami evangelickými.

PRVNÍ KNIHA ŽALMŮ. (Ž. 1—40).

Ž 1. *Blaze spravedlivým (v. 1—3), běda hříšníkům (v. 4—6).*

- 1 Blaze muži, který nikterak
podle rady bezbožných nechodí,
na cestu hříšníků nevstupuje,
ve sboru posměvačů neseďá;
- 2 ale v zákoně Páně má zálibu svou,
v zákoně jeho přemýšlí ve dne v noci,
- 3 Jako strom bývá, štípený
u tekoucích potoků,
jenž dává ovoce časem svým,
jehož listí neuvadá:
všecko, co podniká, daří se.

Ž 1 jest *proslov celého žaltáře*. — V. 2. Mesiáš bude třibiti zrna a plevy; při tom třibení duchů se ukáže, co v kom jest (Lk. 2, 34). Zrna, t. j. spravedlivé, shromáždí ve sbor, kterému se dostane mesiášského blaha, bezbožní budou z toho sboru spravedlivých vyloučeni, nedostane se jim štěstí mesiášského; to bude jejich zkáza. Třibení duchů vyvrcholí a ukončí se při posledním soudu.

- 4 Nikoliv tak bezbožní, nikoliv tak;
ale jako pleva, již vítr se země svívá.
5 Protož bezbožní na soudu neobstojí,
ani hříšníci ve sboru spravedlivých.
6 Neboť Hospodin zná cestu spravedlivých,
kdežto cesta bezbožných záhubou končí.

Ž 2. Marno je vzpírati se vládě krále Mesiáše.

- 1 (Básník:) Proč se bouří národové,
a kmeny kuží marné plány?
2 Scházejí se králové země,
vládcové se umlouvají
na Pána a jeho pomazaného:
3 (Vzbouření národové:) „Roztrhejme jejich pouta
a jho jejich odvrhněme!“
4 (Básník:) Ten, jenž v nebesích sídlí, se směje,
Hospodin se posmívá jim.
5 Poté však mluví k nim ve svém hněvu,
ve svém rozhorlení je děsí:
6 (Mesiáš:) „Já přec jsem králem od něho učiněn
na Sionu, jeho svaté hoře!
7 Hlásám výrok Hospodinův:
(Hospodin:) Pravil ke mně: „Syn můj jsi ty,
já dnes zplodil jsem tě.
8 Požádej, a dám ti národy v majetek,
a v tvé vlastnictví končiny země.
9 Ovládej je železnou holí,
a jako nádobu z hlíny je rozbij!“
10 (Básník:) Teď tedy, králové, buďte moudří,
přijměte výstrahu, vládcové země!
11 Služte Hospodinu s bázní,
jásejte mu s uctivým chvěním.
12 Podvolte se přikázáním,
by se Hospodin nerozhněval.
ať není vaše cesta vám zkázou;
13 můžete snadno vzplát lměv jeho.
Blaze všem, kdo doufají v něho!

Ž 3. Ranní modlitba pronásledovaného.

- 1 Žalm Davidův. Když utíkal před Absalomem,
synem svým.
2 Pane, jak četní jsou, kteří mne sužují!
Mnozí proti mně povstávají,

Ž 2. V. 2. „pomazaný“, hebrejsky mášiach (z toho Mesiáš), řecky christos (z toho Kristus), slul ve S. z. vůbec kněz nebo král, zejména David. Nový zákon viděl v „pomazaném“ žalmu 2. Ježíše Krista, pravého Syna Božího a v říši jeho církev katolickou. (Sk. 4, 25—28). — V. 6. *Na Sionu* byl Davidův palác, tam byl také nový svatostan, do něhož byla přenesena archa úmluvy. *Sion* měl být východištěm říše Mesiášovy (Srv. Ž 109, 2). — V. 7. Mnozí sv. Otcové vykládají „dnes“ o věčném synovství Kristově.

- 3 mnoho těch, kteří o mně říkají:
„Není mu pomoci u jeho Boha.“
4 Ty však, Pane, jsi štítem vůkol mne;
slávou mou, a ty hlavu mou zdviháš.
5 Hlasitě volám k Hospodinu,
a on mne vyslýchá se svaté hory své.
6 Klidně jsem si lehl a usnul,
a vstal jsem, ježto Pán mne podpirá.
7 Nebojím se tisíců lidu,
který se vůkol mne utábořil.
Povstaň, Pane, pomoz mi, Bože můj!
8 Vždyť jsi rozbil mým odpůrcům čelisti,
zuby bezbožných jsi roztříštil.
9 U Pána pomoc jest, a nad tvým lidem tvé požehnání!

Ž 4. Večerní modlitba sklíčeného.

- 1 Ke konci. S průvodem strunových nástrojů.
Žalm Davidův.
2 Když jsem volal, vyslyšel mne
Bůh, jenž chrání moje právo;
v soužení jsi uvolnil mi;
slituji se nade mnou, vyslyš mou modlitbu.
3 Pokolení mužů, jak dlouho
bude čest má na potupu?
Proč máte zálibu ve věcech marných,
a proč honíte se za lží?
4 Vězte přece, že podivuhodně
Hospodin mne omilostil;
Hospodin mne vyslýchá,
kdykoli ho vzývám.
5 Jste-li roztrpčeni, nehřešte!
Čím se v mysli své zabýváte,
toho na svých ložích želte.
6 Podejte obět, jak se sluší,
a mějte důvěru v Hospodina.
Mnoho je těch, kteří praví:
7 „Kdo nám dá dočkati se blaha?“
Vznáší se nad námi jas tvé tváře,
8 Hospodine, udělil jsi
srdci mému radost větší
nežli bývá, kdy mají hojnost
obilí, vína i oleje.
9 Klidně na lůžko uložím se
a také budu spáti,
neboť ty, Pane, sám se staráš,
aby bylo mé bezpečné bylo.

Ž 3. Viz 2 Sam. 11, 15—18. — V. 5. „svatá hora“ Hospodinova byl Sion, kde nad cheruby sídlil. Tam se David modlival, tam docházel splnění svých tužeb. — V. 9. V tísní, které se žalmista dotýká, neběží jen o něho samého, ale jde o lid israel-ský, o lid Boží.

Ž 5. *Důvěrná modlitba, by Bůh nevinně pronásledovaného vedl.*

- ¹ Ke konci. Pro tu, která dědí. Žalm Davidův.
- ² Slověům mým popřej sluchu, Pane,
povšimni si, kterak vzdychám,
- ³ pozoruj, že hlasitě křičím,
panovníče můj a Bože můj!
- ⁴ Modlím se k tobě zrána, Pane,
vyslyš tedy volání mé;
- ⁵ zrána se ti představuji,
a tvou pomoc očekávám.
Vždyť nejsi Bůh ty, jenž nepravost miluje,
- ⁶ nesmí dlít u tebe zlomyslný.
Neobstojí bezbožníci
před očima tvýma.
- ⁷ Nenávidíš všech nešlechbetných,
vyhlazuješ všechny lháře,
muže krve a podvodníka
Hospodin má v ošklivosti.
- ⁸ Mně však, ježto je velká tvá milost,
dovoleno vjít do tvého domu;
smím se klanět u tvé svatyně
v uctivé bázni před tebou.
- ⁹ Pane, veď mne ve své správnosti
pro ty, kteří mi úklady strojí,
urovnej před sebou mou cestu.
- ¹⁰ Neb není v jejich ústech pravdy,
jejich srdce ničemné jest.
- ¹¹ Zející hrob jest jejich hrdlo,
ačkoli dovedou se lisat.
Za svou vinu ať pykají, Bože,
ať je porazí jejich plány,
pro množství hříchů jejich je vyvrz,
nebo tobě se vzepřeli, Pane!
- ¹² A necht se radují, kdož v tebe doufají,
všichni nechať plesají věčně;
buď s nimi, ať se honosí tebou
všichni, kdož milují tvé jméno!
- ¹³ Neboť ty žehnáš spravedlivci,
štítem své blahovůle, Pane,
takořka nás obklopuješ.

Ž. 6. *Kající modlitba v nebezpečí smrti. (První žalm kající.)*

- ¹ Ke konci. S průvodem strunových nástrojů, na osmé.
Žalm Davidův.

Ž 5. V. 6. „dliti“ jakožto host a požívati ochrany svého hostitele, nebo dokonce s ním jísti (obětní kvas). Nesmí, pokud nezmění svého smýšlení a mravů, zúčastniti se bohoslužby, blížiti se Bohu, nesmí z té blízkosti vážiti radost, jakou se těší níže (v. 8) skladatel tohoto Ž.

- 2 Pane, ve svém hněvu mne netrestej,
ve svém rozhorlení mne nekárej!
- 3 Slituj se, Pane, neboť jsem zchřadlý;
uzdrav mne, Pane, neb chvějí se kosti mé.
- 4 Také má duše je zděšená velmi,
ale ty, Hospodine, dokavad...?
- 5 Obrát se, Pane, a vytrhni život můj,
zachraň mne pro své milosrdenství!
- 6 Neboť, kdo ve smrti je tebe pamětliv,
v podsvětí kdo tobě chválu vzdává?
- 7 Unaven jsem svými nářky,
zaplavuji co noc své lože,
svými slzami smáčím svou postel.
- 8 Zkalilo se hořem mé oko,
zestárlo v kruhu všech škůdců svých.
- 9 Odstupte ode mne všichni zločinci,
vyslyšeli Pán mé hlasité lkání.
- 10 Vyslyšel Hospodin mou prosbu,
Hospodin přijímá mou modlitbu!
- 11 Dlužno se hanbit a hrozně se zděsit
veškerým mým nepřátelům,
obrátil se s hanbou rázem.

Ž 7. Úpěnlivá prosba nevinně pronásledovaného k nejvyšše Spravedlivému.

- 1 Davidův žalm, který zpíval Hospodinu pro slova Chusi,
syna Jemini.
- 2 Pane, můj Bože, k tobě se utíkám,
zbav mne všech, kteří mne stíhají, zachraň mne,
- 3 aby jak lvi mne neroztrhali,
když není, kdo by mne vytrhl, zachránil.
- 4 Pane, můj Bože, to-li jsem učinil,
je-li nepravost na mých rukou,
- 5 oplatil-li jsem svým škůdcům,
nechat padnu, jak jsem si zasloužil,
bezmocně rukou nepřátel svých,
- 6 ať mne nepřítel stíhá a lapí,
nechť i zdeptá na zemi život můj,
a nechť zašlepe do prachu čest mou!
- 7 Povstaň, Hospodine, ve svém hněvu,
vzkyp a zdvihni se proti mým nepřátelům!
Procitni, abys mi pomohl, Pane, můj Bože,
ty, jenž jsi ustanovil, by soud byl konán;
- 8 shromáždění kmenů nechť obklopí tě,
a ty nad nimi ve výši se posad.
- 9 Hospodin soud koná nad národy.
Zastaň se mne, Pane, dle mého práva,
podle mé nevinnosti staniž se mi!

- 10 Kéž již ustane zloba bezbožníků,
 a dej síly spravedlivci, Bože,
 ty, jenž vyšetřuješ srdce i ledví.
 11 Spravedlivá má zástita u Pána jest,
 který pomáhá lidem přímého srdce.
 12 Bůh je spravedlivý soudce, mocný,
 zdali se nemůže rozhněvat každodenně?
 13 Jistě že zase již meč svůj brousí,
 lučiště své napjal a míří,
 14 přichystal si nástroje smrti,
 svoje šípy opatřil ohněm.
 15 Ejhle, bezbožník počal špatnost,
 bol nosí pod srdcem a rodí zklamání.
 16 Prohlubeň vykopal a prohloubil,
 padl však do jámy, kterou sám učinil.
 17 Bol jeho vrací se na jeho hlavu,
 padá mu na temě jeho špatnost.
 18 Chválit budu Hospodina
 podle jeho spravedlnosti,
 a budu opěvovat jméno
 Hospodina, Nejvyššího.

*Ž 8. Velebnost Boží zrcadlí se ve hvězdném nebi a v člověku,
 králi přírody.*

- 1 Ke konci. Pro lisy. Žalm Davidův.
 2 Hospodine, Pane náš,
 jak podivuhodné je tvé jméno
 po veškeré zemi!
 Jeť vysoko na nebi tvoje sláva.
 3 Ze rtů nemluvnat a kojenců
 vyvozuješ si mocnou chválu
 na vzdory svým nepřátelům,
 bys umlčel odpůrce, protivníky.
 4 Hledím-li na nebesa tvoje,
 jež jsou dílo tvých prstů,
 na měsíc, na hvězdy, které jsi upevnil,
 5 co je člověk, že si ho všímáš;
 nebo smrtelník, že o něj pečuješ?
 6 Učinils rovna ho bezmála andělu,
 slávou a ctí jsi ho korunoval.
 7 Ustanovils ho nad díly rukou svých,
 8 všecko jsi podřídil jeho nohám:
 všecek brav a hovězí skot,
 ano i zvířata polní;

Ž 7. V. 15—17. „*počal*“ — pojal zločinný úmysl — „*bol*“, který chce škůdce způsobiti bližnímu. „*nosi pod srdcem*“ jako žena těhotná plod.

Ž 8. V. 6. Popsána tu sláva a čest, jakou byl korunován Adam v ráji. Patřili-li ta důstojnost prvnímu Adamovi, patří v míře mnohem větší Adamovi druhému, Ježíši Kristu. Srv. Žid. 2, 9.

- ⁹ nebeské ptactvo a ryby mořské,
cokoli prochází cestami moře.
¹⁰ Hospodine, Pane náš,
jak podivuhodné je tvé jméno
po veškeré zemi!

Ž 9. Díky za vítězství naší pohany a prosba, by Bůh zase zbavil žalmistu útisků.

- ¹ Ke konci. Na tajnosti syna. Žalm Davidův.
² Chci tobě děkovat, Pane, celým svým srdcem,
chci vypravovat všechny tvé divy,
³ chci radovati se a plesat z tebe,
chci zpívat jménu tvému, Svrchovaný.
⁴ Byloť ustoupit mému nepříteli;
klesl a zašel před tvým obličejem.
⁵ Neboť jsi provedl spravedlivě při mou,
zasedls na trůn, spravedlivý soudce.
⁶ Pokárals pohany, i zhynuli hříšní,
jméno jejich vyhladils na věky věkův.
⁷ Veta jest po meči nepřátel, zbořils jim města,
není památky po nich jako po zvuku.
⁸ Hospodin však na věky trůnit bude,
postavil si trůn svůj, aby soudil.
⁹ On soudí okruh země spravedlivě,
posuzuje národy dle práva.
¹⁰ Proto jest Hospodin útočištěm chudému,
pomocníkem v dobách utrpení.
¹¹ I doufají v tebe, kteří znají tvé jméno,
neb neopouštíš, Pane, tě hledajících.
¹² Zpívejte Pánu, jenž trůní na Sionu,
zvěstujte mezi národy skutky jeho.
¹³ Neboť, aby krev pomstil, vzpomněl si na ně,
nezapomněl na křik ubožákův.
¹⁴ Milostně shlédl jsi, Pane, jak jsem byl snížen,
¹⁵ ty, jenž mne vyzdvihuješ ze bran smrti,
abych vypravoval všechny tvé chvály,
¹⁶ ve branách sionských z tvé spásy se těšil.
Spadli pohané do jámy, svého to díla,
v osidle, jež polékli, chytli se za nohy.
¹⁷ Dal se poznat Hospodin, jenž soudil,
do díla svých rukou se zapletl hříšník.
¹⁸ Hříšníci do pekel se vrátit musí,
každý pohan, jenž na Boha zapomíná.
¹⁹ Nebudeť na věky v zapomenutí chudás,
naděje ubohých nebude navždy marná.
²⁰ Povstaň, Hospodine, ať nezpyšní člověk,
ať jsou souzení pohané před tvou tváří;
²¹ ustanov jim, Pane, učitele,
aby poznali pohané, že jsou lidé.

- 22 Proč tak daleko, Hospodine, se staviš,
odvracuješ se v čas utrpení?
- 23 Zpupnost bezbožného chudáka pálí;
kéž se chytí do tenat, která si vymyslí!
- 24 Chlubí se bezbožník choutkami své duše,
25 lupič si pochvaluje a pohrdá Pánem;
hříšník ve své nadutosti ho nedbá,
26 myslí si, že není Boha;
poskvrněny jsou cesty jeho vždycky.
Daleko jsou od něho tvé soudy,
na všechny protivníky své s patra hledí.
- 27 Říká si v svém duchu: „Nevyklám se,
nikdy, nikdy neštěstí nestíhá mne.“
- 28 Ústa má plná zloby, lsti a hoře,
pod jazykem jeho je trýzeň a zkáza.
- 29 Sedává na číhané s bohatými
v skrýších, aby zabil nevinného,
30 oči jeho po chudáku slídí.
Číhá v úkrytu jako lev v svém houští,
číhá, aby uchvátil ubohého,
31 uchvátil ubohého léčkou ho zadržna.
Poráží ho, že dlužno mu se krčit,
padá chudák násilnou jeho rukou.
- 32 Říká si v duchu: „Bůh na to zapomíná,
odvrátil tvář svou, nic na věky neuvidí.“
- 33 Povstaň, Pane Bože, zdvihniž se ruka tvá,
nezapomínej se nad chudými!
- 34 Proč by měl bezbožník pohrdati Bohem,
a si myslit, že toho nebudeš stíhat?
- 35 Vidiš to, neboť ty trápení a bolu
si všímáš, abys jej vzal do svých rukou.
Na tebe jen odkázán jest chudák,
sirotku jen ty jsi pomocníkem.
- 36 Přelom rámě hříšníka, zlovolného,
buď hřích jeho stíhán, ať přestane býti.
- 37 Hospodin bude králem na věky věkův;
vyhynete, pohané z jeho země.
- 38 Žádost ubohých vyslyšíš, Hospodine,
nakloníš ucho své ku přání jejich,
39 bys ujal se sirotka a sniženého,
aby již neutlačoval smrtelník z hlíny.

Ž 10. Důvěra pronásledovaného.

- 1 Ke konci. Od Davida.
- 2 V Hospodina skládám důvěru svou;
kterak můžete mi radu dávat:
„Prchni do hor, jako ptáče činí!“
- 3 Neboť, hle, hříšníci luk již natahují,
kladou střely svoje na tetivu,
by z temna stříleli na lidi upřímných srdcí.

- 4 Vždyť i základy řádů tvých podvracejí,
spravedlivý pak co mohl poříditi?“
5 Hospodin však — ve svatém chrámu svém jest;
Hospodin však — na nebesích trůní.
Oči jeho na chudáka hledí,
zraky jeho zkoumají lidské plémě.
6 Pán zkoumá svatého i bezbožného;
do duše nemá rád toho, jenž miluje špatnost.
7 Dštít bude na hříšné ohnivé uhlí a síru;
bouřný vichor bude kalich jim daný.
8 Jeť Pán spravedlivý a miluje správnost;
na to, co slušno jest, patří jeho tvář.

Ž 11. Prosba za Boží ochranu před podlými jazyky.

- 1 Ke konci, na osmé. Žalm Davidův.
2 (Žalmista:) Pomož mi, Pane, neboť ubývá zbožných,
neboť zmizeli spolehliví z lidstva.
3 Neupřímně mluvívá druh druhu,
úlisnými rty a dvojím srdcem.
4 Kéž by Pán vyplnil všeliké úlisné rty,
jazyky, jež zpupné řeči mluví.
5 (Hrdopyšci:) Říkají: „Jazykem svým zvítězíme,
máme rty své, kdo je naším pánem?“
6 (Hlas Boží:) „Pro bídu nuzných a nárek zubožených
nyní povstanu“ — dí Hospodin —
„zabezpečím je, zřejmě se jich ujmu.“
7 (Žalmista:) Slova Hospodinova slova jsou ryzí,
stříbro v ohni přechištěné,
proště zemin, protřibené sedmkrát
8 Ty, Pane, budeš zachovávatí nás,
chránití nás před tímto plemenem věčně.
9 Vůkol bezbožní se potulují,
ježto tvá svrchovanost množí lidstvo.

Ž 12. Modlitba stísněného.

2

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
Dlouho-li, Pane, budeš mne dokonce zapomínat,
dlouho-li budeš odvracetí ode mne tvář svou,
2 dlouho-li bude mít starosti duše má, denně bol srdce mé,
3 dlouho-li bude se vypínat nade mne nepřítel můj?
4 Shlédni a vyslyš mne, ó Hospodine, můj Bože,
vyjasni oči moje, abych snad neusnul do smrti,
5 aby snad neřekl nepřítel můj: „Zdolal jsem ho“;
kteří mne sužují, plesali by, kdybych se viklal!

V. 2c—4. podává řeč rádců Davidových, kteří se domnívali, že jejich Pán může se zachránití toliko útekem do hor. David však má tak velikou důvěru v pomoc Boží, že nepokládá za nutno rady té poslechnouti. — V. 7. „kalich“ = úděl.

- 6 Já však v milosrdenství tvé důvěřuji,
plesati bude srdce moje z tvé spásy,
zpívati budu Pánu, který mi učinil dobře,
opěvovat jméno Pána, Nejvyššího.

Ž 13. *Bůh nenechá bez trestu všeobecnou bezbožnost.*

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
Říká si poštillec v duchu :
„Není Boha.“
Zkažené, ohavné jsou jejich mravy,
není, kdo činil by dobré,
ani jednoho není.
- 2 Hospodin s nebe pozoruje
lidské plémě,
aby viděl, má-li kdo rozum,
hledá-li Boha.
- 3 Všichni se od Boha odchýlili,
všichni jsou zvrhlí,
není, kdo by činil dobré,
ani jednoho.
- 4 Jistě zmoudří všichni zločinci,
kteří zžírají
lid můj, jako kdyby chléb jedli,
- 5 Pána však nevzývají.
- 6 Pak náhle zhrozí se, neboť Pán
s rodem spravedlivých;
úmysly vaše s chudým se zhatí,
jeť Pán naděje jeho.
- 7 Kéz přijde se Sionu Israelovi spás
Až Pán obrat zjedná v osudu lidu svého,
plesat bude Jakob, veselit se Israel.

Ž 14. *Vzor spravedlivého, který smí s Bohem obcovat a čekat od něho ochranu.*

- 1 Žalm Davidův.
(Poutník před „Pane, kdo smí být hostem ve tvém stánku,
branou svatyně) aneb kdo přebývat na tvé svaté hoře?“
- 2 (Bůh ústy „Kdo žije bezvadně a koná spravedlnost:
proroka:)
- 3 Ten, kdo upřímně smýšlí ve svém srdci,
s pomluvou na jazyku nepobíhá,
nečiní žádné křivdy bližnímu svému,
aniž hanu vznáší na své druhy;
- 4 zlomyslníka kdo zavrhuje,

(Řím 34, 13—18) 13 Hrotem otevřeným jest hrdlo jejich, svými jazyky jednají lživě, jed hadí jest pod jejich rty. 14 Jejich ústa jsou plna zlořečení a hořkosti; 15 nohy jejich jsou rychlé ku prolévání krve, 16 zkáza a bída na cestách jejich, 17 a cesty pokoje neznali. 18 Není bázně Boží před očima jejich.

5

ale váží si ctitelů Hospodinových;
 přísahy, kterou se zavázal bližnímu, neruší,
 kdo svých peněz na lichvu nepůjčuje,
 a proti nevinnému úplatků nebere.
 Kdo takto jedná, nebude viklat se na věky!“

Ž 15. Štěstí žalmistovo z toho, že Bůh je nejvyšší dobro jeho.

- 1 Sloupový nápis. (Žalm) Davidův.
 Zachovej mne, Hospodine,
 neboť v tebe důvěřuji.
- 2 Říkám Pánu: „Bůh můj jsi ty;
 nemám dobra mimo tebe.“
- 3 Svatým, kteří jsou v zemi jeho,
 těm plní podivně všechna má přání.
- 4 Mnoho mají utrpení,
 kteří se za bohy jinými honí.
 Nebývám ve sboru jejich pro krev,
 jména jejich ni neberu do úst.
- 5 Pán je můj dědičný podíl a kalich;
 tys ten, jenž úděl můj zachováváš.
- 6 Podíl mi připadl v rozkošném kraji;
 moje dědictví též mi se líbí.
- 7 Velebím Pána, jenž mi dal rozum,
 k tomuť i v noci mě svědomí pudí.
- 8 Mám Pána stále na zřeteli,
 maje ho po pravu, neviklám se.
- 9 I plesá srdce mé a jásá jazyk můj;
 odpočívá též tělo mé v pokoji.
- 10 Neboť nenecháš duše mé v podsvětí,
 a svému svatému nedopustíš,
 aby zakusil porušení.
- 11 Dáš mi poznati cesty k životu,
 radostí před tváří svou mne naplníš;
 jeť plno rozkoše v pravici tvé vždycky.

Ž 16. Modlitba nevinně pronásledovaného.

- 1 Modlitba Davidova.
 Slyš, Pane, právo mé, všimni si mého nářku,
 přijmi mou modlitbu se rtů, prostých klamu.

Sv. Petr (Sk 2, 25—28) uvádí v. 8—11b tohoto Ž a tvrdí, že ta slova promluvil David o Kristu, předpověděv jimi, že vstane z mrtvých. Podobně sv. Pavel tamže 13, 35. Proto býval Ž 15. vždycky pokládán za Ž prorocký (mesiášský). — Podle toho výkladu prosí Kristus jako člověk Otce, aby ho „zachoval“ (v. 1) od smrti, t. j. aby jej vzkříšením ze smrti vytrhl. — V. 4. „krev“ tékala při bohoslužbách pohan-
 ských z lidských obětí. — Žalmista nechce cizí bohy ani jmenovati podle Ex 23, 13.
 — V. 6. Podle Nm 18, 20; Dt 10, 9; 18, 1. kněží a levité neměli mít žádného
 jiného dědictví, majetku, údělu, kalicha nežli Boha. — Dědictví Kristovo je církev
 Boží. — V. 11. ve smyslu mesiášském líčí odměnu, které se dostalo Kristu Pánu ja-
 kožto člověkovu na pravici Otcově.

- 2 Ó, by vyšlo z tvých úst moje právo,
neboť tvé oko zří rádo spravedlnost.
- 3 Zkoušíš-li srdce mé, v noci-li vyšetřuješ,
ohněm-li zkoumáš mne, špatnosti nenalézáš.
- 4 Nemluví ústa má, jak lidé činívají,
podle slov úst tvých cest k násili jsem se zdržel,
- 5 dokonale krácel po tvých stezkách,
takže se nekolísaly mé kroky.
- 6 Já k tobě volám, neb vyslýcháš mne, Bože,
nakloň ke mně své ucho a slyš má slova.
- 7 Učiň div milosti, spáso doufajících,
kteří se skrývají u tebe před tvými odpůrci.
- 8 Stráž mne jako zřítelnicí oka.
ve stínu svých křídel uschovej mne,
- 9 před lidmi bezbožnými, kteří mne sužují,
před nepřáteli, kteří mne obklíčili.
- 10 Tlustou blanou zavřeli svá srdce,
ústa jejich mluví řeči zpupné.
- 11 Aby mne srazili, kolem mne se shlukli,
upřeně hledí, jak by mne svalili na zemi.
- 12 Číhají na mne jak lev, jenž po lupu dychtí,
a jako lvíče, které sedí v skrýši.
- 13 Povstaň, Pane, postav se proti nim, sraz je;
vysvobod mne od bezbožníků mečem svým,
- 14 od nepřátel rukou svou Hospodine,
od lidí z hlíny, jichž údělem tento život jest.
Cos jim schoval, ať naplní útroby jejich,
ať se tím nasytí, a zbytek odkáží dětem!
- 15 Já však, jsa nevinný, patřit budu na tvou tvář,
do syta na tvou velebu, až se ukáže.

Ž 17. Píseň díků za dlouholetou podivuhodnou ochranu Boží.

- 1 Ke konci. (Žalm) služebníka Hospodinova Davida, který pronesl
k Hospodinovi slova této písně v den, kdy ho vytrhl Hospodin z ruky
všech nepřátel jeho, i z ruky Saulovy. Řekl:
- 2 Chci tě milovat, Pane, má sílo!
- 3 Hospodin tvrz má jest, a mé útočiště;
on je také vysvoboditel můj.
- 4 Bůh můj je pomocník můj, budu v něj doufat;
obránce můj, roh mé spásy, můj ochránce.
Chválil jsem a vzýval Hospodina,
a tak nepřátel svých byl jsem zbaven.
- 5 Obklíčily mne totiž hrůzy smrti,
přivaly zloby mne poděsily.

V. 14. Bůh tresty za hříchy „schovává“; až přijde hodina jeho, stihne jimi hříš-
níky, otce i děti. Proti tomu spravedlivý žalmista pocítí sladkou přítomnost Boha vy-
svoboditele (v. 15). Ta sladkost dojde vrcholu v nebesích. Právem lze mítí za to, že
zableskla duši jeho naděje na radost *posmrtnou*, která plyne z blaživé přítomnosti Bo-
ží jeho přátelům, světcům.

- 6 Hrůzy pekelné mne obklíčily,
 náhle mne překvapila tenata smrti.
 7 V soužení svém vzýval jsem Hospodina,
 Boha svého jsem se dovolával;
 i vyslyšel ze svého svatého paláce hlas můj,
 nárek můj před ním došel jeho sluchu.
 8 Pohmula a zachvěla se země,
 hory v základech se rozkolísaly,
 zatřásly se, neb se na ně hněval.
 9 Počal vystupovat kouř když se hněval
 a oheň před jeho tváří se zanítíl;
 uhlí se od něho rozpálilo.
 10 Nebesa naklonil a dolů se snesl,
 mrákotu maje pod nohama.
 11 Vystoupil na cheruby a pak letěl,
 na perutech větrných se vznášel.
 12 Z temnot učinil si skrýši svoji;
 v kruhu kolem sebe měl svůj stánek —
 černající se vodstvo oblaků ve vzduchu.
 13 Před zábleskem jeho obličje
 mračna táhla, kroupy a řeřavé uhlí.
 14 Tu počal Hospodin hřímati s nebe dolů,
 Svrchovaný vydávati hlas svůj;
 krupobití, a pak řeřavé uhlí.
 15 I vyslal střely svoje a rozptýlil je,
 blesky své rozmnožil a poděsil je.
 16 Tu se ukázaly prameny vodní,
 odkryty byly základy zemského kruhu,
 žes jim počal hrozit, Hospodine,
 protože zavanul dech tvého rozhorlení.
 17 Vztáhnuv ruku s výše uchopil mne,
 ze spoust velké vody vytáhl mne.
 18 Zbavil mne protivníků mých, velmi mocných
 a mých nepřátel; bylť silnější mne.
 19 Přepadli mne náhle v den mé tísně,
 ale Hospodin byl obráncem mým.
 20 Vyvedl mne na prostranství volné,
 vysvobodil mne, že jsem se mu líbil.
 21 Odplatil mi Pán dle mé spravedlnosti,
 a podle čistoty rukou mých odměnil mne.
 22 Nebo dbal jsem Hospodinových cest,
 bezbožně jsem se nespustil Boha svého.
 23 Měť jsem na očích všechna jeho práva,
 a jeho příkazů jsem neodmítal.
 24 Byl jsem bez úhony vůči němu
 a své nepravosti jsem se střehl.
 25 Ano, odměnil mne Pán podle mé správnosti,
 a že ruce mé čisty jsou před jeho tváří.
 26 Neboť ke svatým se chováš svatě,
 k mužům bez úhony bezúhonně,

- 27 s vybranými vybraně si vedeš,
 s úskočným však podle jeho úskočnosti.
 28 Neb ty lid ponížený zachraňuješ,
 ale oči pyšných ponižuješ,
 29 Neb ty činíš, že svítí má svíce, Pane;
 Bože můj, ty osvěcuješ mne v temnotách mých.
 30 Neb tebou vytrhuji se z pokušení,
 a ve svém Bohu překročuji hradbu.
 31 Bůh můj — bez poskvrny jest cesta jeho,
 výroky Hospodinovy zčištěny ohněm;
 obráncem je všech, kteří doufají v něho.
 32 Nebo kdo je Bůh krom Hospodina,
 a kdo je Bůh kromě našeho Boha,
 33 Boha, který přepásal mne silou,
 a činí, že je bez poskvrny má cesta?
 34 Rovné jelenům učinil mé nohy,
 a na vysoká místa postavil mne.
 35 Vycvičil mé ruce do zápasu,
 učinil takofka kovový luk z mých paží.
 36 Tys mi poskytl svoji spásnou ochranu,
 a tvá pravice mne podpírala;
 tvoje kázeň vždy mne k dobrému vedla,
 tvoje kázeň — ta mne vyučovala.
 37 Prodlužoval jsi mé kroky pode mnou,
 a mé nohy neochabovaly.
 38 Stíhal jsem nepřátele a dostihl jich,
 nevrátil jsem se, dokud nezhylnuli.
 39 Potřel jsem je, že se nemohli vzbopit,
 ale leželi mi pod nohama.
 40 Tys mne přepásal silou do zápasu,
 srazils pode mne mé protivníky.
 41 Nepřátel mých vydal jsi mi šíji,
 ty, kdo mne nenáviděli, rozprášil jsi.
 42 Volali, nebyl však, kdo by je vysvobodil;
 k Hospodinu, avšak neslyšel jich.
 43 Rozdrtil jsem je jako prach na větru,
 jako bláto na ulicích jsem je zničil.
 44 Tys mne zachránil, když se lid bouřil;
 ustanovil jsi mne hlavou národů.
 45 Lidé, kterých jsem neznal prv, sloužili mi;
 ochotně na slovo mne poslouchali.
 46 Synové ciziny ke mně se lisali,
 synové ciziny jakoby stáří sešli,
 a též od svých stezek odkulhali.
 47 Živ buď Hospodin a požehnán Bůh můj;
 a buď vyvyšován Bůh mé spásy!
 48 Bože, tys mi dopřál odvetu dojit,
 a ty jsi podmanil národy mně;
 tys mne zbavil nepřátel mých zlostných.

- 49 Nad mé protivníky povýšils mne,
ty jsi mne zprostil nespravedlivce.
50 Proto tě slavím, Pane, mezi národy,
a tvému jménu prozpěvuji píseň.
51 Tobě, jenž hojně pomáháš svému králi,
a milost činiš svému pomazanému,
Davidu i rodu jeho na věky.

Ž 18. Velebnost Boží hlásá příroda (v. 2—7) i zjevení (8—15).

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
2 Nebesa vypravují slávu Boží,
a díla rukou jeho hlásá obloha.
3 Den dni výmluvně podává tu zprávu,
a noc noci dává to poučení.
4 Není to mluva, aniž jsou to řeči,
jejichžto hlasů bylo by možno neslyšet.
5 Po celé zemi rozléhá se zvuk jejich,
a až na kraj světa jejich slova
6 tam, kde postavil slunci stánek jeho.
To jest jak ženich, jenž z ložnice vyšel,
plesá jak rek, když se do běhu dává;
7 na jednom konci nebes jest východ jeho,
běží dokola až dojde druhého konce,
a nic nemůže skrýti se před jeho zárem.
8 Zákon Páně je dokonalý,
občerstvuje duše.
Zjevení Páně je spolehlivé,
moudrost skýtá dětem.
9 Ustanovení Páně jsou správná,
obveselují srdce.
Příkázání Páně jsou stkvělá,
osvěcují oči.
10 Bohoslužba Páně je svatá,
potrvá na věky věkův.
Výroky Páně jsou jen právo,
všecky věci spravedlivé.
11 Vzácnější jsou nežli zlato,
než množství drahokamů.
Ano, sladkost jejich je nad med,
který vyteká z plástu.

Podle 2 Král 22, 1. pronesl tento žalm David, „*ten den, kdy ho Pán vysvobodil z moci všech jeho nepřátel i z moci Saulovy*“. — V. 26. *Ke svatým svatě* — k dobrým dobře. — V. 29. *Ilořící svíce* jest náznakem štěstí. — V. 31. „*cesty Boží*“ = způsob, jak s lidmi nakládá. — David byl předobrazem Krista Pána, i možno mysliti, že *Kristus slovy tohoto žalmu děkuje svému otci za to, že dal mu vítězství nad hříchem a smrtí, jakož i za to, že dal mu v církvi vládnouti nad pohany*. Co řečeno v žalmu o nepřítelích Davidových, lze říci též o nepřítelích Kristových, o nepřítelích církve katolické.

V. 6. Od skutečného slunce básník přechází ke slunci duchovnímu, t. j. zákonu Božímu zjevenému, který nazývá „*ustanovením*“, „*bohoslužbou*“, „*výroky Páně*“ a pod.

- 12 Také tvůj sluha poslouchá jich,
jeť za ně odměna velká.
13 Poklesky kdo může poznat?
Od těch, jichž nejsem si vědom, mě očisť!
14 Také zpupných ušetří svého sluhu,
nechať nade mnou nevládnou;
i budu bez úhony a prost
velikého hříchu.
15 Kéž se líbí slova úst mých
i smýšlení srdce mého
tobě vždycky, Hospodine,
pomoci má i spáso!

Ž 19. Modlitba lidu za krále, táhnoucího do boje.

- 1 Ke konci. Píseň Davidova.
2 Vyslyš tě Hospodin v den tísně,
chraniž tě Bůh Jákobův;
3 sešli ti pomoc se svatyně
se Sionu ochraňuj tě!
4 Pamětliv budiž všech tvých obětí,
celopal tvůj mu budiž milý;
5 uděl ti, čeho srdce tvé žádá,
a tvému každému záměru zdar dej!
6 Plesati budeme z vítězství tvého,
a svým Bohem honosit se.
7 Vyplní Hospodin všechny tvé prosby!
Vím teď, že chrání Pán svého pomazaného.
Se svého svatého nebe ho vyslýchá.
mocně mu přispívá pravice jeho.
8 Ti vozy, oni koňmi se chlubí.
my však jménem Hospodina,
Boha svého, se honosíme.
9 Oni se zaplétají a padají,
my však vstáváme, stojíme zpřima.
10 Hospodine, ochraň krále,
a vyslyš nás, když vzýváme tě!

Ž 20. Díky za královo vítězství a přání dalšího zdaru.

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
2 Hospodine, z moci tvé král má radost,
z pomoci tvé jásá převelice.
3 Žádost jeho srdce udělil jsi mu,
a přání jeho rtů jsi mu neodepřel.
4 Neb jsi mu vstříc vyšel s požehnaným štěstím,
vsadils mu na hlavu korunu z drahokamů.
5 Život žádal od tebe, dals mu tedy
život dlouhý na věky a navždy.
6 Velká jest jeho sláva pomocí tvou,
velebnost a vznešenost kladeš na něj.

- 7 Ano, ty činiš jej požehnáním na věky,
oblažuje ho radostí obličej tvůj.
8 Protože král doufá v Hospodina,
milostí Nejvyššího nevíklá se.
9 Dosáhne ruka tvoje všech tvých nepřátel,
najde tvá pravice všechny tvé protivníky.
10 Učiniš jim jako ohnivá pec,
když se zjeví obličej tvůj.
Pán je v hněvu svém zmate a oheň je zhltná.
11 Potomstvo jejich vyhladiš s povrchu země
plémě jejich z pokolení lidských.
12 Třeba by ti úkladů nastavili,
smyslili plánů — nebudou s to, by je zmožli.
13 Neboť učiníš, že ukáží záda,
když svými tetivami ve tvář jim namíříš.
14 Zdvihni se, Hospodine, ve své moci!
Zpěvem i hudbou budeme sílu tvou slavit.

Ž 21. Modlitba opuštěného Spasitele (v. 2—22) a díky za ovoce jeho utrpení (23—32).

- 1 Ke konci. Za přijetí jitřní. Žalm Davidův.
2 Bože, Bože můj — shlédni na mne —
proč jsi opustil mne.
Daleko od spásy jsou slova mých nářků.
3 Bože můj, volám, ve dne a nevyslycháš,
ani v noci nedávám si pokoje.
4 Ty přece sídlo své máš ve svatyni,
a tys chvála Israelova.
5 Na tebe spoléhali otcové naši,
spoléhali a zachraňoval jsi je.
6 K tobě volali a bývali spaseni,
doufali v tebe a nebyli zahanbeni.
7 Já pak spíše červ jsem nežli člověk,
pohanění lidí a povrhel chátřů.
8 Všichni, kteří mne vidí, smějí se mi,
šklebí ústa a potřásají hlavou:
9 „Doufal v Hospodina, ať jej vytrhne;
ať ho vysvobodí, vždyť má v něm zálibu.“
10 Ano, tys ten, jenž vyvedl mne z lůna,
bezpečí mé, když jsem byl u prsu matčina,
11 na tebe byl jsem odkázán, když jsem se narodil,
od klína mé matky Bůh můj jsi ty.
12 Nerač ode mne se vzdalovati,
neb tíseň velmi je blízko, neb pomocník žádný.

V. 2 n. Křesťan, modlící se Ž 20. děkuje spolu s Kristem, svým králem Otci za moc a pomoc, kterou mu dal k tomu, by veliké dílo vykupitelské vykonal, by nepřátele spásy lidské potřel. — V. 9—13. oslovuje křesťan Krista — krále. Křesťan modlí se za sílu, by s pomocí Kristovou potřel také nepřátele spásy své vlastní (osobní).

- 13 Zevšad mne obkličuje množství býků,
tuři vykrmení mne obstupují.
- 14 Šklebí na mne svá ústa, jak dravý lev řvoucí.
- 15 Jako kdybych z vody byl, roztékám se,
rozvazují se mi všechny kosti,
jako vosk se mi rozplývá srdce v mém těle.
- 16 Vyprahla jak střepina má síla,
a můj jazyk k podnebí mi přilnul;
ano, do prachu mrtvých ukládáš mne.
- 17 Neboť množství psů mne obkličuje,
rota lidí zločinných obléhá mne;
zbodli ruce mé i nohy moje.
- 18 Mohou sčítat všechny moje kosti,
mohou kochati se pohledem na mne,
- 19 rozdělují sobě roucho moje,
o můj oděv metaří si los.
- 20 Ty však se, Hospodine, nevzdaluj mne,
ty má sílo, pospěš mne zachrániti.
- 21 Vychvať meči, Bože, žití moje,
moci psa to jediné, co mi zbývá.
- 22 Rač mne vysvobodit od lví tlamy,
od rohů zubrů poníženého mne.
- 23 Pak budu vypravovat jméno tvé bratřím svým,
ve shromáždění tě budu chválit:
- 24 „Kteří se bojíte Hospodina, chvalte jej,
všecko potomstvo Jakobovo slav ho,
- 25 boj se ho všecko potomstvo Israelovo.
Neb nepovrhl, nezhrdl prosbou chudého,
neodvrátil obličej svého ode mne,
když jsem volal k němu, vyslyšel mne.“
- 26 Z tebe vyplyne chvála má ve valném sboru,
sliby své plnit budu před jeho ctiteli.
- 27 Jísti budou chudí do sytosti,
a budou chválit Pána, kteří ho hledají;
žít budou srdce jejich na věky věkův.
- 28 Na paměti to majíce obrátí se
k Hospodinu všechny končiny země,
budou se klanět mu všichni kmenové pohanů.
- 29 Neboť Hospodinovi přísluší kralovati,
on bude panovati nad národy.

Základnou myšlenku první části Ž 21., t. j. v. 2—22, vyjádřil později Pán slovy: „Otče, chceš-li, odejmi tento kalich ode mne, avšak ne má, nýbrž tvá vůle se staň“ Lk. 22, 42 (Mt. 26, 29; Mk. 14, 36). Možno, že Spasitel na kříži se modlil celý Ž 21., a že jeho slovo: „*Dokonáno jest*“, souvisí s posledním slovem v. 32. — V. 8 n. srv. s Mt. 27, 39. 43. — „*potřásati hlavou*“ = posmívati se. — V. 19. srv. s Mt. 27, 35; Mk. 15, 24; Lk. 23, 34; Jan 19, 23 n. — V. 23. Trpitel děkuje za své vysvobození, t. j. za své *vzkříšení* — „*bratřím*“ = Israelitům. — V. 26 n. Staří v tísní slibovali, zejména *oběti* Bohu, budou-li vysvobozeni; při těch obětech bývaly hody. Trpitel — Kristus bude vděčnost svou za vzkříšení dávatí najevo *nekrvavou obětí Nového zákona*, mši sv., se kterou spojeny budou *hody obětí* — sv. *přijímání*. — V. 28. Vzkříšení Páně bylo mocným důvodem, který pohany přiváděl do lůna církve. — V. 32. „*spravedlnost*“ = dílo vykupitelské.

- 30 Jemu jen holdovat budou všichni velmoži země,
před ním se sklánět všichni, kdož do prachu padají.
31 Duše má též bude jemu žíti,
a mé potomstvo bude jemu sloužit.
32 Hlásán bude Pán pokolení příštímu,
to pak bude spravedlnost jeho
vyprávět lidu, který narozen bude,
že totiž Hospodin ji dokonal.

Ž 22. Hospodin pastýř a hostitel.

- 1 Žalm Davidův.
Pán je můj pastýř, netrpím nedostatku;
2 kde pastvy hojnost, tam lehat smím.
K vodě, kde možno si odpočinout, mne vodí;
3 duši mou občerstvuje.
Provádí mne po stezkách spolehlivých,
k vůli svému jménu.
4 I když mi projít jest údolím stínu smrti,
nebojím se zlého.
Neboť ty jsi se mnou; kyj tvůj a hůl tvá —
ty jsou potěchou mou.
5 Vystrojuješ hostinu před mou tváří,
navzdor mým protivníkům.
Pomazáváš olejem mou hlavu,
plná má číše jak vzácná jest!
6 Milostivost tvá jen bude mne provázet
po všechny dny mého života;
vždyť budu přebývat v Hospodinově domě
časy veledlouhé.

*Ž 23. Když byla archa za Davida slavně přenášena pod
nový stan na Sion.*

- 1 První den po sobotě. Žalm Davidův.
Hospodinova souš jest i s tím, co ji plní,
pevnina a všichni, kteří sídlí na ní.
2 Neboť on nad moře položil základy její,
a nad proudy pevně ji udržuje.
3 Kdo smí vstoupit na horu Hospodinovu
a kdo smí státi na svatém místě jeho?
4 Kdo má nevinné ruce a čisté srdce,
ten, kdo nepozdvihuje k nicotám mysl své,
aniž přísahá lstivě bližnímu svému.
5 Tomu se dostane požehnání od Pána,
a milosrdenství od Boha, spásy jeho.
6 To je pokolení těch, kdož ho hledají,
hledají tváře Boha Jakobova.
7 „Zdvihněte, knížata, brány své,
zvyšte se brány věčné,
by mohl vejít král slávy.“

- 8 „Kdo je ten král slávy?“
 „Hospodin silný a mocný,
 Hospodin mocný v boji.“
 9 „Zdvihněte, knížata, brány své,
 zvyšte se brány věčné,
 by mohl vejít král slávy.“
 10 „Kdo je ten král slávy?“
 „Hospodin, Bůh zástupů,
 on je ten král slávy.“

Ž 24. *Prosba za prominutí hříchu a za vysvobození.*

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
 K tobě pozdvihuji mysl svoji,
 2 Hospodine, Bože můj.
 V tebe doufám, nedej, abych byl zahanben;
 3 ať mi se neposmívají škůdcové moji!
 Vždyť žádný, kdo v tebe doufá, nedojde hanby,
 4 zahanben bude, kdo pošetile hřeší.
 Cesty své, Hospodine, ukazuj mi,
 po svých stezkách chodit mne vyučuj.
 5 Voď mne ve své pravdě a poučuj mne,
 neboť ty jsi Bůh, jenž pomáhá mi.
 V tebe také doufám po celý den.
 6 Vzpomeň, Pane, na svá slitování,
 a na své milosti, že jsou od věčnosti.
 7 Cím jsem se v mládí provinil, nevzpomínej.
 Podle svého milosrdenství ty buď mne pamětliv,
 pro svou dobrotivost, Hospodine.
 8 Laskavý a upřímný Hospodin jest,
 protože ukazuje zbloudilým cestu.
 9 Vodí chudasy ve spravedlnosti,
 vyučuje ubohé svým cestám.
 10 Veškerý cesty Páně jsou milost a věrnost
 těm, kteří smlouvy s ním a jeho příkazů dbají.
 11 K vůli svému jménu, Hospodine,
 odpusť mou vinu, neboť veliká jest.
 12 Který člověk bojí se Hospodina,
 toho poučí, kterou cestu má volit.
 13 On sám hoví si ustavičně v štěstí,
 a jeho potomstvo dědičně vládne zemi.
 14 Přítelem jest Pán těm, kdo se ho bojí,
 oznamuje jim svá zaslíbení.
 15 Oči mé na Pána stále upřeny jsou,
 neboť on vyproští z léčky nohy moje.
 16 Shlédni na mne a nade mnou se smiluj,
 neboť opuštěn a zubožen jsem.
 17 Velmi mnoho má úzkostí mé srdce.
 z mojich utrpení vyproští mne.

- 18 Popatř na mou bídu a na mou nesnáz,
a vše, čím jsem se provinil, mi promiň.
19 Pohleď, jak mnoho jest mých protivníků,
a jak nespravedlivě nevraží na mne.
20 Opatruj mi život a vysvoboď mne,
ať nejsem zahanben, nebo v tebe jsem doufal.
21 Dobří a spravedliví přilnuli ke mně,
protože jsem důvěru měl v tebe.
22 Vysvoboď, Bože, Israele
ze všech jeho tísní.

Ž 25. Modlitba nevinného za Boží pomoc.

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
Zastaň se mne, Pane, neboť já v nevině kráčím
v Hospodina doufaje neochvějně.
2 Zkus mne, Hospodine, a vyzkoumej mne,
ohněm vyšetři ledví má i srdce mé.
3 Neboť tvou milost stále mám na zřeteli,
a chodím po tvých cestách vždycky věrně.
4 Nesedávám s lidmi falešnými,
s úskočníky neobcuji.
5 Nenávidím společnost zlomyslných,
s bezbožnými nestýkám se.
6 Nevinen jsa mohu si ruce mýti,
a tvůj oltář obcházet, Hospodine,
7 abych slyšel hlasitou chválu tebe
a všechny zázraky tvé vypravoval.
8 Hospodine, miluji skvostný dům tvůj,
místo, na kterém velebnost tvá sídlí.
9 Nezahlazuj mne s bezbožnými, Bože,
neber mi život s lidmi lačnými krve,
10 na jejichžto rukách lpí hanebnosti,
a jejichž pravice úplatků je plná,
11 kdežto já ve své nevinosti kráčím.
Vysvoboď mne, budiž milostiv mně!
12 Noha má stojí na ploše urovnané,
ve sborech budu tě chválit, Hospodine!

Ž 26. Vítězná (v. 1—6) a prosebná (7—14) důvěra v Boha.

- 1 Žalm Davidův, prve než byl pomazán.
Hospodin je světlo mé a spása má,
koho bych se měl báti?
Hospodin jest ochránce mého života,
koho bych se lekal?

V. 4. „*cesty Boží*“ = způsob života nábožensko-mravního, který Bůh od nás žádá.
— V. 10. „*cesty Páně*“ = způsob, jak Bůh nakládá s člověkem. — V. 22. „*Israel*“ =
bojovník Boží ve Starém zákoně. Křesťan myslí tím slovem bojovníka Božího v církvi
katolické.

- 2 Když se přibližují ke mně škůdci,
aby hryzli mé tělo,
kteří mne sužují, nepřátelé moji,
sami slábnou a padají.
- 3 Byť i tábor vojska proti mně povstal,
neleká se mé srdce.
Kdyby se zdvihla proti mně i válka,
já přece jen doufám.
- 4 Jednu věc jen žádám na Hospodinov
o tu usiluji:
abych směl přebývat v domě Hospodinově
všecky dny života svého,
abych směl okoušet Hospodinovu rozkoš,
dumati v jeho chrámě.
- 5 Neboť ukrývá mne ve svém stánku,
v dobách utrpení;
opatruje mne v úkrytu svého stánku,
- 6 na skálu mne zdvihá.
Proto pozdvihuje se má hlava
nad mé nepřátele;
obcházím a podávám v jeho stánku
oběť díků,
zpívám a hraji Hospodinu.
- 7 Vyslyš, Pane, hlasité volání mé,
slituj se nade mnou, slyš mne!
- 8 K tobě mluví mé srdce, hledá tě tvář má,
po tváři tvé, Pane, toužím.
- 9 Neodvracuj ode mne své tváře,
neodchyluj se ve hněvu od svého sluhy,
buď mým pomocníkem!
Nezavrhuj mne a neopouštěj,
Bože, můj spasiteli!
- 10 Neboť otec i matka mne opustili,
ale Pán se mne ujímá.
- 11 Ukazuj mi, Hospodine, svou cestu,
a rač voditi mne po rovné stezce
pro mé nepřátele.
- 12 Nevydávej mne zvůli mých protivníků,
neboť povstali proti mně svědkové lživí,
soptí násilím proti mně.
- 13 Věřím a vidím dobrotu Hospodinovu
v zemi živých!
- 14 Doufej v Hospodina!
Mužně jednej,
nechť se vzmuží tvé srdce,
a doufej v Hospodina!

Ž 27. (hebr. 28.) *Modlitba za pomoc proti nepřátelům.*

1 Žalm Davidův.

K tobě, Hospodine, volám,
Bože můj, neodmlčuj se mi,
bych nebyl, kdybys nemluvil na mne,
jako ti, kteří klesají do hrobu.

2 Vyslyš, Pane, hlas mé prosby,
když se hlasitě modlím k tobě,
když své ruce pozdvihuji,
k svaté velesvatyni tvé.

3 Nezahlazuj s hříšníky mne,
s těmi, kteří páší neřest,
mluví mírumilovně k bližním,
ale zloba je v srdcích jejich.

4 Dejž jim podle skutků jejich,
a podle zloby úmyslů jejich.
Podle činů rukou jejich dejž jim,
odplaf jim, co zasloužili.

5 Nechtějíť rozumět skutkům Páně,
ani dílům jeho rukou.
Zkaziž je a nevzdělávej!

6 Žehnáno buď Hospodinu,
neboť slyšel hlas mé prosby.

7 Pán je síla má a štít můj,
v něho doufalo mé srdce.
Pomoženo mi, tělo zas vzkvétá,
radostně jej budu chválit.

8 Pán je síla lidu svého,
spasná tvrz svého pomazaného.

9 Spasiž lid svůj, Hospodine,
požehnávej dědictví svému,
pas a zdvíhej ho až na věky.

Ž 28. (hebr. 29.) *Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidu Božímu.*

1 Žalm Davidův. Ke konci (slavnosti) stánků.

Přineste Hospodinu, synové Boží,
přineste Hospodinu beránky mladé,

2 přineste Hospodinu čest a slávu,
přineste Pánu čest, jeho jména hodnou,
padejte před Pánem ve svaté síni jeho!

3 Hlas Hospodinův rachotí nad vodami,
Hospodin, Bůh velebnosti, hřímá,
hřímá Hospodin nad spoustami vodstva.

4 Hlas Hospodinův duní velemocně,
hlas Hospodinův nádherně se nese.

5 Hlas Hospodinův rozštěpuje cedry,
rozštěpuje Hospodin cedry libanské.

- 6 Do skoku uvádí jak tele Liban,
a Širjon jako mladičkého zuba.
7 Hlas Hospodinův štěpí plameny ohně.
8 Hlas Hospodinův rozechvívá pustinu,
rozechvívá Hospodin poušť Kades.
9 Hlas Hospodinův k potratu pudí laně,
svléká s listí husté lesy,
a přec v chrámě jeho vše volá: „Sláva!“
10 Hospodin již nad potopou trůnil,
a tak jako král trůní Hospodin na věky.
11 Ó, by dal Hospodin sílu svému lidu,
ó, by obšťastnil Hospodin lid svůj pokojem!

Ž 29. (hebr. 30). Díky za život zachráněný.

- 1 Žalmová píseň. K posvěcení Davidova domu.
2 Vyvyšuji tě, Pane, neb vysvobodils mne:
nenechals nepřátele mé těšit se nade mnou.
3 Hospodine, Bože můj, volal jsem k tobě,
a tys ráčil mne uzdravit.
4 Hospodine, vyvedl jsi mne z podsvětí,
zachránils život mi z těch, kteří do hrobu klesli.
5 Žalmy pějte Pánu svatí jeho,
oslavujte svaté jméno jeho!
6 „Nebot jen chvílku trestá v rozhorlení,
celý však život trvá jeho milost.
K večeru na návštěvu zavítá nářek,
ale ráno již nastává zase radost.“
7 Já tedy myslil jsem v štěstí mém: „Nikdy se nepohnu.“
8 Pane, svou milostí upevnils mé bydlo.
Pak jsi však odvrátil ode mne obličej svůj,
i byl jsem všecek zkormoucený.
9 Tu jsem volal k tobě, Hospodine,
k tobě Bohu svému jsem se modlil:
10 „Jaký zisk z krve mé bude, když do hrobu klesnu?
Bude tě slavit prach, neb hlásat tvou věrnost?“
11 I slyšel Pán a slitoval se nade mnou,
Hospodin se stal mým pomocníkem.
12 Obrátils mi kvilení mé v radost,
roztrhls žínici mou a dals mi pás veselí,
13 aby ti pěla má duše a nezamlkla.
Pane, můj Bože, na věky budu tě chválit.

Ž 30. (hebr. 31). Naděje zbledovaných.

- 1 Ke konci. Davidův žalm. Pro vzrušení.

Ž 28. — V. 1. „synové Boží“ jsou andělé. — V. 3 n. ličí bouři na moři, v. 5—7, na horách, v. 8 n. na poušti a v lese. — V. 10 n. je závěr. — V. 6. „do skoku uvádí“ = rozvlí při zemětřesení. Stádo býčků poskakuje a celek se vlíní. Širjon = Hermon. — V. 9. „v jeho chrámě“ nebeském.

Ž 29. — V. 4. Smrt hrozila žalmistovi tak jistě, že mohl pokládati se již za mrtvého. V tom smyslu Bůh vyvedl ho „z podsvětí“, z říše mrtvých.

- 2 K tobě, Hospodine, se utíkám,
nedej mi na věky zahanbenu býti,
pro svou spravedlnost mne vysvobod!
- 3 Račiž nakloniti ke mně své ucho,
rychle pospěš, abys mne vytrhl.
Rač mi býti skalou útočištnou,
pevností, ve které bych ochrany došel.
- 4 Ano, skála má a pevnost jsi ty,
pro jméno své budeš mě vodit a pečovat o mne.
- 5 Vyvedeš mne z osidla, jež na mne skryli,
protože jsi moje útočiště.
- 6 V ruce tvé poroučím ducha svého,
ty mne zachráníš, Pane, Bože věrný.
- 7 Nenávidíš etitele nicotných bůžků,
já však v Hospodina důvěřuji:
8 plesat a jásat budu z milosti tvé,
že jsi shlédł na mé ponížení,
že jsi z tísně vysvobodil duši mou,
- 9 žes mne nesevřel rukou nepřitele,
ale žes postavil na volné prostranství nohy mé.
- 10 Smiluj se nade mnou, Pane, neb je mi úzko,
chřadne hořem oko mé, duše i tělo;
- 11 ano, schází bolestí můj život,
a má léta od úpění.
Zlomena jest bídou moje síla,
a mé kosti vyprahlé jsou.
- 12 Všem svým nepřítelům jsem na potupu,
sousedům svým odporný jsem,
na postrach svým bývalým známým,
a kdo mne uvidí venku, prchá přede mnou;
- 13 mizí má památka s myslí jako mrtvý,
tolik jsem, co nádoba pokažená.
- 14 Ano, slýchám, jak mnozí proti mně šeptají,
se všech stran mne obklíčují,
společně na mne se smlouvajíce,
radíce se, jak mi vzít život.
- 15 Já však doufám v tebe, Hospodine,
prohlašuji: Bůh můj jsi ty!
- 16 Ve tvých rukou jsou osudy moje.
Vychvať mne z ruky škůdců a stíhatelů.
- 17 Vyjasni tvář svou na svého služebníka,
a svou milostí mě zachraň.
- 18 Pane, ať nejsem zklamán, neb tě vzývám;
bezbožní ať se zklamou a do pekel táhnou;
- 19 nechať oněmějí prolhané rty,
které mluví proti spravedlivci
drze, naduté a uštěpačně.
- 20 Jak velké množství tvé slasti je, Hospodine,
kterou schováváš těm, již bojí se tě,

a kterou chystáš doufajícím v tebe
před očima veškerého světa.

21 Zastíráš je clonou svojí tváře,
aby jim nemohli úklady strojit lidé,
skrýváš je v stínku svým jazykům hašteřivým.

22 Pochválen buď Hospodin, že mi prokázal
zázračně svou milost v hrazeném městě!

23 Já totiž myslil jsem ve svém rozrušení,
že jsem zapuzen s tvých očí,
ale tys vyslyšel hlasitou modlitbu moji,
když jsem o pomoc k tobě volal.

24 Milujte Pána všichni svatí jeho:
neboť věrné opatruje Hospodin,
plně však odplácí těm, kteří zpupně si vedou.

25 Vzmužte se a buďte srdnaté myslí
všichni, kteří doufáte v Hospodina!

Ž 31. (hebr. 32.) Učnej a vyznej své hříchy, a budou ti odpuštěny.

(Druhý žalm kající.)

1 Od Davida, poučná píseň.

Blaze, jimž odpuštěny jsou nepravosti,
a jinž prominuty jsou hříchy.

2 Blaze, komu Pán viny nepřičítá,
a v jehož duchu není klamu.

3 Ze jsem se tajil, chřadly mi kosti,
neboť celý den jsemúpěl.

4 Tížilať mne ve dne v noci tvá ruka,
svíjel jsem se ve své bídě,
jako trny pobodaný.

5 Vyznal jsem se ti ze svého provinění,
nepravost svou jsem ti nezakrýval.
Řekl jsem: Vyznám se Hospodinovi
ze své nespravedlnosti.

Tys mi odpustil bezbožnost hříchu mého.

6 Proto modli se k tobě každý zbožný
za dob potřeby: ani v potopě
množství vod ho nezasáhne.

7 Tys má záštita před soužením,
jež mne se všech stran obklopuje,
radosti má, vysvobod mne
od těch, kteří mne obklíčují!

8 „Budu ti svítit na cestu, po níž máš kráčet,
upřeny budou na tebe oči mé.“

9 Nebudte jako kůň neb jako mezek,
kteří rozumu postrádají,

Ž 30. — V. 6. jest poslední slovo Kristovo na kříži (Lk. 23, 46). — V. 18. „do pekel“ = do podsvětí, t. j. at umrou a jsou potrestáni podle odvetného práva tím, co chtěli sami zločinně učinit žalmistovi. — V. 21. „Boží tvář“ = přízeň a láska jeho.

jinž musíš uzdou a ohlavím čelisti sevřít,
sice nepřiběhnou k tobě.

- 10 Mnoho metel hříšníka stíhá,
kdo však v Hospodina doufá,
toho milostí zahrnuje.

- 11 Těšte se z Pána, plesejte, spravedlivci,
jásejte všichni upřímného srdce!

Ž. 32. (hebr. 33.) Dík národa Hospodinu za to, že zachránil svůj lid.

- 1 Žalm Davidův.

Plesejte spravedliví z Pána,
slušíť upřímným zpívati chválu.

- 2 Děkujte Pánu citerou, hrejte
na harfu o desíti strunách.

- 3 Zpívejte mu píseň novou,
hrejte dovedně, mohutným hlaholem.

- 4 Neboť jest upřímné slovo Páně,
a všechny činy jeho jsou věrnost.

- 5 Miluje právo a spravedlnost,
milosti Páně plná jest země.

- 6 Slovem Páně jsou nebesa stvořena,
a dechem úst jeho moc jejich všechna.

- 7 Hromadí jako do měchu moře,
do skladišť uschovává vody.

- 8 Boj se Pána všechna země,
chvěj se před ním každý, kdo na světě.

- 9 neboť on řekl a všechno tu bylo;
on dal rozkaz, a všechno tu stálo.

- 10 Hospodin maří záměry národů,
a v nic obrací úmysly pohanů.
Hatí, o čem se usnesli vladaři.

- 11 Úradek Páně však zůstává na věky,
co myslí v srdci svém od rodu do rodu.

- 12 Bláze národu, jehož Bůh Pán jest,
lidu, který za svůj si zvolil.

- 13 S nebes Hospodin se dívá,
vidí veškero plémě lidské.

- 14 S místa, kde má své sídlo, hledí
na všechny, kteří na zemi bydlí,

- 15 ten, který učinil srdce každého,
který ví o každém skutku jejich.

- 16 Nic král nezmůže s velkým vojskem,
aniž obr množstvím své síly.

- 17 V koně nelze spásu skládat,
přes velkou sílu svou nemůže zachránit.

Ž 31. — V. 8. jest řeč Boha, odpovídajícího milostivě na slova žalmistova (v. 7). — V. 9. napomíná hříšníky, aby se obrátili dobrovolně k Bohu a nedávali se k tomu donucovat jako nemá tvář.

- 18 Hle, oko Páně jest nad jeho ctiteli,
nad každým, kdo v jeho milost doufá,
19 smrti by vychvátíl duše jejich,
a jim život zachoval v hladu.
20 Duše naše na Pána čeká,
jeť on pomoc naše a štít náš.
21 Ano, z něho se těší nám srdce,
a v jeho svaté jméno doufáme.
22 Budiž tvá milost nad námi, Pane,
jako důvěru máme v tobě.

Ž. 33. (hebr. 34). Bůh je spolehlivá zástita spravedlivých.

- 1 Od Davida, když se přetvářel před Achimelechem, a když
byv od něho propuštěn, odešel.
2 Velebit chci Pána každého času,
vždycky budiž chvála jeho v mých ústech.
3 Pánem chlubití se bude má duše,
aby to slyšeli ubozí a měli radost.
4 Zvelebujte Hospodina se mnou,
vyvyšujeme jeho jméno společně.
5 Hledal jsem Hospodina, i vyslyšel mne,
a ze všech úzkostí mých vytrhl mne.
6 Pohlédněte k němu, i budete zářit,
nebude třeba vaší tváří se rdítí.
7 Tento chudás volal, a Pán ho vyslyšel,
ze všech jeho tísní ho vysvobodil.
8 Anděl Hospodinův táborí kolem
těch, kteří se ho bojí a vytrhne je.
9 Okuste a vizte, jak dobrý jest Hospodin,
blaze člověku, který v něho doufá.
10 Bojte se Pána všichni jeho svatí,
nemát nedostatku, kdo se ho bojí.
11 Boháči strádají a hynou hladu,
těm však, již hledají Pána, neschází nic.
12 Pojdte, synové, a poslyšte mne,
bázní Páně budu vás vyučovat.
13 Kdož by si nepřál, aby mohl žítí,
kdož by nechtěl zažítí dnů šťastných?
14 Zdržuj svůj jazyk ode všeho zlého,
a tvé rty ať nemluví klamu.
15 Uchyl se od zlého a čiň, co je dobré,
hledej pokoje, ano, hoň se za ním.
16 Oči Páně jsou nad spravedlivými,
a jeho uši kloní se k prosbám jejich:
17 ale tvář Páně proti těm, kteří zlé činí,
aby vyhladil ze země památku jejich.

- 18 Spravedlivci volají, a Pán je vyslýchá,
ze všech jejich tísni je vysvobozuje.
19 Blízko jest Hospodin těm, jimž puká srdce,
a lidem zdrceného ducha pomáhá.
20 Mnoho mívá soužení spravedlivec,
ale z nich všech vytrhne jej Hospodin.
21 Chrání Hospodin všechny jejich údý,
ani jediný z nich nebude zlomen.
22 Hříšníků však smrt je hrozná, zajdou,
kteří nenávidí spravedlivece.
23 Zachráni Hospodin duše svých služebníků,
nezažde žádný, kdo doufá v něho.

Ž 34. (hebr. 35.) Bůh, záštita utiskovaných.

1 Od Davida.

Odpírej, Hospodine, odpůrcům mým,
bojuj s těmi, kteří proti mně bojují.

2 Rač se chopit puklíře a štítu,
pozdvihni se, abys pomohl mi.

3 Vezmi také kopí a zastup cestu,
postav se proti těm, kteří stíhají mne,
a rci duši mé: „Spása tvá jsem já!“

4 Nechať zahanbí a zastvdí se,
kteří o život mi ukládají;
kéž se musí obrátit na útěk s hanbou,
kteří mne zahubit zamýšlejí.

5 Ať jsou jako plevy ve víchoru,
a posel Hospodinův ať jimi zmítá;

6 budiž cesta jejich tmavá a kluzká,
a posel Hospodinův ať je žene!

7 Poléklif neprávem na mne zhoubné své osidlo.
bez příčiny vykopali mi jámu;

8 záhuba je stihni znenadání,
léčka, kterou skryli, ať je polapí,
a do té jámy ať sami padnou!

9 Duše má však ať se veselí z Pána,
ať se raduje z pomoci jeho;

10 všechny kosti moje nechať řeknou:
„Hospodine, kdo je podoben tobě,
jenž trháš slabého z ruky silnějšího,
bídneho chudáka z ruky lupičovy?“

11 Vystupují proti mně svědkové lživí,
dotazují se mne, o čem nevím.

12 Odměňují se mi za dobré zlym,
působí, že se cítím opuštěn.

13 Já přec když nemocni byli, jsem oblékal zínici,
postem jsem se umrtvovat hleděl,
a má modlitba v lůno mé se vracela;

Ž 33. V. 17. „tvář“ Páně zde rozhněvaná.

- 14 jako k příteli, k bratru jsem se choval,
jak truchlící pro matku smutkem byl jsem shrben.
- 15 Z pádu mého se těší a srotili se,
srotily se na mne náhle metly;
- 16 trhají mne jazyky ustavičně;
pokoušejí mne, pustě se posmívají,
vyceňují na mne svoje zuby.
- 17 Pane, dlouho-li na to budeš hledět?
Od jejich zločinnosti vysvoboď mne,
od těch dravců jedinkou mou duši.
- 18 Budu tě velebit v shromáždění valném.
v lidu četném chváliti budu tebe.
- 19 Neplesej nade mnou, kdo na mne neprávem nevraží,
nemhourej očima, kdo na mne pro nic štíří.
- 20 Neb jejich řeči nemilují míru,
ale proti pokojným občanům země
vymýšlejí úskočné plány;
- 21 šklebí na mne svá ústa říkajíce:
„Sláva, sláva, již to tady máme!“
- 22 Vidiš to, Hospodine, nemlč k tomu,
Pane, daleko ode mne se nestav.
- 23 Rychle vstaň, bys hájil práva mého,
Bože můj a Pane, bys vedl při mou.
- 24 Veď mou při, jak jsi spravedliv, Pane, můj Bože,
aby nemohli nade mnou jásati,
- 25 říci si: „Sláva, sláva, to jsme si přáli!“
aby nemohli říci: „Zhltni jsme ho!“
- 26 Ať se zahanbí a zastydí vesměs,
kteří z mého neštěstí mají radost;
hanbou a potupou zahaleni budtež,
kteří proti mně se vypínají!
- 27 Nechať plesají, jásají, kteří přejí
mému právu, a nechať říkají stále:
„Veslaven budiž Hospodin,“
kteří přejí blahu sluhy jeho.
- 28 Jazyk můj bude hlásat tvou spravedlivost,
kterýkoliv den tvou chválu.

Ž 35. (hebr. 36.) *Zloba hříšníkova a dobrota Boží.*

- 1 Ke konci. Od Davida, služebníka Hospodinova.
- 2 Bezbožný posedlý jest nepravostí,
bázeň Boží nic není v očích jeho.
- 3 Ona totiž se zamlouvá zraku jeho,
a tak hřeší a jest nenáviděn.

David jest v tomto Ž (34.) předobrazem trpícího Spasitele, který uvádí sám o sobě v. 19 (Jan 15, 25). — V. 13. „oblékal žínici“ na znamení soustrasti. — *Postil a modlil se*, aby je Bůh uzdravil. — Žalmista modle se s hlavou skloněnou na prsa, vysílal takorůzka modlitby své zase tam, odkud se řinuly — modlil se ze srdce k srdci (= „modlitba v lůno mé se vracela“). — V. 19. „mhourati očima“ = posmívati se. — V. 21. „již tady mají“ žalmistovu zkázu, kterou si tolik přáli.

- ⁴ Slova úst jeho nepravost a lest jsou.
nechce mít rozum, nechce dobře činit.
- ⁵ Na nepravost myslí na svém lůžku.
dává se na každou cestu, jež není dobrá,
toho, co zlé jest, nemá v nenávisti.
- ⁶ Hospodine, až k nebi jde tvá milost,
a tvá věrnost jde až po oblaky;
- ⁷ spravedlnost tvá jak nejvyšší hory,
soudy tvoje jako nejhlubší moře;
lidem i zvířatům pomáháš, Hospodine.
- ⁸ Ó jak hojná je tvá milost, Bože,
že lidé ve stínu křídel tvých mohou se skrývat!
- ⁹ Rozjařují se nadbytkem domu tvého,
a proudem rozkoše své napájíš je.
- ¹⁰ Neboť u tebe jest pramen života,
a v tvém světle vidíme světlo.
- ¹¹ Zachovej milost svou těm, kteří milují tě,
a svou spravedlnost upřímným srdcím.
- ¹² Kéz se noha zpupná nedotkne mne,
a ruka hříšná kéž mne nevyhání!
- ¹³ Kéz padnou konečně, kteří páchají nepravost,
kéž jsou srazeni, by nemohli povstat!

Ž. 36. (hebr. 37.) *Štěstí bezbožného toliko zdánlivé, blaho
spravedlivého blaho pravé.*

- ¹ Od Davida.
Nehorši se pro ty, již páchají zlo,
nežárli na ty, kteří nepravost činí.
- ² Neboť jako tráva rychle zvadnou,
a jako zelená bylina brzy sklesnou.
- ³ Doufej v Hospodina a čině dobré.
přebývej v zemi a poctivě živ se z ní.
- ⁴ Hledej své potěšení v Hospodinu.
i dá tobě žádosti srdce tvého.
- ⁵ Poruč Hospodinovi svůj osud,
doufej v něho a on všechno spraví:
učiní, že vzejde právo tvé jako slunce,
a tvá spravedlnost jak o poledni.
- ⁷ Tíše buď poddán Pánu a čekej na něho;
nehorši se na toho, komu je dobře,
na člověka, jenž jedná nešlechtně.
- ⁸ Přestaň se hněvati a zanech zlosti.
nehorši se, toliko k zlému to vede.
- ⁹ Neboť zločinci budou vyhlazeni,
kdo však doufají v Pána, budou mít zemi.
- ¹⁰ Ještě jen maličko a hříšníka nebude;
nadarmo budeš pít se po jeho stopě;

- 11 ale tiší vládnouti budou zemí,
 a budou kochati se v množství pokoje.
 12 Hříšník sice smýšlí zlé proti zbožnému,
 a skřípe na něho zuby svými;
 13 avšak Hospodin jen se usmívá tomu,
 neboť vidí, že se blíží den jeho.
 14 Bezbožní tasí meč a luk napínají,
 aby skláli chudšasa, ubohého,
 aby pobili lidi poctivě žijící;
 15 meč ten však vnikne jim do vlastního srdce,
 a jejich lučiště bude polámáno.
 16 Lepší je trocha, kterou má spravedlivec,
 nežli veliké statky bezbožníků;
 17 budoutě ramena hříšníků zpřerážena,
 kdežto spravedlivé Hospodin podpírá.
 18 Hospodin pečuje o dny bezúhonných,
 i bude dědictví jejich na věky trvat;
 19 nebudou zahanbeni za dob zlých,
 a za dnů hladu do syta budou jísti.
 20 Toliko bezbožníci berou za své.
 Odpůrci Páně hned jak vysoké cti dojdou,
 hynou, pomíjejí jako dým.
 21 Hříšník si vypůjčuje a nemůže platit,
 poctivec však štedrý jest a přece má co dávat;
 22 neb ti, jimž želná Pán, budou vládnouti zemí,
 ale kterým zlořečí, vezmou za své.
 23 Hospodin dodává síly krokům člověka,
 líbí-li se jemu cesta jeho;
 24 klopýtne-li, však se nenarazí,
 ježto Hospodin za ruku ho drží.
 25 Mlád jsem býval a došel jsem velkého stáří,
 a nežel jsem, aby byl opuštěn spravedlivý,
 aby potomstvo jeho chodilo žebrat;
 26 den co den je dobročinný a půjčuje,
 a jeho potomstvo bude požehnáním.
 27 Vystříhej se zlého a čin dobré,
 a tak bydlí (v zemi) na věky věkův;
 28 neboť Hospodin miluje spravedlivé,
 neopouští svých svatých, vždycky je chrání.
 29 Nespravedliví budou potrestáni,
 potomstvo bezbožníků vezme za své;
 spravedlivci však budou dědit zemi,
 budou na věky v ní přebývatí.
 30 Ústa spravedlivcova mluví, co moudré jest,
 a jeho jazyk pronáší, co správné;
 31 zákon Boha svého má v svém srdci,
 proto se nepodvrtnou kroky jeho.
 32 Číhá hříšník na spravedlivého,
 usiluje o to, aby jej zahubil;

- 33 ale Pán ho nevydá v ruce jeho,
nedá, by odsouzen byl, pohnán-li k soudu.
34 Doufej v Pána a dbej cesty jeho,
i vyvýší tě, že budeš vládnouti zemí,
dožiješ se záhuby bezbožníků.
35 Viděl jsem bezbožníka velmi zpupného,
rozkládal se jako libanský cedr;
36 i šel jsem tudy, a hle, již ho nebylo,
hledal jsem ho, a nenašel po něm stopy.
37 Šetři nevinnosti, hleď na poctivost,
neboť má budoucnost člověk milovný pokoje;
38 nespravedliví však vyhynou šmahem,
po budoucnosti bezbožníků jest veta.
39 Spravedlivých však dochází pomoc od Pána,
on jest jim ochráncem za dob tísně,
40 Pán jim pomáhá a je vysvobozuje
od hříšných, spasí je, protože doufali v něho.

Ž 37. (hebr. 38.) *Kající prosba za odpuštění hříchu.*

(Třetí žalm kající.)

- 1 Žalm Davidův. K připomínce. V den sobotní.
2 Pane, ve svém hněvu mne netrestej,
ve svém rozhorlení mne nekárej!
3 Zarylť se do mne tvé stěly,
těžce doléhá na mne tvá ruka.
4 Zdravého nic nemám na těle pro hněv tvůj,
nemám pokoje v kostech svých pro hřích svůj.
5 Neboť tresty mé jdou mi nad hlavu,
jak břímě těžké mne nad síly tíží.
6 Páchnou a hnisají mi rány,
zaviněné nerozumem.
7 Zbědován jsem a nadobro shrben,
ve smutku celý den chodím.
8 Jsemť uvnitř všecek zohavený,
nic není zdravého v mém těle.
9 Sklíčen jsem a náramně snížen,
bolestí srdce svého řvu.
10 Pane, je známa ti všechna má tužba,
a mé vzdechy nejsou tě tajny.
11 Srdce mi buší, síla mne opouští,
světlo mých očí — i to mi uniká.
12 Druzi a přátelé proti mně jsou,
a moji příbuzní straní se mne.

Ž 36. — V. 1. „*již páchají zlo*“ a přes to mají se znamenitě. — V. 13. „*den jeho*“ — hříšnickova soudu a trestu. — V. 21. Hříšník si vypůjčuje z nouze, kterou ho Bůh stíhá. — V. 23. „*cesta*“ = mravný život. — V. 26. Věřící ve S. z. nepůjčovali z obchodních zájmů, ale toliko ze skutečné potřeby a bez úroků. Bylo tedy půjčiti skutek milosrdenství. — V. 33. „*pohnán-li k soudu*“ byv křivě obžalován.

- 13 Léčky mi kladou vrahové moji,
škůdcové moji smlouvají zkázu,
celý den lsti zamýšlejí.
- 14 Ale já jak hluchý neslyším,
úst svých jak němý neotvírám.
- 15 Jsem jako člověk, který neslyší,
a který v ústech svých odmluvy nemá.
- 16 Neboť v tebe, Pane, doufám;
ty mne vyslyšíš, Pane, můj Bože!
- 17 Říkám: „Ať jen se nade mnou netěší,
kteří, jak klopýtnu, se vypínají.
- 18 Neboť obávám se, že sklesnu,
ježto svou bolest stále cítím.
- 19 Ano, hříšnost svou hlasitě vyznávám,
obavy mám pro svou vinu.
- 20 Kteří mi zlovolně nepřejí, mocní jsou;
mnoho těch, již na mne neprávem nevraží.
- 21 Kteří mi dobré zlym odplácejí,
křivdí mi za to, že za dobrem chodím.
- 22 Neopouštěj mne, ó Pane,
nebuď mne daleko, můj Bože!
- 23 Přispěj mi rychle na pomoc,
Hospodine, Bože mé spásy!

Ž 38. (hebr. 39.) *Nedej Bože, by život můj, beztoho krátký a vratký,
byl plný bolu.*

- 1 Ke konci. Iditunovi. Píseň Davidova.
- 2 Děť jsem si: „Ostříhati budu slov svých,
abych se neprohřešil jazykem;
položím si do úst svojích uzdu,
dokud bude bezbožník přede mnou stát.“
- 3 Mlčel a ponížil jsem se nevida štěstí,
ale bolest moje se obnovila;
- 4 vzplálo mi srdce uvnitř a vznítíl se oheň,
5 když jsem o věci přemýšlel, i pravil jazyk můj:
„Pověz mi, Pane, jak daleko do mého konce,
jak jest veliký počet dnů mých,
abych věděl, mnoho-li mi schází.
- 6 Na pídě, hle, vyměřil jsi dny mé,
a věk můj jako nic je před tebou;
věru jen pára je život každého člověka.
- 7 Věru jako stín jde životem člověk,
pro nic za nic plahočí se rušně,
poklady hromadí, nevěda komu to snáší.“

Ž 37. — V. 6. „nerozum“ je každý hřích; *bohobojnost* jest pravá moudrost. — V. 12. Příbuzní a známí vzdalují se žalinisty jako zločince, od Boha zavrženého a trestaného (jako Joba). — Žalmista je si vědom své hříšnosti a před Bohem ji vyznává, ale není si vědom zločinů, ze kterých obviňují ho nepřátelé. — V. 18. Žalmista souží se obavou, že by v neštěstí „klopýtna“, sklesnouti mohl do nedůvěry v Boha a tak se odloučiti od něho!

- 8 A nyní od koho čekat co? Od tebe, Pane!
Vždyť je základ naděje mé v tobě!
- 9 Ze všech mých nepravostí vytrhni mne,
v pohanu nemoudrému mne nenechávej.
- 10 Oušeměl jsem, neotvírám úst svých,
neboť ty jsi to učinil.
- 11 Račiz odejmout ode mne své metly,
12 pod tíží ruky tvé trestající hynu.
- Jestliže za to, že se prohřešuje,
člověka pokutami stíháš,
hyne jak pavučina duše jeho;
věru jak pára je všecko pachtění lidské.
- 13 Vyslyš modlitbu mou, Hospodine,
k volání o pomoc nakloň sluchu svého.
nerač mlčet k mým slzám,
neboť cizinec jsem u tebe hoštěný,
poutník jako všichni otcové moji.
- 14 Polev mi, abych prve se poobčerstvil,
nežli odejdu tak, že již nebude mne.

Ž. 39. (hebr. 40.) Díky a prosba ctitele Hospodinova, který zase trpí.

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
- 2 Pevně jsem doufal v Hospodina.
i ráčil shlédnouti na mne
- 3 a vyslyšet mé prosby.
Vyvedl mne z jámy zhouby.
ze dna bahnitého.
Postavil na skálu mé nohy,
síly dodal mým krokům.
- 4 Vložil mi do úst novou píseň.
chvalozpěv našemu Bohu.
Mnozí to vidí, i nabývají
úcty a důvěry v Pána.
- 5 Šťasten člověk, který doufá
ve jméno Hospodinovo,
který nic nemá se zpupnými.
s odpadlými lháři.
- 6 Mnoho jsi učinil divů ty,
Hospodine, můj Bože;
nikomu nelze tobě se rovnat
ve tvých usneseních.
Chtěl jsem je hlásat, o nich mluvit;
nelze jich vypočítat.
- 7 Zertev a oběti si nepřaješ,
uši však učinils mi.
Celopal neb obět za hřích nechceš;
- 8 sic bych byl řekl: Hle, tu jsem.
V závitku knihy jest mi to předsáno.
- 9 Vůli tvou, Bože můj, činit jest milo mi,
zákon tvůj mám ve mém srdci.

- 10 Hlásal jsem tvou spravedlnost
ve velkém shromáždění.
Ano, svých rtů jsem nezavíral,
Hospodine, ty víš!
- 11 Netajil jsem tvé spravedlnosti
ve svém srdci;
o tvé věrnosti a pomoci
vypravoval jsem.
Milost tvou a věrnost jsem neskrýval
četnému shromáždění.
- 12 Ty tedy, Pane, nevzdálíš ode mne
slitování svoje;
milost tvá a věrnost stříci
bude mne ustavičně.
- 13 Neboť obkličují mne zla,
kterých není počtu,
stihlý mne pokuty za mé hříchy,
že oči nemohu pozdvihnout.
Více jich nežli mám na hlavě vlasů
proto pozbývám mysli.
- 14 Rač mne, Pane, vysvobodit,
hleď, Pane, abys mi přispěl.
- 15 Ať se zardí a zahanbí všichni,
kdož dychtí po mé duši.
Kéž zpět odejdou zahanbení
ti, jež mé neštěstí těší.
- 16 Kéž ihned odejdou s hanbou a studem,
kdož mně se posmívají.
- 17 Ať jásá a plesá z tebe každý,
kdokoli hledá tebe;
vždy ať říká: „Pán buď slaven“,
komu je milá tvá spása.
- 18 Třebas já byl ubožák, chudás,
Pán přece pečuje o mne:
tys má ochrana a pomoc,
Bože můj, neprodlévej!

*Ž. 40. (hebr. 41.) Ježto býval žalmista milosrdný, doufá, že bude nyní
Bůh milosrdným k němu a zbaví ho nemilosrdných nepřátel.*

1 Ke konci. Žalm Davidův.

2 Štasten, kdo všimá si nuzáka a chudása;
v čas neštěstí Pán jej vysvobodí.

Ž 39. — V. 7. Žalmista dává přednost *vniterné oběti vůle*, t. j. *poslušnosti* („uší“) proti obětem vnějším. — „uší“ jsou nástroj, kterým člověk přijímá rozkazy, aby je radostně plnil. — V. 8. Kdyby si byl Bůh přál oběti, byl by je žalmista ochotně přinášel. — „*Ille, tu jsem*“, abych podával oběti. — „*předepsáno jest*“, bych ochotně poslouchal vůle Boží. — „*v závítku knihy*“ zjeveného zákona Božího. — Ježto sv. Pavel v listě (Zid. 10, 5—7) užívá v. 7—9. tohoto Ž, byl Ž 39. pokládán za mesiášský. (David — předobraz Kristův).

- 3 Pán ho bude chránit, život mu zachová,
na zemi jej bude oblažovat,
nevydá ho kvůli jeho nepřátel.
- 4 Pán mu pomůže, až bude na lůžku v chorobě,
celé lože mu přestele v nemoci jeho.
- 5 Říkávám: Hospodine, smiluj se nade mnou,
uzdrav mne, neb jsem hřešil proti tobě.
- 6 Moji nepřátelé zle o mně mluví:
„Kdy (přece) zemře a zanikne jméno jeho?“
- 7 Přijde-li kdo návštěvou, mluví lstivě,
srdce jeho si nasbírá zlovolných věcí,
když vyjde na ulici mluví (je).
- 8 Ihned o mně šeptají všichni škůdci:
proti mně zlé věci vymýšlejí.
- 9 Z bezbožnosti mne obviňují (řkouce):
„Zdaliž opět povstane, kdo leží?“
- 10 Ano i přítel můj, jemuž jsem důvěřoval,
jenž jídal chléb můj, zdvihá na mne patu.
- 11 Ty však, Pane, smiluj se nade mnou, uzdrav mne,
abych se mohl jím odplatiti.
- 12 Z toho poznám, že máš zálibu ve mně,
nebude-li můj nepřítel nade mnou jásat.
- 13 Mne pak pro mou nevinnost zachováváš,
pevně před svou tvář mne staviš na věky.
- 14 Pochválen buď Hospodin, Bůh Israelův,
od věkův až na věky! Staň se! Staň se!

DRUHÁ KNIHA ŽALMŮ (Žž 41.—71.)

Ž 41. a 42. *Touha vyhnancova po svatyni.*

- 1 Ke konci. Na poučenou. (Žalm) Koreovců.
- 2 Jako prahne jelen po bystřinách,
tak dychtí duše moje po tobě, Bože.
- 3 Žizní duše má po Bohu silném, živém.
Kdy přijdu, abych se ukázal před Boží tváří?
- 4 Slzy mé jsou mi pokrmem ve dne v noci.
neboť mi den co den říkají: „Kde jest Bůh tvůj?“
- 5 Na to vzpomínám a to si ze srdce vylévám,
kterak jsem putoval na místo stánku
podivu hodného, Božího domu, s jáсотem,
s chvalozpěvy, za slavnostních zvuků.
- 6 Proč jsi zarmoucená, duše moje?
a proč znepokojuješ mne?
Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu,

Ž 40. — V. 10. „zdvihl patu“, aby jej odkopl. Někteří vidí v tom proradnění příteli Davidově — *Achitofela*. Podle toho bylo by obsah žalmu klásti do první doby vzpoury Absalomovy (2. Sam. 16, 23.). Sv. Jan a Petr užívají tohoto v. o *Jidišovi* (Jan 13, 18; Sk. 1, 16.). Proto býval tento Ž celý vykládán ve smyslu předobrazném o Kristu.

- 7 že je mou spásou a mým Bohem.
 Duše má ve mně se rmoutí, i vzpomínám tebe
 daleko Jordánu, Hermonu, Malé hory.
- 8 Vlna tvá s hukotem padajíc na vlnu volá,
 všechny tvé vlny a proudy valí se přese mne.
- 9 Ve dne rozdává Bůh svou milost i v noci;
 proto si modlitbu zpívám k živému Bohu.
- 10 Říkám mu: „Ty jsi můj ochránce, proč jsi mne zapomněl?
 Proč smutně chodit mám, když mne nepřítel skličuje?“
- 11 Kostí mi drtí, když tupí mě nepřátelé,
 denně mi říkajíce: „Kde je Bůh tvůj?“
- 12 Proč jsi zarmoucená, duše moje,
 a proč znepokojuješ mne?
 Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu,
 že je mou spásou a mým Bohem.
- 1 Ujmi se mne, Bože, a dopomoz mi
 ku právu proti lidu nesvatému;
 od lidí zlovolných a lstivých mne vysvoboď!
- 2 Neb tys, Bože, má síla! Proč jsi mne zapudil?
 Proč smutně chodit mám, když mne nepřítel skličuje?
- 3 Sešli své světlo a věrnost! Ty mne povedou,
 a uvedou na svatou horu tvou, do tvých stanů,
- 4 abych přistoupil k oltáři Božímu, před Boha,
 který mne od mládí radostí naplňoval,
 abych ti děkoval na citaře, Bože, můj Bože.
- 5 Proč jsi zarmoucená, duše moje,
 a proč znepokojuješ mne?
 Doufej v Boha, neb ještě mu děkovat budu,
 že je mou spásou a mým Bohem.

*Ž 43. Modlitba národa israelského poraženého a poráženého
 za pomoc Boží.*

- 1 Ke konci. Od Korevců. (Žalm) poučný.
- 2 Bože, na své uši slýchali jsme,
 otcové naši vypravovali nám
 o díle, které učinila tvá ruka
 za dnů jejich, za dnů dávného věku.
- 3 Pohany vyhnala, je však zasadila,
 zkrušil jsi národy, jim však dal jsi vzrůsti.
- 4 Neboť mečem nedobyli své země,
 ani rámě jejich jim nepomohlo,
 ale tvá pravice, rámě tvé, jas tvé tváře,
 protože jsi zalíbil si v nich.
- 5 Ty sám jsi můj král a Bůh můj,
 který vítězit kážeš Jakobovi.
- 6 Tebou rozprášíme své nepřátele,
 jménem tvým pošlapeme odpůrce své.
- 7 Neboť lučišti svému nedůvěřuji,
 aniž meč můj může mne obrániti;

- 8 ale ty nás zbavuješ tisnitelů,
a naše nenávistníky zahanbuješ.
9 Bohem honosíme se ustavičně,
a tvému jménu děkujeme věčně.
10 Teď však jsi zavrhl a zahanbil nás,
netáhl jsi, Bože, s našimi vojsky,
11 dopustils, že jsme couvali před nepřítelem,
a naši nenávistníci mohli si loupit.
12 Vydal jsi nás jako ovce na nůž,
mezi pohaný jsi rozptýlil nás,
13 rozprodal jsi za fatku svůj národ,
mnoho jsi jich nevycenil.
14 Vydal jsi nás v pohanu sousedům našim,
v potupu a posměch našemu okolí.
15 Učímils nás příslovím mezi národy,
že hlavou nad námi potřásají pohané.
16 Celý den mám hanbu svou před očima,
v ruměnc své líce zahaluji,
17 že musím slyšet posměvavé rouhače,
že musím hledět na mstlivé nepřátele.
18 Vše to nás stihlo, ač jsme tě nezapomněli,
ač jsme se nezpronevěřili tvé smlouvě.
19 Neodvrátilo se srdce naše,
a naše stezky neodbočily od cest tvých,
20 že jsi nás potřel v kraji, kde sídlí trýzeň,
a že jsi nás zastřel stínem smrti.
21 Kdybychom zapomněli na svého Boha,
a své ruce zdvihali k bohu cizímu,
22 jistě, Bože, stíhal bys nás pro to,
neboť ty si všímáš i tajnosti srdce,
ale my denně jsme pro tebe pobíjení,
za ovce na nůž jsme pokládáni.
23 Probud se, ó Pane, proč bys měl dřímat?
procitni a nezavrhuj nás na věky!
24 Proč odvracuješ tvář svou a zapomínáš
na bídu naši a soužení naše?
25 Vždyť je sražena do prachu naše duše,
srůstá se zemí naše břicho.
26 Povstaň, Hospodine, abys nám pomohl,
a pro svou milost vysvobod nás!

Ž 44. Mesiášův sňatek s lidstvem.

¹ Ke konci. Pro ty, kteří budou proměněni. Od Koreovců. Báseň poetická. Píseň lásky.

- ² Srdce mi kypí vzácnými city,
— báseň svoji věnuji králi —
jazyk můj rychlopiscovým pérem jest.
³ „Krásný jsi podobou nad syny lidské,
rozlit je půvab po rtech tvých,
proto ti požehnal Bůh na věky.

- 4 Opaš mečem svá bedra, reku,
 5 ve své kráse a velebě vyjeď,
 úspěšně táhni vpřed a panuj,
 pro pravdu, pro právo utlačované;
 neb tě tvá pravice úžasně povede.
 6 Přeostře jsou střely tvoje,
 národové ti podlehnou,
 do srdcí králových nepřátel vniknou.
 7 Trůn tvůj, Bože, je na věky věkův,
 žezlem práva je žezlo tvé vlády.
 8 Miluješ právo a odpor máš k neřesti:
 proto tě pomazal Hospodin, Bůh tvůj,
 olejem radosti víc než tvé druhy.
 9 Šat tvůj pln myrrhy jest, aloe, kasie;
 z paláce slonových kostí tě veselí
 dcery králů ve tvé slávě.
 10 Po pravici stojí ti královna
 oděná v zlatohlav kolkolem zpestřený.“
 11 „Slyš, dcero, viz a nakloň ucho.
 Zapomeň na svůj národ a domov,
 12 aby král zatoužil po tvé kráse;
 neboť Pán (a) Bůh tvůj on jest,
 jemu dlužno klaněti se.
 13 Tyrští dary si budou tě předcházet,
 všichni velmožové světa.
 14 Všecka krása je králova doera vnitř,
 15 ve zlatém třepení, v pestrém rouchu.
 Vedou ke králi za ní panny,
 její družky mu přivádějí.
 16 Přivádějí je s plesem a jásotem,
 vedou je do paláce králova.“
 17 „Za otce tvé se ti synové zrodí;
 vládci je učiníš po vši zemi.
 18 Jméno tvoje v paměti bude,
 od pokolení do pokolení;
 i budou tě národové slavit
 po všechny časy, na věky věkův!“

Ž 45. Hospodin — pevný hrad Israelův.

- 1 Ke konci. Od Koreovců. Na tajemství. Žalm.
 2 Bůh jest naše útočiště a síla,
 pomocník v útrapách velmi osvědčený.
 3 Proto še nebojíme, byť se země trásla,
 byť i hory se řítily do lůna moře.
 4 Ať si ječí a pění se jeho vody,
 ať se hory třesou před jeho náporem.
 5 Hojnost vod obveseluje město Boží,
 které si posvětil Nejvyšší za své sídlo.

- 6 Bůh v něm sídlí, proto se nekolísá,
 Bůh mu spěje na pomoc před svítáním.
 7 Bouří se národové, říše se bortí,
 i vydá hlas a země se zakolísá.
 8 Hospodin zástupů je s námi,
 ochráncem našim jest Bůh Jakobův!
 9 Pojděte a vizte skutky Hospodinovy,
 úžasné divy, které na zemi učinil.
 10 vzdaluje války až na kraj světa,
 lučiště láme a rozbíjí zbraně,
 štítů spaluje ohněm, a říká:
 11 „Ustaňte a uznejte, já že jsem Bůh,
 slavený mezi národy, slavený po světě!“
 12 Hospodin zástupů je s námi,
 ochráncem našim jest Bůh Jakobův.

Ž 46. Z království Božího v Israeli bude království světové.

- 1 Ke konci. Od Koreovců. Žalm.
 2 Všecek svět rukama tleskej,
 zpívejte s jásotem Bohu,
 3 neb je Pán nejvyšší, hrozný,
 velký král nade vši zemí.
 4 Podmanil nám národy,
 kmeny dal pod naše nohy;
 5 vybral nám dědictví svoje,
 milého Jakoba chloubu.
 6 Vznesl se s jásotem Bůh,
 Hospodin za zvuku rohu.
 7 Chvalte nám Boha, chvalte;
 chvalte nám krále, chvalte!
 8 Jeť králem veškeré země Bůh,
 zpívejte dokonale!
 9 Bůh je král nad národy,
 Bůh sedí na svatém trůně svém.
 10 Vládcové světa se sešli
 k Abrahamovu Bohu.
 Jehoť jsou mocnáři země,
 nesmírně vznešený jest.

Ž 47. Hospodin opatruje své sídelní město Jerusalem.

- 1 Žalмовý zpěv Koreovců. Druhého dne po sobotě.
 2 Veliký jest Hospodin,
 a velmi hoden chvály
 v městě našeho Boha,
 na svaté hoře jeho,
 3 kde má své základy Sion
 na radost veškeré země,
 na půlnoční straně
 města velkého krále.

- 4 Na jeho palácích ukázal
 Bůh, že je opatruje.
 5 Neboť, hle, sešli se králové,
 přitáhli v jednom šiku;
 6 jak to zřeli — jal je úžas,
 zděsili se a prchli.
 7 Hlůza je zachvátila,
 úzkost jak rodící ženu.
 8 jako když prudkým víhrem
 tříštíš tarsiské lodi.
 9 Jak jsme to slyšali, zřeli jsme
 ve městě Pána zástupů,
 ve městě Boha našeho:
 Bůh je upevnil na věky!
 10 Myslíme na tvoji milost,
 Bože, ve tvém chrámě.
 11 Jako tvé jméno, tak chvála tvá.
 Bože, jde do končin světa.
 12 Práva je plná tvá pravice,
 proto se veselí Sion,
 jásají dcery judské
 pro tvé soudy, Pane.
 13 Jděte kol Šionu, jděte,
 čítejte jeho věže;
 14 hleďte na jeho hradby,
 prohlížejte si paláce,
 vypravujte to potomkům,
 15 že jest takový Bůh,
 Bůh náš vždycky, na věky;
 on nás povede věčně!

Ž 48. Pozemský blahobyt bezbožných není závidění hoden, ježto smrti zaniká a pak . . . ?

- 1 Ke konci. Od Korevců. Žalm.
 2 Slyšte to všichni národové,
 sluch napni každý, kdo na světě sídlíš,
 3 jako nízcí tak i vznešení,
 bohatí, chudí bez rozdílu!
 4 Ústa má mluvit budou moudrost,
 rozumné poznatky pečlivých úvah,
 5 dbáti budu mudrosloví,
 při citaře chci řešit svou hádanku.
 6 Proč bych měl se báti za zlých dob,
 svírán jsa zlobou úskočníků,
 7 na svou sílu se spoléhajících,
 a množstvím bohatství svého se chlubicích?
 8 Vždyť nelze vykoupit bratra ni sebe,
 nemožno výkupné Bohu zaň zaplatit,

- 9 nelze dát výkupné za svůj život,
 byť by se člověk plahočil věčně,
 10 by mohl dále žít ustavičně.
 11 Zdali neuvidí smrti?
 Vždyť vidí, že mrou moudří,
 že hyne každý blázen i hlupec,
 že musí jmění své zanechat jiným.
 12 Hroby jsou domy jejich na věky,
 příbytky jejich po všechna kolena.
 ačkoli země svým majetkem zvali.
 13 Ano, člověk jsa vážen to nechápe,
 jest jak zvíř nemoudrá, která je pro nůž.
 14 Ta cesta vede je do záhuby,
 i ty, jimž se líbí zásady jejich.
 15 Jak ovce v podsvětí se dostanou,
 smrt jim bude vládnout, spravedliví pak
 nabudou záhy nad nimi vrchu;
 na čem si zakládali, zchátrá,
 v podsvětí veta po jejich slávě.
 16 Ale Bůh vyprostí mou duši
 z moci podsvětí, když mne přijme.
 17 Klidný buď, bohatne-li člověk,
 roste-li sláva jeho domu.
 18 Nevezmeť nic s sebou, když umře,
 nepůjde dolů s ním jeho sláva.
 19 Byť i se honosil v životě štěstím,
 20 byť i tě velebil, že z tebe tyje,
 musí vjíť konečně do rodů otců svých,
 a nikdy na věky neužří světla.
 21 Ano, člověk jsa vážen, to nechápe,
 jest jak zvíř nemoudrá, která je pro nůž.

Ž 49. S oběťmi vnějšími nechat souhlasí vnitřní smýšlení a všecek nábožensko-mravní život.

- 1 Žalm Asafův.
 Bůh bohů, Hospodin mluví a vyzývá zemi
 od východu slunce až na západ.
 2 Ze Sionu, vrcholu to krásy,
 Bůh zřejmě přichází, Bůh náš, nechtěje mlčet.
 3 Oheň před jeho tváří vše zžírající,
 a kolem něho silná bouře.
 4 Vyzývá nebesa na výsostech
 a zemi chťéje soudit svůj národ.
 5 Shromazďte mu svaté jeho,
 kteří pečeti smlouvu s ním oběťmi,
 6 ať hlásá nebe, jak spravedlivý jest,
 neboť Bůh sám zasedá k soudu!
 7 „Slyš, můj lide, budu mluvit,
 Israeli, chci žalovat na tebe.
 Hospodin, tvůj Bůh jsem já!

- 8 Nejsou to žertvy tvé, proč tě chci kárat,
vždyť mám tvé oběti na očích stále.
- 9 Ale není mi třeba býčků z tvých domů,
ani kozelců ze tvých ohrad.
- 10 Neboť má jest všechna zvěř lesní,
i dobytek na horách plných skotu.
- 11 O každém ptáku nebeském vím,
i krása polní náleží mně.
- 12 Kdybych lačněl, neřekl bych ti,
jeť můj svět se vším, čeho je plný.
- 13 Požívám snad masa býků, nebo piji kozelčí krev?
- 14 Přinášeš v obět Bohu díky
a tak plň sliby své Nejvyššímu.
- 15 Vzávej mne v den, kdy budeš soužen,
já tě vytrhnu a ty mne oslavuj!“
- 16 Hříšníkově pak Bůh praví:
„Proč přikázání má odříkáváš,
a mou smlouvu do úst bereš
- 17 ty, jenž nenávidíš kázeň,
a mé řeči za hřbet házíš?
- 18 Uvidíš-li zloděje, běžíš s ním,
s cizoložníky se bratříš,
- 19 ústa tvá oplývají zlobou,
a tvůj jazyk osnuje lsti;
- 20 sedáš a proti bratrovi mluvíš,
syna máteře své urážíš.
- 21 To jsi páchal a já jsem mlčel,
krivě jsi myslil, že jako ty jsem;
i kárám tě, do očí ti to říkám.
- 22 Na mysli měj to, jenž na Boha zapomínáš,
aby tě nezachvátil! Kdo by ti pomohl?
- 23 V obět kdo přináší díky, ten mne uctívá,
kdo žije poctivě, ten uzří pomoc Boží.“

Ž 50. Kající prosba za odpuštění hříchu a jeho následků.

(Čtvrtý žalm kající.)

Prosba za odpuštění. První důvod: velikost Božího milosrdenství (v. 3 n.). Žalmista uznává svůj hřích; Bůh může na něm ukázati, že je nejvyšší milosrdný a věrný — druhý a třetí důvod k odpuštění (v. 5 n.). Člověk je od svého početí křehká bytost; Bůh přece vidí v srdci lidském spravedlnost raději nežli hříšnost: čtvrtý a pátý důvod k odpuštění (v. 7—9). Prosba, by se vrátila bývalá, nyní hříchem ztracená radost (v. 10 n.), čistota srdce, síla duše, svatost (12 n.), ochrana Boží, které se těší spravedlivec, ochota činiti dobro (v. 14). Žalmista bude pak voditi hříšníky na cestu zákona — šestý to důvod k odpuštění (v. 15). Bude oslavovati Boha — sedmý důvod k odpuštění (v. 16 n.). Básník je sice ochoten přinést Bohu smírné oběti, ježto ale Bůh v tomto případě si jich nepřejí, podává místo nich zkroušené srdce (v. 18 n.). Bohoslužebný (liturgický) dodatek, kterým obec israelská prosí Boha, by Jerusalemem ležící v troskách, byl zase vybudován, by v něm mohly býti podávány oběti podle bohoslužebného řádu jako kdysi bývalo (v. 20 n.).

¹ Ke konci. Žalm Davidův,

² když byl vešel k Betsabě, a když potom k němu přišel prorok Natan.

- 3 Smiluj se nade mnou, Bože, podle velkého milosrdenství svého,
a podle množství svých slitování zahlad nepravost mou.
- 4 Úplně omej mne od mé nepravosti,
a od hříchu mého očisti mne.
- 5 Nebo svou nepravost já poznávám,
a hřích můj přede mnou je vždycky.
- 6 Proti tobě samému jsem prohřešil se,
a co zlé je před tebou, jsem učinil,
abys byl shledán spravedliv v řečech svých,
a bys zvítězil, když souzen býváš.
- 7 Nebo, hle, v nepravostech jsem se počal,
a v hříších počala mne matka moje.
- 8 Nebo, hle, upřímnost je ti milá,
neznámou a skrytou svou moudrost oznámils mi.
- 9 Pokrop mne ysopem, abych byl očistěn,
omej mne, abych byl nad snih zbílen.
- 10 Sluchu mému radost a veselí dej;
potom zaplesají kosti ponížené.
- 11 Odvrať obličej svůj od mých hříchů,
a smaž všechny mé nepravosti.
- 12 Srdce čisté stvoř ve mně, Bože,
a ducha pravého obnov v útrobach mých.
- 13 Nezamítej mne od své tváře,
a svého svatého ducha mi neodnímej.
- 14 Navrať mi radost z ochrany své,
a duchem statečným posilni mne.
- 15 Učit budu hříšníky tvým cestám,
že se bezbožní vrátí k tobě.
- 16 Zbav mne krevní viny, Bože, můj spasný Bože,
a můj jazyk s veselím bude slaviti tvou spravedlnost.
- 17 Pane, rty mé rač otevřiti,
a má ústa zvěstovat budou tvoji chválu.
- 18 Nebo kdybys byl chtěl obět, byl bych dal (ji) ovšem,
(ty však) v zápalných obětech si nelíbuješ.
- 19 Obětí Bohu (milou) duch je zkormoucený,
srdcem zkroušeným a pokorným, Bože, nepohrdáš.
- 20 Dobrotivě nalož, Hospodine, pro svou milost se Sion:
aby byly zdi jerusalemské zas vystavěny.
- 21 Pak budeš přijímat řádné žertvy, oběti a celopaly,
tehdaž klásti budou býčky na tvůj oltář.

Ž 51. Hospodin zhatí úskoky velmožného násilníka.

- 1 Ke konci. Poučná píseň Davidova.
- 2 Když přišel Edomec Doeg a zvěstoval Saulovi: „David vešel do domu Achimelechova.“
- 3 Proč se chlubíš nešlechetností,
velikáne v hříchu?
- 4 Celý den jen nespravedlnost
osnuje tvůj jazyk;

- jako břitva nabroušená
úskočně si vede.
- 5 Milejší je ti zlo než dobro,
řeči lživé než pravda.
- 6 Rád máš jen řeči zákazonosné,
jazyku ošemetný.
- 7 Protož i tebe Bůh zhrouť na věky,
uchvátí, přestěhuje
z bydla tvého a vytrhne
s kořenem ze země živých.
- 8 Zřít budou spravedliví to s úctou,
a smát se jemu řkouce:
- 9 „Vizte muže, jenž nechtěl mít Boha
za svého pomocníka,
ale doufal v množství svých statků,
na svém pychu si zakládal.“
- 10 Já pak jsem jako zelená oliva
v domě Božím;
naději skládám v Boží milost
vždycky, věčně.
- 11 Budu tě na věky oslavovat,
že jsi učinil to,
vzývati jméno tvé, že je tak dobré,
před svatými tvými.

Ž 52. *Všecobecnou bezbožnost Bůh nenechá bez trestu.*

- 1 Ke konci. Pro Maeleth. Poučná píseň od Davida.
Říká si pošetilec v duchu:
„Není Boha.“
- 2 Jsou zkažení, ohavné jejich neřesti,
není, kdo činil by dobré.
- 3 Bůh s výše nebes pozoruje
lidské plémě,
aby viděl, má-li kdo rozum,
hledá-li Boha.
- 4 Všichni se od Boha odchýlili,
všichni jsou zvrhlí,
není, kdo by činil dobré,
ani jednoho.
- 5 Jistě zmoudří všichni zločinci,
kteří zžírají
lid můj, jako kdyby chléb jedli,
- 6 Boha však nevzývají.
Pak náhle zhrozí se, neboť Pán rozmetá
údy jejich;
sužovatelé se zklamou,
neboť Bůh pohrdne jimi.
- 7 Kéž přijde se Sionu Israelovi spása!
Až Bůh zjedná obrat v osudu lidu svého,
plesat bude Jakob, veselit se Israel.

Ž 53. Prosba za pomoc proti nepřátelům.

- ¹ Ke konci. S průvodem na strunové nástroje. Poučná báseň od Davida,
- ² když přišli Zifští a řekli Saulovi: „Hle, David skrývá se u nás.“
- ³ Bože, jménem svým mi pomoz,
mocí svou dej mi dojít práva.
- ⁴ Bože, vyslyš modlitbu mou,
popřej sluchu slovům úst mých.
- ⁵ Povstávajíť cizáci proti mně,
mocní mi o život ukládají,
nemají Boha na zřeteli.
- ⁶ Avšak Bůh, hle, pomocník můj,
Pán jest ochráncem života mého.
- ⁷ Obrát zlo to na mé odpůrce,
dle své věrnosti je zahlad!
- ⁸ Pak budu dávat ti oběti dobrovolné,
slaviti, Pane, jméno tvé dobrotivé.
- ⁹ Ježto mne z každé tísně vytrhuješ,
že mohu na odpůrce vítězně hledět.

Ž 54. Modlitba pronásledovaného a zrazeného.

- ¹ Ke konci. S průvodem strunových nástrojů. Poučná báseň Davidova.
- ² Vyslyš, Bože, modlitbu mou,
nezhrdej mou prosbou!
- ³ Všimni si mne a odpověz mi,
zkormoucen jsem tísní.
- ⁴ Děsí mne hlas nepřítele,
násilí bezbožníka;
neboť zavalují mne zkázou,
zuřivě proti mně brojí.
- ⁵ Srdce mé se svírá ve mně,
smrtelná hrůza mne napadá.
- ⁶ Strach a hrůza popadá mne,
temno mne zahaluje.
- ⁷ Pravím si: „Ó, bych měl křídla jako holub,
letěl bych do bezpečí;
- ⁸ ano, daleko bych uletěl,
v pustině bych zůstal.
- ⁹ Rychle bych prchal na místo spásy své,
před prudkým vichrem a bouří.“
- ¹⁰ Zmať, Pane, rozděl jim jazyky, vidímť
ve městě násilí, rozbroj.
- ¹¹ Obcházejí je ve dne v noci
po zdech městských,
zkáza a bída zavládla v něm,
- ¹² a samá nespravedlnost;
nechce zmizet z ulic jeho
bezpráví a úskok.

- 13 Ano, kdyby mi nepřítel klnul,
snesl bych to,
kdyby se vypínal nade mne odpůrce,
ukryl bych se snad;
14 ale tys to, společník můj,
rádce a důvěrník,
15 jenž jídals lahodné pokrmy se mnou.
v dům Boží svorně jsme chodili.
16 Kéž na ně náhle přikvačí smrt,
ať klesnou do hrobu v plné síle,
nebo zloba je v příbytcích jejich i v srdcích.
17 Já však Boha se dovolávám,
Hospodin vyslyší mne.
18 Večer, ráno i o poledni
budu lkát a vzdychat,
19 i popřeje sluchu mému nářku.
a zjedná mi pokoj
od těch, kteří se blíží ke mně,
a kterých mnoho mám vůkol.
20 Bůh bude slyšet a pokoří je,
ten, jenž od věků vládne.
Oni totiž nechtějí zmoudřet,
aniž bojí se Boha.
21 Vztahuje ruku svou na přítele,
przní svoji smlouvu.
22 Lesknou se máslem ústa jeho,
ale válku má v srdci;
slova mu linou lépe než olej,
jsou to však tasené meče.
23 Starost svou slož na Hospodina,
onť bude o tebe pečovat;
na věky nedá, by spravedlivec
kolísal se.
24 Ano, ty Bože, uvrhneš je
do jámy zkázonosné;
lidé krve a klamu nedojdou
do pola věku svého;
já však smím doufat v tebe, Pane!

Ž 55. Důvěra v Boha nejlepší záštita pronásledovaného od lidí.

- ¹ Ke konci. Pro lid, který jest od svatých vzdálen. Od Davida na sloupový nápis. Když ho jali Filišťané v getu.
² Smiluj se, Bože, neb šlapají po mně lidé;
celý den mne sužují útočníci.
³ Šlapají po mně nepřátelé den celý,
věru mnoho je těch, kteří proti mně brojí.
⁴ Kdykoliv mne co děsí, já v tebe doufám.
⁵ o Boha opřen jsa veleším sliby mi dané.
V Boha důvěru máje nebojím se.
Co by mi mohli učiniti lidé?

- 6 Celý den můj stav jen mi stěžují,
všecky myšlenky jejich čelí k mé zkáze.
- 7 Rotí se, číhají, slídí po mé patě,
protože o život mi ukládají.
- 8 Jak by ti ujít mohli ti bezbožníci?
Ve svém hněvu tlupy ty sraz, ó Bože.
- 9 Ty přece máš spočítané svízele mé,
slzy mé uložené před svou tváří,
a cos mi slíbil, zapsané ve své knize.
- 10 Pak bude škůdcům mým na útěk se dáti;
budu-li volati k tobě ustavičně,
přesvědčím se o tom, že Bůh je při mně.
- 11 O Boha opřen jsa velebím sliby jeho,
O Pána opřen jsa velebím, co řekl.
V Boha důvěru maje nebojím se,
Co by mi mohli učiniti lidé?
- 12 Na mně jest, Bože, bych splnil, co jsem ti slíbil;
budu ti tedy přinášet oběti důků.
- 13 Neboť jsi vytrhl ze smrti mou duši,
ano i nohy mé uchránil jsi pádu,
abych žítí mohl Bohu libé
ve světle mezi těmi, kteří žijí.

Ž 56. Neochvějná důvěra v pomoc Boží.

- 1 Ke konci (Notou) „Nezahubiz“. Od Davida na sloupový
nápis. Když utekl před Saulem do jeskyně.
- 2 Smiluj se nade mnou, Bože, smiluj se nade mnou,
neboť ty jsi útočiště mé duše,
do stínu tvých křídel se utíkám,
dokud nepřestane bezbožnost řídit.
- 3 Dovolávám se Boha, Nejvyššího,
Boha, který vždy dobře mi činí.
- 4 Posílá s nebe a vysvobozuje mne,
zahanbuje ty, kteří se na mne sápadí.
Sesílá Bůh milost svou a věrnost.
- 5 mezi lvy mi život zachovává.
Lehám si mezi lidmi, jejichžto zuby
kopí a šípy, a jazyk ostrý meč jest.
- 6 Rač se povznést, Bože, nad nebesa,
velebnost tvá nad veškerou zemi!
- 7 Osidlo připravili mojim nohám,
zdeptat chtěli moji duši,
vykopali na mne jámu,
avšak sami do ní padli.
- 8 Posilněno jest mé srdce, Bože,
posilněno jest mé srdce.
Nuže, budu zpívati a hráti!
- 9 Probud se, duše má, probud se, harfo a citaro,
ze spánku jitřenku budu budit.

- 10 Budu tě chváliti mezi národy, Pane.
oslavovat tebe mezi kmeny.
- 11 Neboť je veliká až k nebi tvá milost,
a tvá věrnost až do oblaků.
- 12 Rač se povznést. Bože, nad nebesa,
velebnost tvá nad veškerou zemi!

Ž 57. Modlitba za to, by přestaly přehmaty činovníkův.

- 1 Ke konci. (Notou) „Nezahubiz“. Od Davida na sloupový nápis.
- 2 Zdali skutečně vykonáváte právo,
spravedlivě-li vládnete, smrtelníci?
- 3 Nikoli! Vždyť v srdci bezpráví osnujete,
bezpráví provádějí v zemi ruce vaše.
- 4 Odpadli od Boha bezbožníci hned z matky,
od narození bloudí, neb jsou to lháři.
- 5 Jsou plni jedu, jako jej hadi mají;
jak hluchá zmije, jež zacpává si uši,
- 6 aby neslyšela hlas zaklínačů,
toho, jenž umí dobře zaříkávat.
- 7 Zvyráží Bůh zuby jejich ústům,
Hospodin rozbije chrup těm mladým lvům.
- 8 Zničení budou jak voda, která se roztéká,
luk na ně napne, dokud nevezmou za své.
- 9 Jako vosk, když rozpustí se, zhynou,
spadne oheň, i nebudou viděti slunce.
- 10 Prve než na vašem hloží znát bude trny,
za zelena ještě je v hněvu svění smete!
- 11 Zaplesá spravedlivý, až uvidí pomstu,
ruce si umyje v krvi hříšníkův.
- 12 Lidé pak řeknou: „Zbožný je skutečně odměněn,
vpravdě jest Bůh, jenž na zemi k právu mu pomáhá!“

Ž 58. Modlitba za pomoc Boží proti soldatesce.

- 1 Ke konci. (Notou) „Nezahubiz“. Od Davida na sloupový nápis. Když poslal Saul a dal střežiti jeho dům, aby ho zabil.
- 2 Vytrhni mne nepřátelům, můj Bože,
od těch, kteří mne napadají, mne vysvoboď.
- 3 Vytrhni mne těm, kteří zločiny páchají,
lidí krvelačných rač mne zbavit.
- 4 Neboť, hle, ukládají o můj život,
obořují se na mne mocní!
- 5 Ne pro mou nějakou vinu neb hřích, ó Pane,
bez úhony živ jsem a poctivě jednám.
- 6 Povstaň mi na pomoc, a viz, ó Pane!
Ty, Bože zástupův, Bože Israelův,

- povstaň, abys potrestal všechny pohany,
nešetří žádného z těch bídných zrádců!
- 7 Vracejí se k večeru a vyjí,
jako psi se po městě prohánějí.
- 8 Ejhle, kterak slintají ústa jejich,
meče jsou rty jejich, říkají: „Kdo to slyší?“
- 9 Ty však, Hospodine, směješ se jim,
zničíš pohany ty všechny.
- 10 Síla má jsi, tobě budu zpívat,
ano, Bůh jest bezpečný můj hrad.
- 11 Bůh můj s milostí svou vstříc mi vyjde.
- 12 Bůh dá, bych vítězně hleděl na odpůrce.
Nezhub jich, by na to lid můj nezapomněl,
učíš svou mocí, ať nemají stání, poníž je,
obránce můj, Hospodine!
- 13 Hřích je, co mají v ústech a co na rtech,
protož ať se lapí v zpučnosti své
pro kletby a lži, jež pronášejí.
- 14 Zahlad je, v hněvu je zahlad, ať již nejsou,
nechať poznají, že panuje Bůh
nad Jakobem a nad končinami země.
- 15 Vracejí se k večeru a vyjí,
jako psi se po městě prohánějí.
- 16 Oni se potloukají za žvankem sem tam,
jestliže se nenasytí, vrčí.
- 17 Já však opěvuji tvoji sílu,
zrána již veselím se z milosti tvé,
neboť ty jsi byl mým bezpečným hradem,
a mým útočištěm, když jsem byl soužen.
- 18 Síla má jsi, tobě budu zpívat,
ano, Bůh jest bezpečný můj hrad,
Bůh můj s milostí svou.

Ž 59. Modlitba poraženého lidu Božího za vítězství!

- ¹ Ke konci. Pro ty, kteří se přemění. Na sloupový nápis. Od Davida na poučenou.
- ² Když spálil Mesopotamii Syrie a Sobel, a když Joab vrátiv se porazil Edomce v Solném údolí, dvanácte tisíc (mužů).
- ³ Bože, ty jsi nás zavrhl a rozptýlil,
rozhněval ses; smiluj se zase nad námi!
- ⁴ Zatrásl jsi zemi a roztrhals ji,
zaceľ trhlíny její, neb se kolísá.
- ⁵ Dals osud krušný zakusit lidu svému,
napojils vínem nás, až se potácíme.
- ⁶ Dal jsi však svým bohabojným prapor,
aby měli před lukem kam se utéci,
by tvoji milácci byli vysvobozeni.
- ⁷ Pomoz tedy pravici svou, slyš nás!
- ⁸ Přislíbil Bůh při svatosti svojí,

- že budu s veselostí dělití Sichemsko,
údolí Sukkotské rozměřovati,
9 můj že je Galaad, moje Manasesko,
Efraimsko že je přilba mé hlavy,
Judsko pak vladařstvím žezla mého,
10 Moabsko že jest mým žádoucím umyvadlem,
na Edomsko že svou obuv položím,
a že Filištínsko bude se kořit mně.
11 Kdo mne dovede k hrazenému městu,
kdo mne doprovází do Edomska?
12 Zdali ne ty, Bože, jenž jsi zavrhl nás,
ty, Bože, jenž nechceš s naším vojskem táhnout?
13 Udělíš nám pomoc před nepřítelem,
neboť nicotná jest pomoc lidská.
14 S Bohem budeme divy hrdinství činit;
on sám zdeptá naše nepřátele.

Ž 60. (hebr. 61). Modlitba vyhnančova za krále.

- 1 Ke konci. S průvodem na strunové nástroje. Od Davida.
2 Poslyš, Hospodine, kterak úpím,
nakloň ucho svoje k modlitbě mé!
3 Z dálných konců země k tobě volám,
neboť srdce moje sevřeno jest.
Postav mne vysoko na skálu, tam mne zaved',
4 neboť ty jsi útočiště moje,
opevněná věž před nepřítelem.
5 Dej, bych sídlit směl ve stánku tvém věčně,
abych byl chráněn v úkrytu tvých křídel!
6 Ano, ty Bože, vyslycháš mou modlitbu,
vracíš dědictví ctitelům jména svého.
7 Ke dnům královým mnoho dnů rač přidat,
budiž věk jeho na mnoho pokolení.
8 Nechať trůní věčně před Boží tváří,
ustanov milost a věrnost svou, ať ho chrání.
9 I budu zpívat jménu tvému na věky,
abych plnil sliby své den co den.

Ž 61. Toliko od Bohu pomoc trpělivě očekávej!

- 1 Ke konci. Pro Idutuna. Žalm Davidův.
2 Toliko v Bohu odpočívej, má duše,
neboť od něho mi přichází pomoc.
3 Onť jen má je skála a spása moje,
bezpečný hrad můj, valně se kolísat nebudu.
4 Dlouho-li budete dorážet na jednoho,
vraždít ho všichni vy, stěnu nachýlenou,
a zeď, která jest na spadnutí?
5 Ano, s výše mé zamýšlejí mne srazit,
ve lži zálibu mají, žehnají ústy,
ale ve svém srdci proklínají.

- 6 Toliko v Bohu odpočívej, má duše,
neboť od něho přichází, co čekám.
7 Onť jen má je skála a spása moje,
bezpečný hrad můj, valně se kolísat nebudu.
8 Na Boha stavím svou spásu a slávu svoji;
pevnou skalou, mým útočištěm Bůh jest.
9 V něho doufej veškerá obec lidu,
vylévejte před ním srdce svoje,
Bůh jest pomocník náš na věčné časy.
10 Pára jen lidé jsou, klam jen smrtelníci;
chceš-li je vážít, zklamou tě, všichni jsou pára.
11 Nebažte marně po násilí a lupu,
na vzrůstu majetku si nezakládejte.
12 Jednou Bůh mluvil a toto dvě jsem slyšel:
13 Moc že jest u Boha, milost pak u tebe, Pane,
neb ty odpláceš každému podle jeho skutků.

Ž 62. Touha po Bohu a po jeho pomoci.

- 1 Žalm Davidův, když byl v Edomské poušti.
2 Bože, můj Bože, hned z jitra tě hledám.
Žízni po tobě má duše,
nyje po tobě mé tělo
3 jak pustá, neschůdná, vyprahlá půda.
Proto jsem chodíval do tvé svatyně,
abych spatřil tvou moc a slávu.
4 Lepšíť jest milost tvá nežli život;
rty mé budou tebe chválit.
5 Proto tě chválit chci celý život
a v tvém jménu zdvíhat své ruce.
6 Nejsladší lahody plná je duše má
a rty plesu slaví tě ústa má,
7 když na tě vzpomínám na svém lůžku,
když v noci bdím a na tebe myslím.
8 Neboť tys byl mým pomocníkem,
a já v stínu tvých křídel plesám.
9 Na tobě má duše lpí,
tvoje pravice mne drží.
10 Kteří však neprávem život mi vzít chtějí,
propadnou se do podzemí,
11 budou vydáni na pospas meči,
kořistí šakalů se stanou.
12 Král pak bude se radovat z Boha;
kteří při něm přísahají,
všichni budou se honosit,
že budou ucpána ústa lhářům.

Ž 63. Prosba za pomoc proti úkladným vrahům a zločinným jazykům.

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.

- 2 Slyš, ó Bože, hlas můj, kterýmúpím,
broznému nepříteli vytrhni život můj!
- 3 Skryj mne před zástupem zločinných lidí,
před shlukem těch, kteří páchají mrzkost.
- 4 Majíť jak meče jazyky nabroušené.
na luk kladou šípy trpkých řečí,
- 5 aby stříleli z úkrytu na poctivce:
- 6 náhle na něho střílejí bez ostychu.
Utvrzují sebe v zločinnosti,
umlouvají se, jak naličí tenata
řikajíce: „Kdo by mohl je vidět?“
- 7 Vymýšlejí zločiny řikajíce:
„Ílotovo vše, úklad chytře jest nastrojen!“
Každý v hloubi srdce se zamyká.
- 8 Bůh však ukáže, jak vznešený jest:
Střelami dětí budou rány jejich,
- 9 oněmí jazyk jejich, jenž na jiné nevražil:
zděšení budou všichni, kteří je uvidí.
- 10 I budou se strachovati všichni lidé,
budou rozhlašovat skutky Boží,
až si uvědomí činy jeho.
- 11 Spravedlivý pak bude se veselit v Pánu,
důvěru svou skládat bude v něho,
a budou se honosit všichni poctivci.

Ž 64. *Píseň díků.*

- ¹ Ke konci. Žalm Davidův. Píseň Jeremjášova a Ezechiela pro vystěhovalce, když počali vycházeti.

- 2 Tobě přísluší chvalozpěv, Bože, na Sionu,
a tobě dlužno plniti slib v Jerusalemě.
- 3 K tobě, jenž vyslyšíš modlitbu, přichází každý člověk.
- 4 Naše bezbožné činy jsou sice nad naše síly,
ty však s našimi nepravostmi máš slitování.
- 5 Blažen, koho si vyvolíš a k sobě vedeš,
aby směl přebývati v nádvořích tvých,
abychom směli se sytiti rozkošemi domu tvého,
- 6 svatého chrámu tvého, podivně vznešeného.
Vyslyšels nás, Bože, spasiteli náš,
naděje všech vzdálených končin země i moře,
- 7 jenž staviš hory svou silou opásán jsa mocí,
- 8 jenž tišíš hlubiny moře, hučivé jeho vlny,
děsíš národy, lidé končin bojí se divů tvých.
- 9 Země východu i západu radostí plníš.
- 10 Navštívilš zemi, napojil, štědře ji obohatil.
Řeka Boží plná je vody, chystáš jim pokrm.
- 11 Tak totiž o zemi pečuješ: svažuješ její brázdy,
množíš rostlinky její, ve vláze radostně pučí.
- 12 Věncíš rok korunou požehnané své dobrotivosti,
- 13 role tvé plny jsou úrody; nivy na stepi kypí, a

- ¹⁴ pahorky přepasují se plesem, strojí se beraní,
údolí obilí plná, vše jásá a zpívá chválu.

Ž 65. Modlitba provázející oběti díky, podávané ze slibu.

- ¹ Ke konci. Chvalozpěv (vzkříšení).
Plesejte jásavě Bohu všechny země,
² pějte chvalozpěvy jeho jménu,
pějte velebné ty chvalozpěvy!
³ Řcete Bohu: „Jak hrozný jsou činy tvé, Pane,
protože jest nesmírná moc tvoje,
lichotí tobě nepřátelé tvoji.
⁴ Všecky země klanějí se tobě,
zpívají tobě, zpívají tvému jménu.“
⁵ Pojďte a pozorujte skutky Boží;
hrozný je v činech, které na lidech koná.
⁶ Proměňuje moře v pevnou půdu,
že lze přejít řeku suchou nohou,
že pak se veselíme z něho.
⁷ Panuje svou mocí na věky věkův,
oči jeho národy pozorují,
odbojní nesmějí se vypínati.
⁸ Velebte, národové, našeho Boha,
hledte, ať se rozléhá chvála jeho.
⁹ Neb on zachovává naše žití,
nedopouští, by nám klesaly nohy.
¹⁰ Ano, ty jsi nás zkoušel, ó Bože,
tříbils nás ohněm, jak třibeno bývá stříbro.
¹¹ Dopustils, bychom se zapletli do osidla,
mnoho soužení naložils na naše bedra.
¹² Dopustils, že nám po hlavách jezdili lidé,
bylo nám procházeti ohněm a vodou,
avšak vyvedls nás, i pookřáli jsme.
¹³ Přicházím tedy s oběťmi do tvého domu,
abych splnil tobě sliby svoje,
¹⁴ které byly vyslovily rty mé,
které vyřkla ústa v úzkosti své.
¹⁵ Obětuji tobě žertvy tučné,
přináším ti vůni z obětí beranů,
obětuji tobě býčky a kozly.
¹⁶ Pojďte a slyšte všichni, kdož Boha ctíte,
neboť budu vypravovati vám,
jak velké věci učinil mé duši.
¹⁷ Jeho jsem se ústy dovolával,
chvalozpěv díky maje již pod jazykem.
¹⁸ Kdybych byl nepravost zamýšlel v mém srdci,
Hospodin nebyl by mne vyslyšel.
¹⁹ Avšak Bůh mne slyšel a povšiml si,
jak jsem hlasitě hořekoval.
²⁰ Chválen buď Bůh, jenž nezamítl mou prosbu,
a své milosti mi neodepřel.

Ž 66. *Děk za úrodu a prosba za další Boží požehnání.*

- ¹ Ke konci. Z chvalozpěvů. Žalmová píseň Davidova.
- ² Bůh se nad námi smiluj a nám žehnej,
vyjasni tvář na nás, nad námi se smiluj,
- ³ bychom poznali na zemi tvou cestu,
mezi všemi národy tvou spásu.
- ⁴ Kéž ti děkují národové, Bože,
kéž ti děkují národové všichni!
- ⁵ Plesejtež a jásejtež národové,
neboť soudíš lidstvo spravedlivě,
neboť národy na zemi ty vodiš.
- ⁶ Kéž ti děkují národové, Bože,
kéž ti děkují národové všichni!
- ⁷ Země poskytuje úrodu svoji,
požehnání dává nám Bůh, Bůh náš.
- ⁸ Požehnání dávej nám Bůh i příště,
a bojte se ho všechny končiny země!

Ž 67. *Na počest Boha vítěze.*

- ¹ Ke konci. Chvalozpěv od Davida.
- ² Bůh se zdvihá, i rozptylují se odpůrci,
prchají před ním jeho nenávistníci.
- ³ Jak bývá rozehnán dým, se rozprchují;
jako vosk se rozplývá před plamenem,
tak i bezbožníci před Bohem hynou.
- ⁴ Spravedliví však se veselí a plesají,
před Bohem se radující jásají.
- ⁵ Zpívejte Bohu, hrejte jeho jménu,
spravte cestu tomu, jenž pouští se veze;
Hospodin sluje, radujte se před ním!
Děsí se ho.
- ⁶ Otcem sirotků a zastáncem vdov
Bůh jest ve svém svatém sídle.
- ⁷ Opuštěným opatřuje domov,
vyvádí z vězení do blahého bydla,
také zbuyníky, kteří zůstali v hrobech.
- ⁸ Bože, když v čele lidu svého jsi vytáhl,
když jsi ubíral se pouští,
- ⁹ země se trásla a nebe se rozplývalo
před Bohem Sinaje, před Bohem Israelovým.
- ¹⁰ Deštěm hojným skrápěl jsi, Bože, své dědictví,
bylo zemdleno, tys však je občerstvoval.
- ¹¹ Tvoji tvorové v něm se usadili,
v dobrotě své je chudému spravuješ, Bože.
- ¹² Bůh kázal mluvit, byl zástup poslic vítězství:
- ¹³ „Králové se zástupy prchají, prchají;
hospodyně rozdělují kořist.“

- 14 Proč si hovíte mezi ohradami,
holubice s křídly stříbrnými,
jejíž peří vzadu leskne se zlatem?
- 15 Když Bůh nebes tam krále rozplašoval,
sněhem zabělal se Selmon.“
- 16 Horstvo Boží horstvo Basanské jest,
mnoho vrcholků má horstvo Basanské.
- 17 Proč, ty horstvo, vy vrcholy, žárlivě hledíte
na horu, kterou si zvolil Bůh za své sídlo,
na které bude též Hospodin na věky sídlit?
- 18 Vozů Božích je mnoho desetitisíc,
tisíce plesajících — Pán mezi nimi
přišel ze Sinaje do svatyně.
- 19 Vystoupil jsi do výše zajatce veda,
v dar jsi přijal lidi, kteří se vzpírali,
aby sídlil Hospodin, Bůh tam.
- 20 Chválen buď Hospodin! Den co den nás nosí.
Bůh je naším spasitelem.
- 21 Bůh je nám Bohem všeliké pomoci:
Hospodin, Pán má i ze smrti východiště.
- 22 Zajisté Bůh rozbije hlavy svých nepřátel,
vlasaté téměř zatvrzelých v hříších.
- 23 Bůh totiž řekl: „Z Basanska je přivedu,
přivedu je z hlubin mořských,
aby se mohla tvá noha v krvi koupat,
jazyk psů tvých v krvi protivníků.“
- 25 Lidé se dívají na slavný průvod tvůj, Bože,
jak slavně vjíždí Bůh, král můj, do svatyně:
- 26 Napřed jsou zpěváci, za nimi hudebníci
ve středu panen, jež na bubinky tlukou:
- 27 „Ve valných sborech dobrořečte Bohu,
Pánu vy, kteří z krve jste Israelovy!“
- 28 Tu je Benjamin, nejmladší, s nadšenou myslí,
knížata judská, která jsou jejich vůdci,
knížata Zabulonova, knížata Neftali.
- 29 Račiž ukázati, Bože svou sílu,
upevňuj, ó Bože, co jsi nám prokázal!
- 30 Do tvého chrámu do Jerusalema
králové přinášejtež tobě dary!
- 31 Pokárej zvěr rákosových houštin,
stádo býků a telata národů s nimi,
ať pusti ty, kteří chtějí se osvědčit stříbrem;
rozpraš národy, kteří chtějí války!
- 32 I přijdou velmožové z Egyptské země,
Etiopie zdvihne hned ruce své k Bohu.
- 33 Království veškeré země, zpívejte Bohu,
hřejte Hospodinu, hřejte Bohu,
- 34 tomu, jenž vozí se po nebi nejvyšším, odvěkém!
Pozor! Když bude hřímát, mocně hřímát,

- 35 vzdávejte chválu Bohu Israelovu,
jehož velikost a síla jeví se v mračnech!
36 Podivuhodný jest Bůh ve svých svatyních,
Israelův Bůh dává moc a sílu
svému lidu. Pochválen buď Bůh!

Ž 68. Modlitba trpícího spravedlivce za pomoc Boží.

- 1 Ke konci. Pro ty, kteří se promění. (Od Davida.)
2 Zachraň mne, ó Bože, neboť vody
derou se na mne, že již o život jde.
3 Zabořen jsem ve hlubokém bahně,
jež nemá dna, by lze bylo na něm postát.
Dostal jsem se do prohlubně mořské,
takže přival mne zaplavuje.
4 Unaven jsem voláním, hrdlo mi chraptí,
oči mi hasnou touhou po mém Bohu.
5 Více než na hlavě mám vlasů, je těch,
kteří mne nenávidí bez příčiny;
mnoho je těch, kteří mne stíhají,
kteří nespravedlivě nevraží na mne;
co jsem si nikdy lupem neosvojil,
to mám nyní nahrazovat!
6 Bože, ty víš o mém poblouzení,
a mé viny nejsou tobě skryty.
7 Kéž pro mne nemusí rdít se, kdo doufají v tebe,
Hospodine, Pane zástupů!
Kéž pro mne nemusí hanbit se, kteří hledají
tebe, Israelova Boha!
8 Neboť pro tebe snáším pohanění,
potupa mé líce zahaluje,
9 cizozemcem stal jsem se svým bratřím,
neznámým synům matere mé.
10 Ano, horlivost pro tvůj dům mne stravuje,
a hana tupitelů tvých padá na mne.
11 Jestliže jsem mrtvil sebe postem,
přispělo i to k mé potupě.
12 Jestliže jsem se v zínici oděl,
učinili si ze mne terč svých vtipů.
13 O mně plkají, kteří ve bráně sedají,
písničky o mně zpívají pijani vína.
14 Já však se modlím k tobě o čas milosti!
Bože, pro množství soucitu svého mne vyslyš,
15 svoji věrnou pomocí mne vytrhni
z bahna, abych neutonul,
zprost mne škůdců mých a hlubokých vod,
16 ať mne přivaly vody nepotopí,
ať mne tůně nepohltní,
a propast nezavře nade mnou chřtán svůj!
17 Vyslyš mne, Pane, neb dobrotivá jest milost tvá;
podle množství soucitu svého shlédni na mne.

- 18 Neodvracuj tváře své od svého sluhu,
 protože jest mi úzko, rychle mne vyslyš!
 19 Přiblíž se k mé duši a vysvoboď ji,
 pro mé nepřátele vysvoboď mne!
 20 Ty znáš mou hanu, potupu a výsměch,
 21 známi jsou ti nepřátelé moji.
 Utrhají mi, až mi puká srdce,
 nemocen jsem...
 Čekám, kdo se ustrne nade mnou, však marně;
 kdo by mne potěšil, toho nenalézám!
 22 Místo pokrmů mi dávají žluč,
 v žízní mé mne napájějí octem.
 23 Proto stůl jejich před nimi osidlem buď,
 na odvetu a na zkázu jim!
 24 Zrak jim se zakal, aby neviděli,
 a jejich páteř ať se hrbí stále.
 25 Vylij na ně svoje rozhořčení,
 a zár tvého hněvu zachvátíž je.
 26 Budtež osady jejich zrušeny,
 a v jejich stanech nikdo ať nepřebývá.
 27 Neb toho, jež tys ranil, pronásledují,
 bolest ran mých rozmnožují.
 28 Vinu na vinu nech kupiti je,
 by nedošli před tebou ospravedlnění.
 29 Vymazáni buďte z knihy živých,
 se spravedlivými zapsáni nebudtež!
 30 Mne však souženého a ztrápeného
 zachraň tvá pomoc, Bože!
 31 I budu slavit jméno Boží zpěvem,
 a jemu velebně díky vzdávat.
 32 To bude Bohu milé nad žertvu hovězí,
 nad býčka, který rohy i kopyta má.
 33 Kéž to uvidí ubozí, aby zplesali,
 hledajícím Boha srdce nechť ožije!
 34 Neboť vyslýchá Hospodin ubožáky,
 a svými vězni nepohrdá.
 35 Velebte ho nebesa i země,
 moře a všechno, co se v nich hýbe!
 36 Ano, přispěje Bůh na pomoc Sionu,
 i budou vystavěna města judská,
 aby sídlili v nich, až je zaberou;
 37 potomstvo sluhů jeho bude je dědit,
 a kdož milují jméno jeho, v nich sídlit.

Ž 69. Modlitba za sebe i za všechny ctitele Boží.

¹ Ke konci. Žalm Davidův. Na památku, že ho vysvobodil Hospodin.

² Bože, na mou pomoc pomni,
 Pane, pomáhat mi spěš.

³ Ať se zahanbí a zardí,

- kteří dychtí po mé duši.
 Kéž zpět odejdou zahanbeni,
 kteří se z neštěstí mého těší.
 4 Kéž ihned odejdou s hanbou a studem,
 kteří mně se posmívají.
 5 Ať jásá a plesá z tebe každý,
 kdokoli hledá tebe;
 komu je milá tvá spása,
 vždy ať říká: „Pán buď slaven!“
 6 Já pak jsem ubožák a chudás,
 Bože, na pomoc mi přispěj.
 Tys má ochrana a pomoc,
 Hospodine, neprodlévej.

Ž 70. Modlitba zestárlého národa israelského za další život.

Básník modlí se za Šalomouna (v. 2—3) a hned přechází na toho, jež Šalomoun předobrazoval, na Mesiáše a jeho kralování (v. 4—17). Zavede právo a spravedlnost, zejména zjedná je utiskovaným (v. 4). Bude panovatí mír a blahobyť (v. 5—8). Přemůže své nepřátele (v. 9—11). Bude mít soustrast s utlačovanými (v. 12—14). Bohatství života, zlata i obilí (v. 15—16). Jeho sláva (v. 17). — Závěrek druhé knihy Žalmů (v. 18 n.). Poznámka sběratele (v. 20).

- 1 Žalm Davida, Jonadabovců u prvních zajatců.
 K tobě, Hospodine, utíkám se,
 nedej mi na věky zahanbenu býti.
 2 Ježto jsi spravedliv, vytrhni mne a vysvoboď,
 nakloň ke mně ucho své a zachraň mne!
 3 Rač mi býti skalou útočištnou,
 hradem, na kterém ochrany tvé bych došel,
 neboť ty jsi skála má a hrad můj.
 4 Bože můj, vyproš mne z ruky bezbožného,
 z moci zločince a násilníka;
 5 neboť ty jsi naděje má, Pane,
 Hospodine, má důvěra od mého mládí.
 6 Na tebe spoléhal jsem již od klínu matčina,
 od lůna matčina jsi mne opatroval,
 tebe můj chvalozpěv opěvoval vždycky.
 7 Mnohým jako přízrak nějaký jsem,
 avšak ty jsi pomocník můj silný.
 8 Ústa má plná jsou chvalozpěvů, jež pěj
 o tvé velikosti celý den.
 9 Nezamítej mne nyní ve stáří mém,
 když má síla mizí, mne neopouštěj!
 10 Mluvíť moji nepřatelé proti mně,
 kteří mi o život ukládají, se radí
 11 říkajíce: „Bůh jej opustil, hoňte ho,
 chyťte ho, neb není, kdo by se ho ujal.“
 12 Bože, nezůstávej daleko mne,
 Bože můj, pospěš mi ku pomoci!
 13 Kéž se hanbí a zhynou, kteří mi krivdí,
 kéž se halí v hanbu a stud moji škůdci!

- 14 Já však budu dále důvěřovat,
a tvou všecku chválu dále šířit;
15 ústa má budou hlásat tvou spravedlnost,
každý den vyprávět o tvých nesčetných pomocích.
16 Hlásat chci velečiny Hospodinovy,
velebit, Pane, jen tvou spravedlnost.
17 Tys mne, Bože, učil od mládí tomu,
i vypravuji podnes o tvých dívech.
18 Ni v stáří, v šedinách tedy mne neopouštěj,
dokud nepoučím o tvém rameni,
Bože, všechna příští pokolení.
19 O tvé moci a spravedlnosti věčné,
kterou učinil jsi veledíla.
Kdo je tobě podoben, ó Bože?
20 Jakých béd dal jsi mi okusit mnohých a zlých,
avšak zase jsi mne k životu vzkřísil,
zase jsi mne vytáhl z propasti země.
21 Rač dále ukazovat velikost svou,
a mne zase potěš!
22 I budu také já ti děkovat na harfě
za tvou věrnost, Bože,
na citaru budu hráti tobě,
Svatý, Israelův!
23 Jásati budou mé rty, až ti budu hráti,
i má spasená duše.
24 Také můj jazyk bude denně mluvit
o tvé spravedlnosti,
až se hanbiti a stydětí budou,
kteří se snaží mně škodit.

Ž 71. Modlitba za krále, jež vyznívá v proroctví o slavném panování.

- 1 Za Šalomouna.
2 Dej, Bože, králi svou spravedlnost,
a své právo královu synu,
aby soudil tvůj lid podle práva,
tvé utiskované spravedlivě!
3 Kéž nesou hory pokoj lidu,
pahorky pak spravedlnost!
4 Zjedná právo ubohým z lidu,
přispěje na pomoc utištěným,
utlačovatele potře.
5 Žít bude jako slunce a měsíc,
od pokolení do pokolení.
6 Sestoupí deštěm na holou louku,
jako rosa, jež na zemi kape.
7 Kvěsti bude v jeho dnech právo
a hojnost blaha, až pomine měsíc.
8 Panovat bude od moře k moři,
od Řeky až na konec světa.

- 9 Před ním se skloní odpůrci jeho,
nepřátelé prach budou lízat.
- 10 Králové Tarsisu a přímoří
budou podávat jemu dary;
králové ze Seby a Seby
podary mu budou nosit.
- 11 Klanět se mu budou králové světa,
a všichni národové mu sloužit.
- 12 Vytrhnout chudáka násilníku,
chudáka, jenž neměl pomocníka.
- 13 Ujme se slabého a nuzného,
životu nuzných ochranu zjedná.
- 14 Vymaní je z útisku, křivdy,
neb drahé bude mu jejich jméno.
- 15 Žít bude, dostane sabského zlata,
klanět se budou jemu vždycky,
každý den mu blahořečit.
- 16 Obilí bude v zemi, i na horách,
úroda její převýší Liban,
kvést budou měšťané jako rostlinstvo.
- 17 Požehnané bude jméno jeho na věky,
jako slunce bude trvat.
On bude požehnání národům,
všecek svět bude jemu žehnat.
- 18 Žehnán buď Hospodin, Bůh Israelův,
který jediný může činit divy;
- 19 na věky slavnému jménu jeho buď žehnáno,
plná buď slávy jeho všechna země!
Staň se! Staň se!
- 20 Konec chvalozpěvů Davida, syna Jeseova.

TŘETÍ KNIHA ŽALMŮ (72—88).

Ž 72. Žalmista bude hledati toliko v Bohu své štěstí; nedá se másti štěstím, jehož používají na světě bezbožníci.

- 1 Žalm Asafův.
Jak je dobrý Bůh, Israeli,
těm, kteří jsou čistého srdce!
- 2 Nohy mé však téměř již poklesly,
málem již sklouzly se mé kroky.
- 3 Neb jsem se rozhorlil nad zpupnými,
vida blahobyť bezbožníků.
- 4 Smrt totiž starost jim nepůsobí,
a jejich bolesti nejsou dlouhé.
- 5 Trampot lidských nezakoušejí,
a jako jiní mrskání nejsou.
- 6 Proto se chytá jich zpupnost a násilí,
a ve svou bezbožnost se halí.

- 7 Vyvěrá takořka z tuku jejich nepravost,
 unášejí je smyslné pudy.
 8 Posměšně a zlovolně smýšlejí,
 s vysoka nešlechetně mluví.
 9 Ústy svými na nebe míří,
 a jejich jazyk po zemi rejsní.
 10 Proto se obrací k nim lid můj,
 a dny šťastné nalézá u nich.
 11 Říkají: „Jak by věděl Bůh o tom?
 Všimá si toho Svrchovaný?“
 12 Ejhle, to jsou bezbožníci:
 ve věčném blahobytu bohatnou.
 13 Táral jsem se tedy sebe sama:
 Nadarmo srdce své v čistotě chovám,
 v nevinnosti své ruce si myji?
 14 Nadarmo mrskán jsem den každý,
 kárán bývám každé jitro?
 15 Kdybych si byl řekl: „Tak budu mluvit,“
 byl bych zradil rod tvých synů.
 16 Když pak jsem přemýšlel, abych věc poznal,
 bylo mi to příliš těžké.
 17 Konečně vešel jsem do Boží svatyně,
 a tu jsem všiml si jejich konců.
 18 Vpravdě, na kluzká místa je staviš,
 srážíš je, když se byli zdvihli.
 19 Hle, jak pustnou, náhle mizí,
 hynou pro svou nešlechetnost!
 20 Jak sen, když procitne člověk. Pane,
 v městě svém obraz jejich zničíš.
 21 Když mi se rozpalovalo srdce,
 když bylo nitro mé roztrpčeno,
 22 byl jsem zpozdilec nerozumný,
 23 choval jsem se jak hovádko k tobě.
 24 Já přece ustavičně jsem s tebou,
 ty mne držíš za pravici,
 svými radami mne vodiš.
 a potom do slávy mne přijmeš.
 25 Co bych jiného chtěl na nebi,
 a co na zemi kromě tebe?
 26 Byť i zhynulo tělo a srdce mé,
 Bůh bude skálou mou, dílem mým na věky.
 27 Ano, viz, hynou, kteří se vzdalují tebe,
 hubíš všechny, kdož od tebe odpadávají;
 28 mým však štěstím je Bohu býti blízko;
 v Hospodina, Boha svou nadějí skládám,
 abych mohl hlásat všechnu tvou chválu
 ve branách Sionské dcery.

Ž 73. Zpustošená svatyně.

¹ Poučná píseň Asafova.

Proč, ó Bože, na věky zamítáš nás,
proč plane hněv tvůj na stádo, které ty paseš?

² Rozpomeň se na své shromáždění,
které od dob dávných tobě patří,
které jsi vykoupil, aby tvým národem bylo,
na horu Sionskou, na které jsi se usídlil!

³ Zdvihni své ruce na zpupnost nekonečnou
nepřítele, jenž rádí ve svatyni!

⁴ Nepřítel tvůj huláká ve tvé svatyni.
vztyčili tam prapory, prapory svoje.

⁵ Bylo to, jako když lidé vysoko mávají
v hustém lese sekerami;

⁶ rozsekali všechny dveře její,
sekerou a tesnou shodili je.

⁷ Zapálili ohněm svatyni tvou,
až k zemi znesvěcen stánek tvého jména!

⁸ Říkají si: „Vyhubme je všechny;
zastavme všechny svátky Boží v zemi!“

⁹ Znamení svých nezříme, proroka nemáme,
a nikdo mezi námi neví, dlouho-li . . .

¹⁰ Dlouho-li, Bože, odpůrce bude se rouhat?
Bude tvůj nepřítel jméno tvé na věky tupit?

¹¹ Pročpak odtahuješ ruku svoji,
a proč svou pravici stále máš složenou v klíně?

¹² Ty přece, Bože, jsi král náš od pradávna,
dílo spásy na zemi jsi konal.

¹³ Ty jsi moře upevnil svou silou,
a zdrtil hlavy velikánů ve vodách.

¹⁴ Ty jsi zdrtil hlavy krokodila,
dals jej na pospas obyvatelům pouště.

¹⁵ Ty jsi vyvodil prameny a potoky,
ty jsi vysušil řeky tekoucí věčně.

¹⁶ Tvůj je den a tvá je také noc;
ty jsi učinil dennici i slunce.

¹⁷ Ty jsi stanovil všechny hranice země,
léto i zimu — ty jsi je učinil.

¹⁸ Považ, jak rouhá se nepřítel Hospodinu,
a lid bezbožný pohrdá tvým jménem!

¹⁹ Nedávej dravcům duše ctitelů svých,
na život ubožáků svých nezapomínej!

²⁰ Ohlédni se na úmluvu svoji,
jeť každý kout země plný peleší násilí.

²¹ Ať chudas neodchází od tebe s hanbou,
nuzák a utištěný nechť velebí jméno tvé!

²² Povstaň, ó Bože, abys vedl při svou,
pamatuj, že tě bezbožník stále tupí.

- 23 Nezapomínej na křik svých protivníků,
zpupnost tvých nepřátel roste ustavičně!

Ž 74. (hebr. 75). *Přijde čas Božích soudů a trestů. Jen strpení.*

Zač v předešlém žalmu básník prosil, za to již děkuje (v. 2). Vystupuje Bůh a prohlašuje, že zkrotí násilníky, až uzná za dobré (v. 3 n.). Proto žalmista připomíná bezbožníkům, že nenechá jich, aby zpupně zdvihali proti němu svá čela (5 n.). Neboť ten, který přijde, by zjednal platnost spravedlnosti, není pozemšťan, ale sám Bůh (7 n.). Ten soudce má v ruce kalich trestů, který do dna vypítí bude hříšníkům (v. 9). Žalmista však, ježto je spravedlivec, nebude z něho pít, ale bude Bohu děkovati a velebiti jeho spravedlnost, která se pyšným protíví, je pokořuje, spravedlivě však povyšuje (v. 10 n.).

- 1 Ke konci. Podle „Nezahlazuj“. Žalm. Asafova píseň.
- 2 Velebíme tě, Bože, velebíme,
vzýváme jméno tvé, hlásáme tvé divy.
- 3 „Beru sice lhůtu sobě,
já však soudím spravedlivě.
- 4 Byť se chvěl svět se svým obyvatelstvem,
já držím pevně sloupy jeho.“
- 5 Říkám zpupným: „Nebudte zpupní“,
bezbožným: „Nezdvihejte rohy!
- 6 Nezdvihejte vysoko rohy své,
nemluvte proti Bohu drze!“
- 7 Nepřijdet od východu, západu,
ani od pouště povýšení;
- 8 ale Bůh jen zjednává právo.
tohoto snižuje, onoho zdvihá.
- 9 Máť v ruce Hospodin kalich vína,
pénivého, plný přísad;
pít z něho dává i kvasnice;
vysrkat musí je všecek svět hříšníků.
- 10 Já pak budu to na věky hlásat,
zpívat o Bohu Jakobovu:
- 11 „Ano, všem bezbožným srazím rohy,
rohy však spravedlivých se zdvihnou!“

Ž 75. *Díky Bohu za vítězství.*

- 1 Ke konci. S průvodem strunových nástrojů. Žalm Asafův.
Píseň na Assyřany.
- 2 Známým učinil se v Judstvu Bůh,
v Israeli velké jest jeho jméno.
- 3 Neboť v Salemu je stánek jeho,
a jeho bydliště na Sionu.
- 4 Na tom místě polámal blesky luků,
štíty, meče, nástroje války.
- 5 Záříš ty podivně na odvěkých horách;
- 6 zděšení byli všichni pošetilci,
zesnuli snem svým, pozbyli síly svých rukou
všichni udatní bojovníci.

- 7 Jak jsi pohrozil, ó Bože Jakobův,
omráčení byli koně i vozy.
8 Ty jsi hrozný! Kdo může před tebou obstát,
jakmile se vznítí hněv tvůj?
9 S nebe vynesl jsi rozsudek svůj:
země se třásla a oněměla,
10 když Bůh povstat ráčil, aby soudil,
aby pomohl všem chudším na zemi.
11 Protož ať ze srdce oslavují tě lidé,
z hloubi srdce ať slaví svátek tobě!
12 Čiňte a plňte sliby Pánu, jenž Bůh váš jest,
všichni kol něho noste dary Hroznému,
13 tomu, jenž odnímá knížatům ducha,
který hrozný jest králům země!

Ž 76. *Jindy a nyní!*

Žalmista nemůže se upokojiti v žalu nad pohromou, která stihla jeho národ (v. 2–8). Zdá se, jakoby Israel byl na vždy zavržen a nebylo naděje na doby lepší (v. 9n). Avšak nikoliv! Slavná minulost národa israelského, kterou mu Hospodín dal, opravňuje k naději, že nynější stav národa je toliko dočasná změna v řízení Božím, že se vrátí zase bývalé časy. Zatím bude se těšiti žalmista vzpomínkami na ty zlaté časy (v. 11–13), které dále krásně ličí (v. 14–21).

- 1 Ke konci. Idutunovi. Žalm Asafův.
2 Úpěnlivě volám k Hospodinu,
úpím k Bohu, aby mne vyslyšel.
3 V den svého souzení Pána vyhledávám,
ruce své v noci vzpínám neúnavně;
nechce se dáti potěšit má duše.
4 Vzpomínám-li na Boha, musím vzdychat,
přemýšlím-li, malátní duch můj.
5 Oči mé probdí každou noční hlídku,
znepokojen jsem a nemohu mluvit.
6 Rozvažuji o dnech dávných věků,
léta minulá si připomínám.
7 Rozjímám v noci se sebou sám mluvě,
přemítám a zkoumám ve svém duchu:
8 „Zavrhl nás Bůh snad na věčné časy,
a již dále nebude nám přátel?
9 Nebo své milosrdenství odepřel navždy,
od pokolení do pokolení?
10 Či snad Bůh zapomněl mítí slitování,
či bude v hněvu zadržovat svou lásku?“
11 Tu jsem si řekl: „Teď to počínám chápat:
Toť je změna pravice Nejvyššího!“
12 Budu rozpomínati se na činy Páně,
ano, vzpomínat na tvé dávné divy.
13 Budu přemýšlet o veškerých tvých skutcích,
rozjímati o úradcích tvých.

- 14 Bože, svatá je cesta tvé prozřetelnosti;
který bůh je tak veliký jako Bůh náš?
15 Ty jsi onen Bůh, jenž divy tvoří,
proslavil jsi mezi národy moc svou;
16 vysvobodils ramenem svým lid svůj.
syny Jakobovy a Josefovy.
17 Uviděly tě, ó Bože, vody,
uviděly tě vody a zděsily se,
ano, tůně se zachvěly.
18 Veliký hukot vydávaly vody,
mračna ozývala se hromobitím,
a tvé střely létaly semo tamo.
19 Zvučely hromy tvoje ve víru bouře,
blesky tvé ozařovaly okruh země,
otrásala se a chvěla země.
20 Mořem vedla cesta tvá, Hospodine,
spoustami vodstva šly tvoje stezky,
avšak šlépějí tvých nebylo znáti.
21 Převedl jsi jako ovce svůj národ
pod Mojžíšem a pod Áronem.

Ž 77. Učte se z dějin!

- 1 Poučná píseň Asafova.
Pozor dej, lide můj, na mé naučení,
nakloňte ucho své ke slovům úst mých!
2 Otevru svá ústa k poučné písni,
záhady dávných dob chci vypravovat.
3 Co jsme slyšeli a zakusili,
co nám vypravovali otcové naši,
4 nechceme zatajiti potomkům jejich,
vypravujíce příštímú pokolení
Hospodinovu slávu a moc jeho,
jakož i zázraky jeho, kteréž učinil.
5 Dal totiž přikázání Jakobovi,
zákon ustanovil Israelovi;
uložil pak o nich našim otcům,
aby je oznamovali svým synům,
6 aby se o nich potomci dověděli,
synové, kteří se měli naroditi,
aby, až dospějí, zvěstovali je dětem svým,
7 že mají v Boha skládati naději svou,
nezapomínati činů Božích,
ale přikázání jeho dbáti;
8 že býti nemají jako otcové jejich,
pokolení vzpurné a neposlušné,
národ, jenž nebyl ustálené mysli,
jehožto duch nebyl Bohu věren,
9 jak Efraimovci, dovední lukostřelci,
kteří v den bitvy na útěk se dali;

- 10 nedbali smlouvy s Bohem učiněné,
 nechtěli jednati podle zákona jeho,
 11 zapomněli na jeho dobrodiní,
 na jeho zázraky, které jim ukázal.
 12 Před otci jejich činil divy
 v zemi Egyptské, na polích Tanisských.
 13 Roztrhl moře a převedl je,
 postavil vody jako násep.
 14 Oblakem je vedl ve dne,
 celou noc pak světlem ohně.
 15 Ráčil protrhnout na poušti skálu,
 napojil je hojně jak mořem.
 16 Kázal, by ze skály potoky vyšly,
 by tekly vody jako v řekách.
 17 Přece však hřešili dále proti němu,
 ke hněvu dráždíce na poušti Nejvyššího.
 18 Pokoušeli Boha ve svých srdcích,
 žádající pokrmů podle svých choutek.
 19 Mluvili rouhavě o Bohu říkajíce:
 „Zdali Bůh může stůl vystrojiti v poušti?
 20 Ano, udeřil sice skálu, že vody
 se vyvalily a potoky se rozlily;
 zdali však může také chleba dáti,
 nebo opatřit maso svému lidu?“
 21 Slyšel to Hospodin a rozhněval se,
 oheň roznítil se na Jakoba,
 hněv se snesl na Israele,
 22 protože nedůvěřovali Bohu,
 v pomoc jeho nedoufali.
 23 I dal přikázání oblakům nahoře,
 nebeské pak průduchy pozotvíral:
 24 déšť manny na ně seslal, aby měli pokrm,
 nebeský chléb udělil jim.
 25 Andělský chléb jedl člověk,
 do syta potravy jim seslal.
 26 Kázal, by zdvihl se v ovzduší východní vítr,
 a svou mocí přivedl vítr jižní;
 27 seslal na ně déšť masa jako prachu,
 jako mořského pisku — opeřenců;
 28 kázal, by padali jim do tábora,
 kolem stanů, ve kterých přebývali.
 29 Jedli a nasýtili se dokonale,
 po čem byli prahli, udělil jim.
 30 Ještě nenechali lahůdky své,
 ještě měli pokrm ve svých ústech,
 31 tu se na ně snesl Boží hněv:
 pobil mnohé z velmožů jejich,
 porazil jinochy israelské.
 32 Přes to všechno hřešili i dále,
 nechtějící věřit divům jeho;

- 33 i kázal, by prchly dni jejich jako pára,
aby prchla chvatem jejich léta.
34 Když je hubil, vyhledávali ho,
a zase zrána přicházeli k němu;
35 vzpoměli si, že jest Bůh jejich skalou,
a Bůh nejvyšší osvoboditelem;
36 i lísalí se jemu ústy,
a jazykem jej obelhávali;
37 neb jejich srdce nelpělo pevně na něm,
aniž věrně šetřili jeho smlouvy.
38 On však byl milosrdný, hříchy jim odpustil,
aniž je zahladil; velmi často
odvrátil svůj hněv a nedal vzpláti
veškerému svému rozhorlení;
39 rozpomněl se, že jsou křehké tělo,
vánek, jenž zavěje a nevrátí se.
40 Kolikrát ho roztrpčili na poušti,
ke hněvu popudili na pustině!
41 Opět a opět pokoušeli Boha,
rmoutili Svatého Israelova.
42 Nepamatovali na jeho ruku,
na den, kdy zbavil je násilí nepřítelova,
43 kterak činil v Egyptě zázraky své,
svoje divy na Tanisských polích;
44 kterak obrátil v krev řeky jejich,
takže nemohli své vody píti;
45 poslal na ně mouchy, které je žraly,
jakož i žáby, které je hubily;
46 jejich plodiny dal žravému hmyzu,
výtěžek jejich práce kobyolkám;
47 kroupám potlouci dal vinice jejich,
a kusům ledu smokvoně jejich;
48 dobytek jejich dal na pospas krupobití,
a jejich stáda ohnivým bleskům;
49 poslal na ně žár svého rozhorlení,
rozhorlení a hněv a soužení,
výpravu andělů nesoucích zhoubu;
50 dokořán otevřel cestu svému hněvu,
neodepřel smrti život jejich,
ano i dobytek jejich na smrt vydal;
51 pobil vše prvorozené v Egyptské zemi,
prviny mužské síly v Chamových stanech.
52 Vyvedl pak lid svůj jako ovce,
po poušti jej vedl jako stádo;
53 vodil je bezpečně, že neměli strachu,
za jejich nepřáteli se zavřelo moře.
54 Přivedl je k svému svatému pohoří,
k pohoří, kterého dobyla pravice jeho;
vypudiv před nimi pohany vykázal jim
losem jejich zemi v dědičné úděly,

- 55 a v jejich stanech usadil Israele.
 56 Avšak pokoušeli a dráždili Boha,
 nešetřili příkazů Nejvyššího;
 57 odpadli nedbavše smlouvy jako otcové jejich,
 zklamali jak lučisti zrádné.
 58 K hněvu ho dráždili svými výšinami.
 řezbami svými budili žárlivost jeho.
 59 Bůh to slyšel, i pohrdl jimi,
 a v nic uvedl jimi Israele;
 60 zavrhl svůj stánek v Silo,
 stánek, v němž přebýval mezi lidmi;
 61 vydal sílu jejich do zajetí,
 a jejich slávu do rukou nepřitele;
 62 odevzdal svůj národ meči,
 a svým dědictvím opovrhl;
 63 mládenec jejich pohltil oheň,
 a jejich pannám nikdo nezpíval;
 64 kněží jejich padli mečem,
 a jejich vdovy nesměly lkáti.
 65 Pán však probudil se jako ze sna,
 jako hrdina rozjařený vínem;
 66 a bil protivníky svoje do zad,
 dal je na potupu na věčné časy.
 67 Pohrdl však stánkem Josefovým,
 nevyvolil si kmen Efraimův,
 68 ale vyvolil si Judovo plémě,
 horu Sion, kterou si zamiloval;
 69 vystavěl si svatyni jako nebe,
 jako zemi, kterou založil na věky;
 70 vyvolil si Davida svého sluhu,
 povolav ho od stád ovcí.
 Za dojnícemi když chodil, vzal ho,
 71 aby pásł Jakoba, sluhu jeho,
 Israele, dědičný jeho majetek.
 72 I pásł je v poctivosti srdce svého,
 vodil je svou rukou nad míru moudrou.

Ž 78. *Bože, ustrň se nad lidem, jemuž pohané chrám znesvětili a hlavní město pobořili.*

¹ Žalm Asafův.

Bože, pohané vnikli do tvého dědictví,
 poskvrnili chrám tvůj velesvatý,
 obrátili Jerusalema v sutiny.

² Dali mrtvá těla tvých služebníků
 za pokrm ptactvu nebeskému,
 mrtvoly tvých svatých šelmám zemským.

³ Vylili krev jejich jako vodu
 kolem Jerusalema a nebylo
 nikoho, kdo by je pochoval.

- 4 Stali jsme se potupou sousedům svým,
posměchem a útržkem okolí svému.
- 5 Dlouho-li budeš se, Pane, pořád hněvat,
dlouho-li bude jak oheň plát nevole tvá?
- 6 Račiž vylít hněv svůj, Hospodine,
na pohany, kteří tě neznají,
na říše, které tvé jméno nevzývají.
- 7 Neboť pohlcují Jakoba,
a jeho sídla obracejí v poušť.
- 8 Nepřičítej nám hříchů našich předků,
rychle nám vstříc vyjdiž milosrdenství tvé,
neboť jsme velmi zbědováni.
- 9 Pomoz nám, ó Bože, spáso naše,
pro čest jména svého, Hospodine!
Rač nás vysvobodit a prominouti
nám hříchy naše pro své jméno!
- 10 Proč mají pohané říkat: „Kde jest Bůh jejich?“
Ukaž se na pohanech před naším zrakem
pomsta za prolitou krev tvých sluhů!
- 11 Kéž vejde před tebe vzdychání uvězněných!
Silou přemocného ramene svého
zachovej k smrti odsouzené.
- 12 Odplaf sousedům našim do klína sedmkrát
pohanu, kterou zhaněli tebe, Pane!
- 13 My pak — národ tvůj a ovce tvé pastvy —
budeme na věky děkovati tobě,
od rodu do rodu hlásati tvou slávu.

Ž 79. Žalozpěv nad zkázou říše israelské.

¹ Ke konci. Pro ty, kteří se promění. Svědectví Asafovo.

Žalm.

- 2 Pastýři Israelův, poslyš,
ty, jenž jsi Josefa vodil jak stádo,
jenž trůníš nad cheruby, objev se!
- 3 Před Efraimem, Benjaminem
a Manassem vzbud silu svoji,
a nám na pomoc přispěj!
- 4 Račiž, Bože, vzkřísiti nás!
Vyjasni tvář svou, i dojdeme spásky!
- 5 Pane, Bože zástupů, dlouho-li
budeš se hněvat? Vždyť modlí se sluha tvůj!
- 6 Nasycuješ nás chlebem pláče,
a napájíš nás slzami nad míru.
- 7 Z vůle tvé sousedé o nás se sváří
a nepřátelé smějí se nám.
- 8 Rač nás, Bože zástupů, vzkřísiti!
Vyjasni tvář svou i dojdeme spásky.
- 9 Vinný kmen z Egypta přenesl jsi,
a vyhnal pohany zasadils jej;

- 10 upravil jsi půdu kol něho,
že pustiv kořeny naplnil zemi;
- 11 hory zahalil svým stínem
a ratolestmi cedry Boží;
- 12 rozprostřel své větve až k moři,
až k Řece pruty svoje.
- 13 Proč jsi rozbořil ohradu jeho,
by směl jej obírat kdokoli kolem jde?
- 14 Ožírá jej lesní kanec,
a zvěr polní jej ohryzuje.
- 15 Bože zástupů, pohled zase s nebe,
viz a zastaň se vinice této;
- 16 zachraň, co štípila pravice tvoje,
lid totiž, který jsi vypěstil sobě!
- 17 Spálena ohněm a podkopána jest;
před tvou hrozivou tvář hynou.
- 18 Drž svou ruku nad svým chráněncem,
nad lidem, který jsi vypěstil sobě!
- 19 My pak neodstoupíme od tebe;
dej nám žít, i budeme tebe vzývat!
- 20 Pane, Bože zástupů, vzkřis nás!
vyjasni tvář svou, i dojdeme spásy.

Ž 80. Hospodin napomíná o velikém svátku k jednobožství.

- 1 Ke konci. Pro lisy. Žalm Asafův.
- 2 Plesejte Bohu, jenž nám pomáhá,
jásejte bohu Jakobovu.
- 3 Zanoťte píseň, nechť zazní buben,
harfa příjemná i citara.
- 4 Ať zvučí trouba v den novoluní,
ve slavný den vašeho svátku.
- 5 Toť je příkaz v Israeli,
zákon Boha Jakobova.
- 6 Dal jej národu Josefovu,
ze země Egyptské když vycházel.
Slyšel neznámá dosud slova:
- 7 „Složil jsem břemena s tvých šíjí,
ruce tvé robotných košů jsou zproštěny.
- 8 V soužení vzývals mne a já tě vytrhl,
vyslyšels jsem tě z bouřného mraku,
zkoušel jsem tě u vody Hádky.
- 9 Lide můj, slyš, neb tě zapřisáhám,
Israeli, kéž bys mne poslechl!
- 10 Nebudíš u tebe žádný Bůh nový,
nesmíš se klaněti cizímu bohu.
- 11 Neboť já jsem Hospodin, Bůh tvůj,
jenž jsem vyvedl tě z Egypta;
rozevři ústa svá a já je naplním.

- 12 Nedbal však lid můj hlasu mého,
Israel si mne nepovšimnul.
- 13 Nechal jsem je tedy choutkám srdce,
podle svých nápadů mohli chodit.
- 14 Kéž by mne lid můj poslouchal,
a Israel chodil po mých cestách!
- 15 Snadno bych odpůrce jeho pokořil,
ruku svou vložil na jeho škůdce.
- 16 Musili by jemu se lisat,
a jejich osud trval by na věky.
- 17 Jej však krmil bych nejlepší pšenicí,
medem ze skály sytil bych jej.“

• Ž 81. (hebr. 82). *Běda nespravedlivým úředníkům.*

- 1 Žalm Asafův.
Bůh se dostavil do sboru Božího,
mezi náměstky Božími soudí:
- 2 „Dlouho-li budete soudit krivě,
dlouho-li bezbožníkům stranit?
- 3 Zastávejte se chudása, sirotka,
ať práva dochází tísněný, nuzák.
- 4 Na tvůj lid osnují záludně pikle,
z ruky hříšníka je vyprostě!“
- 5 „Zpozdilí jsou, bez rozumu,
ve tmách chodí, i kolísají se
proto veškery základy země.
- 6 Já jsem řekl: „Bohové jste,
synové Nejvyššího všichni!“
- 7 Avšak jak každý člověk umřete,
a jako každý vladař padnete!“
- 8 Povstaň, Bože, a spravuj zemi,
neb ty jsi dědičný pán všech národů!

Ž 82. *Modlitba za pomoc proti spojeným nepřátelům.*

- 1 Asafova píseň žalmová.
- 2 Bože, nerač býti tak tichý,
nemlč a neprodlévej, Bože!
- 3 Neboť, hle, odpůrci tvoji se bouří,
kteří ti nepřejí, zdvíhají hlavu.
- 4 Na tvůj lid osnují záludně pikle,
proti tvým chráněncům se radí.
- 5 Říkají: „Pojďte je vyhladit z národů,
ať není památky po jiněnu „Israel!“
- 6 Ano, svorně se uradili,
proti tobě ve spolek vešli:
- 7 Stany Edomců, Ismaelští,
Moabané a Agařané,

- 8 Gebalští, Ammonští, Amalečané,
Filišťané s lidem Tyrským;
9 také Assur se přidružil k nim,
ramenem jsou Lotovým synům.
10 Nalož s nimi jak s Madianem a Sisarou,
jako s Jabinem u potoka Kison!
11 Pohubeni byvše v Endoru
stali se tak kalem země.
12 Vůdcům jich učiň jak Orebu, Zebovi,
jak Zebachu, Salmanovi, všem jejich knížatům,
13 kteří říkají: „Zaberme si
dědičně svatá místa Boží!“
14 Bože můj, učiň je chumáčem smetí,
a jako plevy hnané větrem.
15 Jako oheň, jenž spaluje lesy,
a jako plamen, jenž ožehá hory,
16 tak je zachvat svojí bouří,
tak je vichorem svým ohrom!
17 Naplň potupou líce jejich,
ať hledají tvé jméno, Pane,
18 Ať se hanbí a trnou vždycky,
ať se stydí a vezmou za své;
19 ať poznají, že je tvé jméno Hospodin,
že jsi ty jediný Nejvyšší na celém světě!

Ž 83. Jak sladko býti v domě Páně!

- 1 Ke konci. Pro lisy. Od Koreovců. Žalm.
2 Jak jsou milé příbytky tvé,
Hospodine zástupů!
3 Duše moje nyje touhou
po síních Hospodinových.
Srdce i tělo mé jásotem tíhnou
k Bohu, který žije.
4 Ano, vrabec našel si příbytek,
a hrdlička své hnízdo,
do něhož ukládá své mladé —
tvé oltáře, Pane zástupu,
můj králi a můj Bože!
5 Šťasten, kdo sídlit smí v domě tvém, Pane,
ustavičně tebe velebit.
6 Šťasten, kdo nalézá u tebe pomoc,
kdo si umíní putovat.
7 plačtivým údolím na místo zvolené;
8 žehnát mu zákonodárce.
Ubírají se od hradby k hradbě,
až uzří na Sionu
Boha bohů, Hospodina.
9 „Bože zástupů, slyš mou modlitbu,
přijmi ji, Bože Jakobův!

- 10 Strážce náš, popatři, Bože, a pohled
na tvář svého pomazaného!“
- 11 Ano, den jeden ve tvých nádvořích
lepší, než tisíce jiných.
Lépe být na prahu Božího domu,
než bydlet ve stanech hříšníkův.
- 12 Jeť Bůh rád ohradou a štítem,
milost a čest Pán dává.
- 13 Neodepře žádného dobra
těm, kdož v nevině chodí.
Pane zástupů, šťastný člověk,
který v tebe doufá.

Ž 84. Prosba, by se dostalo lidu dokonalého blaha.

- 1 Ke konci. Žalm Koreovců.
- 2 Poželmal jsi, Hospodine, své zemi,
obrátil jsi osudy Jakobovy;
- 3 odpustil jsi nepravost svého lidu,
ráčil jsi přikrýti všechny hříchy jejich;
- 4 zmírniti jsi ráčil všecek hněv svůj,
upustil jsi od svého rozhorlení.
- 5 Rač nás obnovit, Bože naší spásy,
a svou nevoli odvrátit od nás.
- 6 Zda budeš na věky hněvati se na nás,
neb svůj hněv protahovat od rodu do rodu?
- 7 Bože, rač nám zase život dáti,
aby tvůj lid se radovat mohl z tebe!
- 8 Ukaž nám, Hospodine, milost svoji,
a své blaho rač nám poskytnouti!
- 9 Poslechnu, co mi řekne Hospodin Bůh ...
Ano, pokoj zvěstuje lidu svému,
svatým svým, jejichžto srdce ho vyhledává,
- 10 Skutečně blíží se těm, již ho ctí, pomoc jeho,
aby zas sídlila sláva v naší zemi,
- 11 láska a věrnost aby se potkávaly,
spravedlnost s pokojem aby se líbala,
- 12 aby věrnost vyrůstala ze země,
a spravedlnost vyhlédala s nebe.
- 13 Sám Hospodin bude dávat požehnání,
a naše země vydávat úrodu svou;
- 14 spravedlnost bude chodit před ním,
bude kráčet po cestě za ním.

Ž 85. Modlitba v tísni k Bohu velikému.

- 1 Modlitba Davidova.
Nakloň, Pane, ucho svoje, a vyslyš mne,
neboť zbědovaný a chudobný jsem.

- ² Chraň mi život, neb zasvěcen jsem tobě;
 spas, Bože, můj, svého sluhu, jenž doufá
 spas, Bože můj, svého sluhu, jenž doufá v tebe.
³ Rač se smilovati nade mnou, Pane,
 neb den celý tebe se dovolávám.
⁴ Obvesel duši služebníka svého,
 neb k tobě, Pane, pozdvihuji svou mysl.
⁵ Vždyť jsi ty, Pane, dobrý a milostivý,
 nadmíru laskavý ke všem, kdož vzývají tebe.
⁶ Popřej sluchu, Pane, modlitbě mé,
 všimni si hlasitého úpění mého.
⁷ Kdykoli jsem v tísní, vzývám tebe;
 neboť ráčil jsi mne vyslyšati.
⁸ Není ti, Pane, rovného mezi bohy,
 a nic nevyrovná se tvým skutkům.
⁹ Všichni národové, které jsi učinil,
 přijdou a sklánět se budou před tebou, Pane,
 oslavovat budou jméno tvoje,
¹⁰ neb ty jsi veliký a divotvorný,
 neboť ty samojediný jsi Bůh.
¹¹ Veď mne, Hospodine, po své cestě,
 abych krácel podle pravdy tvojí;
 soustřed mou mysl, ať bojí se tvého jména.
¹² Budu tě slavit, Pane, můj Bože, celým svým srdcem,
 věčně velebiti tvoje jméno.
¹³ Neboť tvá milostivost ke mně je velká;
 vytrhl jsi duši mou z nejhlubších pekel.
¹⁴ Bože, zpupní proti mně povstávají,
 a rota zuřivců o život mi ukládá;
 nemají tebe na zřeteli.
¹⁵ Ty však jsi, Pane, Bůh milosrdný a milostivý,
 shovívavý, plný milosti a pravdy.
¹⁶ Shlédni na mne a budiž milostiv mi,
 uděl svou sílu služebníku svému,
 synu své služebnice pomoz.
¹⁷ Račiz učinit na mně dobré znamení,
 ať to vidí odpůrci moji a hanbí se,
 že ty, Pane, mi pomáliš a mne těšíš.

Ž 86. Jerusaleml bude slavný, ježto všichni národové budou jej pokládati za své duchovní rodiště.

- ¹ (Žalmista:) Od Koreovců. Píseň žalmová.
 (Žalmista:) Brány Sionu, který založil
 na pahorcích svatých,
² miluje Hospodin nade všechna
 sídla Jakobova.
³ Slavné věci praví o tobě,
 město Boží:

- 4 (Hospodin:) „Prohlašuji Egypt i Babylon
za své ctitele;
ejhle, Filištan, Tyřan i Etiop,
ti se tam zrozují
5 O Sionu se řekne: „Co člověk,
vše je tam zrozeno“.“
(Žalmista:) Ano, sám Nejvyšší jej založil.
6 Pán podle soupisu národů počítal:
(Hospodin:) „Ten i ten se tam zrodil.“
7 (Žalmista:) Ti pak zpívají a jásají:
(Národové:) „Domov všech jest v tobě.“

Ž 87. Modlitba těžce nemocného.

- 1 Žalmová píseň Koreovců. Ke konci. Pro mahadet. Strídavě. Poučná
píseň Emana, Ezrachovce.
2 Hospodine, Bože, můj spasiteli,
ve dne v noci před tebou volám.
3 Kéž se dostane před tvou tvář modlitba moje;
nakloň ucho svoje k úpění mému!
4 Neboť je nasycena bédami duše má,
a můj život blízko je smrti.
5 Počítají mne k těm, kteří do hrobu klesli,
jsem jako člověk vysílený.
6 Jako již mezi mrtvými opuštěn jsem,
mezi padlými, kteří ve hrobech spí,
na které již nepamatuješ,
ježto jsou od ruky tvé odloučení.
7 Spustili mne do nejhlubší jámy,
do temností, do stínu smrti.
8 Těžce na mne doléhá prchlivost tvá,
všecky své proudy na mne jsi spustil.
9 Odvrátil jsi ode mne mé známé,
velmi si mne zošklivili,
sevřen jsem, že nemohu vyváznouti,
10 oči mé chřadnou utrpením.
Volám k tobě, Hospodine, denně,
k tobě rozprostírám ruce svoje.
11 Zdali budeš na mrtvých zázraky činit,
či vstanou stíny, aby tě chválily?
12 Bude kdo ve hrobě milost tvou vypravovat,
a tvou věrnost v místech zkázy?
13 Zda bude v temnotách viděti tvé divy,
tvou spravedlnost v zemi zapomenutí?
14 Já přece volám k tobě, Hospodine,
z jitra již přichází před tebe modlitba má.
15 Proč mou prosbu, Hospodine, zamítáš,
proč své líce ode mne odvracuješ?
16 Chudák já, jenž od mládí lopotím se,
snáším tvé hrůzy nevěda si rady.

- 17 Výbuchy tvého hněvu valí se přese mne,
a tvé hrůzy zdrcují mne.
- 18 Zaplavují mne jako vody den celý,
obkličují mne ustavičně.
- 19 Vzdálil jsi ode mne přítele i druhu,
moje známé ode mne ubohého.

Ž 88. Kde jsou, Pane, tvé sliby dané Davidovi?

- 1 Poučná báseň Etana, Ezrachovce.
- 2 O milostech Páně věčně chci zpívat,
od rodu do rodu věrnost tvou rty svými hlásat.
- 3 Vždyť jsi děl: „Na věky stažen bude dům milosti!“
— na nebesa postavil jsi svou věrnost. —
- 4 „Smlouvu jsem učinil se svými vyvolenými,
Davidovi, sluhovi svému jsem přísáhl:
- 5 „Na věky budu tvé potomstvo zachovávat,
od rodu do rodu trůn tvůj udržovat.“
- 6 Nebesa slaví tvé divy, Hospodine,
a tvou věrnost shromáždění svatých.
- 7 Neboť kdo v mračnech roven jest Hospodinu,
kdo ze synů Božích se podobá Pánu?
- 8 Bůh, který slaven jest ve shromáždění svatých,
velký a hrozný je nad všechny kolem něho.
- 9 Pane, Bože zástupů, kdo je ti podoben?
Mocný jsi, Pane, a věrnosti plno kol tebe.
- 10 Ty jsi panovníkem nad zpupným mořem,
když se vzdouvají vlny jeho, krotíš je.
- 11 Tys jak zraněného pokořil zpupného,
silným svým ramenem rozptýlils odpůrce své.
- 12 Tvá jsou nebesa, tvá je také země,
svět a vše, čeho je plný, ty jsi založil.
- 13 Sever i západ ty jsi ráčil stvořit,
Tábor i Hermon plesají nad tvým jménem.
- 14 Ty máš rámě síly olbřímovy,
silná jest ruka tvá, pravice vyvýšená.
- 15 O spravedlnost, o právo trůn tvůj jest opřen,
milostivost a věrnost stojí před tebou.
- 16 Blaze národu, který ví, co je to plesat,
který ve světle tváře tvé chodí, Pane.
- 17 Pro tvé jméno plesají ustavičně,
a pro tvou spravedlnost se povznášejí.
- 18 Neboť ty jsi ozdoba jejich síly,
a tvou milostí zdvíhá se naše čelo.
- 19 Neboť Pánu náleží ochrana naše,
a král náš Svatému Israelovu.
- 20 Tehdy mluvil jsi ve vidu k věrným svým ctitelům:
„Vstavil jsem korunu na hlavu hrdinovu,
vyvolence ze svého lidu jsem povýšil;

- 21 našel jsem si Davida, svého sluhu,
 olejem svým svatým jsem ho pomazal;
 22 proto silná má ruka bude s ním,
 a mé rámě bude ho posilovat.
 23 Ničeho nesvede nepřítel proti němu,
 a nešlechtník jemu již neublíží.
 24 Ale potru před ním odpůrce jeho,
 na útěk obrátím ty, kteří nevraží na něj.
 25 Věrnost má a milost bude s ním,
 a mým jménem čelo jeho se zdvihne.
 26 Na moře vložím ruku jeho,
 a na veletoky jeho pravici.
 27 On bude vzývati mne: „Tys můj otec,
 Bůh můj a skála pomoci mé!“
 28 Ano, já prvorozcem učiním ho,
 nejvyšším mezi králi země.
 29 Na věky zachovám jemu svoji milost,
 a má smlouva s ním zůstane bez poruchy.
 30 Držet budu na věky potomstvo jeho,
 a jeho trůn, pokud nebesa budou.
 31 Jestliže opustí synové jeho můj zákon,
 a dle práv mých nebudou chodit,
 32 poskvrní-li, co jsem ustanovil,
 a mých příkazů nebudou-li dbáti:
 33 navštívím metlou nepravosti jejich,
 a ranami jejich provinění;
 34 avšak své milosti mu neodejmu,
 a své věrnosti neporuším;
 35 neznesvětím úmluvy své,
 a co vyšlo z úst mých, nezměním.
 36 Jednou jsem přísáhl při své svatosti:
 „Jistě Davida neobelhu!“
 37 Símě jeho na věky bude trvat,
 a trůn jeho jako slunce přede mnou;
 38 a jako měsíc na věky upevněný;
 a svědek na nebi jest věrný.
 39 Avšak ty jsi zavrhl a zamítl,
 odstranils pomazaného svého.
 40 Zrušil jsi smlouvu se svým služebníkem,
 svrhl jsi na zemi korunu jeho.
 41 Pobořil jsi všechny ohrady jeho,
 a jeho pevnosti obrátils v děsné ssutiny.
 42 Obírají ho všichni kolemjdoucí,
 na posměch je sousedům svým.
 43 Vyvýšil jsi pravici nepřátel jeho,
 rozveselils všechny škůdce jeho.
 44 Zvrátil jsi sílu jeho meče,
 na pomoc v boji jsi mu nepřispěl.
 45 Vytrhl jsi žezlo z ruky jeho,
 a trůn jeho na zem jsi svrhl.

- 46 Ukrátil jsi dobu jeho mládí,
zaplavils ho zahanbéním.
47 Dlouho-li, Pane, budeš pořád se odvracet,
dlouho-li bude jak oheň hořeti hněv tvůj?
48 Rozpomeň se, jaká jest má bytost,
k jaké nicotě stvořil jsi veškero lidstvo!
49 Který člověk žije, by neuzřel smrti,
aby vytrhl duši svou z ruky pekel?
50 Kde jsou, Pane, bývalé milosti tvoje,
na které přísahals Davidu při své věrnosti?
51 Pomni, Pane, na potupu svých sluhů
od mnohých národů, kterou za řadry nosím,
52 kterou tupí odpůrci tvoji, Pane,
tupí osud pomazaného tvého.
53 Požehmán buď Hospodin na věky! Staň se, Staň se!

ČTVRTÁ KNIHA ŽALMŮ (Ž 89—105).

Ž 89. *Věčný Bůh — útočiště křehkého a vratkého smrtelníka.*

- 1 Modlitba Mojžíše, muže Božího.
Pane, tys býval útočiště naše
od pokolení do pokolení!
2 Prve nežli hory se narodily,
prve než počala země a svět co plodit,
od věků až do věků ty, Bože, jsi.
3 Kážeš, aby člověk v prach se vracel,
a říkáš: „Vracejte se smrtelníci!“
4 Ano, tisíc let je před tvým zrakem
jako včerejší den, který minul,
jako doba noční hlídky.
5 Jako věc bez ceny jsou léta jejich,
6 záhy jako tráva pomíjejí;
z jitra vykvétá a vyvíjí se,
k večeru klesá, vadne a vysychá.
7 Hyneme proto, že se na nás hněváš,
scházíme proto, že jsme tě roztrpčili.
8 Předkládáš si nepravosti naše,
život náš na výsluní svojí tváře.
9 Prchají všechny dni naše a hyneme v hněvu tvém,
život náš dlužno mít za pavučinu.
10 Let našich úhrnem bývá sedmdesát,
a je-li při síle kdo, osmdesát,
většina jich jest lopota a bolest,
přikvačí slabost a — odlétáme.
11 Kdo zná tvoji přísnost, když se rozhněváš,
kdo ji cení, jak žádá úcta k tobě?
12 Pravici tvou znáti rač naučit nás,
a naše srdce vzdělej, by moudré bylo.

- 13 Obrat se, Hospodine! Dlouho-li ještě...?
Slituj se nad svými služebníky!
- 14 Kéž nás naplní záhy již tvoje milost,
abychom radostí jásali všecek svůj život,
- 15 dle počtu dní bychom plesali, v nichž jsi nás snižoval,
dle počtu let, v nichž okoušeli jsme zlého.
- 16 Shlédni na své sluhy — jsoutě tvé dílo —
a rač žehnat jejich synům.
- 17 Buď milost Pána, Boha našeho, nad námi;
dílům rukou našich s hora žehnej,
ano dílu rukou našich žehnej!

Ž 90. Bůh — ochránce spravedlivých.

- 1 Chvalozpěv Davidův.
Pod záštitou Nejvyššího přebývá,
ve stínu Boha nebes odpočívá,
- 2 kdo říká Pánu: „Tys ochrana má a hrad můj,
Bůh můj, v něhož naději svou skládám.“
- 3 Neboť on vysvobodí tě z osidla lovců,
od slova, které přináší zkázu.
- 4 Perutěmi svými zastíní tě,
pod křídly jeho najdeš útočiště,
- 5 štítem obestře tě věrnost jeho.
Nebudeš se báti hrůzy noční,
- 6 ani střely létající ve dne,
ani čeho, co se plíží za tmy,
ani útoku zloducha o polednách.
- 7 Padne jich po boku tvém tisíc,
deset tisíc ti po pravici,
ale k tobě se nepřiblíží.
- 8 Ty jen na své oči budeš to vidět,
na odplatu hříšníků budeš patřit.
- 9 Protože řekl: „Hospodin naděje má jest,
učiniv Hospodina svým útočištěm:
- 10 nepřihodí se ti nic zlého,
rána se nepřiblíží k tvému stánku.
- 11 Neboť andělům svým o tobě kázal,
aby tě ostříhali na všech tvých cestách.
- 12 Takořka na rukou budou tebe nosit,
abys o kámen nohou svou nezavadil.
- 13 Po zmiiji a basilišku chodit,
šlapat budeš po lvu jakož i po draku.
- 14 „Protože lne ke mně, vysvobozuji ho,
chráním ho, ježto zná mé jméno.
- 15 Vžívá mne, i slyším ho; jsem při něm v tísní,
vytrhuji ho a oslavuji.
- 16 Dlouhého věku do syta mu dávám,
a svou spásu popřádám mu vidět.“

Ž 91. *Sladko jest chváliti řízení Boží prozřetelnosti.*

- 1 Žalmová píseň. Na den sobotní.
- 2 Sladko jest oslavovati Hospodina,
opěvovati jméno tvé, Svrchovaný,
- 3 hlásat zrána tvoji milostivost,
a že nejvýš věrný jsi noc každou
- 4 s průvodem žaltáře o desíti strunách,
s průvodem harfy a hry na citaru.
- 5 Neboť mne obveseluješ tím, co činiš,
nad tvými díly dlužno mi plesat, Pane,
- 6 Jak jsou vznešená díla tvá, Hospodine,
velmi hluboké jsou myšlenky tvé.
- 7 Člověk nerozumný to nechápe,
zpozdllec nemá pro to smyslu.
- 8 Když se bezbožní zelenají jak tráva,
a když všichni zločinci kvetou,
je to proto, by zhynuli na věky věkův,
- 9 ty však bys Nejvyšším věčně byl, Hospodine!
- 10 Ano, hle, tvoji odpůrci, Hospodine,
ano, hle, tvoji odpůrci berou za své,
všichni zločinci se rozptylují.
- 11 Moje však čelo se zdvíhá jak rohy zubří,
hojně pomazán jsem olejem čerstvým.
- 12 Oko mé na nepřátele radostně hledí,
ucho pak o mých zločinných škůdcích slyší.
- 13 Spravedlivý jako palma kvete,
jako cedr na Libanu roste.
- 14 Zasazení jsouce v domě Páně
v nádvořích domu Boha našeho kvetou.
- 15 Prospívají ještě v pozdním stáří,
šťávy a svěžesti mají, že mohou hlásat:
- 16 Spravedlivý je Hospodin, skála naše,
a nic proti právu nemá v sobě.

Ž 92. *Hospodin je král věčný.*

- 1 Chvalozpěv od Davida; v den před sobotou, když byla země založena.
Hospodiu kraluje, oděn jest velebností;
oděn jest Hospodin a opásán silou;
i zemi upevnil, že se nekolísá.
- 2 Pevně stojí trůn tvůj od počátku;
od věčnosti jsi ty . . .
- 3 Vlny vznášejí vysoko, Hospodine,
vlny vznášejí vysoko svůj hukot,
vlny vznášejí vysoko svůj jekot.
- 4 Podivuhodnější nežli hukot spoust vodních,
nežli jekot mořského vlnobití,
podivuhodnější na výsostech Hospodin.

- 5 Výroky tvé jsou nejvýš spolehlivé,
domu tvému přísluší svatost,
Hospodine, na věčné časy.

Ž 93. Bůh dá, že zavládne spravedlnost a milost.

- 1 Žalm Davidův. Na čtvrtý den po sobotě.
Bože veškeré odvety, Hospodine,
Bože veškeré odvety, rač se ukázat!
- 2 Zdvihni se ty, který soudíš zemi,
dej, ať odplaty se dostane zpupným.
- 3 Dlouho-li bezbožníci, Hospodine,
dlouho-li ještě bezbožní budou se chlubit?
- 4 Vychrlují opovážlivé řeči,
o závod mluví všichni zlosynové.
- 5 Lid tvůj, Hospodine, potírají,
a tvůj dědičný majetek utlačují:
- 6 Vdovu jakož i cizince uškrcují,
a děti osiřelé povraždí.
- 7 Říkají si: „Hospodin to nevidí,
a Bůh Jakobův o tom neví.“
- 8 Zmoudřete, vy pošetilci v lidu,
zpozdilci, kdy přece rozumu nabudete?
- 9 Který zasadil ucho, ten že neslyší?
A kdo utvořil oko, ten že nevidí?
- 10 Který národy kárá, ten že netrestá?
Ten který člověka moudrosti vyučuje?
- 11 Hospodin zná, co si lidé myslí,
protože jsou jako pára.
- 12 Blaze tomu, ježž ty, Pane, vychovááš,
a ježž zákonu svému vyučuješ,
- 13 abys uklidil ho před zlými časy,
až by vykopali zločinci jámu.
- 14 Neboť nezavrhne Hospodin lidu svého,
a svého dědičného majetku neopustí;
- 15 budeť zas právo správně se vykonávat
a za ním chodit každý poctivý člověk.
- 16 Kdož by se mne zastal proti zlosynům,
nebo se postavil za mne proti hříšníkům?
- 17 Kdyby nebyl Hospodin pomocí mou,
byla by duše má již bezmála v peklicích.
- 18 Pozoruj-li, že klesá má noha,
milost tvá, Hospodine, podpírá mne.
- 19 Ať se rozmnoží jakkoli starosti v nitru mém,
útěchy tvé potěšují mou duši.
- 20 Co s tebou společného má stolice zkázy,
která křivdu páchá jménem zákona?
- 21 Srocuji se na duši spravedlivcův
a krev nevinou odsuzují.

- 22 Ale Hospodin jest mi vysokým hradem,
Bůh můj skalopevným útočištěm.
23 On jim odplatí za nepravost jejich,
v jejich zlobě zahladí je,
zahladí je Hospodin, Bůh náš.

Ž 94. Napomenutí k poslušnosti.

- 1 Chvalozpěv od Davida.
(Sbor pující do s jásotem slavme Boha, svou spásu;
2 svatyně:) předstupme před tvář jeho s díky,
písně plesu pějme jemu.
3 Neboť Bůh veliký jest Hospodin,
a král nade všechny bohy.
4 Jsouť v jeho ruce všechny hlubiny země,
temena hor jsou majetek jeho.
5 Jehoť jest moře, neb on je učinil;
i souš je dílo jeho rukou.
6 (Prorok u Pojďte, klanějme se, padněme,
vchodu klekněme před Pánem, svým tvůrcem.
7 svatyně:) Jeť on Pán, náš Bůh, a my jsme
lid, ježž on vodí a ovce, jež pase.
8 Kéž byste poslechli dnes hlasu jeho:
(Bůh ústy „Nezavrzuje svých srdcí
9 proroka:) jak v Hádce, jak v Pokušení na poušti,
kde vaši otcové pokoušeli mne,
zkoušeli mne, ač vidali skutky mé.
10 Čtyřicet roků mrzel jsem se
na to pokolení a řekl jsem:
„Lid je to myslí stále bloudící!“
11 Oni však nechtěli znáti mé cesty,
takže jsem přísáhl ve svém hněvu:
„Nedojdou odpočinku mého!“

*Ž 95. Vesel se Israel, pohanstvo i všechna země,
až přijde Mesidáš, spravedlivý soudce.*

- 1 Píseň od Davida. Když byl stavěn chrám po zajetí.
Zpívejte Hospodinu píseň novou,
zpívejte Hospodinu všechny země!
2 Zpívejte Pánu a slavte jeho jméno,
hlásejte den po dni jeho spásu!
3 Zvěstujte mezi národy jeho slávu,
mezi všemi lidmi jeho divy!
4 Velký jeť Pán a chvály nejvyšš hoden;
zaslouží cti nade všechny bohy.
5 Jsouť všichni bohové pohanů duchové zlí,
avšak Hospodin je tvůrce nebes.

- 6 Sláva a nádhera je před jeho tváří,
svatost a velebnost ve svatyni jeho.
7 Vzdávejte Hospodinu, kmenové pohanští,
vzdávejte Hospodinu čest a slávu.
8 Vzdávejte Pánu slávu dle jeho jména,
berte dary a vstupujte do jeho sní,
9 klaňte se Pánu ve svatém jeho dvoře.
Třeste se před jeho tváří všechny země,
10 říkejte mezi národy: „Hospodin kraluje!“
Neboť on upevnil zemský kruh, že se nehne,
onť bude souditi národy spravedlivě.
11 Veselte se nebesa, plesej země,
zahuč moře se vším, čeho je plno.
12 Radujte se pole a vše, co je na nich,
tehdy ať jásá všechno stromoví lesní
13 před Hospodinem, že přichází,
protože přichází, by soudil zemi.
Soudit bude kruh zemský spravedlivě.
soudit bude národy podle své věrnosti.

*Ž 96. Hospodin — král bude soudit spravedlivě, modlářům na hanbu,
spravedlivým na radost.*

- 1 Od Davida. Když byla země zase spořádána.
Hospodin kraluje, plesej země,
množství přímořských krajín se raduj!
2 Tmavá mračna jsou kolem něho,
právo a správnost nesou trůn jeho.
3 Oheň jde před jeho obličejem,
a vůkol spaluje odpůrce jeho.
4 Blesky jeho svět ozařují,
země vidouc to se chvěje.
5 Hory jak vosk tekou před Hospodinem,
před tváří Pána veškeré země.
6 Nebe hlásá, jak spravedlivý jest,
každý národ vidí, jak slavný jest.
7 Hanbí se všichni sluhové model,
kteří se chlubili bůžky,
klaní se mu všichni andělé.
8 Slyší to a plesá Sion,
veselí se dcery judské
pro tvé soudy, Hospodine.
9 Jsíť, Pane, nejvyšší v celém světě,
vysoko vyvýšen nad všechny bohy.
10 Pán má rád ty, kteří nevraží na zlo,
chrání Hospodin duše svých ctitelů,
z rukou hříšných je vysvolodí.
11 Světlo vzešlo spravedlivému,
a lidem přímého srdce radost.

- 12 Těšte se spravedliví z Pána,
a děkujte svatému jménu jeho!

Ž 97. Chválen buď Bůh, Spasitel Israelův a soudce světa.

- 1 Žalm od Davida.

Zpívejte Hospodinu píseň novou,
neboť zázračné věci učinil.
Na pomoc mu přispěla pravice jeho,
pomáhalo mu svaté jeho rámě.

- 2 Známou učinil Hospodin svou spásu,
před zraky národů zjevil svou spravedlivost.

- 3 Rozpomněl se na své milosrdenství,
jakož i na věrnost domu Israelovu.

Nyní viděly všechny končiny světa,
kterak Bůh náš vysvobodil nás.

- 4 Radostně slav Boha veškerá země,
zpívejte a jásejte a hrajte!

- 5 Hrajte Hospodinu na citaru,
na citaru, jakož i hlalolem zpěvu,

- 6 trubte na táhlé trouby i zvučné rohy,
jásejte před tváří krále Hospodina.

- 7 Ať hučí moře a vše, čeho je plno,
okruh zemský a jeho obyvatelstvo;

- 8 řeky rukama ať tleskají,
a všechny hory nechať plesají

- 9 před Hospodinem, že přišel,
aby nad zemí soud konal.

- 10 Soudit bude kruh zemský spravedlivě,
národy jak se sluší a patří.

*Ž 98. Díky Bohu, israelskému králi na Sionu za to, že dal svému
národu vítězství nad pohany.*

- 1 Žalm Davidův.

Hospodin kraluje — ať se pohané třesou!
Trůní nad cheruby — ať se svět chvěje!

- 2 Veliký je Hospodin na Sionu,
nade všechny národy vyvýšený.

- 3 Ať slaví veliké jméno tvé a hrozné,
neboť je velesvaté!

- 4 Ano, kraluje mocný, jenž miluje právo!
Ty jsi zavedl spravedlivou správu,
právo řádné v Jakobu vykonáváš.

- 5 Vyvyšujte Pána, našeho Boha,
a kořte se u podnože jeho nohou,
neboť je velesvatý!

- 6 Mojžíš a Áron byl mezi kněžími jeho,
a Samuel mezi ctiteli jeho jména;
vzývali Hospodina, i vyslýchal je.

- 7 Ze sloupu oblakového mluvíval k nim,
kteří šetřili toho, co jim zjevil,
ustanovení, jež dal jim.
- 8 Hospodine, Bože náš, ty jsi je vyslychal,
Bohem odpouštějícím jsi byl jim,
ačkoli také mstitelem všech jejich činů.
- 9 Vyvyšujte Pána, našeho Boha,
a kořte se na jeho svaté hoře,
neboť je svatý Hospodin, Bůh náš!

Ž 99. Radostně obcujte bohoslužbě ve svatyni.

- 1 Píseň diků.
- 2 Jásej Bohu všechna země,
služte Hospodinu s veselím,
předstupujte před něho s plesáním.
- 3 Vězte, že Hospodin Bůh jest,
on nás učinil a ne my sami;
jsme lid jeho a ovce pastvy jeho.
- 4 Vcházejte do bran jeho s díky,
do jeho nádvoří s chvalozpěvy,
slavte ho, chvalte jméno jeho!
- 5 Neboť dobrotiv je Hospodin,
na věky milosrdenství jeho,
a rod od rodu věrnost jeho.

Ž 100. Program zbožného vladaře.

- 1 Žalm Davidův.
Zpívat chci o lásce a spravedlnosti
tobě, Pane, písně.
- 2 Přičiním se, bych bezvadně životem kráčel
pokud mi vstříc budeš chodit.
Žítí budu se svědomím čistým
ve své domácnosti;
- 3 nehodlám ni v mysli se zabývat
věcmi ničemnými.
Dopouštět se přestupků nenávidím,
to se mne chytnouti nesmí;
- 4 člověk zvrhlého srdce musí ode mne,
o zlém nechci nic vědět.
- 5 Kdo svého bližního tajně očerňuje,
toho budu stíhat;
s člověkem pyšných očí a hrdého srdce —
s takovým obcovat nechci.
- 6 Zraky své upírat budu na věrné v zemi,
aby sídlili se mnou;
po cestě bezúhonných mravů kdo chodí —
ten mi bude sloužit.

- 7 V domě mém se ubytovat nesmí
žádný, kdo jedná lstivě;
člověk mluvící křivě neobstojí
před očima máma.
- 8 Každého jitra budu vyhlazovat
všecky hříšníky v zemi,
abych vyplnil z Hospodinova města
všechny, kdož páchají nepravost.

*Ž 101. Modlitba vyhnanců za obnovu Jerusalema.
(Pátý žalm kající.)*

1 Modlitba ubohého, když jest v úzkostech a přednáší Hospodinu svou prosbu.

- 2 Pane, vyslyš modlitbu mou,
a mé volání k tobě přijď.
- 3 Neodvracuj ode mne tváře své,
v kterýkoli den jsem soužen.
Nakloň ke mně svoje ucho,
kdykoli tě vzývám, rychle mne vyslyš!
- 4 Neb dni mé v kouř se rozplývají,
kosti mé vysychají jak roští,
- 5 jsem spálen jak tráva a srdce mé prahne,
neboť jsem zapomněl jísti chléb svůj.
- 6 Ježto hlasitě jest mi úpět,
visí mi kosti na mé kůži.
- 7 Jsem jako pelikán na poušti,
podobám se výru v ssutinách.
- 8 Spánek mne mívá a nařikám
jak ptáče na střeše osamělé.
- 9 Celý den tupí mne nepřátelé,
zuří na mne a proklínají mnou.
- 10 Jeť mi popel jak chleba jísti,
se slzami míchám svůj nápoj,
- 11 pro tvůj hněv a nevoli tvou,
neboť vyzdvihnul shodil jsi mne.
- 12 Moje dni se sklánějí jak stín,
a já vadnu jako tráva.
- 13 Ty však, Pane, na věky zůstáváš
a tvá památka od rodu do rodu.
- 14 Ty se zdvihneš a usmíříš na Sion;
vždyť je čas nad ním se slitovat, je čas.
- 15 Máť každý sluha tvůj rád jeho kameny,
soustrast má s jeho ssutinami.
- 16 I budou bát se tě pohané, Pane,
a všichni králové země tvé slávy,
- 17 Hospodin když vystaví Sion,
když se objeví ve své slávě,
- 18 když shlédne na modlitbu chudásů,
a jejich prosbou nepohrdne.

- 19 Budiž to zapsáno pro rody budoucí,
ať lid, ježž stvoří, velebí Pána,
20 protože shlédł se své výše,
Pán že popatřil s nebe na zemi,
21 aby vyslechl vzdechy zajatých,
k smrti odsouzené by rozvázal,
22 aby hlásali na Sionu Pána
a jeho slávu v Jerusalemě.
23 až se tam sejdou národové
i králové, aby sloužili Pánu.
24 Vyčerpai na cestě mou sílu,
zkrátil moje dny i řekl jsem:
25 „Neodvolávej mne prostřed mých dnů,
ty, jehož léta rod od rodu trvají.
26 Nejprv založils, Pane, zemi,
a dílem rukou tvých jsou nebesa.
27 Ona pominou, ty však potrváš;
a všechna zvětšej jako roucho.
Střídáš je jako šat, i střídají se;
28 ty však jsi týž a tvá léta jsou bez konce.
29 Děti tvých sluhů budou mít bydlo,
a jejich potomstvo žít bude na věky.“

102. *Boží milosrdenství.*

- 1 Od Davida.
Dobrořeč, má duše, Hospodinu,
a vše, co ve mně jest, jeho svatému jménu;
2 dobrořeč má duše Hospodinu,
pamatuj na všechna dobrodiní jeho!
3 On ti odpouští všechna tvá provinění,
uzdravuje všechny neduhy tvé,
4 vysvobozuje život tvůj od záhuby,
věncí tě milostí a slitováním.
5 Nasycuje dobrem tvoji žádost,
že se tvé mládí jak orlice obnovuje.
6 Hospodin vykonává spravedlnost,
zjednáva právo všem utiskovaným.
7 Oznámil své cesty Mojžíšovi,
synům Israelovým svou vůli.
8 Slitovný a milostivý jest Hospodin,
shovívavý a nadmíru dobrotivý.
9 Nemá ve zvyku ustavičně kárat,
aniž na věky hněv chovat;
10 ne podle hříchů našich činívá nám,
aniž podle nepravostí našich nám odplácí.
11 Ale jak vysoko nad zemí jest nebe,
milost jeho se klene nad jeho ctiteli;
12 jak je vzdálen východ od západu,
vzdaluje od nás nepravosti naše.

- 13 Jako se slitovává nad dětmi otec,
tak Pán nad těmi, kteří se ho bojí.
14 Neboť ví on, jaké stvoření jsme,
na paměti má, že prach jsme.
15 Člověk — jako tráva jsou dnové jeho;
jako polní květ — tak odkvétá.
16 Ovane jej vítr a již ho není,
není znáti po něm ani stopy.
17 Milost však Páně věk od věku s bohabojnými
a jeho spravedlnost je se syny synů;
18 s těmi, kteří šetří úmluvy jeho
snažíce se příkazy jeho činit.
19 Hospodin na nebi trůn svůj si postavil,
královská moc jeho nade vším vládne.
20 Chvalte Pána všichni andělé jeho,
silní rekové činící rozkazy jeho,
poslušni jsouce hlasu jeho slova!
21 Chvalte Pána všechny zástupy jeho,
sluhové jeho, již konáte, co si přeje!
22 Chvalte Pána všechna jeho díla
na všech místech veleříše jeho.
Dobrořeč má duše Hospodinu!

Ž 103. Chvalozpěv Boha tvůrce a správce světa.

1 Od Davida.

- Dobrořeč, má duše, Hospodinu!
Hospodine, můj Bože, tys nad míru veliký.
Ve slávu a velebnost jsi oděn,
2 světlem se zahaluješ jako rouchem.
Rozprostíráš nebe jak oponu stanu,
3 staviš nad vodami své zásobárny,
Činíš oblaky svým vozem,
na perutech větru se vznášíš,
4 posly svými činíš větry,
a svými sluhy zhoucí oheň.
5 Položilš zemi na základech jejích,
že se nepohne na věky věkův;
6 moře ji přikrylo jako roucho,
nad horami stály vody.
7 Jak jsi jim pohrozil, rozběhly se;
rachot hromu tvého zaplašil je.
8 Hory se zdvihly a údolí sestoupila
na místo, jež jsi jim vykázal.
9 Mez jsi jim položil, které nesmějí překročit,
nesmějí se vrátit, by přikryly zemi.
10 Kážeš, by prameny v údolích vyvěraly,
aby mezi horami vody tekly;
11 napájejí všelikou zvířenu polní,
prahne po nich divoký osel, kdy žíznil.

- 12 U nich má své sídlo nebeské ptactvo,
v ratolestech šveholíci.
- 13 Svlažuješ hory se svých zásobáren,
plody tvé práce země se nasycuje.
- 14 Trávě dáváš růsti pro dobytek,
jakož i zelinám pro potřebu lidstva.
- 15 Vyvozuješ ze země chléb i víno;
víno, by veselilo srdce lidí,
olej, aby se jím leskl obličej jejich,
chléb pak, by srdce lidí posiloval.
- 16 Do syta pítí mohou polní stromy,
i cedry libánské, jež pěstuje Bůh;
- 17 tam si staví ptactvo hnízda svoje,
čáp mívá vysoko svůj domov;
- 18 vysoké hory patří kozorožcům,
skály pak jsou útočištěm damanům.
- 19 Učinil měsíc, aby čas odměřoval;
slunce ví, kdy má zapadati.
- 20 Přivádíš tmu, i nastává doba noční;
v té se hýbají všechna zvířata lesní;
- 21 mladé plémě lví řve po kořisti,
žádá si na Bohu pokrmu.
- 22 Vychází slunce, i sbírají se zase,
a do svých doupat se ukládají;
- 23 tu pak vychází člověk k dílu svému,
aby pracoval až do večera.
- 24 Jak jsou četná díla tvá, Hospodine!
Všecky věci jsi učinil moudře,
plná jest země tvorstva tvého.
- 25 Moře tu velké a širé na obě strany,
v něm se hemží počet nesčíslný
živočichů maličkých i velkých.
- 26 Tam se probíhají vodní obři,
leviatan v něm si hraje.
- 27 Toto všechno očekává tebe,
že jim dáš pokrmu v přiměřenou dobu;
- 28 ty jim dáváš, a oni si sbírají;
otvíráš ruku svou, a všechno plno je slasti.
- 29 Odvrátíš-li však tvář svou, lekají se,
odnímáš-li dech jim, umírají,
a v prach svůj se navracují;
- 30 vysíláš jim dech svůj, i tvoří se,
a takto obnovuješ tvářnost země.
- 31 Sláva Hospodinova trvá věčně,
Hospodin má ze skutků svých radost.
- 32 Pohlédne-li na zemi, zachvívá se,
dotkne-li se hory, kouří se z ní.
- 33 Zpívat budu Pánu celý svůj život.
chválit Boha svého, pokud budu.

- 34 Kéž se mu líbí moje rozjímání,
já mám věru radost z Hospodina.
35 Ó, by vyhynuli hříšníci se země;
ó, by nebylo již bezbožníků!
Dobrořeč, má duše, Hospodinu!

*Ž 104. Díky Hospodinu za věrnost, se kterou pečoval o Israele
v dávných dobách.*

Alleluja.

- 1 Chvalte Pána, vzývejte jméno jeho,
hlásejte mezi národy díla jeho.
2 Prozpěvujte mu a hrejte jemu,
vypravujte všechny divy jeho.
3 Honoste se svatým jménem jeho,
vesel se srdce těch, kdo hledají Pána.
4 Hledejte Pána, ať síly tak nabudete,
hledejte tváře jeho ustavičně.
5 Pomněte divů jeho, kteréž učinil,
zázraků jeho a rozsudků, jež vyřkl.
6 Vy símě Abrahamovo, sluhové jeho,
synové Jakobovi, které si vyvolil!
7 On totiž, Hospodin je Bůh náš;
po veškeré zemi jsou soudy jeho.
8 Pamatoval věčně na svou smlouvu,
na slovo, které stanovil na tisíc rodů,
9 na smlouvu, kterou učinil s Abrahamem,
na svou přísahu, danou Isákovi,
10 kterou učinil Jakobovi zákonem,
smlouvu věčnou Israelovi,
11 když děl: „Tobě dám zemi Kanaanskou
v úděl dědičného majetku vašeho,“
12 ač jich bylo ještě počtem málo,
nemnoho přistěhovalců v té zemi.
13 Od kmene ke kmeni když přecházeli,
z království jednoho k národu jinému,
14 nedopustil nikomu utlačovat je,
ale krále pro ně káral říkaje:
15 „Nedotýkejte se mých pomazaných,
a mým prorokům ať neublížíte!“
16 Dříve pak nežli hlad seslal na krajinu,
nežli všelikou výživu chleba zmařil,
17 již byl poslal před nimi jednoho muže,
Josefa, prodaného za otroka.
18 Pouty sevřeli mu nohy,
v železech ocítl se život jeho,
19 dokud se nevyplnil výrok jeho,
slovo Páně, které vznítilo ho.

- 20 Poslal král a dal jej rozvázati,
vládce národů, a propustil ho.
21 Ustanovil ho pánem domu svého,
a vládcem veškerého majetku svého,
22 knížata jeho by učil jako jej samého,
a jeho starce by moudrosti vyučoval.
23 Poté vešel Israel do Egypta,
a byl Jakob hostem v Chamově zemi.
24 Rozmnožil pak náramně svůj národ,
zesílil jej nad nepřátele jeho.
25 Zvrátil jim srdce, že lid jeho v zášti měli,
a že obelstívali sluhy jeho.
26 Poslal Mojžíše, služebníka svého,
Árona, jehožto byl si vyvolil.
27 Konal jimi díla zázraků svých,
činy divů svých na Chamově zemi.
28 Poslal mrákoty, že se zatmělo,
avšak neztužil svých výroků.
29 Obrátil vody jejich v krev,
zmořil také ryby jejich.
30 Vydala země jejich žáby;
byly i v pokojích králů jejich.
31 Prikázal, a přišly psí mouchy;
komáři do všech končin jejich.
32 Dal jim místo deště krupobití,
oheň žhoucí po krajinách jejich.
33 Potloukl jim vinnice i fíky,
zpřerážel stromoví po končinách jejich.
34 Prikázal, i přišly kobylky,
hmyz to žravý, jemuž nebylo počtu;
35 sežraly jim všecku zeleň v zemi,
sežraly jim všechny plodiny země.
36 Pobil jim všecko prvorozené v zemi,
prviny veškeré plodné síly jejich.
37 Vyvedl je se stříbrem a zlatem;
nebylo ve kmenech jejich nemocného.
38 Radoval se Egypt, že odcházejí;
bylať dolehla hrůza před nimi na ně.
39 Roztáhl oblak, aby je zastíral,
oheň pak, aby jim noc ozařoval.
40 Žádali, i přišly křepelky,
a chlebem nebeským je nasycoval.
41 Protrhl skálu, i vytékaly vody;
odtékaly po suchotě proudy.
42 Byltě pamětliv svatého slova svého,
jež dal Abrahamovi, sluhovi svému.
43 Tedy vyvedl svůj národ v radosti,
a své vyvolené s jásotem.
44 Kraje pak pohanů daroval jim v úděl,
a tak zabrali výtěžky námahy národův,

- 45 aby šetřili ustanovení jeho,
a jeho zákona aby vyhledávali.

Ž 105. Kající prosba, by národ israelský byl vzkříšen.

Nadpis. — I. Úvod: Žalmista velebí milosrdenství Boží (v. 1—3) a prosí za pomoc (v. 4 n.). II. Vyznává zkroušeně nevěd, nevěrnost a hříšnost národa israelského v Egyptě (v. 6—12), cestou pouští (13—23, 24—27, 28—33), jakož i v zemi zaslíbené (v. 34—42, 43—46). III. Doslov: Žalmista vyslovuje zřetelněji, zač prosí (v. 47). Závěrek čtvrté knihy žalmů (v. 48).

Alleluja.

- 1 Chvalte Hospodina, neboť je dobrý,
neboť jest na věky milosrdenství jeho.
- 2 Kdo může vylicít veliké skutky Páně,
vysloviti všecky jeho slavné činy?
- 3 Blahoslaveni, kdož dbají práva,
a činí spravedlnost každého času!
- 4 Vzpomeň si na nás pro lásku k lidu svému,
navštiv nás, Hospodine, pomocí svou,
- 5 abychom viděli štěstí tvých vyvolených,
radovali se z radosti lidu tvého,
a tvým dědictvím se honosili.
- 6 Zhřešili jsme jako otcové naši,
nesprávně činili, páchali jsme bezbožnost.
- 7 Otcové naši tvých zázraků v Egyptě nedbali,
neměli na mysli velikost milostí tvých,
i vzbouřili se, když přišli k Rudému moři;
- 8 ale pomohl jim pro své jméno,
aby ukázal svoji moc.
- 9 Zahrozil Červenému moři, i vyschlo,
převedl je tůněmi jak pouští.
- 10 Pomohl jim z rukou plných záští,
vyprostil je z rukou nepřátelských,
- 11 voda přikryla jejich protivníky,
nezůstal z nich ani jeden.
- 12 Uvěřili tedy slovům jeho
a propěvovali mu chválu.
- 13 Brzy zapomněli na jeho skutky,
nevyčkali, co Bůh ustanoví.
- 14 Dali se unášeti na poušti choutkou,
pokoušeli Boha na pustinách.
- 15 I udělil jim, po čem zatoužili,
poslal však na ně citelné nechutenství.
- 16 Záviděli Mojžíšovi v táboře,
Áronovi, svatému Hospodinovu;
- 17 otevřela se země a shltla Datana,
a zavřela se za rotou Abironovou;
- 18 rozmítil se oheň v jejich sboru,
plamen spálil bezbožníky.

- 19 Udělali si býčka na Horebě
 a skláněli se před slitinou;
 20 takto zaměnili svoji slávu
 za sošku býčka, který se živí travou.
 21 Zapomněli na svého Spasitele,
 na Boha, jenž věci veliké učinil v Egyptě,
 22 zázračná díla v Chamově zemi,
 skutky hrozné v Rudém moři.
 23 Tu si umínil, a byl by je zahubil,
 kdyby Mojžíš, vyvolený jeho,
 v roztržce té nebyl postavil se před něj,
 aby odvrátil hněv jeho, aby jich nehubil.
 24 Nic si nevážili žádoucí země,
 nevěřili slovu jeho;
 25 reptající ve svých stanech
 nedbali Hospodinova hlasu.
 26 Proto pozdvihl ruku a přísáhl jim,
 že je po poušti rozmetá,
 27 že jejich potomstvo pokoří mezi národy,
 a že je rozpráší po krajinách.
 28 Zasvětili se Beel-Fegorovi,
 a jedli z obětí podaných bohům mrtvým;
 29 popouzelí ho svými činy,
 proto je stihla veliká rána.
 30 Tu povstal Fincee a ukojil ho,
 i byla rána ta zastavena;
 31 bylo mu toho počítáno za správnost
 od rodu do rodu na věčné časy.
 32 Popudili ho dále u Vod odporu.
 i Mojžíšovi zle se vedlo pro ně;
 33 neboť vzepřeli se vůli jeho,
 promluvil nerozvázně ústy svými.
 34 Nevyplenili těch národů,
 které jim byl Hospodin vyhubit kázal;
 35 ale smísili se s těmi národy,
 a jejich skutkům se naučili;
 36 byli služebníky jejich model,
 a ty staly se jim osidlem.
 37 V obět podávali syny,
 jakož i své dcery duchům zlým;
 38 prolévali krev nevinnou, krev synů a dcer
 obětovaných modlám kanaanským,
 že byla země poskvrněna tím vražděním.
 39 Znečistili se svými skutky,
 neboť se zpronevěřili svými činy.
 40 I rozhněval se Pán náramně na svůj národ,
 a vzal v ošklivost dědictví svoje;
 41 proto je vydal do pohanských rukou,
 vládli jim ti, kteří je měli v nenávisti.

- 42 Jejich nepřátelé je utiskovali,
byli pokořeni pod jejich rukou.
43 Mnohokrát je vysvobodil,
oni však vzpírali se mu smýšlením svým,
a klesali pro své nepravosti.
44 Ale shlédł na soužení jejich,
když slyšel, kterak nařikají;
45 rozpomněl se na úmluvu svoji,
slitoval se dle hojné milosti své;
46 dal jim dojít smilování
všech, kteří je do zajetí vedli.
47 Vysvobod nás, Hospodine, náš Bože,
rač nás shromáždit z pohanů,
bychom chválili svaté tvoje jméno,
a honosili se oslavou tvou!
48 Zehnán buď Hospodin, Bůh Israelův,
od věkův až na věky;
a všecken lid ať řekne: „Amen, amen!“

PÁTÁ KNIHA ŽALMŮ (Ž 106—150).

Ž 106. *Díky vysvobozených Prozřetelnosti Boží.*

Úvod: Výzva žalmistova, by všichni zajatci, kteří byli ze zajetí babylonského vysvobozeni, milosrdenství Božímu za to děkovali (v. 1—3). I. Díl: Kterak se schyluje milosrdenství Boží k nešťastníkům, kteří se dovolávají pomoci Boží, patrně z těchto čtyř příkladů: a) Bůh se smilovává nad poutníkem, bloudícím po poušti (v. 4—9), b) nad uvězněnými zajatci (v. 10—16), c) nad nemocnými (v. 17—22), d) nad plavci (v. 33—42). II. Díl: Podivuhodno, kterak nakládá Prozřetelnost s dobrými i zlými (v. 33—42). Kéž uť se lidé z toho moudrými býti (v. 43).

Alleluja.

- 1 Chvalte Hospodina, neb je dobrý,
neboť je na věky milosrdenství jeho.
- 2 Tak rcetež Hospodinovi vykoupenci,
které vykoupil z ruky nepřátelské,
- 3 a jež shromáždil z krajín východu, západu,
od půlnoci, jakož i od moře.
- 4 Bloudili pouští, kraji vyprahlými,
nenašli cesty k městu hostinnému;
- 5 ježto hladověli a žízeň měli,
umdlával v nich život jejich.
- 6 *I volali k Hospodinu v soužení svém,*
a on z tísně jejich je vysvobodil:
- 7 uvedl je na cestu pravou,
by došli hostinného města.
- 8 *Ti necht chválí Pána za jeho milost,*
za jeho divy lidem učiněné,
- 9 za to, že ukojil duši, která žíznila,
za to, že naplnil hladovou duši sladkostí.

- 10 Seděli v temnotách a ve stínu smrti,
 spoutáni jsouce bídou a železem,
 11 neboť se zprotivili příkazům Božím,
 pohrdli úradky Nejvyššího;
 12 proto pokořil bídou srdce jejich,
 klesli a neměli pomocníka.
 13 *I volali k Hospodinu v soužení svém,*
a on z tísně jejich je vysvobodil:
 14 vyvedl je z temnot, ze stínu smrti,
 a také zpřetrhal jejich pouta.
 15 *Ti necht chválí Pána za jeho milost,*
za jeho divy lidem učiněné,
 16 za to, že rozlámал bronzové brány,
 za to, že roztříštil železné závory.
 17 Chřadli pro své nešlechtné mravy,
 bylot jim pro jejich nepravosti trpět;
 18 jakýkoliv pokrm se jim zhnusil,
 přiblížili se až ke branám smrti.
 19 *I volali k Hospodinu v soužení svém,*
on z tísně jejich je vysvobodil:
 20 poslal svoje slovo a uzdravil je,
 z hrobů jejich je vysvobodil.
 21 *Ti necht chválí Pána za jeho milost,*
za jeho divy lidem učiněné,
 22 *nechať podávají oběti díků,*
 a s plesem vypravují skutky jeho!
 23 Ti, kteří se spustili na moře v lodích,
 jdouce po své práci na velkých vodách,
 24 vídali skutky Hospodinovy,
 divy jeho na hlubině;
 25 řekl a dostavil se bouřlivý vichor,
 a vlny mořské vysoko se vzduly;
 26 stoupli až k nebi, padli až do propastí,
 duše jejich v nebezpečí mřela;
 27 točili se, vrávorali jak zpítí,
 a všechna moudrost jejich byla v koncích.
 28 *I volali k Hospodinu v soužení svém,*
a on z tísně jejich je vysvobodil:
 29 proměnil svou bouři v tichý vánek,
 a mořské vlny se utišily;
 30 radovali se, že nastalo ticho,
 on pak je dovedl k žádoucímu břehu.
 31 *Ti necht chválí Pána za jeho milost,*
za jeho divy lidem učiněné,
 32 ať ho velebí ve shromáždění lidu,
 ve sboru starších ať jej oslavují!
 33 Obrátil řeky v kraje pouště,
 prameny vodní v žíznivou zemi,
 34 půdu úrodnou ve slatinu,
 pro zlobu jejího obyvatelstva.

- 35 Obrátil poušť v jezera vodní,
 zemi vyprahlou v prameny vodstva;
 36 usadil na ní vyhladovělé,
 ti si zřídili hostinné město;
 37 na polích silí a štípili vinice,
 dodělali se úrody hojné.
 38 Žehnal jim, že se rozmohli velmi.
 nedala, aby jim dobytka ubylo.
 39 Když jich ubývalo a klesali
 tlakem zlých a útrapami,
 40 vylil potupu na pány urozené,
 zavedl je, že bloudili na poušti bez cest;
 41 chudasa však vytrhl z bídy,
 rozmnožil rody jeho jak ovce.
 42 Zří to spravedliví a veselí se,
 a všechna bezbožnost zavírá svá ústa.
 43 Kdo je moudrý, ať toho šetří,
 ať dbá milostí Hospodinových!

Ž 107. Prosba za pomoc Boží.

- 1 Píseň žalmová od Davida.
 2 Posilněno jest mé srdce, Bože,
 posilněno jest mé srdce.
 Nuže, budu zpívatí a hrátí!
 3 Probud se, duše má, probud se, harfo a citaro,
 ze spánku jitřenku budu budít.
 4 Budu tě chválit mezi národy, Pane,
 oslavovat tebe mezi kmeny.
 5 Neboť je veliká až k nebi tvá milost,
 a tvá věrnost až do oblaků.
 6 Rač se povznést, Bože, nad nebesa,
 velebnost tvá nad veškerou zemi,
 7 by tvoji milácci byli vysvobozeni!
 Pomož tedy pravici svou a slyš nás!
 8 Přislíbil Bůh při svatosti svojí,
 že budu s veselostí dělití Sichemsko,
 údolí Sukkotské rozměřovati,
 9 můj že je Galaad, moje Manassesko,
 Efraimsko že je přílbou mé hlavy,
 Judsko pak vladařstvím žezla mého,
 10 Moabsko že jest mým žádoucím umyvadlem,
 na Edomsko že svou obuv položím,
 a že Filišťané budou se mi korít.
 11 Kdo mne dovede k hrazenému městu,
 kdo mne doprovází do Edomska?
 12 Zdali ne ty, Bože, jenž jsi zavrhl nás,
 ty, Bože, jenž nechceš s našim vojskem táhnout?
 13 Uděliž nám pomoc před nepřitelem,
 neboť nicotná jest pomoc lidská.

- 14 S Bohem budeme divy hrdinství činit,
on sám zdeptá naše nepřátele.

Ž 108. Vytrhni mne, Bože, z rukou zlomyslného a nenapravitelného škůdce a jej spravedlivě potrestej!

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
- 2 Bože, kterého slavívám, nemlč k tomu,
že ústa bezbožná, lstivá na mne zejí;
- 3 jazykem prolhaným mne oslovují,
řečmi jízlivými mne zahrnují,
napadají mne bez příčiny.
- 4 Místo by mne milovali — nevraží na mne;
já však — ustavičně jen se modlím.
- 5 Odplacují se mi za dobré zlým,
nenávisť za mou lásku.
- 6 Dopust', ať povstane bezbožník proti němu,
ať stoje po jeho pravici žaluje na něj.
- 7 Když bude souzen, ať je vinným uznán,
a jeho modlitba buď mu počtena za hřích.
- 8 Dnů jeho života nemmoho buď,
a jeho úřad ať dostane jiný.
- 9 Děti jeho buďte — sirotky,
manželka pak jeho — vdovou.
- 10 Potulujte se děti jeho a žebrejte,
jsouce vyhnáni z domů svých rozbořených.
- 11 Ukládej lichvář o všecek majetek jeho,
a nechť cizinci rozchvátí, co si vydělal.
- 12 Nebudiž nikoho, kdo by mu prokázal lásku,
nemějž nikdo soucitu s jeho sirotky.
- 13 Potomstvo jeho budiž vyhubeno,
v jediném kolenu zanikniž jeho jméno.
- 14 Měj Pán na mysli viny jeho předků,
a hřích matky jeho nebuď shlazen;
- 15 buďte před Hospodinem ustavičně,
vyhlazena buď se země památka jejich!
- 16 Neb nedbal toho, by prokazoval lásku,
ale stíhal nuzáka a chudása,
- 17 a toho, jenž klesal na mysli, aby ho dorazil.
- 18 Miloval kletbu — ať ho tedy stihne —
požehnání nechtěl — vzdal se mu tedy.
Oblékal se v kletbu jakoby v roucho,
ať tedy vnikne jak voda do jeho útroh,
a jako olej do jeho kostí;
- 19 zůstaň mu jak roucho, v které se halí,
a jako pás, kterým vždycky se přepasuje.
- 20 To budiž odměnou Páně mým protivníkům,
těm, kteří mluví proti mně zlé věci!
- 21 Ano, ty, můj Pane, Hospodine,
zastaň se mne pro své jméno,
vždyť je tvá milost líbezná; vysvobod mne!

- 22 Neboť ubožák a chudšas jsem já,
a mé srdce svíjí se mi v nitru.
23 Jako stín když se nachyluje, se ztrácím,
a jako kobylky unášen jsem.
24 Kolena mi klesají, ježto se postím,
tělo mi zhubenělo, nemá tuku.
25 Já pak stal jsem se terčem posměchu jejich;
vidí-li mne, potřásají hlavou.
26 Pomoz mi, ó Hospodine, můj Bože,
vysvoboď mne podle milosti své,
27 ať oni poznají, že je to ruka tvoje,
že jsi ty, ó Hospodine, to učinil!
28 Ať si oni zlořečí, vždyť ty žehnáš;
nepřátelé moji budou se hanbit,
ale služebník se tvůj radovat.
29 Rouchem mých protivníků potupa budiž,
ať se hálí ve stud, jako ve plášť!
30 Slavit chci Pána velmi svými ústy,
ve valném sboru chváliti jej,
31 že se postavil chudému po pravici,
aby ho vytrhl těm, kdož ho stíhali.

Ž 109. Mesiášovo věčné království a kněžství.

Hospodin slibuje Mesiášovi vládu světa (v. 1—3). Mesiáš-král bude spolu knězem (v. 4). Tento král-kněz zdolá vítězně všechny své nepřátele (5—7).

- 1 Žalm Davidův.
Rekl Hospodin mému Pánu:
„Zasedej po mé pravici,
dokud nedám nepřátele
za podnož tvým nohám.
2 Mocnému žezlu tvému dá vzejít
Hospodin ze Sionu;
panuj uprostřed nepřátel svých!
3 Ty vládni ve dni své síly
v lesku svatém,
z lůna před jitřenkou
zplodil jsem tě.“
4 Přisáhl Hospodin (takto):
— a želeť toho nebude —
„Ty jsi knězem na věky
jako byl Melchisedech!“
5 Pán bude tobě po pravici,
bít bude v den svého hněvu krále;
6 mezi národy soud konat,
dokonale porážeti,
trístit hlavy po širé zemi.
7 Z potoka na cestě bude píti,
protož pozdvihne hlavu.

*Ž 110. Budiž Hospodinu slavně děkováno za veliká dobrodíní!
Alleluja.*

- 1 Chci tě slavit, Pane, z celého srdce
ve sboru spravedlivých, jakož i v obci.
- 2 Veliká jsou Hospodinova díla,
dokonalá podle všech jeho plánů.
- 3 Slavná a velebná jest činnost jeho,
a jeho spravedlnost zůstává na věky.
- 4 Ustanovil památku na své divy,
milosrdný a milostivý Pán jest.
- 5 Pokrm dává těm, kdo se ho bojí,
na věky je pamětliv své smlouvy.
- 6 Moc svých skutků ukázal svému lidu,
odevzdav mu, čím pohané dědičně vládli.
- 7 Díla rukou jeho jsou věrnost a právo;
všecko, co ustanovil, je spolehlivo,
- 8 je to utvrzeno na věky věkův,
vydáno upřímně a spravedlivě.
- 9 Vykoupení seslal svému lidu,
věčnou platnost udělil své smlouvě.
- 10 Svaté jest a hrozná jeho jméno;
počátek moudrosti je bázeň Páně.
- 11 Blahé má poznání, kdokoli tak činí;
chvála jeho zůstane na věky věkův.

Ž 111. Štěstí spravedlivých.

- 1 Alleluja. Při návratu Aggea a Zacharjáše.
Blaze tomu, kdo bojí se Hospodina,
a v jeho příkazech velikou zálibu má.
- 2 Mocné v zemi bude potomstvo jeho,
rodu poctivých bude požehnáno.
- 3 Hojnost a bohatství je v domě jeho,
a jeho spravedlnost zůstává na věky.
- 4 Září v temnu jak světlo spravedlivým,
je milostivý, slitovný, spravedlivý.
- 5 Šťasten, kdo je soucitný a půjčuje,
kdo své věci vyřizuje podle práva.
- 6 Neboť na věky nebude se viklat,
v paměti věčné bude spravedlivý.
- 7 Zprávy zlé se nemusí obávat,
pevně doufá srdce jeho v Pána.
- 8 Pevné jest srdce jeho, nebojí se,
až může hleděti vítězně na odpůrce.
- 9 Plývá bezmála, jak rozdává chudým,
jeho spravedlnost zůstává na věky,
čelo jeho vysoko ve cti se zdvihá.
- 10 Bezbožník vida to rozčiluje se zlostí,
zuby svými skřípá a chřadne;
přání hříšníků přichází na zmar.

Ž 112. *Chvalte Hospodina (v. 1b—3), kterýž ač je vznešený nesmírně (v. 4—6), přece si milostivě všimá nízkého a strádajícího (v. 7—9).*

1a

Alleluja.

- 1b Chvalte, sluhové, Hospodina,
chvalte jméno Hospodinovo.
- 2 Buď jméno „Hospodin“ požehnáno
od tohoto času až na věky.
- 3 Od východu slunce až do západu
chváleno buď jméno „Hospodin“.
- 4 Vyvýšen nad všechny národy Hospodin,
ba nad nebesa sláva jeho.
- 5 Kdo jako Hospodin, Bůh náš?!
- 6 Přebývá sice na výsostech,
přece však nízkého si všimá
na nebesích i na zemi.
- 7 Zdvihá se země vysíleného,
a z kalu povyšuje chudáka,
- 8 aby ho posadil vedle knížat,
vedle knížat lidu svého.
- 9 Usazuje bezdětnou v rodině
učiniv ji šťastnou matkou.

Ž 113a. *Zázraky Boží na cestě z Egypta do Palestiny.*

1a

Alleluja.

- 1 Když vyšel Israel z Egyptské země,
Jakobův rod z národa cizáků,
- 2 stalo se Judstvo svatyní jeho,
Israelstvo královstvím jeho.
- 3 Moře to vidělo, i prchlo,
Jordán obrátil se nazpět;
- 4 hory jak berani poskakovaly,
pahorky jako mláďata ovčí.
- 5 Co je ti, ó moře, že prcháš,
a ty, Jordáne, že se vracíš,
- 6 hory, že skáčete jako berani,
pahorky, jako mláďata ovčí?
- 7 Před tváří Páně chvěj se země,
před tváří Boha Jakobova,
- 8 jenž mění skálu v jezera vodstva
a křemen ve vody tryskající.

Ž 113b. *Prosba národa israelského za pomoc Boží v boji s pohaný.*

- 1 (9) (Sbor   Ne nám, Hospodine, ne nám,
levitů:)   ale jménu svému čest zjednej
- 2 (10)   pro svou milostivost a věrnost,
aby nemolili pohané říci:
„Kdepak mají Boha svého?

- 3 (11) Vždyť je Bůh náš na nebesích,
činí vše, co jemu se líbí.
- 4 (12) Modly však pohanů stříbro a zlato,
výrobky jsou rukou lidských.
- 5 (13) Ústa mají a nemohou mluvit,
oči mají a nemohou vidět,
- 6 (14) uši mají a nemohou slyšet,
nos mají ale nemohou čichat,
- 7 (15) ruce mají a nemohou hmatat,
nohy mají a nemohou chodit,
nemohou křičeti svým hrdlem.
- 8 (16) Podobni budou jim, kteří je dělají,
a všichni, kteří v ně doufají.
- 9 (17) (I. sbor:) Israel doufá v Hospodina,
(II. sbor:) jest jejich pomocí a štítem.
- 10 (18) (I. sbor:) Dům Áronův doufá v Hospodina,
(II. sbor:) jest jejich pomocí a štítem.
- 11 (19) (I. sbor:) Ctitelé Páně doufají v Pána,
(II. sbor:) jest jejich pomocí a štítem.
- 12 (20) (Kněží:) Pán na nás pamatující žehná,
žehná domu Israelovu,
žehná domu Áronovu,
- 13 (21) žehná všem ctitelům Hospodinovým,
maličkým i velikým!
- 14 (22) Hospodin rač vás rozmnožit,
rozmnožit vás i děti vaše!
- 15 (23) Žehnání buďte od Hospodina,
který učinil nebe i zemi!
- 16 (24) (Všichni:) Nebe jest nebe Hospodinovo,
zemi pak dal synům lidstva.
- 17 (25) Nebudou mrtví tě chválit, Pane,
ti, kteří do pekla sestupují;
- 18 (26) my však živí chválíme Pána
od tohoto času až na věky!

Ž 114. Radostný dík za vysvobození z nebezpečí smrti.

1

Alleluja.

- Miluji Hospodina, neb vyslyšel,
hlasité mé bédování.
- 2 Protože naklonil ke mně své ucho,
celý život budu ho vzývat.
- 3 Obklíčil mne úzkostí smrti,
pekelné hrůzy se přivalily,
strasti a muky zastihly mne.
- 4 Tu jsem vzýval jméno Páně:
„Ó Pane, vysvoboď mou duši!“
- 5 Milostivý jest Pán a spravedlivý,
a náš Bůh se slitovává.

- 6 Hospodin opatruje bezradné,
když jsem byl zbědován, pomohl mi.
7 Obrát se duše má k svému pokoji,
neboť Hospodin dobře ti učinil.
8 „Ano, Pane, zbavils mne smrti,
oči moje slz a nohy mé pádu.“
9 Před Hospodinem smím chodit
na zemi mezi živými.

Ž 115. (hebr. 116, 10—19). *Radostný dík za vysvobození z nebezpečí smrti.*

Alleluja.

- 10 (1) Důvěru mám v Boha a proto mluvím,
ačkoli jsem tuze sklíčen.
11 (2) Říkám ve svém rozrušení:
„Kterýkoli člověk zklame!“
12 (3) Čím se odplatím Hospodinu
za všechno, co mi prokázal?
13 (4) Kalich díků za spásu zdvihnu,
a jméno Páně budu vzývat.
14 (5) Sliby své Pánu dané splním
před veškerým jeho lidem.
15 (6) Stěží se zalíbí Hospodinu,
aby zemřel jeho ctitel.
16 (7) Ano, Pane, jsem tvůj sluha,
sluha tvůj a syn tvé služebnice,
rozvázal jsi moje pouta.
17 (8) Tobě podám obět díků,
a jméno Páně budu vzývat.
18 (9) Sliby své Pánu dané splním
před zrakení všeho jeho lidu
19 (10) v síních Hospodinova domu,
prostřed tebe, Jerusaleme!

Ž 116. *Chvalte Hospodina i pohané pro jeho milostivost a věrnost.*

Alleluja.

- 1 Chvalte Hospodina všichni pohané,
vychvalujte ho všichni národové,
2 neb mocně nad námi vznáší se jeho milost,
a věrnost Hospodinova trvá na věky.

Ž 117. (hebr. 118). *Bohoslužebný zpěv díků na průvod do chrámu.*

Alleluja.

- 1 Chvalte Hospodina, neb je dobrý,
neboť jest na věky milosrdenství jeho!

- 2 Ať tedy říká Israel: „Ano, je dobrý,
 ano, jest na věky milosrdenství jeho!“
 3 Nechať tedy říká rod Áronův:
 „Ano, jest na věky milosrdenství jeho!“
 4 Ať tedy říkají ctitelé Hospodinovi:
 „Ano, jest na věky milosrdenství jeho!“
 5 V úzkosti jsem vzýval Hospodina,
 i vyslyšel mne a uvolnil mi Hospodin.
 6 Hospodin je při mně, nebojím se;
 co by mi mohl učinit člověk?
 7 Hospodin se mnou, jest mým pomocníkem,
 a já — hledím vítězně na své nepřátele.
 8 Lépe je důvěřovati Hospodinu
 nežli na lidi se spoléhati.
 9 Lépe je důvěřovati Hospodinu
 nežli na knížata se spoléhati.
 10 Všichni pohané mě obklíčili,
 avšak ve jménu Páně jsem je potřel.
 11 Kolem dokola mne obklíčili,
 avšak ve jménu Páně jsem je potřel.
 12 Obklíčili mne zevšad jako včely,
 vznítily se jako oheň v trní,
 avšak ve jménu Páně jsem je potřel.
 13 Prudce strčili mnou, abych padl,
 avšak Hospodin zachytil mne.
 14 Síla a chvalozpěv můj jest Hospodin,
 stal se mým vysvoboditelem.
 15 Zvuky plesu a jásotu vítězného
 rozléhají se ve stanech spravedlivců:
 16 Pravice Hospodinova zvítězila,
 pravice Hospodinova vyvýšila mne,
 pravice Hospodinova zvítězila.
 17 Neumru, ale budu žítí dále,
 a skutky Hospodinovy vypravovat;
 18 citelně pokáral mne Hospodin,
 ale smrti mne nevydal.
 19 Otevřte mi brány spravedlnosti,
 bych slavil, vejda do nich, Hospodina!
 20 Tato je Hospodinova brána,
 spravedliví vcházejí do ní
 21 Díky tobě, že jsi mne vyslyšel,
 a žes byl mým vysvoboditelem.
 22 Kámen, který zavrhli stavitelé,
 ten stal se hlavním kamenem v rohu.
 23 Řízením Hospodinovým se to stalo,
 a je to podivuhodné v našich očích.
 24 Toť jest den, ježž učinil Hospodin,
 plesejme a veselme se v něm!
 25 Ó Hospodine, račiž mne chránit,
 Ó Hospodine, račiž dáti zdaru!

- 26 Požehnán buď, jenž přichází ve jménu Páně,
žehnáme vám z Hospodinova domu.
27 Bůh je Hospodin a zazářil nám,
slavte slavnost hustými ratolestmi
sahajícími až k rohům oltářovým!
28 Bůh můj jsi ty, i chci ti děkovat,
Bůh můj jsi ty, i chci tě vyvyšovat.
Díky tobě, že jsi vyslyšel mne
a žes byl mým vysvoboditelem.
29 Chvalte Hospodina, neb je dobrý,
neboť jest na věky milosrdenství jeho!

Ž 118. Chvála zjeveného náboženství starozákonného.

Podle počtu písmen hebrejské abecedy (22) rozdělen tento nejdelší žalm na 22 osmiveršové slohy ($22 \times 8 = 176$ vv.).

Alleluja.

- 1 Blahoslavení bezúhonných mravů,
kteří chodí v zákoně Hospodinově.
2 Blaze těm, kteří myslí na jeho zjevení,
a kteří celým srdcem ho hledají.
3 Nebo kdož dopouští se nepravosti,
po cestách jeho nekráčí.
4 Ty jsi udělil přikázání svoje,
aby jich bylo bedlivě dbáno.
5 Ó, by řizeny byly cesty moje
k tomu, bych šetřil ustanovení tvých!
6 Tehdy nebude mi hanbiti se,
budu-li hledět si všech příkazů tvých.
7 Budu ti děkovat v upřímnosti srdce,
naučím-li se spravedlivým tvým soudům.
8 Ustanovení tvá chci zachovávat,
docela mne tedy neopouštěj!
9 Jak se zachová jímoch na cestě pravé?
Bude-li chovat se podle tvých řečí.
10 Celým srdcem vyhledávám tebe;
nedopusť, bych se vzdálil od tvých příkazů.
11 Ve svém srdci ukrývám výroky tvé,
abych se neprohřešil proti tobě.
12 Požehnáný budiž, Hospodine;
vyučuj mne ustanovením svým.
13 Svýma rtoma ohlašuji
vše, co tvá ústa usoudila.
14 Z cesty zjevení tvých se raduji,
jako z veškerého bohatství.
15 Ve tvých příkazech se cvičím,
a mám na zřeteli tvé stezky.
16 O tvých ustanoveních rozjímám,
nezapomínám tvých řečí.

- 17 Milost dej služebníku svému, bych živ byl,
abych zachovával slova tvoje.
- 18 Otevři mi oči, abych patřil
na podivuhodnosti zákona tvého.
- 19 Cizincem jsem na této zemi;
neskrývej přede mnou svých příkazů.
- 20 Prahne duše moje dychtivostí
po tvých ustanoveních každou dobu.
- 21 Káráš lidi pyšné, zlořečené,
kteří se uchylují od tvých příkazů.
- 22 Odejmi ode mne pohanu a potupu,
neboť zjevení tvá vyhledávám.
- 23 Byť na mne ve schůzi knížata se smlouvala:
sluha tvůj cvičí se ve tvých ustanoveních.
- 24 Vždyť tvá zjevení jsou mým rozjímáním,
a mými rádci ustanovení tvá.
- 25 Přilnula ku prachu má duše;
obživ mne podle slova svého.
- 26 Cesty své ti ohlašuji a slýcháš mne:
vyučuj mne ustanovením svým.
- 27 Cestu rozkazů svých mi ukazuj,
neboť uvažuji o tvých dívech.
- 28 Unítlivá má duše roztrpčením;
rač mne posilnití slovy svými.
- 29 Cestu nepravosti ode mne odvrát,
a mě zákonem svým omilostni.
- 30 Cestu pravdivosti jsem si zvolil,
na tvá práva nezapomínám.
- 31 Lnu k tomu, co jsi zjevil, Hospodine;
nedopouštěj, abych byl zahánben.
- 32 Po cestě tvých přikázání běžím,
neb ty uvolňuješ mému srdci.
- 33 Vštip mi, Pane, cestu svých ustanovení,
abych ji vyhledával každou dobu.
- 34 Dej mi rozum, bych bádal ve tvém zákoně,
abych jej zachovával celým svým srdcem.
- 35 Voď mne po stezce svých přikázání,
neboť na té mám zalíbení.
- 36 Nakloň srdce mé k zjevením svým,
nikoli však ke chtivosti zisku.
- 37 Odvrát mé oči, ať nepatří na marnosti:
na své cestě rač mne občerstvovat.
- 38 Potvrď svému služebníku své slovo,
dané tomu, kdo se bojí tebe.
- 39 Odvrát pohanu mou, kterou tuším,
neboť tvoje právo příjemné jest.
- 40 Hle, já toužím po tvých nařízeních,
spravedlností svou obživuj mne.

- 41 Přijď tedy na mne milost tvá, Hospodine,
spása tvoje podle výroku tvého,
42 ať něco odpovím svým utrhačům,
neboť naději skládám ve tvých slovech.
43 A neber ústům svým nikdy slova pravdy,
neboť soudům tvým velmi důvěřuji.
44 I budu šetřiti zákona tvého vždycky,
na věky, a na věky věkův.
45 Ať mohu tedy vykračovat volně,
nebo přikázání tvá vyhledávám.
46 Nechať mluvím o tvých zjeveních před králi
bez bázně a beze strachu,
47 a uvažuji o tvých přikázáních,
která jsem si zamiloval.
48 Ruce své vztahuji po tvých milých mi rozkazech,
a v tvých ustanoveních se cvičím.
49 Pamatuj na slovo své sluhovi svému,
kterým jsi mi naději dát ráčil.
50 To jest mi útěchou v soužení mém,
že mne výroky tvé obživují.
51 Zpupní nepravě činí ustavičně;
já však od tvého zákona jsem se neuhnul.
52 pamětliv jsem odvěkých tvých soudů,
Hospodine, a tak se potěšuji.
53 Jímá mne zmátlátnělost pro hříšníky,
kteří opouštějí zákony tvé.
54 Zpívám o tvých ustanoveních
na místě putování svého.
55 V noci jsem pamětliv jména tvého, Pane,
a podle zákona tvého se zachovávám.
56 Toho údělu se mi dostalo —
že tvé zákony zachovávám.
57 Úděl můj jest, Hospodine, říkám —
chovati se podle zákona tvého.
58 Prosím před tebou z celého srdce svého;
smiluj se nade mnou podle výroku svého.
59 Uvažuji v duchu o svých cestách,
a své nohy obracím ke tvým zjevením.
60 Připraven jsem a nedávám se másti,
abych ostříhal tvých přikázání.
61 Osídla hříšníků mne oplétají,
ale zákona tvého nezapomínám.
62 O půl noci vstávám, bych tě slavil
pro tvá spravedlivá rozhodnutí.
63 Společníkem jsem všech, kteří se tebe bojí,
a kteří šetří tvých přikázání.
64 Tvé milosti, Hospodine, plná je země;
ustanovením svým vyučuj mne.
65 Dobrotu prokazuješ sluhovi svému,
Hospodine, podle slova svého.

- 66 Pravému umění a vědě uč mne,
nebo přikázáním tvým věřím.
- 67 Dříve než snížen jsem byl, já jsem hřešil;
proto nyní výroků tvých šetřím.
- 68 Dobrotiv jsi; nuže, v té dobrotě své
vyučuj mne ustanovením svým.
- 69 Rozmnožila se proti mně nepravost zpupných,
já však celým svým srdcem badám v tvých příkazech.
- 70 Ssedlé jako mléko je srdce jejich;
já však o tvém zákoně uvažuji.
- 71 Dobře mi, žeš mě ráčil pokoriti,
abych se naučil ustanovením tvým.
- 72 Lepší je mi zákon твоjích úst
nežli tisíce zlata i stříbra.
- 73 Ruce tvé učinily mne, stvořily mne;
dej mi rozum, abych se naučil tvým příkazům.
- 74 Kdo se tě bojí, hledí na mne s radostí,
že slovu tvému pevně důvěřuji.
- 75 Pozmávám. Pane, spravedlnost tvých soudů,
a žeš podle věrnosti své pokořil mne.
- 76 Ukaž se milost tvá, by mne potěšila,
podle slibu, jež jsi dal sluhovi svému.
- 77 Sneste se na mne tvá slitování, bych živ byl,
neboť zákon tvůj rozjímání mé jest.
- 78 Zahanben buď každý zpupný, jenž neprávem tísnil mne
já však se cvičím ve tvých přikázáních.
- 79 Ke mně se obraťtež, kteří se tebe bojí,
a kteří znají výpovědi tvoje.
- 80 Budiž mé srdce bezúhonné v tvém právu,
aby nebylo mi hanbiti se.
- 81 Duše má prahne po tvé pomoci,
důvěřujiť velmi tvému slovu.
- 82 Zemdlely oči mé touhou po tvém výroku
říkající: „Kdy as potěšíš mne?“
- 83 Ačkoli jsem jako mých kožený v jíní,
ustanovení tvých nezapomínám.
- 84 Jak bude dlouhý život sluhy tvého?
Kdy budeš soud činit nad mými nepřáteli?
- 85 Vyprávěli mi nešlechtníci bajky;
ty však nejsou jako zákon tvůj.
- 86 Všecka přikázání tvá jsou pravda;
bez důvodu mne pronásledují, pomoz mi,
- 87 Bezmála již ubili mne na zemi,
já však neopustil jsem tvých rozkazů.
- 88 Podle milosrdenství svého mne obživ,
abych šetřil výpovědi úst tvých.
- 89 Na věčné časy, ó Hospodine,
slovo tvoje trvá na nebesích.
- 90 Rod od rodu trvá věrnost tvoje;
jak jsi založil zemi, v tom stavu zůstává.

- 91 Podle tvého zařízení trvá den,
 neboť všechny věci slouží tobě.
 92 Kdyby zákon tvůj nebyl mým rozjímáním,
 dávno byl bych zahynul ve své bídě.
 93 Na věky nezapomenu práv tvých,
 neboť jimi dodáváš mi života.
 94 Tvůj jsem já, rač mi pomoc poskytnouti,
 nebo příkazy tvé vyhledávám.
 95 Cíhají na mne bezbožní, aby mne zničili,
 já však tvé výpovědi mám na zřeteli.
 96 Všeho i nejlepšího vidím konec;
 toliko zákon tvůj rozměrů je nesmírných.
 97 Ó, jak miluji zákon tvůj, Hospodine!
 Je mým celodenním rozjímáním.
 98 Nad mé odpůrce moudřejším činíš mne slovem svým,
 ježto mám je ustavičně před sebou.
 99 Nade všechny své učitele jsem zmoudřel,
 ježto tvé výroky jsou mým rozjímáním.
 100 Nad starce stal jsem se rozumnějším,
 ježto rozkazy tvé vyhledávám.
 101 Od každé cesty zlé zdržuji své nohy,
 abych se zachovával podle slov tvých.
 102 Od práva tvého se neuchyluji,
 protože ty mně zákon vštěpuješ.
 103 Ó, jak sladké jsou hrdlu mému tvé řeči!
 sladší nežli med jsou mým ústům.
 104 Z přikázání tvých jsem rozumu nabyt,
 že nenávidím všeliké cesty hříchu.
 105 Svítilnou mým nohám je tvé slovo,
 ano, je světlem stezkám mojim.
 106 Přisáhl jsem — a to také plním —
 že budu šetřiti spravedlivých tvých řádů.
 107 Sklíčen jsem přenáramně, Hospodine;
 obživ mne podle své přípovědi.
 108 Svobodnou obět mých úst mile přijmi, Pane,
 a svým právům rač mne vyučovat.
 109 Duši svou na jazyku mám ustavičně,
 ale zákona tvého jsem nezapomněl.
 110 Hříšníci osidlo na mne poličují,
 já však s rozkazů tvých jsem nezbloodil.
 111 Jakožto dědictví ujal jsem se slov tvých na věky,
 neboť jsou radostí srdce mého.
 112 Nakloňuji své srdce, bych činil tvé rozkazy
 na věčné časy, abych odměněn byl.
 113 Nešlechetníky mám v nenávisti,
 protože tvůj zákon miluji.
 114 Pomocníkem mým a ochráncem ty jsi,
 ve slovo tvé nade všechno doufám.
 115 Odstuptež ode mne zlomyslníci;
 badati budu v příkazech Boha svého.

- 116 Ujmi se mne podle výroku svého, bych živ byl,
ať nejsem zklamán v tom, že naději mám.
- 117 Pomáhej mi, abych zachován byl,
a měl tvá ustanovení na mysli vždycky.
- 118 Pohrdáš všemi, kdož od práv tvých odstupují,
neboť jest nespravedlivé smýšlení jejich.
- 119 Za zrádce pokládám všechny hříšníky světa;
a proto miluji tvá nařízení.
- 120 Protkni tělo mé bázní před tebou,
neboť soudů tvých se bojím.
- 121 Činil jsem podle práva a spravedlnosti,
nedej mne mým utiskovatelům.
- 122 Zastaň se sluhy svého k štěstí jeho,
aby mne zpupní neutlačovali.
- 123 Zemdlely oči mé touhou po tvé spáse,
po tvé spravedlivé přípovědi.
- 124 Nalož se svým sluhou podle své milosti,
a svým ustanovením mne nauč.
- 125 Služebník tvůj jsem já, rač mi rozum dáti,
abych poznal tvoje výpovědi.
- 126 Čas jest, abys jednal, Hospodine,
neboť rozmetali (již) tvůj zákon:
- 127 Proto miluji tvá nařízení
více nežli zlato a drahý kámen.
- 128 Proto se spravuji všemi předpisy tvými;
každé cesty hříšné nenávídím.
- 129 Podivu hodny jsou výpovědi tvoje;
proto zabývá se jimi duše má.
- 130 Výklad výroků tvých osvěcuje,
poznání zjednává lidem prostě myslí.
- 131 Ústa svá otvírám a popadám dechu,
nebo přikázání tvých jsem žádostiv.
- 132 Popatři na mne a smiluj se nade mnou
podle práva těch, kteří milují jméno tvé.
- 133 Kroky mé spravuj podle výroku svého,
ať žádná nepravost nade mnou nepanuje.
- 134 Vysvoboď mne od útisku lidí,
abych dbáti mohl přikazů tvých.
- 135 Vyjasni tvář svou na svého služebníka,
a svým ustanovením mne vyuč.
- 136 Proudý slz mé oči prolévají,
že lidé neostříhají zákona tvého.
- 137 Spravedlivý jsi, ó Hospodine,
a také spravedlivé jsou tvé soudy.
- 138 Příkazy, které jsi dal, jsou spravedlivé,
jsou i nade všechno spolehlivé.
- 139 Jsem až zvadlý, jak se rozhorluji,
že zapomněli tvých slov moji nepřátelé.
- 140 Osvědčená jest řeč tvá dokonale;
a proto služebník tvůj miluje ji.

- 141 Chlapec já jsem a opovržený;;
ale tvých ustanovení nezapomínám.
142 Spravedlnost tvá je spravedlnost věčná,
a tvoje zákonodárství věčná pravda.
143 Útrapy a nátisk mne sice stíhají,
avšak tvé příkazy jsou mým rozjímáním.
144 Spravedlnost jsou výroky tvé na věky;
uděl mi poznání, abych živ být mohl.
145 Volám celým srdcem svým: „Vyslyš mne, Pane!“
Ustanovení tvá vyhledávám.
146 Volám k tobě, zjednej mi vysvobození,
abych ostříhal tvých přikázání.
147 Záhy před svítáním volávám,
neboť ve tvá slova velmi doufám.
148 Oči mé obrazení se k tobě před jitem,
abych rozjímal o tvých výpovědích.
149 Illas můj slyš podle své milosti, Hospodine,
a podle svých ustanovení mne obživ.
150 Kteří mne tísní, blíží se k nepravosti,
od tvého zákona však vzdalují se.
151 Blízko jsi ty, Hospodine,
a všechny cesty tvé jsou pravda.
152 Záhy poznal jsem z tvých výpovědí,
že jsi je založil na věčné časy.
153 Viz mé utrpení a vysvobod mne,
neboť na zákon tvůj jsem nezapomněl.
154 Zastaň se mne v při mé a vysvobod mne;
pro svou přípověď rač mne obživiti.
155 Daleko jest od hříšníků spása,
nebo tvých ustanovení nehledají.
156 Milosrdenství tvého je mnoho, Pane;
podle svého práva rač mne obživit.
157 Mnoho je těch, kteří mne honí a tísní;
od tvých však rozkazů se neuchyluji.
158 Patřím na věrolomce a chřadnu,
protože nevšímají si tvých řečí.
159 Viz, že tvé příkazy miluji, Hospodine;
podle milosrdenství svého mne obživ.
160 Podkladem tvých zásad pravdivost jest,
na věky trvá každý tvůj soud spravedlivý.
161 Knížata bez příčiny mne pronásledují,
ačkoli slov tvých bojím se mé srdce.
162 Já se raduji z tvých výpovědí,
jako ten, kdo našel kořist hojnou.
163 Nepravost v nenávisti, v ošklivosti mám,
ale zákony tvé miluji.
164 Sedmkrát za den chválu vzdávám tobě,
pro tvé spravedlivé rozsudky.
165 Pokoj hojný mají, kdož milují zákon tvůj,
jakýkoliv úraz jich nepotká.

- 166 Očekávám spásy tvé, Hospodine,
 a tvá přikázání miluji.
 167 Duše má zachovává výroky tvé,
 neboť má je v lásce veliké.
 168 Dbám tvých příkazů a výpovědí,
 neboť všechny cesty mé před tebou jsou.
 169 Přiblíž se prosba má před tebe, Hospodine;
 podle svého slova poznání mi uděl.
 170 Dojdiž má žádost před obličej tvůj;
 podle své přípovědi vysvoboď mne.
 171 Rty mé pronášeti budou chválu,
 že mne učíš zásadám spravedlnosti.
 172 Opěvovat bude můj jazyk tvůj výrok,
 jsouť všechny tvé příkazy spravedlivost.
 173 Budiž ruka tvá moji pomocníci,
 neboť zvolil jsem si tvá přikázání.
 174 Toužím po tvé pomoci, Hospodine,
 a tvůj zákon jest mým rozjímáním.
 175 Kéž jsem živ, abych chválit mohl tebe,
 a tvé soudy kéž mi pomáhají!
 176 Jestliže bloudím jako ztracená ovce,
 hledati rač služebníka svého,
 nebo příkazů tvých nezapomínám.

Ž 119. Stesk na lživé, nepokočné útočníky.

- 1 Píseň stupňová.
 K Hospodinu v soužení svém volávám,
 a on vyslýchá mne.
 2 Hospodine, zbav mne bezbožných rtů,
 jazyka úskočného.
 3 Jaký trest a pokuta tě stihne
 za jazyk úskočný?
 4 Šípy silného střelce zaostřené,
 s uhlím zžírajícím.
 5 Běda, mně, pobyt můj v cizině že se dlouží!
 Dlím mezi Kedařany.
 6 Dlouho již cizinkou je duše moje,
 u nepřátel míru.
 7 Kdežto já mírumilovně k nim mluvím,
 napadají mne pro nic.

Ž 120. Hospodin pomocník (v. 1) a strážce (v. 2—8) Israelův.

- 1 Píseň stupňová.
 Pozdvihuji oči své k horám,
 odkud přijde mi pomoc.
 2 Pomoc moje od Hospodina,
 Tvůrce nebes i země.

- 3 Nédá, by noha tvá kolísala,
neboť nespí tvůj *strážce*.
- 4 Ejhle, nespí aniž dřímá
strážce Israelův.
- 5 Hospodin *střeží tě*, Hospodin chrání tě,
je ti po pravici.
- 6 Za dne slunce tě nebude pálit,
aniž měsíc v noci.
- 7 Hospodin *střeží tě* všeho zlého,
střeží tvůj život Hospodin.
- 8 Hospodin *střeží* tvůj vstup i východ,
nyní i na věčné časy.

Ž 121. *Pozdrav Jerusalemu.*

Básník zaplesal, když putoval na svátky do Jerusalema (v. 1). Tím větší je radost jeho nyní, kdy stojí už ve městě samém (v. 2). Přednosti Jerusalema: jeho výstavnost, opevnění, středisko života náboženského i politické správy (v. 3—5). Blahopřání Jerusalemu, které vyplývá z básnickovy lásky k národu a k Bohu (v. 6—9).

- 1 Píseň stupňová.
Plesal jsem proto, že mi bylo řečeno:
„Do domu Hospodinova jdeme.“
- 2 A již zastavily se nohy naše
v síních tvých, Jerusaleme!
- 3 Jerusaleme, vystavěný v město
dokonale souvislé!
- 4 Do něho totiž stoupají pokolení,
kmeny Hospodinovy,
aby podle příkazu daného Israelovi
slavily jméno Hospodinovo.
- 5 Tam totiž postaveny jsou vladařské stolce,
stolce to domu Davidova.
- 6 Vyprošujte Jerusalemu štěstí:
„Blaho těm, kteří tě milují!
- 7 Budiž pokoj ve tvém opevnění,
blahobyť ve tvých palácích!“
- 8 K vůli bratřím svým a soukmenovcům
říkat budu: „Pokoj tobě!“
- 9 Pro dům Hospodina, našeho Boha
žádat budu štěstí tvého.

Ž 122. *Milosrdný Bože, zbav mne potupy.*

- 1 Píseň stupňová.
K tobě pozdvihuji své oči,
který přebýváš na nebi.
- 2 Hle, jako oči sluhů hledí
na ruce svých pánů,
jako oči služebné upřeny
na ruce své paní:

tak zrak náš k Pánu, našemu Bohu,
až by se smiloval nad námi.

³ Smiluj se nad námi, Pane, smiluj,
jsmeť přesyceni potupou.

⁴ Ano, přesycen je duch náš,
na posměch jsme boháčům
a opovržením zpupných.

*Ž 123. Kdyby nebyl Hospodin pomohl, bylo by po nás veta (v. 1—5),
budiž mu proto za pomoc dík (v. 6—8)!*

¹ Píseň stupňová.

Kdyby Hospodina s námi nebylo,
— říkej teď Israeli —

² kdyby Hospodina s námi nebylo,
když lid se zdvíhal proti nám,

³ byli by za živa nás pohltili,
kdy vzplál hněv jejich na nás.

⁴ Byla by nás ta voda zatopila,

⁵ proud byl by se valil přes náš život;
byly by se valily přes náš život
vody nepřekonatelné.

⁶ Požehnán Hospodin, který nevydal nás
za kořist zubům jejich!

⁷ Duše naše jako pláče vyvázla
z osidla ptáčnickova.

Ano, osidlo je zprůtrháno,
a my jsme na svobodě!

⁸ Pomoc naše je ve jménu Hospodina,
jenž učinil nebe i zemi.

Ž 124. Bůh — pevná záštita spravedlivých.

¹ Píseň stupňová.

Kdo v Pána doufají, jsou jako hora Sion;
nehne se, na věky stojí.

² Jako jsou hory kolem Jerusalema,
tak je Hospodin na věky
kolem svého lidu.

³ Neboť nenechá Hospodin žezla hříšníků
nad údělem svatých,
aby spravedliví nevztáhli snad
po nepravosti ruce své.

⁴ Dobře čiň, Hospodine, lidem dobrým
a upřímného srdce!

⁵ Kteří však na křivé cesty se uchylují,
ty nechá zajít Hospodin
se zločinci.

Pokoj budiž nad Israelem!

Ž 125. *Požehnaná žeň selby, zavlažované slzami.*

Žalmista v zajetí babylonském maluje jako hotovou událost radost vyhnancův, až podle Božích připovědí bude dopráno jim vrátit se do vlasti a Sion znova vystavěti (v. 1—3). Prosbu, aby brzy již tak se stalo (v. 4). Zajetí babylonské je sice bolestné, ale ze slz toho utrpení vzejde hojná, radostná žeň (v. 5 n.).

1 Píseň stupňová.

Až Pán obrátí osud Sionu,
budeme jako u vytržení.

2 Pak budou plny úsměvu rty naše,
a náš jazyk plný jásotu.

Pak bude mluvit se mezi národy:

„Veliké věci na nich učinil Pán!“

Veliké věci Pán učiní s námi,
proto budeme se veselit.

4 Obrat, Hospodine, náš osud,
jako údolí v jižních krajích!5 Kteří se slzami sijí,
jásající budou žnouti.6 Chodíme nyní sice s pláčem,
nosíce símě na zasetí,
domů však budeme chodit s radostí
snášejíce svoje snopky.Ž 126. *Na Božím požehnání všechno záleží.*

1 Stupňová píseň Šalomounova.

Nestaví-li Hospodin domu,
marně se lopotí, kteří jej stavějí.
Neostříhá-li Hospodin města,
nadarmo bdí, kdo je hlídá.

2 Marno vám před svítáním vstávat,
vstávat po dlouhém ponocování,
vám, kteří jíte chléb ve starostech,
jejž dává miláčkům svým ve spánku.3 Ano, dar Páně synové jsou,
odměna jeho potomstvo jest.4 Čím střely v ruce válečníka,
tím jsou synové z mužného věku.5 Blahoslavený muž, který má plný
toulec takových šípů;
nebude zahanben, když se přít bude
se svými nepřáteli v bráně!Ž 127. *Štěstí bohobojného věřícího.*

1 Píseň stupňová.

Blaze jest každému, kdo se bojí Pána,
kdo chodí po jeho cestách.

- 2 Z práce rukou svých smíš užívatí,
blaze a dobře je ti.
3 Manželka tvá jest jako plodný kmen vinný
ve zdech domu tvého.
Synové tvoji jak mladistvé olivoví
kolem tvého stolu.
4 Ejhle, tak dochází požehnání každý,
kdo se bojí Pána.
5 Žehnej tobě Hospodin se Siona,
bys viděl blaho Jerusalema
všecky dny života svého,
6 abys viděl syny svých synů;
a štěstí Israelovo!

Ž 128. Národ od jakživa utiskovaný.

- 1 Píseň stupňová.
„Často mne sužovali od mého mládí“,
— tak ať Israel teď řekne —
2 „Často mne sužovali od mého mládí,
ale nemohli mne zmocit“.
3 Na mých zádech orávali oráči,
vyháněli dlouhé své brázdy.
4 Avšak Hospodin je spravedlivý,
zpřetínal provazy bezbožníků.
5 Hanbiti a vzdáliti se bude
všem, kdož nenávidí Sion.
6 Budou jako na střeše tráva, jež uschne
dříve než ji vytrhají.
7 Ženci nenaplní ji své dlaně,
ani svých náručí vazači snopů.
8 A kteří kolem půjdou, nebudou říkat:
„Požehnání Páně na vás!
Žehnáme vám ve jménu Páně!“

*Ž 129. Bože, smiluj se (v. 1—4b), já v tebe doufám (v. 4e—8).
(Šestý žalm kající.)*

- 1 Píseň stupňová.
Z hlubin volám k tobě, Hospodine,
Pane, vyslyš hlas můj!
2 Budiž ucho tvoje nakloněno
k úpěnlivé mé modlitbě.
3 Budeš-li, Pane, hříchů mít na zřeteli,
Hospodine, kdož obstojí?
4a U tebe však je slitování, Pane,
4b a pro tvůj slib v tebe doufám.
4c Důvěruje duše má slovu jeho,
5 doufá duše má v Pána.

- ⁶ Od časného jitra až do noci
doufejš Israel v Pána.
⁷ Neboť jest u Hospodina milosrdenství,
a hojná u něho spása.
⁸ A on vysvobodí Israele
ze všech jeho hříchů.

Ž 130. Kdo se spokojí s Bohem, požívá sladkého klidu duševního.

- ¹ Píseň stupňová. Od Davida.
Pane, není naduté mé srdce,
aniž oči mé se pyšní;
nehoním se za velkými věcmi,
na mne příliš vysokými.
² Ale klidná a tichá jest duše moje:
jak odkojenec v náruči matčině
tak jsem ukojený, klidný.
³ Doufej, Israeli, v Hospodina
od času tohoto až na věky!

Ž 131. Prosba, by splněny byly sliby dané Davidovi.

David zavázal se přísahou i slibem, že se postará, aby měl Hospodin pevný důstojný chrám (v. 1 b—5). Zpráva o tom roznesla se po všech krajích israelských. Israelité již v duchu, a za Salomouna skutečně shromažďují se v dosavadní přenosné svatyni na Sionu, aby slavnostně přenesli archu z ní do nového chrámu s příslušnými písněmi (v. 6—10). Také Bůh zavázal se přísahou Davidovi, že jeho dynastie bude vládnouti na věčné časy (v. 11 n) a vyslyšel prosby lidu, by v novém chrámě trvale se usídlil a odtud štědře všemu lidu žehnal (v. 13—18).

- ¹ Píseň stupňová.
(Žalmista:) Hospodine, buď pamětliv Davida
a jeho veškeré nábožnosti:
² kterak přísahal Hospodinu,
učinil slib Bohu Jakobovu:
³ (David:) „Nevejdu do stánku svého domu,
nevstoupím na postel, na své lůžko,
⁴ nepopřeji spánku svým očím,
ani zdřimnutí svým víčkám,
⁵ ani odpočinku svým spánkům,
dokud nenajdu místo Pánu,
stánek Bohu Jakobovu!“
⁶ (Žalmista:) Slyšeli jsme o tom, hle, v Efratě
zvěděli o tom v lesnatých krajích.
⁷ Vstoupili jsme do jeho stánku,
klanět se podnoží nohou jeho:
⁸ (Israelité:) „Vzhůru, Pane, na své sídlo,
ty i tvoje svatá archa.
⁹ Tvoji kněží ať oblekou právo,
a tvoji svatí nechať jásají.
¹⁰ Pro Davida, sluhu svého,
neodkaž svého pomazaného!“

- 11 (Žalmista:) Hospodin přísáhl Davidovi
s věrností, které neporuší:
(Hospodin:) „Z tvého potomstva někoho vždy
hodlám posadit na tvůj trůn,
12 Bude-li plémě tvé dbáti mé úmluvy,
a mých zjevení, jímž je učím,
i jeho potomstvo na věčné časy
seděti bude na tvém trůně.“
13 (Žalmista:) Vyvolil si Hospodin Sion,
zvolil si jej za své sídlo:
14 (Hospodin:) „Ten je mým sídlem na věčné časy;
zde chci bydlet, neb jej jsem si zvolil.
15 Sionu štědře budu žehnat,
chudinu jeho sytit chleby,
16 kněze jeho ošatím spásou,
a jeho svatí budou jásat.
17 Tam vzbudím Davidovi roh,
rozžehnu světlo svému pomazanému.
18 Škůdce jeho zahalím hanbou,
nad ním však zastkví se koruna moje.“

Ž 132. Jaké požehnání plyne ze společných pobožností.

- 1 Píseň stupňová. Od Davida.
Hle, jak je to dobré a utěšené
přebývají-li bratři svorně!
2 Je to jako vonný olej na hlavě,
který stékal na bradu,
na bradu Áronovu, která splývala
na lem jeho roucha;
3 jako hermonská rosa, která se snáší
na Sionskou horu,
ježto tam udílí Pán požehnání
a život na věčné časy.

Ž 133. Chvalte i v noci Hospodina v jeho chrámě.

- 1 Píseň stupňová.
(Obec ná- Nuže, teď oslavujte Hospodina,
boženská:) všichni služebníci Páně,
kteří stáváte v Hospodinově domě,
v nádvořích domu našeho Boha!
2 V noci zdvihejte ruce své ke svatyni
oslavujíce Hospodina!
3 (Žehnající Žehnej tobě Hospodin se Sionu
kněz:) který učinil nebe i zemi!

Ž 134. *Chvalte pravého Boha, proti němuž modly nejsou nic!*

1

Alleluja.

- Chvalte jméno Hospodinovo,
chvalte ho, sluhové Hospodinovi,
2 kteří stáváte v domě Páně,
v nádvořích domu našeho Boha!
3 Chvalte Pána, neb dobrý je Hospodin,
zpívejte jeho jménu, jeť sladké.
4 Vždyť si Jakoba vyvolil Hospodin,
Israele za svůj majetek!
5 Vímt já, že veliký je Hospodin,
že Bůh náš nade všechny bohy jest.
6 Vše, co chce Hospodin, činí na nebi,
na zemi, v moři a ve všech propastech.
7 Přivádí mraky z končin země,
káže, by blesky déšť provázely,
vyvádí větry ze svých skladišť.
8 On zbil prvorozence egyptské
od člověka až do dobytka;
9 poslal znamení a zázraky
mezi vás, ó, Egypťané,
na krále a všechny jeho sluhy.
10 Mnoho národů on potřel,
a pobil mocné panovníky:
11 Sebona, krále Amorrhejských,
Oga, krále basanského,
a všechna království kanaanská.
12 A jejich zemi daroval v dědictví,
v dědictví Israeli, lidu svému.
13 Pane, jméno tvé zůstává na věky,
a tvá památka, Pane, rod od rodu.
14 Neb hájí Pán práva lidu svého,
a má soucit se svými sluhy.
15 Pohanské modly jsou stříbro a zlato,
jsou to výrobky rukou lidských.
16 Ústa mají a nemohou mluvit,
oči mají a nemohou vidět,
17 uši mají a nemohou slyšet,
aniž je dechu v jejich ústech.
18 Podobní budou jim, kteří je dělají,
a všichni, kteří v ně doufají.
19 Dome Israelův, chvalte Pána,
dome Áronův, chvalte Pána,
20 dome Leviův, chvalte Pána,
ctitelé Páně, chvalte Pána!
21 Chválen buď Hospodin se Sionu,
ten, který sídlí v Jerusalemě!

Ž 135. Díky Hospodinu za všechnu jeho nekonečnou milostivost!

1

Alleluja.

- Chvalte Hospodina, neb je dobrý,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
2 Vychvalujte nejvyššího Boha,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
3 Vychvalujte nejvyššího Pána,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
4 Toho, jenž jediný činí veliké divy,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
5 Toho, jenž učinil nebesa velemoudře,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
6 Toho, jenž upevnil zemi nad vodami,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
7 Toho, jenž učinil veliká tělesa světla,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
8 Slunce, aby panovalo ve dne,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
9 Měsíc a hvězdy, by panovaly v noci,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
10 Toho, jenž bil Egypt v prvorozenstvu jeho,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
11 Toho, jenž vyvedl Israele tamodtud,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
12 Rukou mocnou a ramenem pozdviženým,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
13 Toho, jenž rozdělil Rudé moře v díly,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
14 A provedl Israele prostředkem jeho,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
15 A svrhl krále i s vojskem do moře Rudého,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
16 Toho, který vedl svůj národ pouští,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
17 Toho, který pobil krále,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
18 Toho, který zbil krále velemocné,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
19 Jako Sehona, krále Amorrhejských,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
20 Nebo Oga, krále basanského,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
21 A jejich zemi daroval v dědičný majetek,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
22 V dědictví Israelovi, sluhovi svému,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
23 Toho, jenž v ponížení našem vzpomněl si na nás,
neboť je na věky milosrdenství jeho!

- 24 A vysvobodil nás od nepřátel našich,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
25 Toho, jenž dává pokrm všem živočichům,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
26 Vychvalujte Boha nebeského,
neboť je na věky milosrdenství jeho!
Vychvalujte nejvyššího Pána,
neboť je na věky milosrdenství jeho!

Ž 136. Truchlozpěv z babylonského zajetí.

- 1 Davidův žalm od Jeremiáše.
U řek babylonských tu sedíce, lkáme
na Sion vzpomínající;
2 na vrby prostřed země jsme zavěsili
hudební nástroje svoje.
3 Neb nás tu žádali, kteří nás v zajetí drží.
bychom jim zazpívali;
kteří nás odvedli, říkali: „Zazpívejte nám
chvalozpěv z písní sionských!“
4 Jak bychom mohli Hospodinu píseň
zpívat v cizí zemi!?
5 Zapomenu-li na tebe, Jerusaleme,
ať mi uschne má pravice!
6 Nechat přilne jazyk můj k podnebí mému,
nebudu-li tě pamětliv,
nebudu-li mítí Jerusalem
za vrchol radosti své!
7 Nezapomeň, Pane, Edomcům na den,
osudný Jerusalemu!
Neboť říkali: „Vyvráťte, vyvráťte (všecko)
v něm až do základů!“
8 Babelská lupičko, blažen, kdo odplatí tobě,
co jsi spáchala na nás!
9 Šťasten, kdo uchopí a rozrážet bude
dítka tvoje o skálu!

Ž 137. Díky za Boží milost a věrnost.

- 1 Od Davida.
Děkuji tobě, Pane, celým svým srdcem,
neboť jsi vyslyšel slova úst mých;
před anděly budu ti zpívat,
2 sklánět se čelem k tvému svatostánku,
slaviti tvé svaté jméno
pro tvou slitovnost a věrnost,
neboť jsi zvelebil nade vše jméno své.
3 V den, kdy jsem tě vzýval, vyslyšels mne,
rozmmožil jsi v duši mé sílu.

- 4 Budou ti děkovat, Pane, králové světa,
když všechna slova úst tvých uslyší;
5 a budou opěvovat cesty Páně,
že jest veliká sláva jeho.
6 Neboť ač vysoko Pán jest, na nízké patří,
a zpupné z daleka již poznává.
7 Když půjdu soužením, zachováš mi život,
na hněv mých nepřátel vztáhneš svou ruku,
pravice tvá mne zachrání, Pán za mne odplatí.
8 Pane, tvé milosrdenství potrvá na věky,
díly svých rukou nepohrdneš!

Ž 138. Bůh vševědoucí, všudy přítomný, vše předvídající a — hřích.

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
Pane, zpytuješ a znáš mě
2 ty víš, sedám-li či vstávám,
3 rozumíš mým myšlenkám z dálky.
Chodím-li či ležím, zkoumáš,
4 všechny mé cesty jsou ti známy;
neb není na mém jazyku slova,
o němž bys, Pane, nebyl již věděl.
5 Se všech stran mne obkličuješ,
a svou ruku na mne kladeš.
6 Předivné je to, mně k nepochopení,
vysoké příliš, mně nedostižné.
7 Kam mohu zajít před tvým duchem,
nebo kam utéci před tvou tváří?
8 Kdybych na nebe vstoupil, jsi tam ty,
jestli si do pekel lehnu, hle, tys tu.
9 Vezmu-li si křídla zory,
a spustím se v dálných končinách moře:
10 i tam ruka tvá bude mi v patách
a uchopí mne tvá pravice.
11 Řeknu-li: „Tma mě přikryje jistě,
budiž noci vůkol mne světlo“:
12 ani tma ti nebude tmavá,
a noc jak den ti bude světlá,
co je mu temno, je mu světlo.
13 Neboť tvoje jest mé ledví,
tys mne utvořil v lůně mé matky.
14 Chválím tě, že jsi se podivně proslavil;
podivné jsou skutky tvoje.
15 Duše má je si vědoma dobře,
žeš věděl o každé mé kosti,
hned jak jsem v skrytí byl učiněn,
když jsem byl utkán v hlubinách země.
16 V zárodku oči tvé viděly mne,
v knize tvé byly napsány dni mé

- všecky prve nežli přišly.
 dokud ještě žádný z nich nebyl.
- 17 Mně však, jak těžké jsou, Bože, tvé myšlenky,
 jak je veliký jejich součet!
- 18 Chci je sčítat — více než písku jich je;
 procítám, a vždycky ještě jsem u tebe.
- 19 Kéž bys, Bože, hříšníky pobil;
 kéž muži krve se ode mne vzdálí,
 20 kteří lstivé plány kují,
 jejichž duše lži jest oddána.
- 21 Nevražím na ty, kdož nevraží na tebe,
 a mám odpor k odpůrcům tvým.
- 22 Dokonalou nenávisť mám k nim,
 pokládám je za nepřátele.
- 23 Zpytuj mne, Bože, a poznej mé srdce,
 zkus mne a poznej smýšlení mé;
- 24 popatři, jdu-li cestou nepravou,
 a veď mne cestou, jež nemá konce.

Ž 139. Prosba za pomoc Boží proti zlomyslným nepřátelům.

- 1 Ke konci. Žalm Davidův.
- 2 Vysvobod mne, Pane, od zlých lidí,
 násilníkům rač mne vytrhnouti.
- 3 Těm, kteří mají záměry zlé v mém srdci,
 každodenně útoky podnikají.
- 4 Ostrží jazyky své jako hadi,
 zmijí jed jest pod jejich rtoma.
- 5 Chraň mne, Pane, bezbožníkovy ruky,
 a lidí nešlechetných uchovej mne,
 těch, kteří chtějí podrazit mi nohy;
- 6 zpupníci na mne tenata poličují,
 provazy na osidlo roztahují,
 podle cesty kladou mi léčky.
- 7 Říkám Hospodinu: „Bůh můj jsi ty,
 vyslyš, Hospodine, hlas úpění mého.“
- 8 Hospodine, Pane, silná má spáso,
 zastíňuj hlavu moji v den boje,
 9 nedávej mne, Pane, na pospas mým chrtům,
 nedopušť, aby své záměry vykonali!
- 10 Kéž hlavu nezdvihají, kdož mne obkličují,
 svízel, ježž zamýšlejí, ať zavalí je!
- 11 Kéž Bůh sešle na ně déšť žhavého uhlí,
 svrhne je do bídy, aby již nepovstali.
- 12 Hříšná ústa v zemi neobstojí,
 nespravedlivce do záhuby hřích vžene.
- 13 Víím, že se zastane Hospodin práva chudého,
 spravedlivé věci nuzákovy.
- 14 Ano, zbožní chválit budou tvé jméno,
 spravedlivci přebývat před tvou tváří.

Ž 140. Modlitba za vítězství v pokušení.

1 Žalm Davidův.

Pane, k tobě volám, rychle mne vyslyš;
všimni si mého hlasu, když tě vzývám!

2 Modlitba má se nes jak oběť kadidla před tebou,
pozdvížení mých rukou jak večerní oběť!

3 Postav, Hospodine, stráž k mým ústům,
a bránu hradní před moje rty.

4 Nedej, by srdce mé chýlilo se k zlému,
abych se dopouštěl bezbožných skutků
s lidmi, kteří páchají nešlechtnost,
nechci s nimi jísti lahůdky jejich.
Tepe-li mne poutivec, je to milost;
kárá-li mne, je to olej na mou hlavu.

5 Ať hlavou nepotřásají, neb ještě
jsem a modlím se, ani zle řádí.

6 Buďte smetáni se skály vůdcové jejich,
aby poznali, že jsou mocná má slova.

7 Jako pluh vyhrne hlínu na povrch země,
ať jejich kosti jsou rozprášeny až k peklům!

8 Já však na tebe, Pane, upírám zrak svůj,
v tebe doufám; nedej, bych vykřácel.

9 Uchraň mne osidla, jež na mne políčili,
tenat lidí nešlechtných.

10 Necht padnou do lécek svých bezbožníci,
zatím co já šťastně přejdu.

Ž 141. Modlitba pronásledovaného.

1 Poučná píseň Davidova (kterou zpíval), když byl v jeskyni. Modlitba.

2 Hlasitě k Hospodinu volám,
hlasitě k Hospodinu úpím.

3 Vylévám před jeho tvář stesk svůj,
bídu před ním oznamuji.

4 Když ve mně omdlévá má duše,
ty přece víš, jak se mi vede;
na cestě, po které mi jíti,
osidlo tajně mi položili.

5 Ohlédám se vpravo a patřím —
nikdo nechce se znáti ke mně;
zmizela možnost, abych unikl,
nikdo nedbá života mého.

6 I volám k tobě, Hospodine,
říkám: „Ty jsi naděje moje,
údel můj jsi v zemi živých!“

7 Rač si všimnout úpění mého,
neb jsem zemdlen přenáramně;
vytrhni mne těm, kdož mne honí,
neboť silou svou mne předčí.

- ⁸ Rač mne vyvést ze žaláře,
abych slavil jméno tvoje;
u mne se shromáždí spravedlivci,
až mi prokážeš dobrodiní.

Ž 142. Kajičná prosba za pomoc.

(Sedmý žalm kající.)

- ¹ Žalm Davidův, když ho pronásledoval Absalom, jeho syn.
Hospodine, vyslyš modlitbu mou,
popřej sluchu mé úpěnlivé prosbě,
pro svou věrnost a spravedlnost mne vyslyš!
- ² A v soud nevcházej se svým služebníkem,
nenít bez viny před tebou žádný, kdo žije.
- ³ Pronásledujet nepřítel mou duši,
sráží až do prachu moje žití,
staví mne do temnot jako dávno již mrtvé.
- ⁴ Úzkostí je sevřen ve mně duch můj,
v útrobách svých tme mi srdce.
- ⁵ Vzpomínám si na minulé doby,
uvažuji o veškerých tvých skutcích,
o dílech tvých rukou rozjímám.
- ⁶ Roztahuji ruce svoje k tobě,
duše má po tobě žízní jak vypráhlá země.
- ⁷ Rychle mi popřej sluchu, Hospodine,
neboť žití moje dokonává.
Neodvracuj ode mne své tváře,
nebo budu jako ti, kteří do hrobu klesli.
- ⁸ Dej, ať zakusím záhy tvé milosrdenství,
neboť v tebe důvěřuji.
Ukaž mi cestu, po které mám kráčet,
neboť k tobě pozdvihuji svou duši.
- ⁹ Vysvobod mne od mých škůdců, Pane,
neboť u tebe hledám útočiště.
- ¹⁰ Nauč mne činiti tvoji vůli,
neboť Bůh můj ty jsi.
Dobrý duch tvůj nechť mne vodi
po srovnané půdě.
- ¹¹ Pro své jméno, Pane, život mi zachovej,
ve své spravedlnosti vyveď mne z tísně,
- ¹² a ve svém milosrdenství vypleň mé škůdce;
vyhlad všechny, kdo mne tísní, neb jsem tvůj sluha.

Ž 143. Díky za vítězství a prosba za další pomoc.

- ¹ [Žalm] od Davida [proti Goljášovi].
Požehnán buď Pán, má skála,
který učí ruce mé bojovat
a mé pěsti zápasiti;

- ² on je milost moje a tvrz má,
 hrad můj a vysvoboditel můj,
 štít můj, ve který naději skládám,
 on mi podrobuje mé poddané.
³ Pane, co je člověk, že se znáš k němu,
 lidský zrozenec, že si ho všímáš?
⁴ Člověk podobá se páře,
 dni jeho pomíjejí jako stín.
⁵ Pane, skloň své nebe a sestup,
 dotkni se hor, by se kouřilo z nich;
⁶ sešli hromobiti a rozptyl je,
 vypuť šípy své a poděs je.
⁷ Vztáhni s výsosti svou ruku,
 vysvoboď mne z velikých vod,
 vytrhni mne z ruky cizáků,
⁸ jejichžto rty mluví neupřímnost,
 jejichžto pravice pravice lži jest.
⁹ Bože, budu ti zpívatí píseň novou,
 na harfě desetistrunné hrát tobě,
¹⁰ který dáváš vítězství králům,
 jenž spasíš Davida, svého sluhu.
¹¹ Meči vražednému mne vytrhni,
 vysvoboď mne z ruky cizáků,
 jejichžto rty mluví neupřímnost,
 jejichžto pravice pravice lži jest!
¹² Synové jejich ve svém mládí
 jsou jako zdárně rostoucí štěpy,
 dcery jejich jak rožní sloupy,
 tesané do budovy chrámu;
¹³ jejich spížirny jsou plné,
 oplývají tím i oním;
¹⁴ ovce jejich tisíce rodí,
 desetitisíce na svých pastvinách;
 hovězí dobytek jejich je stelný,
 není trhliny ve zdi ni průlomu,
 není nářku na jejich ulicích.
¹⁵ Šťastným zovou národ, jenž se má tak,
 šťasten však lid, jehož Bohem je Hospodin!

Z 144. (hebr. 145.) Hospodinovy vlastnosti.

Žalmista bude Hospodina vždycky slaviti (v. 1 bn). Hospodinova velikost a dobrota (v. 3—5). Boží všemohoucnost, dobrotivost, spravedlnost, milosrdenství a shovívavost (v. 6—9). Veliké království Boží (v. 10—13 ab). Hospodin je nejvyšší věrný, dobrotivý a spravedlivý (v. 13 c—20). Doslov (v. 21).

¹ Chvalozpěv Davidův.

Budu tě velebit, Bože můj, králi,
 slavit jméno tvé na věky, vždycky.

² Každý den tě budu slavit,
 jméno tvé chválit na věky, vždycky.

- 3 Velký je Hospodin, vši chvály hodný,
 velikost jeho je nevystižná.
 4 Rod rodu vychvaluje tvé činy,
 a tvou sílu dál oznamuje;
 5 mluví o skvělém lesku tvé veleby,
 o tvých divcích vypravují.
 6 Moc tvých skutků hrozných velebí,
 tvé velké činy vypravují.
 7 Paměť tvé nesmírné dobroty hlásají,
 a o tvé spravedlnosti zpívají.
 8 Milostivý, slitovný jest Pán,
 shovívá, je nejvyšší milosrdný.
 9 Dobrotivý jest Hospodin ke všem,
 soucit má se všemi tvory svými.
 10 Pane, ať chválí tě všechna tvá díla.
 a tvoji svatí ať velebí tě;
 11 slávu království tvého ať hlásají,
 o tvé moci nechť vypravují,
 12 by lidem zvěstovali tvou sílu,
 a slavnou velebnost království tvého.
 13 Království tvé je království věčné,
 a tvoje vláda nad každým kolenem!
 Věrný jest Hospodin v každém slově,
 milostivý ve všem, co činí.
 14 Hospodin podpírá všechny, kdož padají,
 a zdvíhá každého sraženého.
 15 Oči všech doufají v tebe, Pane,
 a ty dáváš jim pokrm v čas příhodný,
 16 ty jim otvíráš svou ruku,
 a sytíš všechno, co žije podle přání.
 17 Spravedlivý je Pán ve všech cestách svých,
 a milostivý ve všech svých skutcích;
 18 blízko jest Pán všem, kdož ho vzývají,
 všem, kdož ho vzývají v pravdě.
 19 Vůli svých bohabojných činí,
 slyší, když volají, pomáhá jim.
 20 Chrání Pán všechny, kdož ho milují,
 ale hříšníky všechny zahubí.
 21 Chválu Páně hlásejte rty mé;
 vše, co žije, chval jeho svaté jméno
 na věky a na věky věkův!

Ž. 145. (hebr. 146.) *Ne v lidi, ale v Boha důvěřujte!*

- 1 Alleluja Aggea a Zacharjáše.
 2 Chval, má duše, Hospodina!
 Chválit budu Pána po svůj život,
 zpívati svému Bohu, dokud budu.
 Nespoléhejte na vladaře,
 3 na lidi, u nichž není spásy.

- 4 Vyjde-li dech jejich, vrací se v prach svůj;
 v den ten hatí se všechny úmysly jejich.
 5 Štasten, komu Bůh Jakobův pomáhá,
 jenž má naději v Pánu, svém Bohu,
 6 který učinil nebe i zemi,
 moře a všecko, co jest na nich,
 7 který věrnost na věky zachovává,
 zjednává právo utištěným,
 a jenž dává pokrm lačným.
 Hospodin vysvobozuje vězně,
 8 Hospodin dává světlo slepým,
 Hospodin snižené pozdvihuje,
 Hospodin miluje spravedlivé.
 9 Hospodin opatruje cizince,
 vdovu a sirotka podporuje,
 ale cesty hříšníkův maří.
 10 Hospodin kraluje na věky,
 Bůh tvůj, Sione, od rodu do rodu.

Ž 146. (hebr. 147.) *Chvalte Boha, jenž obnovil Israele.*
 Alleluja.

- 1 Chvalte Hospodina, jeť dobře mu zpívat;
 našemu Bohu buď příjemná, patřičná chvála.
 2 Hospodin Jerusalem znova staví,
 rozprchlé Israelity shromažďuje.
 3 Uzdravuje ty, jimž puká srdce,
 a jejich poranění obvazuje.
 4 Množství hvězd on umí spočítati,
 na každou z nich volá jejím jménem.
 5 Velký je náš Pán a velká jeho moc jest;
 a jeho moudrost nemůže změřena býti.
 6 Hospodin ujímá se těch, kteří trpí,
 bezbožné však snižuje až k zemi.
 7 Zpívejte Hospodinu píseň diků,
 hrajte Bohu našemu na citaru.
 8 Neb on zahaluje nebesa mraky,
 a tak připravuje zemi deště.
 Na horách on káže růsti travě,
 a jiným rostlinám ku prospěchu lidstva.
 9 Zvířatům přiměřenou potravu dává,
 i mladým krkavcům volajícím k němu.
 10 Nemá zalíbení v síle koně,
 v holeních mužových si nelibuje.
 11 Líbí se Pánu ti, kdo se ho bojí,
 a ti, kdo doufají v milosrdenství jeho.

Ž 147. (hebr. 147., 12—20). *Chvála Boha, jenž obnovil Jerusalem.*

Alleluja.

- 12 (1) Chval, Jerusaleme, Hospodina,
chval svého Boha, Sione,
13 (2) vždyť upevnil závory bran tvých,
dal požehmání tvým dětem v tobě.
14 (3) On zjednal území tvému pokoj,
a pšeničnou bělí sytí tebe.
15 (4) On posílá rozkazy své zemi,
pospíchá rychle slovo jeho.
16 (5) On uděluje sníh jako vlnu,
rozsévá jíní jako popel.
17 (6) Shazuje led svůj v krupobití,
kdo může vydržet v jeho mrazu?
18 (7) Vysílá slovo své a vše taví,
zavane dech jeho, a tekou vody.
19 (8) On oznámil slovo své Jakobovi,
svá práva a úradky Israeli.
20 (9) Tak neucínil žádnému národu,
svých zákonů jim nezjevil.

Alleluja.

Ž 148. *Tvorové nebeští (v. 1—6) i pozemští (v. 7—12) děkujte
Tvůrci, který povzněl Israele (v. 13 n).*

1

Alleluja.

- Chvalte Hospodina s nebes,
vychvalujte ho na výsostech.
2 Chvalte jej všichni andělé jeho,
chvalte ho všechna vojska jeho.
3 Vychvalujte jej slunce i měsíc,
chvalte ho všechny svítící hvězdy!
4 Vychvalujte jej nebesa nebes,
i všechno vodstvo, které je nad nebem.
5 Ať chválí jméno Hospodinovo,
řekl on — a byly učiněny,
on rozkaz dal — a byly stvořeny.
6 Upevnil je na věky věkův,
zákon dal, jehož nepřekročí.
7 Chvalte Hospodina od země,
obří mořští, všechny tůně,
8 oheň, krupobití, sníh, led,
vichřice, čínící rozkaz jeho,
9 hory, jakož i pahorky,
stromoví ovocné, i všechny cedry!

- 10 Zvěř i všechna zvířata domácí,
plazi a ptactvo okřídlené,
11 králové země se všemi národy,
knížata, a všichni soudcové světa,
12 jinochové, jakož i panny,
starcové a s nimi děti!
12c Ať chválí jméno Hospodinovo,
13 jeť jen jeho jméno vznešené,
14 sláva jeho nad nebem, nad zemí!
Zdvihl roh též lidu svého
ke cti veškerých svých ctitelů
Israele, lidu mu blízkého.

Alleluja.

Ž 149. *Israeli, děkuj Bohu za vítězství.*

1

Alleluja.

- Zpívejte Hospodinu píseň novou,
chvála budiž mu vzdávána ve sboru svatých.
2 Vesel se Israel ze svého stvořitele,
synové Sionu plesejte ze svého krále.
3 Nechať chválí jméno jeho tancem,
při bubnu, při citaře ať mu pějí.
4 Neboť má Hospodin zálibu ve svém lidu,
oslavil zubožené vítězstvím.
5 Ať tedy plesají svatí a honosí se,
ať se veselí na svých ložích.
6 Chvalozpěvy Boží ať mají v hrdlech
a meče dvojsečné ve svých rukou:
7 trest aby vykonali na pohanech,
národy by pokárali,
8 aby spoutali řetězy jejich krále,
a jejich velmože železnými pouty.
9 Vykonati soud na nich předepsaný —
toť bude čest všech jeho svatých!

Alleluja.

Ž 150. *Doslov žaltáře: Chval Hospodina, kdekdokdy, jak jen možno!*

1

Alleluja.

- Chvalte Pána v jeho svatyni,
chvalte ho na jeho mocné obloze.
2 Chvalte ho pro jeho veledíla,
chvalte ho pro jeho velikou vznešenost.
3 Vychvalujte ho zvukem rohu,
vychvalujte ho harfou a citarou,

- ⁴ vychvalujte ho bubnem i tancem,
 chvalte ho strunami i píšťalou,
⁵ vychvalujte ho cinkotem zvonců,
 vychvalujte ho chřestem cimbálů!
⁶ Vše, co dýchá, chval Hospodina!

Alleluja.

POZNÁMKY K Ž. 41—150.

Ž 41. a 42. napsán byl v zajetí babylonském, ale prve nežli byl rozbořen chrám jerusalemský, tedy před r. 587. před Kr. — V. 4. Kde je Bůh tvůj, který nedovedl zabrániti, bys nebyl odveden do zajetí. — V. 7. Třemi vlastními jmény naznačena je tu žalmistova vlast, Palestina. — V. 8. „*vlny*“ = útrapy. — V. 3. „*světlo*“ = Boží dobrota. — „*věrnost*“ Boží se ukáže až splní, co sliboval; sliboval, že vzkřísí svůj zdeptaný národ, obrátí-li se kajicně k Bohu. — „*svatá hora*“ = chrámová v Jerusalemě.

Ž 43., 2. „*dílo*“ = osazení Palestiny za dob Josuových. — V. 3. „*je*“, „*jim*“ = otce, otcům. — V. 22. „*stíhal by nás*“ právem.

Ž 44. vykládali církevní otcové o vztahu Krista-krále k církvi katolické. V. 3. až 10. básník oslovuje Boha, Krista, ženicha. — V. 5. Kristus vytáhl do boje proti bludu a hříchu, vítězně je potřel a potírá dosud. — V. 6. Šipy Kristovy jsou: 1. jeho nauka, 2. jeho láska, která si podmaňuje i nejtvrďší srdce. — „*druží*“ Mesiáše-krále jsou všichni jiní mocnáři. — V. 10. „*dcery králů*“ jsou pohanští národové, kteří vstoupili do církve Kristovy. Ve v. v. 11—13. básník oslovuje Mesiášovu choť. — V. 13. Cizinci (Tyršiti) budou se snažiti, aby si naklonili dary choť Mesiášovu a tak zjednali si přístup k němu samému. — V. 14—16. líčí svatební průvod. — V. 17 n. básník oslovuje rase Mesiáše-krále. — „*otcové*“ slavní předkové Mesiášovi, Abraham, David a jeho dynastie. — „*vládcové*“ jsou popřední apoštolové a jejich nástupci.

Ž 45. byl napsán, když byl Jerusalemský, Boží město (v. 5.) osvobozen od nepřitele, který chtěl ho dobýt. — V. 5. „*lhojnost vod*“ = milostí Boha, který v Jerusalemě sídlí. — V. 7. „*hlás*“ Boží bývá jmenován v bibli *hrom*.

Ž 48., 5. „*ládankou*“ bylo starým, jak to srovnati s Boží prozřetelností, že bezbožní mají se dobře a mohou utiskovati zbožné a z nich týti. Srv. Ž 36.

Ž 49., 2. Bůh dosud nekáral Israele z pouhého vnějšího obřadnictví, dosud „*mlčel*“, nyní však počne „*mluvit*“ (srv. v. 21). — V. 5. „*svatí*“ = Israelité.

Ž 50. V. 6. David, bude-li mu odpuštěno, bude živým dokladem Boží milostivosti a věrnosti, a usvědčí z omylu ty, kteří o těchto vlastnostech Božích pochybují, domnívajíce se, že Bůh neplní, co slíbil. Ti budou poraženi. — V. 9. *Ysopus* bylo užíváno při očištění malomocných. Kající pövec pokládá se za malomocného. —

Ž 54. V. 21. „*smlouvu*“ = přátelství. — „*jáma zkázonosná*“ = hrob.

Ž 56. V. 6. Bůh se „*pozvnese*“ ve své velebě, když osvobodí žalmistu nápadným způsobem. — V. 7. „*zdeptat duši*“ = vzíti život. — V. 8. „*posilněno*“ pevnou důvěrou, že Bůh jistě pomůže. — V. 9. V tísni duše taktořka spala, spaly, odpočivaly také hudební nástroje žalmistovy. Teď, až Bůh pomůže, bude jinak. Záhy zřána bude zpívati (= „*budití jitřenku*“). — V. 12. = v. 6. (refrén).

Ž 58. V. 1. Viz 1 Král 19, 9—17. — V. 6. „*pohané*“ mohou zde býti zpupní Israelité. — „*zrádci*“ = odpadlíci od Boha.

Ž 59. V. 10. V Moabsku bude si lid Boží *umývatí nohy*, t. j. bude mu panovati. — Hoditi střevec znamená totéž: vládnouti. — V. 11. „*hrozené*“, t. j. hlavní město Edomska: Petra.

Ž 60. V. 8. Mnozí vykládají Ž tento mesiášsky, vidouce v „*králů*“ Krista. —

Ž 62. V. 5. „*ve tvém jménu*“ = ku tvé cti. — Vt. 10. „*do podzemí*“ = do podsvětí, t. j. zemrou. — „*šakalové*“ ožirali jako hyeny nepohřbené mrtvolky. —

Ž 64. Zdá se, že Palestina byla stížena suchem, jež hrozilo neúrodou. Lid konal kající pobožnosti a zavázal se sliby, dá-li Bůh potřebné vláhy. Bůh seslal hojný déšť, proto lid děkuje a plní učiněné sliby.

Ž 66. navazuje na kněžské pozhnání Nm. 6, 22—27. — V. 3. „*tvou cestu*“ = tvou spásu. — Tu spásu poznali v době mesiášské všichni národové světa, a za ni vroucně děkují (v. 4). Děkují, že jsou spravováni spravedlivě církví katolickou (v. 5).

Ž 67. V. 5. Hospodin „*vezl se*“ pouští sedě nad cheruby, když táhli Israelité z Egypta. Mají mu připravit cestu jako činivali, jel-li někam král. — V. 7. Bůh Israele z vězení egyptského sice vysvobodil, ale pokolení zbujné bylo na poušti pochováno „*hrobech*“. — V. 10n. Palestina, „*dědictví*“ Boží, byla před příchodem lidu Božího trestána suchem, že „*zemdlelo*“ její *hříšné obyvatelstvo pohané*; od té doby, co se usadili v ní „*tvorové Boží*“ = (Israelité), Bůh ji zavlažoval a tak dával „*chuděmu*“ (Israelovi) hojnou úrodu. — V. 12. Bůh kázal mluvit prorokům i prorokyním, také Deboře, poslici vítězství (Sdc. 5, 1. 24. 30). — V. 14. je výtka kmenům, kteří se nesúčastnili bojů proti nepřatelům Israelovým. (Sdc. 5, 16). Jsou plaši jako holubice, jsou bázliví, bojí se, aby v boji nezabarvili si kreví svá bílá roucha. — V. 19. uvádí sv. Pavel Ef. 4, 8 o Kristu vstupujícím na nebesa a vedoucím s sebou duše z lůna Abrahamova: „*Vstupuje na výsost, jaté vedl vězně*.“ — V. 24 Bůh potrestá obry (vlasaté Samsony) v nepravosti tím, že dá Israelitům v krvavých bojích nad nimi zvítězit. — V. 30. Zalmista prosí za obrácení pohanů, jež bylo vyhrazeno době mesiášské. — V. 31. „*všech rákosových houštin*“ = Egyptské pohanství, „*býci*“ = králové jiných národů pohaných, „*telata*“ = jejich poddani.

Ž 70. V. 9. Lid Boží přirovnává svůj stav zajetí babylonského ke věku stařekému, který je blízko smrti. Jisto však, že Bůh nad svým zesláblým lidem se smiluje i tentokrát. — „*spravedlnost*“ (v. 13.) zjednávající utiskovaným spásu. — V. 20. „*propast země*“ = podsvětí. — Latinští Otcové viděli v tomto Ž modlitbu trpícího Krista.

Ž 72. srv. se Ž 36. — V. 10. „*můj lid*“ = moji stoupenci, spravedlivci. — V. 15. „*rod tvých synů*“ = tvých ctitelů. — V. 28. „*Sionská dcera*“ = Jerusalems.

Ž 73. V. 9. „*Znamení Israelova*“ jsou zázračné činy Boží, kterými Bůh kdysi svého národa se ujímal. — „*Alouho-li*“ bude takto svatyně znesvěcována? — V. 13. Bůh „*upevnil moře*“ při přechodu Israelitů z Egypta. — „*velikán*“ = „*krokodil*“ (v. 14.) = Egypťané (vojsko). — V. 14. „*obyvatelé pouště*“ = hyeny a šakalové, kterým chutnaly mrtvolky vyplavené (egyptských) vojáků.

Ž 77. V. 9. myslí na zbabělost Efraimovců za Heliho. Nechtějí bojovati za Boží zájmy znamenalo vzpoutru proti Bohu, kterou stihl přiměřený trest. — V. 29. „*opeřenci*“ jsou křepelky, o kterých viz Nm 11, 31 n. — V. 58. Na „*výšinách*“ bývaly polianské svatyně a v nich byly ctěny „*řeby*“, t. j. modly. — V. 61. „*slá*“ a „*sláva*“ jejich byla archa. — V. 66. Kterak Bůh Filištiny bil, viz 1 Král 5, 6. — V. 67. „*Josef*“ = Efraim, jeho syn. — „*stůnek Josefův*“ = svatyně v Silo, v území Efraimově, odkud byla odnešena a kam nebyla již opět přinešena. Zůstala Judovcům.

Ž 79. V. 4. Zalmista prosí Boha, aby národ židovský *vzkřísil*, t. j. uvedl do bývalého blahobytu, jak bývalo za Davida i Salomouna. — V. 9. Národ israelský přirovnáván tu k vinnému kmeni a níže (v. 15.) k vinici. — V. 12. „*Reka*“ = Eufkrat.

Ž 81. V. 6. Sám Bůh je ustanovil (= „já jsem řekl“) vrchnostmi, udělil jim velikou důstojnost „*bohů*“, „*synů Božích*“; ta důstojnost však nemůže jich uchránit smrti, která je stihne za to, že důstojnosti své zneužívali k sobectví.

Ž 82. V. 9. „*Lotovi synové*“ = Moabané a Ammonané. — V. 10. O porážce Madianů viz Sdc. 7, 8; o Jabinovi a Sisarovi tamže hl 4 n. — V. 12. *Oreb* atd. jmenování Sdc. 7, 25; 8, 5—21.

Ž 83. býval snad zpíván cestou do Jerusalema na svátky. — V. 9 n. jest modlitba, kterou koná poutník ve chrámě, „*pomažaný*“ = král, zástupce všeho národa.

Ž 84. V. 5. „*obnovit*“ = vzkřísit, uvést do bývalého štěstí. — V. 11. V době mesiášské láska a poctivost budou chodit po zemi kříž na kříž, i budou se ustavičně potkávat. — „*libati se*“ = „*potkávají se*“.

Ž 85. V. 3. „*zasvěcen*“ Bohu byl národ israelský; zasvěcen Bohu a proto „*svatý*“ je více křesťan. — V Kristu, v jeho jménu a srdci nejlépe se ukázala plnost milosti a pravdy. V. 14. 16.

Ž 86. V. 4. „*tam*“ na Sionu, kde byla kolébka křesťanství. Všichni se pokládají za občany sionské, za příslušníky jerusalemské, t. j. za údy církve katolické. —

Ž 88. hodi se do časů, kdy se vrátili Židé ze zajetí babylonského, kdy byli plni nadějí, že se splní sliby Boží, Davidovi (o národu) dané, kdy však nemohli se dočkat svého krále a kdy bylo jim velmi strádati. — V. 4. O té smlouvě viz 2 Král 7, 1 nn. — V. 6. „*nebe*“ = shromáždění svatých = *andělé* = „*synové Boží*“ (v. 7.). — V. 13. Bohu, Svatému Izraelovu, přísluší, aby lid chránil a dal mu krále. — V. 20. „*Tedy*“, když byl Natán poslán k Davidovi (2 Král 7.). — V. 27. srv. s 2 Král 7, 14. Ježto jsou tu zřejmy myšlenky mesiášské, býval celý Ž 88. v tomto smyslu vykládán. — V. 30. se splnil a splňuje dokonale na Kristu. Srv. Lk. 1, 32. — V. 38. Věrný svědek na nebi, že se zavázal Bůh sliby Davidovi, jest Bůh sám. — V. 39. „*pomazaný*“ = Jechonjáš a Sedekjáš, králové zajetí babyl. — V. 49. „*duši*“ = život. — V. 53. *nepatří* k Ž 88., nýbrž uzavírá třetí knihu žalmů. Srv. Ž 40, 14; 71, 19; 105, 48.

Ž 89. V. 8. „*život náš*“ = hříšný. — V. 13. „*Dlouho-li*“ budeš hněvati se.

Ž 90. V. 11 n. uvedl zlý duch, když pokoušel Pána (Mt. 4, 6; Lk. 4, 10 n.). — V. 14.—16. mluví sám Bůh; potvrzuje slova žalmíšova o pečlivé ochraně Boží. — „*and*“ = vyznává.

Ž 91. V. 4. „*žaltář*“ = strunový nástroj, podobný harfě. —

Ž 93. V. 1. „*rac se ukázat*“ jakožto nejvyšší soudce a zavedl pořádek. — V. 13. Bůh vychovává spravedlivce i tím, že na čas dopouští, aby byl utiskován od zpuspých bezbožníků. — V. 13. „*zlý čas*“ = smrt. — V. 21. „*duši*“ = život. — Ukládají spravedlivému o život, zneužívají k tomu i soudu. Tak učinili také nepřátelé Kristovi.

Ž 94. V. 8. „*denes*“, kdy vstupujete do svatyně na svátek. — V. 9 n. Kterak zhrušilo pokolení, jež vyvedl Mojžiš z Egypta a kterak bylo potrestáno, viz Ex. 17, 1—7; Nm. 20, 2—13; Nm. hl. 14. — Ač vidali zázraky Boží moci, dobroty a věrnosti, přece pokoušeli Boha nedůvěrou. — V. 11. „*odpočinutí*“ = blažený pokoj v Palestíně.

Ž 95. V. 1. „*novou píseň*“, která se hodí na „*novou*“, a lepší dobu „*Nového zákona*“. — V. 11—13. Mesiáš bude „*soudit*“ při svém prvním příchodu, zejména však až přijde na soud poslední. Pravá spravedlnost zasvitne v jeho církvi bojující a zavládne dokonale v církvi jeho vítězné.

Ž 97. V. 1. Ježto je tento Ž mesiášský, možno jím slaviti Spasitele i dnes. Možno jím také slaviti jeho matku „*podivuhodnou*“, vzácný zázrak milosti Boží.

Ž 101. Sv. Pavel (Žid. 1, 10.—12.) uvádí v. 26.—28. o Kristu, dokazuje božství jeho. Proto býval celý žalm vykládán mesiášsky.

Ž 103. V. 13. „*zásobárny*“ (srv. v. 3.) pro dešť, rosu, sníh, kroupy, jež jsou „*plody práce*“ Boží. — V. 25 n. „*na obě strany*“ = na délku a šířku. — „*leviatan*“ = krokodil. — V. 29 n. — Bůh bere starším živočichům jejich „*dech*“, t. j. život, i umírájí. — Dříve však vdechuje do zárodku v mateřském lůně „*svůj dech*“, t. j. život. — „*tvoří se*“ = počínají se, nabývají života. — Podobně obnovuje Duch sv. ustavičně v nás život nadpřirozený.

Ž 104. V. 14. srv. s Gn. 12, 10—20; 20, 3—18; 26, 11. — V. 15. Arcielcové slují „*pomazání Páně*“, ježto byli Bohu zasvěceni, tedy svatí a nedotknutelní; slují „*proroci*“, ježto se jim dostávalo zvláštního poučení od Boha. — V. 19. „*výrok jeho*“ = slovo Páně = výklad snů. — V. 28 nn. líčí rány egyptské.

Ž 108. patří k žalmům „*zaklínacím*“. — V. 18. „*kletba*“ = činy, jež kletlu přinášejí. — „*požehnaní*“ = činy, jež je přinášejí.

Ž 109. je přímo mesiášský (Mt. 22, 43—45; Lk. 20, 42. — „*Hospodin*“ = Bůh (Otec). — „*Pán*“ Davidův = Mesiáš. — „*seděti na pravici*“ = dojití nejvyšší cti; moci a vlády. — Kristus bude tam seděti věčně, ježto království jeho nebude konce (Lk. 1, 33). — V. 3. „*Ty*“, Mesiáši „*den*“, kdy bude se jevití „*sila*“ Mesiášova; je všecek čas; který trvá církve, zejména poslední, soudný den. — „*z lůna*“ = z podstaty mé. — „*před jítřenkou*“ = od věčnosti. — V. 4. Melchisedech byl králem i knězem; tak i Mesiáš. — Melchisedech obětoval *chléb a víno*, Kristus obětuje sebe pod způsoby chleba a vína. — V. 5.—7. oslovuje žalmista Hospodina, t. j. *Boha Otce* (ve světle křesťanství). —

Ž 110. V. 4. „*Na památku svých divů*“ ustanovil svátky, zejména velikonoce. — V. 5. „*pokrm*“ = inanna, křesťanovi Eucharistie. — V. 7. V době zajetí vládli pohané Palestinou.

Ž 111. obrací na spravedlivce, co tvrdil Ž 110. o Bohu. — V. 4. Spravedlivce pomáhá bližnímu, octne-li se „*v temnu*“, t. j. v neštěstí a v tom smyslu jest mu „*světlem*“. — V. 5. *Půjčovati* bez úroků skutečně potřebnému bylo a je skutek milosrdenství. — V. 7. „*Zprávy zlé*“, jaké docházely Joba.

Ž 113. V. 2. Israel stal se živou svatyní Boží, ježto Bůh v něm se usídlil. Proto byl Israel posvátným majetkem Božím, jehož cizinec nesměl beztestně se dotknouti. — V. 4. „*Hory poskakovaly*“, t. j. vlnily se jako se vlní stádo poskakujících ovec. Vlnila se tak zemětřesením hora Sínaj dle Ex. 19. 18. — V. 11. „*ctitelé Páně*“ = proselyt, t. j. pohané, kteří chtěli přijmouti nebo částečně již přijali náboženství zjevení. — V. 12 n. zpíval kněz tváří k svatyni, v. 14 n. tváří k lidu. — Křesťané jsou lid Bohu zasvěcený, kněžský (1 Petr. 2, 9). Šíří-li se křesťanství, šíří se také čest Boží.

Ž 115. V. 1. „*rozrušení*“, které pokouší člověka, aby se vzdal důvěry v Boha.

Ž 116. má na mysli dobu mesiášskou, kdy i pohané budou účastni slibů daných Israelovi.

Ž 117. dovolává se Spasitele i apoštolové a vykládají zejména v. 22. mesiášsky. — V. 19. Brány chrámové slují „*brány spravedlnosti*“, ježto ve chrámě sídlí nejvýše Spravedlivý a žádá, by ten, kdo k němu se blíží, byl spravedliv. — V. 22. Kámen, kterým lidé pohrdli, byla skála jerusalemská, na které stával kdysi chrám, později toliko jeho zsutiny; na těch zsutinách byl však vystaven chrám nový, mnohem slavnější starého. Takovým základem živého velechrámu, církve katolické byl Kristus; Židé jím opovrhli, ale Bůh na něm vystavěl své království. — V. 24. „*toť*“ = dnešní slavnost. — V. 25. „*račiž chrdniti*“ = Hosanna. — V. 26. jest požehnání, jež dávají kněží průvodu, chystajícím se vstoupiti do vnitřního nádvoří chrámového. — Viz Mt. 21, 9; Jan 12, 13.

Ž 118. „*Zjevení*“ (svědectví) = „*zákon*“ = „*rozkazy*“ = „*soudy*“ = „*právo*“ = „*ustanovení*“ = „*přikazy*“ = „*cesta*“ = „*slova Boží*“ = „*výroky Boží*“ = *zjevení náboženství Starého zákona*. — V. 5. „*cesty moje*“ = můj náboženskomravní život. — V. 79. „*sedlé*“ = tvrdé, tupé k slovu Božimu. — V. 79. „*obratte se*“ = *přidruzte se*. — „*znají*“ = mají na zřeteli. — V. 83. Mokrý meč (na vodu) ve mrazu snadno popraská, sraští se. Také kůže žalmistova bédou se srašťila. — V. 108. „*obět úst*“ = modlitby. — V. 109. „*duši svou mám na ja:kyu*“ = jsem ustavičně v nebezpečí smrti. — V. 141. „*abych živ být mohl*“, jak si Bůh přeje (mravně) a tak dojíti života vpravdě blaženého. — V. 175. „*soudy tvé*“ = prozřetelnost, kterou Bůh pečuje o své tvorstvo.

Ž 119. V. 4. odpovídá žalmista na otázku, vyslovenou ve v. 3. — „*šípy a uhli*“ = *hromy a blesky*. — „*střelec*“, válečník je sám Bůh. — V. 5. „*Kedařané*“, nepokojný kočující kmen arabský.

Ž 120. V. 1. „*Ji horám*“ jerusalemským. — Od v. 3. počínaje mluví žalmista sám k sobě. — V. 6. Ježto měsíc „*vládl*“ (noci Gn. 1, 16 18) přičítala obecná mluva škodlivé účinky noci (nachlazení atd.) jejímu „*vládci*“.

Ž 131. V. 11. srv. s 2 Král. 7, 16—27. — Dynastie Davidova vládne věčně v Kristu, nejslavnějším synu svém. Kristus vystavěl s největší obětavostí živý chrám Boží, t. j. katolickou církev. V té sídlí, v té vládne.

Ž 132. maluje požehnání Boží (viz nadpis) dvěma obrazy: 1. vonným olejem a 2. rosou. — Vonným olejem pomazán byl na úřad velekněze Áron měrou tak hojnou, že s vlasů mu stékal do vousů (= „*brady*“). — „*rosa hermonska*“ = rosa nejhojnější.

Ž 136. V. 7. „*Osudný den Jerusalemu*“ byla jeho zkáza r. 587. před Kr. Edomci tehdy pomáhali Babyloňanům rozbíjeti děti israelské o skálu.

Ž 138. V. 7.—10. Bůh vidí po tmě jako ve světle; světlo jeho vědění nezvyšuje, noc mu nepřekáží. — V. 13. Ledví bylo podle názorů starých sídla citů, žádostí a nejtajnějších myšlenek. — V. 15. „*v hlubinách*“ matky „*země*“. — V. 16. Bůh předvídal, dlouho-li bude člověk živ a jak, zda šťastně či nešťastně. — V. 17 n. Kdyby chtěl žalmista spočítati, co vše Bůh ví, počítal by den co den, a každé jitro by shledal, že není ještě hotov. —

Z 139. V. 11. „*žhavé uhli*“ = blesky.

Z 140. V. 3. Zalmista nechce pronéstí ni slova reptavého. — V. 4. Bezbožní oplývají blahobytem (= „*lahůdkami*“) a ten jim získává nové stoupence. Zalmista nedá se jim získati k tomu, by od Boha se odloučil, odpadl. — „*poctivec*“ = Bůh, — „*olej*“ = *radost*. — V. 7. Ať jsou kosti bezbožníků po poli rozmetány, ať na vzduchu ztrouchnivějí a prach z nich budiž zaorán do nejbližších vrstev země, aby nebylo po nich památky. — V. 2.—4. modlí se kněz, když okurčuje oltář.

Z 148. V. 1. „*s nebes*“ *dolů* a „*od země*“ *nahoru* (v. 7.) má se nésti chvála Boží. — V. 2. Ta „*vojstva*“ jsou popředně *andělé*.

Z 149. V. 1. „*nová*“ píseň přísluší novým Božím dobrodiním; *stará* na to již nestačí. — V. 7. Lid Boží má děkovati Bohu také *mečem*, t. j. vykonati Boží soud spravedlivě na nepřátelích Božích. Boj proti Bohu potrvá, pokud bude církev bojující až do soudu posledního.

Přistupujte hojně k „Dědictví Svatojanskému“!

Členský vklad jest 80 Kč. u rodů nebo spolků 170 Kč.

Za to obdrží člen hned po přístupu několik knih bezplatně, dostává každého roku podíl zdarma, při tom pouze zapraví knihkupci nebo v ředitelství Kč 2.50 a mimo to má značnou slevu na knihách „Dědictvím“ vydávaných (zpravidla 10 procent).

Přihlášky nových členů přijímá ředitelství „Dědictví“ v Praze-IV., Hradčanské nám. č. 58.

Žádejte seznam knih, jež vyšly nákladem „Dědictví“. Seznáte z něho, jaké množství cenných knih „Dědictví“ již vydalo, a jistě si je objednáte!
